

Mötesbok: Kommunfullmäktige (2025-03-31)

Kommunfullmäktige

Datum: 2025-03-31

Plats:

Kommentar:

Dagordning

Kallelse

Kallelse Kommunfullmäktige 2025-03-31

3

Ärenden

14/25 Fastställande av dagordning	5
15/25 Anmälan av nya ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige	6
16/25 Anmälan av nya motioner	7
17/25 Anmälan av nya interpellationer	8
18/25 Fråga	9
19/25 Antagande av riktlinjer för pension för förtroendevalda	10
20/25 Verksamhetsövergång gällande Skövde stadsnät och revidering av servicenämnden samt kommunstyrelsens reglemente	64
21/25 Rapporter om gynnande beslut om bistånd som inte verkställts 2024, kv.4	108
22/25 Detaljplan för Skövde 5:198 m.fl. (Haslum)	125
23/25 Svar på motion om läsårsbudget för Skövdes kommunala grund- och gymnasieskola	262
24/25 Anmälningsärenden kommunfullmäktige 31 mars 2025	271
25/25 Valärenden	326
26/25 Avslutning	327

Kallelse och ärendelista till

Kommunfullmäktige

Tid: 2025-03-31 kl. 18:00

Plats: Sessionssalen Elin

Ledamot som inte kan närvara vid sammanträdet skall själv kontakta gruppledare.

Obs! Sammanträdet inleds med information från Skövde studentkår och Skövde kommuns studentstadssamordnare.

Dagordning		
Inledning och informationspunkt Mötets öppnande Val av protokolljusterare Närvarokontroll		
Ärenden		
1		Fastställande av dagordning
2		Anmälan av nya ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige
3		Anmälan av nya motioner
4		Anmälan av nya interpellationer
5		Fråga
6	KS2024.0646	Antagande av riktlinjer för pension för förtroendevalda
7	KS2024.0660	Verksamhetsövergång gällande Skövde stadsnät och revidering av servicenämnden samt kommunstyrelsens reglementen
8	KS2024.0042	Rapporter om gynnande beslut om bistånd som inte verkställts 2024, kv.4
9	KS2021.0375	Detaljplan för Skövde 5:198 m.fl. (Hasslum)
10	KS2024.0435	Svar på motion om läsårsbudget för Skövdes kommunala grund- och gymnasieskola
11	KS2025.0005	Anmälningsärenden kommunfullmäktige 31 mars 2025
12		Valärenden

13	Avslutning
----	------------

Skövde, 2025-03-21

Monica Green
Ordförande

Camilla Arvidsson
Sekreterare

Denna behandling '14/25 Fastställande av dagordning ' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '15/25 Anmälan av nya ledamöter och ersättare i kommunfullmäktige' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '16/25 Anmälan av nya motioner ' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '17/25 Anmälan av nya interpellationer' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '18/25 Fråga' har inget tjänsteutlåtande.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum:

Diarienummer: **KS2024.0646-3**Handläggare: **Anna Eklund**

Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott

Antagande av riktlinjer för pension för förtroendevalda

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda, OPF-KR 25.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta riktlinjer för pension för förtroendevalda att gälla för mandatperioden 2022-2026.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att upphäva pensionspolicy för förtroendevalda, dnr KS2022.016 samt bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda, dnr KS2014.0116, från och med 2025-02-24.

Bakgrund

Kommunledningsstaben föreslår att kommunfullmäktige beslutar att anta nya riktlinjer för pension för förtroendevalda. Syftet med riktlinjerna är att på ett tydligt sätt reglera pensionsförmåner och ersättningar i enlighet med gällande lagar, kollektivavtal och rekommendationer från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Skövde kommuns riktlinjer för pension för förtroendevalda beskriver de pensionsförmåner som gäller för olika kategorier av förtroendevalda, beroende på när de tillträtt sina uppdrag. Efter valet 2014 omfattas nya förtroendevalda av omställningsstöd och pension för förtroendevalda OPF-KR (tidigare OPF-KL), medan äldre förtroendevalda med uppdrag över 40 % av heltid kan omfattas av PBF-KL. Riktlinjerna ersätter tidigare pensionspolicy samt bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda och har uppdaterats för att återspegla förändringar i regelverk (OPF-KR) samt behovet att ha tydliga anvisningar kring hur omställningsstödet ska fungera och tillämpas.

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har vid sammanträde den 18 oktober 2024 beslutat anta revideringar i OPF-KL gällande § 5 pensionsavgifter och att det reviderade regelverket byter namn till OPF-KR 25. Syftet med bestämmelserna är att dessa i möjligaste mån ska vara anpassade till de pensions- och omställningsavtal som gäller för anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund. Pensionsavgifterna har därför i OPF-KR 25

Skövde kommun

Besöksadress

Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde

Postadress

Skövde kommun, 54183 Skövde

Kontaktcenter

Telefon: 0500-49 80 00

Webbplats

Skovde.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum:

Diarienummer: **KS2024.0646-3**

Handläggare: **Anna Eklund**

justerats till samma nivå som pensionsavtalet AKAP-KR som gäller för anställda inom kommuner och regioner, vilket innebär pensionsavsättningar om 6 procent respektive 31,5 procent, vilket är högre än föreliggande avgiftsnivåer i OPF. SKR har utformat OPF-KR 25 för tillämpning hos respektive kommun och region. Däremot behöver varje kommun lokalt anta bestämmelserna för att de ska vara giltiga. De utformade riktlinjerna för pension för förtroendevalda är utformade enligt bestämmelserna OPF-KR 25.

Vidare föreslås att de delar från tidigare pensionspolicy som rör äldre pensionsavtal benämnt PBF-KL stryks då det inte längre finns några aktiva förtroendevalda i Skövde kommun som omfattas av det pensionsavtalet. Förtroendevald som redan får en förmån utbetald enligt PBF-KL kommer inte att påverkas av den förändring som de nya riktlinjerna innebär. Det innebär att nuvarande förmåner fortsätter som tidigare, utan några ändringar.

Förslaget har tagits fram i samarbete mellan kansliavdelningen och HR-avdelningen samt med KPA som är kommunens upphandlade pensionsrådgivare.

Bifogat finns förslag på riktlinjer där borttagen text är överstruken och tillkommande text är rödmarkerad.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Antagande av riktlinjer för pension för förtroendevalda

Riktlinjer för pension för förtroendevalda, förslag daterad 2024-11-26

Meddelande 11_2024_Revidering av opf-kl 18

SKR Cirkulär OPF-KR25

SKR - Bilaga 1 - Förslag till OPF-KR 25

Skickas till

Sofia Myhrman, HR-chef, KLS

Susanne Renström, rådgivare, KPA

Johan Hult, verksamhetsutvecklare enhet lön, KLS

Daniel Strandberg, förhandlingschef, KLS

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum:

Diarienummer: **KS2024.0646-3**

Handläggare: **Anna Eklund**

Handläggare

Anna Eklund

Kommunstyrelsen

Skövde kommun

Besöksadress

Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde

Postadress

Skövde kommun, 54183 Skövde

Kontaktcenter

Telefon: 0500-49 80 00

Webbplats

Skovde.se

Riktlinjer för pension till förtroendevalda

Program

Policy

Plan

» Riktlinjer

Regler

Beslutad av kommunfullmäktige datum månad år,

§ XX. Dnr XXXXX.XXXX

Dokumenttyp: Riktlinjer

Dokumentet gäller för: [Datum]

Diarienummer: [xxx]

Reviderad: [Datum]

Giltighetstid: [xxx]

Tidpunkt för aktualitetsprövning: [Datum]

Dokumentansvarig: Kanslichef

Andra tillhörande dokument: [xxx]

Innehåll

Inledning	3
Pensionsregelverk	3
Uppföljning	3
Beslutsordning.....	3
Pensionsinformation.....	4
Pensionsbestämmelser OPF-KR OPE-KL	5
Pensionsförmåner	6
Avgiftsbestämd ålderspension	6
Efterlevandeskydd.....	7
Sjukpension	7
Familjeskydd.....	7
Omställningsstöd.....	9
Aktiva omställningsinsatser	9
Ekonomiskt omställningsstöd	9
Förlängt ekonomiskt omställningsstöd	10
Utbetalningstid	10
Pensionsbestämmelser PBF	12
Pensionsgrundande inkomst och årsmedelpoäng.....	12
Avgångsersättning.....	13
Visstidspension	13
Ålderspension.....	13
Livränta	14
Sjukpension	14
Efterlevandepension till vuxen och barn.....	15

Inledning

Syftet med Skövde kommuns pensionsriktlinjer för förtroendevalda är att på ett enkelt och tydligt sätt beskriva de pensionsförmåner och pensionsersättningar kommunen beslutat om samt till vem den förtroendevalde kan vända sig för att få information.

Pensionsriktlinjerna är marknadsmässigt framtagna utifrån regler och rekommendationer samt möjligheter att utveckla dessa.

Regelverket om pension och andra avgångsförmåner för förtroendevalda har ändrats under åren för att anpassas till de förändringar kring pensioner som sker i samhället. Sveriges kommuner och regioner (SKR) tar fram förslag till regelverk som respektive kommun, region eller kommunalförbund har att anta som sina.

Pensionsregelverk

Förtroendevalda i Skövde kommun omfattas av Omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KR) eller Bestämmelser om Pension och avgångsersättning för förtroendevalda (PBF).

Pensionsregelverket OPF-KR gäller i Skövde kommun efter valet 2014 för förtroendevalda som väljs för första gången samt för förtroendevalda som i tidigare uppdrag i kommunen inte omfattats av pensionsrätt.

Endast förtroendevald som tillträtt före valet 2014 och hade uppdrag uppgående till minst 40% av heltid kan omfattas av PBF. Förtroendevalda som omfattas informeras om detta.

Förtroendevalda ska lämna skriftlig ansökan om utbetalning av pension och övriga förmåner enligt OPF-KR och PBF till kommunens pensionsmyndighet.

Förtroendevald som förlorar arbetsinkomst på grund av sitt uppdrag har rätt till ersättning för inkomstbortfallet. Till ersättningen för den förlorade arbetsinkomsten läggs 4,5% som ersättning för förlorade pensionsavsättningar som utbetalas som ett extra arvode.

Uppföljning

Pensionsriktlinjerna bör ses över en gång per mandatperiod och vid behov uppdateras. Översyn och uppdatering som föranletts av förändringar i lagar och kollektivavtal kan dock göras med annat tidsintervall.

Beslutsordning

Beslut om pensionsriktlinjerna fattas av kommunfullmäktige som även är pensionsmyndighet.

Beslutanderätt i specifika pensionsfrågor framgår av kommunens delegationsordning.

Pensionsinformation

Pensionsmyndigheten är ansvarig för att den förtroendevalde informeras om sin avgiftsbestämda ålderspension, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift enligt OPF-KR. Denna information fås årligen av extern pensionsadministratör.

Förtroendevalda kan vända sig till kommunens pensionshandläggare eller till extern pensionsadministratör med pensionsfrågor.

Pensionsbestämmelser **OPF-KR** ~~OPF-KL~~

Pensionsbestämmelserna OPF-KR gäller efter valet 2014 för förtroendevalda som väljs för första gången samt för förtroendevalda som i tidigare uppdrag i kommunen inte omfattats av pensionsbestämmelser.

Pensionsbestämmelserna gäller *inte* för förtroendevalda som vid tillträdet av uppdrag har rätt till egenpension på grund av anställning, egenpensionsförmåner enligt PBF, PRF-KL eller annat uppdrag.

Förtroendevalda som uppnått i 32 § LAS angiven ålder vid den tidpunkt då OPF-KR började gälla i kommunen och för individens uppdrag omfattas inte av reglerna.

OPF-KR består av följande förmåner:

Pensionsförmåner

- Avgiftsbestämd ålderspension
- Efterlevandeskydd
- Sjukpension
- Familjeskydd

Omställningsstöd

- Aktiva omställningsinsatser
- Ekonomiskt omställningsstöd
- Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Utbetalning av ovanstående förmåner sker efter ansökan till kommunens pensionsmyndighet.

Pensionsförmåner

Avgiftsbestämd ålderspension

Avgiftsbestämd ålderspension gäller för samtliga förtroendevalda som omfattas av OPF-KR.

Pensionsgrundande inkomst beräknas per kalenderår och begränsas till 30 inkomstbasbelopp. Den pensionsgrundande inkomsten utgörs av årsarvode, sammanträdesersättning, och andra i uppdraget utbetalda kontanta ersättningar.

Traktamente, kostnadsersättning och ersättning för förlorad arbetsinkomst, semester och tjänstepension är inte pensionsgrundande.

För förtroendeuppdrag på heltid eller betydande del av heltid, det vill säga med minst 40% av heltid, ingår i den pensionsgrundande inkomsten även det avdrag/ bortfall som förtroendevald fått från sitt fasta arvode vid ledighet med sjukpenning, graviditetspenning, föräldrapenning eller tillfällig föräldrapenning samt när han eller hon är ledig enligt Föräldraledighetslagen.

Pensionsavgiften beräknas på den pensionsgrundande årsinkomsten från första kronan, någon nedre åldersgräns finns inte.

Pensionsgrundande årsinkomst i inkomstbasbelopp	Pensionsavgift t.o.m. i LAS § 32a uppnådd ålder	Pensionsavgift efter i LAS § 32a uppnådd ålder
0 – 7,5	6 % 4,5%	6 % 4,5%
7,5 - 30	31,5 % 30%	31,5 % 4,5%

~~Pensionsavgifterna sätts av till en pensionsbehållning i kommunens balansräkning.~~

~~Pensionsbehållningen räknas varje år upp med inkomstbasbeloppets förändring.~~

Pensionsavgifterna sätts av till en pensionsbehållning för den förtroendevalde.

Är pensionsavgiften lägre än 3 % av samma års inkomstbasbelopp betalas den direkt till den förtroendevalde och är då inte pensionsgrundande. Belopp understigande 200 kronor avseende kalenderår utbetalas inte. Från och med 2019 uppräknas 200 kronor årligen med förändringen av inkomstbasbelopp.

~~Pensionen betalas ut livslångt~~ **Pensionen betalas ut enligt gällande pensionsregelverk**, tidigast från den tidpunkt då allmän pension kan börja tas ut.

Pensionsförmånen kan betalas ut som engångsersättning till förtroendevald om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året innan utbetalning av förmånen börjar.

Pensionsbehållning kan betalas ut som engångsbelopp upprepade gånger vid nya förtroendeuppdrag.

Förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten behöver för att kunna fastställa rätten till och beräkna avsättning till pensionsbehållning.

Efterlevandeskydd

Efterlevandeskydd innebär att den återstående avgiftsbestämda ålderspensionen betalas till efterlevande om den förtroendevalde avlider.

Som efterlevande räknas i första hand make/maka, registrerad partner/sambo och i andra hand barn upp till 20 års ålder.

Efterlevandeskyddet betalas ut som en månadsvis pension i fem år om dödsfallet inträffar innan den avgiftsbestämda ålderspensionen börjat betalas ut. Om den förtroendevalde börjat ta ut den avgiftsbestämda ålderspensionen fortsätter utbetalningarna i form av efterlevandeskydd i maximalt 20 år efter det att ålderspensionen börjat tas ut.

Förtroendevalda har möjlighet att, inför att utbetalningen av avgiftsbestämd ålderspension ska påbörjas, välja att ta bort efterlevandeskyddet.

Sjukpension

Möjligheten till sjukpension gäller förtroendevalda med uppdrag på minst 40 %. Sjukpension betalas ut till den som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning och som en följd av det befrias från uppdraget före mandatperiodens utgång.

Sjukpensionen motsvarar den månadsersättning som anställda har rätt till enligt AGS-KL och beräknas på den pensionsgrundande inkomsten året före det år då sjuk- eller aktivitetsersättningen beviljades.

Sjukpensionen betalas ut under den tid som den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning.

Förtroendevald som befrias/ frånträder sitt uppdrag på grund av sjukdom har rätt till efterskydd under 270 dagar. Efterskyddet innebär att rätt till sjukpension föreligger om förtroendevald under efterskyddstiden beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning

Familjeskydd

Bestämmelser om familjeskydd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen (KL) och som fullgör uppdrag hos kommunen på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 % av heltid.

Bestämmelserna gäller även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

En förtroendevalds efterlevande har rätt till familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande vuxen och familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande barn.

En förtroendevalds efterlevande har rätt till familjeskydd om den förtroendevalde avlider:

- a) under tid då han eller hon uppfyller förutsättningarna enligt 1 § KL.
- b) under tid då han eller hon får sjukpension

Rätten till familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall gäller också om den förtroendevalde avlider:

- c) inom sex månader efter det att den förtroendevalde befrias/frånträder sitt uppdrag.

En förtroendevalds efterlevande har inte rätt till familjeskydd enligt punkterna b)-c) om den förtroendevalde vid tidpunkten för dödsfallet hade en anställning eller uppdrag med pensionsrätt och den förtroendevalde genom anställning eller uppdrag hade motsvarande skydd för efterlevande.

En efterlevande vuxen med rätt till familjeskydd enligt ovan, har rätt till förmån i fem års tid.

Från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år motsvarar den månatliga förmånens värde 1,1 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Familjeskydd till efterlevande barn betalas ut till den förtroendevaldes arvsberättigade barn till och med månaden innan barnet fyller arton år.

Rätten till familjeskydd till efterlevande barn gäller även för den tid då barnet har rätt barnpension enligt SFB. Rätt till familjeskydd till efterlevande barn har även det barn som den förtroendevalde med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem för vård och fostran i adoptionssyfte. Ett efterlevande barn, med rätt till familjeskydd enligt ovan, har, från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år, rätt till en månatlig förmån motsvarande 0,5 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Det sammanlagda månatliga förmånsvärdet av familjeskydd till efterlevandes samtliga barn kan dock aldrig överstiga värdet av 1,5 inkomstbasbelopp, det år dödsfallet inträffade, delat med tolv.

Vid fler än tre efterlevande barn bestäms den månatliga förmånens värde till vart och ett av de efterlevande barnen till motsvarande en tolfedel av värdet av 1,5 inkomstbasbelopp året då den förtroendevalde avled delat med antalet efterlevande barn med rätt till familjeskydd till efterlevande barn, därefter årligen uppräknat med förändringen av prisbasbeloppet.

Om ett efterlevande barn till en förtroendevald framställer anspråk på familjeskydd till efterlevande barn först efter det att sådan förmån har börjat betalas ut, ska redan utbetalda förmåner inte omfördelas mellan barnen.

Familjeskyddet betalas ut till den förtroendevaldes efterlevande månadsvis, senast tre månader efter det att kommunen har tagit emot ett fullständigt underlag för utbetalningen.

Om den förtroendevalde har befriats/frånträtt sitt uppdrag och den förtroendevalde omfattas av familjeskydd, ska den som gör anspråk på förmån, anmäla dödsfall enligt anvisningar från pensionsmyndigheten. När anmälan inkommit, anses kommun ha fått kännedom om dödsfallet.

Omställningsstöd

Reglerna om omställningsstöd omfattar förtroendevalda med sammanlagda uppdrag i kommunen på minst 40 % och syftar till att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag.

Förtroendevald som är tjänstledig från heltidstjänst eller har aktiv, egen näringsverksamhet har inte rätt till omställningsstöd. Inte heller förtroendevald som vid ansökningstillfället har sökt och fått heltidstjänst har rätt till omställningsstöd då syftet med omställningsstödet då inte skulle upprätthållas.

Aktiva omställningsinsatser

Förtroendevalda som avgår efter minst fyra års sammanhängande uppdragstid i kommunen och som då inte uppnått i 32 a § LAS angiven ålder, har rätt till aktiva omställningsinsatser.

Kommunens pensionsmyndighet beslutar om lämpliga omställningsinsatser och kostnaden för dessa.

Ekonomiskt omställningsstöd

Förtroendevalda som avgår efter minst ett års sammanhängande uppdragstid i kommunen och som då inte uppnått i 32 a § LAS angiven ålder, har rätt till ekonomiskt omställningsstöd.

Storlek

Omställningsstödet beräknas på årsarvodet ~~årsarvodet~~ **tolvmånadersperioden** före avgångstidpunkten.

År	Nivå	Samordning med förvärvsinkomst
1	85%	Ja, 1 prisbasbelopp fritt
2	85%	Ja, 1 prisbasbelopp fritt
3	60%	Ja, 1 prisbasbelopp fritt

Utbetalningstid

Utbetalningstiden beror på hur länge uppdraget varat- **antal hela år**.

Tid i uppdraget	Utbetalningstid
1 år	3 mån
2 år	6 mån
3 år	9 mån
4 år	12 mån
5 år	15 mån
6 år	18 mån
7 år	21 mån
8 år	24 mån
9 år	27 mån
10 år	30 mån
11 år	33 mån
12 år eller mer	36 mån

Omställningsstödet betalas ut längst till och med månaden innan den förtroendevalde uppnått i 32 a § LAS angiven ålder.

För att uppbära ekonomiskt omställningsstöd krävs egen aktivitet från den förtroendevalde i syfte att hitta annan försörjning. Kommunens pensionsmyndighet utfärdar anvisningar för hur detta ska styrkas.

Utbetalningarna upphör om den förtroendevalde tillträder nytt uppdrag i kommunen på minst 40 %, eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen.

Utbetalningarna upphör dessutom om den förtroendevalda inte inkommit med uppgifter för samordning under tre månader.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Förtroendevalda som avgår efter minst åtta års sammanhängande uppdragstid i kommunen, kan få förlängt omställningsstöd tidigast från 61 års ålder och endast i direkt anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd upphört.

Storlek

Det förlängda ekonomiska omställningsstödet beräknas på årsarvodet året före avgångstidpunkten.

Nivå	Samordning med förvärvsinkomst
60 %	Ja, inget fribelopp

Utbetalningstid

Det förlängda ekonomiska omställningsstödet beviljas och betalas ut för ett år i taget och som längst till och med månaden innan den förtroendevalde uppnått den i 32 a § LAS angivna åldern

För att uppbära förlängt ekonomiskt omställningsstöd krävs egen aktivitet från den förtroendevalde i syfte att hitta annan försörjning. Kommunens pensionsmyndighet utfärdar anvisningar för hur detta ska styrkas.

Utbetalningarna upphör om den förtroendevalde tillträder nytt uppdrag i kommunen på minst 40 %, eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen.

Utbetalningarna upphör dessutom om den förtroendevalda inte inkommit med uppgifter för samordning under tre månader.

Pensionsbestämmelser PBF

Kommunen antog PBF att gälla från och med 2003-01-01. PBF gäller även fortsättningsvis för förtroendevalda som tillträtt pensionsgrundande uppdrag i kommunen före valet 2014.

Pensionsbestämmelserna omfattar förtroendevald som tillträtt före valet 2014 och som har uppdrag på minst 40 % av heltid.

Förtroendevald vars uppdragstid understiger 40% av heltid erhåller kontant ersättning för förlorad tjänstepensionsförmån. Ersättningen motsvarar 3,5% av den ersättning som erhållits för förlorad arbetsinkomst. Ersättningen utbetalas efter ansökan en gång per år. I ansökan ska den förtroendevalda styrka att denne förlorat tjänstepensionsförmån. Det förlorade beloppets storlek behöver dock inte verifieras.

Förtroendevald som är egen företagare ersätts efter ansökan med styrkt och verifierat belopp.

Förvärvsinkomster upp till två prisbasbelopp per år undantas från samordning med visstidspension, sjukpension och avgångsersättning enligt PBF.

PBF består av följande pensionsförmåner:

- Avgångsersättning
- Visstidspension
- Ålderspension
- Livränta
- Sjukpension
- Efterlevandepension till vuxen och barn
- Kompletterande änkepension
-

Utbetalning av ovanstående förmåner sker efter ansökan till kommunens pensionsmyndighet.

Pensionsgrundande inkomst och årsmedelpoäng

För pensionsförmånerna beräknas en pensionsgrundande inkomst för varje kalenderår. Den pensionsgrundande inkomsten utgörs av årsarvode samt utbetalda kontanta ersättningar med undantag för traktamente och kostnadsersättningar

Vid ledighet på grund av sjukdom, olycksfall, arbetsskada eller föräldraledighet räknas även det eventuella arvodesbortfallet som pensionsgrundande inkomst.

För varje kalenderår fastställs en årspoäng vilken utgör kvoten mellan den pensionsgrundande inkomsten och samma års förhöjda prisbasbelopp.

Årsmedelpoängen (genomsnittsinkomsten) utgör underlaget för pensionsförmånerna och beräknas till medelvärdet av de två årspoäng som ligger närmast före avgångsåret.

Avgångsersättning

Förtroendevalda som inte fyllt 50 år vid avgången från förtroendeuppdraget kan få avgångsersättning. Avgångsersättningen betalas ut från avgångstidpunkten. Utbetalningstidens längd beror på uppdragstiden och den förtroendevaldes ålder vid avgången.

Uppdragstid i månader	Ålder – 39 år	Ålder 40 – 49 år
–71	1 år	1 år
72-95	2 år	2 år
96-119	2 år	3 år
120-143	2 år	4 år
144-	2 år	5 år

Avgångsersättningens storlek bestäms av det årsarvode den förtroendevalde hade vid avgången.

Årsarvodet uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Ersättningsnivå för denna del av arvodet. 1:a utbetalningsåret	Ersättningsnivå för denna del av arvodet. Från 2:a utbetalningsåret
0-20	80%	70%
20-30	40%	35%

Förvärvsinkomster upp till två prisbasbelopp per år undantas från samordning.

Visstidspension

Förtroendevalda som fyllt 50 år men inte 66 år när de avgår från förtroendeuppdraget kan få visstidspension.

Pensionens storlek beror på uppdragstidens längd och de årsarvoden som betalats ut de två kalenderåren närmast före avgångsåret. För hel visstidspension krävs 12 års uppdragstid. Endast uppdragstid i kommunen är pensionsgrundande.

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0-20	65%
20-30	32,5%

Förvärvsinkomster upp till två prisbasbelopp per år undantas från samordning. Vid samordning med annan förvärvsinkomst ska beaktas om den förtroendevalde har haft annan förvärvsinkomst samtidigt med sitt förtroendeuppdrag. Endast sådan annan förvärvsinkomst som är av nytt slag eller som utgör en ökning, av en annan inkomst som den förtroendevalde har haft samtidigt med uppdraget, ska samordnas.

Ålderspension

Från 66 år övergår visstidspensionen till ålderspension. Till den som avgår från sitt uppdrag vid 66 års ålder eller senare, utbetalas ålderspension direkt.

Pensionens storlek beror på uppdragstidens längd och de årsarvoden som betalats ut de två kalenderåren närmast före avgångsåret. För hel ålderspension krävs 12 års uppdragstid. Endast uppdragstid i kommunen är pensionsgrundande.

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0-1	96%
1-3	70%
3-20	65%
20-30	32,5%

Ålderspensionen ska samordnas med (minskas) den allmänna pensionen.

Livränta

Förtroendevalda som har haft förtroendeuppdrag i kommunen i minst tre år och som avgått utan rätt till visstidspension eller ålderspension kan ha rätt till livränta.

Livräntan betalas ut från och med 66 år.

Livräntans storlek beror på uppdragstidens längd och de årsarvoden som betalats ut de två kalenderåren närmast före avgångsåret. För hel livränta krävs 30 års uppdragstid. Endast uppdragstid i kommunen är pensionsgrundande.

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0-7,5	10%
7,5-20	65%
20-30	32,5%

Livräntan samordnas inte med allmän pension.

Sjukpension

Förtroendevalda som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning och som en följd av detta befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens slut, kan få sjukpension.

Sjukpensionens storlek beror på de årsarvoden som betalats ut de två kalenderåren närmast före avgångsåret.

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0-1	96%
1-3	70%
3-20	65%
20-30	32,5%

Sjukpensionen betalas ut under samma tid som sjuk- eller aktivitetsersättning.

Sjukpensionen ska samordnas med (minskas med) sjuk- och aktivitetsersättning, samt i förekommande fall även med förvärvsinkomst som överstiger två prisbasbelopp per år.

Efterlevandepension till vuxen och barn

Om en förtroendevald avlider kan en efterlevande make/maka, registrerad partner, eller sambo få efterlevandepension. Pensionen betalas ut i 5 år.

Den avlidnes barn kan få barnpension till dess barnet fyller 18 år, eller vid studier till och med juni månad det år barnet fyller 20 år. Vid fler än ett barn höjs det totala pensionsbeloppet något och fördelas därefter lika mellan barnen.

Efterlevandepension till vuxen

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0-7,5	15%
7,5-20	15%
20-30	7,5%

Barnpension

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0-7,5	10%
7,5-20	28%
20-30	14%

Kompletterande änkepension

Kompletterande änkepension betalas ut enligt särskilda regler, efter en förtroendevald som avlider och har en årsmedelpoäng (genomsnittsinkomst) som överstiger 7,5 förhöjda prisbasbelopp.

UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

Cirkulärnr:	24:51
Diariernr:	SKR2024/01857
Handläggare:	Klas Bergström
Ämnesord:	Förtroendevalda, omställning och pension
Avdelning:	Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Sektion/Enhet:	Förhandlingssektionen
Datum:	2024-11-15
Mottagare:	Kommunstyrelsen Regionstyrelsen Arbetsgivarpolitik
Rubrik:	Cirkulär OPF-KR25
Ersätter:	-
Bilagor:	1 Förslag till bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KR25)

Sammanfattning

Detta cirkulär innehåller förslag till lokalt beslut

Sveriges Kommuner och Regioners styrelse har den 18 oktober 2024 antagit förslag till reviderade bestämmelser om omställningsstöd och pension till förtroendevalda (OPF-KR 25). OPF-KR 25 gäller för förtroendevalda som tidigare omfattats av OPF-KL14 och/eller OPF-KL18 eller som tillträdde vid valet 2018 och senare och inte tidigare omfattats av PBF eller PRF-KL i kommunen, landstinget/regionen eller kommunalförbundet.

Förslag till bestämmelser om omställningsstöd och pension till förtroendevalda (OPF-KR)

Sedan 2014 benämns SKRs regelverk OPF – förslag till bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda. En bärande tanke med OPF är att bestämmelserna ska underlätta och möjliggöra för förtroendevald att förena arbetsliv och uppdrag och därmed har bestämmelserna i möjligaste mån anpassats till de pensions- och omställningsavtal som gäller för anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund.

OPF-KR25 är utformat för tillämpning hos respektive kommun och /region. För att äga giltighet krävs ett lokalt antagande av bestämmelserna.

OPF-KR 25 omfattar reviderade bestämmelser för förtroendevalda gällande pension. Utgångspunkten för OPF-KR 25 har varit det nu gällande OPF-KL18, som antogs av SKLs styrelse 2018-09-14.

Sedan den 1 januari 2023 gäller AKAP-KR för anställda inom kommuner och regioner. Det helt avgiftsbestämda pensionsavtalet har pensionsavsättningar om 6 % respektive 31,5 %, SKR konstaterar att utifrån kommunallagen (2017:725) så ska de förtroendevalda ges skälig ersättning i nivå med de villkor som gäller för anställda inom kommuner och regioner och ser därför följande ändring av nivåer i kapitel 3 Pensionsbestämmelser.

Övergripande förändring:

I kapitel 3, Pensionsbestämmelser § 5, införs en justering av pensionsavgifterna. För inkomster upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp fastställs pensionsavgiften till 6 procent och 31,5 procent för inkomstdelar som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp.

Bifogas till cirkuläret

Förslag till bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KR25) bifogas cirkuläret.

Förslag till lokala beslut

I enlighet med Sveriges Kommuner och Regioners styrelses beslut föreslås att kommunen/regionen beslutar

att anta bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KR25) med tillhörande bilaga.

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av Klas Bergström

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för arbetsgivarpolitik

Klas Bergström

SLUT UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

Cirkulär
[Klicka här för att ange datum.](#)

3 (3)

Sveriges
Kommuner
och Regioner

2024-11-15

1 (1)

CIRKULÄR 24:51

Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Klas Bergström

Kommunstyrelsen
Regionstyrelsen
Arbetsgivarpolitik

Cirkulär OPF-KR25

Sveriges Kommuner och Regioner
Avdelningen för arbetsgivarpolitik

Jeanette Hedberg

Klas Bergström

Bilagor:

1 Förslag till bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KR25)

Sveriges Kommuner och Regioner
info@skr.se, www.skr.se
Post: 118 82 Stockholm Besök: Hornsgatan 20
Tfn: 08-452 70 00 Org nr: 222000-0315

Sobona – Kommunala företagens arbetsgivarorganisation
Post: 118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20
Tfn: växel 08-452 77 00, servicetelefon 08-452 75 20
Org nr: 556604-9167, kontakt@sobona.se, www.sobona.se

2024-10-31

Kommunstyrelserna
Regionstyrelserna

Meddelande från styrelsen - Revidering av OPF-KL18 med nytt namn OPF-KR 25 (omställningsstöd och pension för förtroendevalda)

Ärendenr: SKR2024/01212

Förbundsstyrelsens beslut

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har vid sammanträde den 18 oktober 2024 beslutat

att anta föreslagna revideringar i OPF-KL18 gällande § 5 pensionsavgifter,

att det reviderade regelverket byter namn till OPF-KR 25,

att informera samtliga kommuner och regioner om ändringarna,

att uppdra åt kansliet att under perioden 2025-01-01-2025-10-01 se över regelverket i dess helhet och identifiera om det föreligger behov av andra eventuella förändringar. Översynen ska ske i dialog med medlemmarna.

Sammanfattning

Paragraf 5 i OPF-KL18 revideras för att följa samma nivå för pensionsavgifter som tjänstepensionsavtalet AKAP-KR och byta namn till OPF-KR 25.

Ärendebeskrivning

SKR (och tidigare Kommunförbundet och Landstingsförbundet) har genom åren haft ett förslag på standardregelverk för förtroendevaldas pensioner m.m. för lokalt antagande. Regelverken har haft olika benämningar, och anpassats utifrån ändrade förutsättningar i omvärlden.

Sedan 2014 benämns SKRs regelverk **OPF** – förslag till **bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda**. En bärande tanke med OPF är att bestämmelserna ska underlätta och möjliggöra för förtroendevald att förena arbetsliv och uppdrag och därmed har bestämmelserna i möjligaste mån anpassats till

de pensions- och omställningsavtal som gäller för anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund.

Dåvarande SKL:s styrelse beslöt i § 157/2018-09-14 att anta OPF-KL 18. Nivån för pensionsavgift följde dåvarande tjänstepensionsavtal AKAP-KL.

Sedan den 1 januari 2023 gäller pensionsavtalet AKAP-KR för anställda inom kommuner och regioner. Det helt avgiftsbestämda pensionsavtalet har pensionsavsättningar om 6 % respektive 31,5 %, vilket är högre än föreliggande avgiftsnivåer i OPF.

Kansliet ska under perioden 2025-01-01-2025-10-01 se över regelverket i dess helhet och identifiera om det föreligger behov av andra eventuella förändringar. Översynen ska ske i dialog med medlemmarna.

Ett antal mindre justeringar av redaktionell karaktär har också gjorts.

Regelverket redovisas i **bilaga 1**.

Sveriges Kommuner och Regioner

Anders Henriksson
Ordförande

2024-10-09

Förslag till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 25)

Allmänt om bestämmelserna

OPF-KR 25 innehåller omställningsstöd, pensionsbestämmelser samt familjeskydd för förtroendevalda som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen. OPF-KR 25 antas lokalt av fullmäktige inom kommun, region eller kommunalförbund.

OPF-KR 25 indelas i fyra kapitel:

1. Inledande bestämmelser
 - Lokal pensionsmyndighet
 - Ändringar av och tillägg till bestämmelserna
2. Omställningsstöd
 - Aktiva omställningsinsatser
 - Ekonomiskt omställningsstöd
 - Förlängt ekonomiskt omställningsstöd
3. Pensionsbestämmelser
 - Avgiftsbestämd pensionsbehållning
 - Sjukpension
 - Efterlevandeskydd
4. Familjeskydd

Kapitel 1

Inledande bestämmelser

§ 1 Lokal pensionsmyndighet

I anslutning till att OPF-KR 25 antas ska en lokal pensionsmyndighet utses. Pensionsmyndigheten har i uppgift att tolka och tillämpa bestämmelserna i OPF-KR 25.

§ 2 Ändringar av och tillägg till bestämmelserna

Förtroendevald är skyldig att följa de ändringar av och de tillägg till dessa bestämmelser som kommunen, regionen eller kommunalförbundet från tid till annan beslutar.

Kapitel 2

Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om omställningsstöd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av heltid.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

§ 2 Omställningsstöd

Omställningsstöd syftar till att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Omställningsstöd kan bestå av aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Omställningsstöd förutsätter att den förtroendevalde själv aktivt verkar för att få ett nytt arbete.

§ 3 Aktiva omställningsinsatser

Möjlighet till aktiva omställningsinsatser har förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst fyra års sammanhängande uppdragstid och som inte uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder när han eller hon lämnar sitt (sina) uppdrag.

Respektive kommun, region och kommunalförbund har att utifrån den förtroendevaldes individuella förutsättningar ta ställning till lämpliga aktiva omställningsinsatser samt vilken kostnadsram som ska gälla. De åtgärder som erbjuds kan exempelvis, som på arbetsmarknaden i övrigt, bestå av rådgivningsinsatser och kompletterande utbildning.

§ 4 Ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till ekonomiskt omställningsstöd har förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst ett års sammanhängande uppdragstid.

För varje år i uppdraget utges ett ekonomiskt omställningsstöd om tre månader. Ekonomiskt omställningsstöd utges i högst tre år.

Underlaget för det ekonomiska omställningsstödet beräknas på den förtroendevaldes genomsnittliga månadsarvode gånger tolv under det senaste året. Det ekonomiska omställningsstödet utges med 85 procent av underlaget under de två första åren och med 60 procent under år tre.

Ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått riktåldern för pension enligt 2 kap. 10 a-10 c §§ SFB .

Rätten att erhålla ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

§ 5 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd har förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst åtta års sammanhängande uppdragstid.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges till förtroendevald från den tidigaste uttagsåldern för allmän pension och endast i omedelbar anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd enligt § 4 upphört. Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges för ett år i taget och som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått riktåldern för pension enligt 2 kap. 10 a-10 c §§ SFB.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet efter årsvis ansökan från den förtroendevalde. Det förlängda ekonomiska omställningsstödet utges med 60 procent av underlaget enligt § 4.

Rätten att erhålla förlängt ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet, eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen.

§ 6 Samordning

Ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 ska samordnas/minskas med förvärvsinkomster eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomster.

Om en förtroendevald utför arbete utan ersättning eller mot låg ersättning, eller får annan ersättning än förvärvsinkomst enligt ovan, kan pensionsmyndigheten besluta att minska omställningsstödet med ett uppskattat inkomstbelopp, motsvarande den inkomst som kan anses vara skälig.

Omställningsersättningarna enligt §§ 4 och 5 ska samordnas/minskas med andra förvärvsinkomster om inte annat anges.

Det första årets utbetalning av ekonomiskt omställningsstöd samordnas inte med förvärvsinkomster. De två följande åren undantas årligen ett prisbasbelopp från samordning.

§ 7 Uppgiftsskyldighet

En förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna omställningsstöd, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Har förtroendevald erhållit omställningsstöd, ekonomiskt omställningsstöd eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd obehörigen eller med för högt belopp genom oriktiga uppgifter, underlåtenhet att fullgöra anmälningsskyldighet eller på annat sätt eller har förtroendevald i annat fall bort inse att utbetalningen var oriktig, ska det för mycket utbetalda beloppet återbetalas. Pensionsmyndigheten kan – om särskilda skäl föreligger – besluta att helt eller delvis avstå från efterkrav.

§ 8 Ansökan om omställningsstöd

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras skriftligt enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar.

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras i anslutning till att den förtroendevalde lämnar/minskar sitt (sina) uppdrag.

§ 9 Utbetalning av ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Om rätt till ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd föreligger bör den förtroendevalde få sådant omställningsstöd utbetalat inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Kapitel 3

Pensionsbestämmelser

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om pension gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

Pensionsbestämmelserna tillämpas för förtroendevald, oavsett uppdragets omfattning, om inte annat anges.

Pensionsbestämmelserna gäller inte för förtroendevald som vid tillträdet av sitt (sina) uppdrag har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

§ 2 Pensionsförmånernas omfattning

Pensionsförmåner enligt dessa bestämmelser är:

- a. avgiftsbestämd ålderspension
- b. sjukpension
- c. efterlevandeskydd

§ 3 Avgiftsbestämd ålderspension

En förtroendevald har rätt till avgiftsbestämd ålderspension enligt §§ 4 – 9.

§ 4 Pensionsgrundande inkomst

En förtroendevalds pensionsgrundande inkomst beräknas per kalenderår och begränsas till högst 30 inkomstbasbelopp.

Den pensionsgrundande inkomsten utgörs av den förtroendevaldes årsarvode, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid som under ledighet till följd av sjukdom, olycksfall, arbetsskada eller

föräldraledighet fått avdrag från sitt arvode, ska den pensionsgrundande inkomsten räknas om (höjas) med vad som avdragits.

I den pensionsgrundande inkomsten ska inte ingå ersättning som betalas ut till förtroendevald enligt 4 kap. 12 § kommunallagen för förlorad arbetsinkomst, semesterförmån eller tjänstepensionsförmån eller ersättning som utgör traktamente eller kostnadsersättning.

§ 5 Pensionsavgifter

Pensionsavgiften beräknas i procent på den förtroendevaldes pensionsgrundande inkomst enligt § 4.

Pensionsavgiften är 6 procent på den pensionsgrundande inkomsten upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp.

Pensionsavgiften är 31,5 procent på de delar av den pensionsgrundande inkomsten som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, intill dess den förtroendevalde har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder. Därefter är pensionsavgiften 6 procent på hela den pensionsgrundande inkomsten.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid med sammanlagt minst 40 procent av heltid, och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång, ska pensionsavgift tillgodoräknas under tid då den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB.

Anmärkning

Pensionsavgift ska avsättas i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen). Pensionsavgiften beräknas på den pensionsgrundande inkomsten året före den förtroendevalde beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning. Pensionsavgiften avsätts till den förtroendevaldes pensionsbehållning.

Förtroendevald tillgodoräknas pensionsavgift från kommunen, regionen eller kommunalförbundet endast om den för kalenderåret är högre än 3 procent av samma års inkomstbasbelopp. Då förtroendevald inte tillgodoräknas pensionsavgift betalar kommunen, regionen eller kommunalförbundet ut motsvarande belopp direkt till den förtroendevalde i form av ersättning som inte är pensionsgrundande. Från och med 2019 uppräknas nivån 200 kr årligen med förändringen av inkomstbasbeloppet.

§ 6 Pensionsbehållning

Pensionsavgiften för ett kalenderår avsätts senast den 31 mars följande år till en pensionsbehållning hos respektive kommun, region eller kommunalförbund, där den förtroendevalde har innehaft uppdrag. Med pensionsbehållning avses summan av de årliga pensionsavgifter som intjänats hos respektive kommun, region eller kommunalförbund.

Pensionsbehållningen räknas upp årligen (indexeras) med förändringen av inkomstbasbeloppet.

Pensionsbehållningen innehåller ett efterlevandeskydd enligt § 11.

§ 7 Information

Pensionsmyndigheten ska lämna information till den förtroendevalde om hans eller hennes pensionsbehållning, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift.

§ 8 Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension

Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension, dvs pensionsbehållningen enligt § 6, sker månadsvis, livsvarigt, tidigast från den tidpunkt den förtroendevalde kan få allmän pension utbetalad och i övrigt enligt överenskommelse mellan den förtroendevalde och pensionsmyndigheten.

Ansökan om avgiftsbestämd ålderspension ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten fastställt. Den förtroendevalde bör få pension utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Avgiftsbestämd ålderspension kan utbetalas som engångsersättning till förtroendevald om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 % av inkomstbasbeloppet året innan utbetalning av förmånen börjar.

§ 9 Uppgiftsskyldighet

Förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna avsättning till pensionsbehållning. Lämnas inte sådana uppgifter kan pensionsmyndigheten besluta att avsättningen ska minskas i skäligen omfattning.

Om förtroendevald genom att lämna oriktiga uppgifter inte fullgör sin uppgiftsskyldighet eller på annat sätt orsakar att för hög pensionsavgift avsätts, kan detta belopp återkrävas eller avräknas på kommande avsättningar av pensionsavgift.

Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

§ 10 Sjukpension

Sjukpension betalas ut till förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid med sammanlagt minst 40 procent av heltid och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen avgår från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång.

Sjukpensionen grundas och beräknas på det genomsnittliga månadsarvodet som den förtroendevalde hade kalenderåret före insjuknandetidpunkten gånger tolv. Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om annat beräkningsunderlag.

Sjukpensionens nivå motsvarar nivån för den månadsersättning som utgår till anställda enligt AGS-KL.

Sjukpension utges under tid som den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Upphör rätten till sjuk- eller aktivitetsersättning upphör också rätten till sjukpension.

Anmärkningar

1. Sjukpensionen utges i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen).
2. Sjukpensionen ska värdesäkras på motsvarande sätt som i de bestämmelser som gäller för utbetalning av månadsersättning enligt AGS-KL.

Förtroendevald som befrias/frånträder sitt uppdrag p g a sjukdom har rätt till efterskydd under 270 kalenderdagar. Efterskyddet innebär att rätt till sjukpension föreligger om förtroendevald under efterskyddstid beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning.

Den förtroendevaldes rätt till efterskydd upphör om den förtroendevalde tillträder en anställning eller annat uppdrag förenat med pensionsrätt.

Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om förlängd efterskyddstid.

§ 11 Efterlevandeskydd

Efterlevandeskydd enligt § 6 innebär att den förtroendevaldes pensionsbehållning betalas till efterlevande make/maka, registrerad partner, sambo eller barn vid förtroendevalds dödsfall.

Efterlevandeskydd betalas i första hand till efterlevande make/maka, registrerad partner och sambo. I andra hand betalas efterlevandeskydd till barn.

Om det finns flera barn med rätt till efterlevandeskydd ska pensionsbehållningen delas lika mellan dessa barn.

Vid dödsfall utbetalas värdet av pensionsbehållningen, enligt § 6, till förmånsberättigad efterlevande under fem år.

Efterlevandeskydd kan utbetalas som en engångsersättning till efterlevande om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 % av inkomstbasbeloppet året före utbetalning av förmånen börjar.

§ 12 Vissa inskränkningar i rätten till pensionsförmån

Angående påföljd i pensionsförmånshänseende för den som uppsåtligen framkallat förtroendevalds arbetsoförmåga eller död ska gälla vad som anges i 18, 19, 20 a och 100 a §§ lagen om försäkringsavtal.

§ 13 Finansiering

För utfästelser enligt dessa bestämmelser svarar kommun, region och kommunalförbund.

§ 14 Ansökan om och utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd

Utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd sker månadsvis.

Ansökan om sjukpension och efterlevandeskydd ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar. Den förtroendevalde eller förmånsberättigade bör få sjukpension eller efterlevandeskydd utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

§ 15 Uppgiftsskyldighet m.m.

Förtroendevald eller hans eller hennes efterlevande är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att fastställa rätten till sjukpension och efterlevandeskydd. Förtroendevald eller efterlevande som inte fullgör de skyldigheter pensionsmyndigheten fastställt förverkar rätten till förmåner och kan inte genom att senare fullgöra skyldigheten återfå rätten till förverkat belopp mer än sex månader tillbaka. Pensionsmyndigheten kan dock medge undantag.

Kapitel 4

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om familjeskydd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av heltid.

Bestämmelserna om familjeskydd träder ikraft vid den tidpunkt då OPF-KR 25 antas av fullmäktige, eller från den tidpunkt som fullmäktige beslutar. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

§ 2 Rätt till familjeskydd

En förtroendevalds efterlevande har rätt till

- familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande vuxen, och
- familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande barn.

§ 3 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

En förtroendevalds efterlevande har rätt till familjeskydd om den förtroendevalde avlider:

- a) under tid då han eller hon uppfyller förutsättningarna enligt § 1,
- b) under tid då han eller hon får sjukpension enligt Pensionsbestämmelser § 10

Rätten till familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall gäller också om den förtroendevalde avlider:

- c) inom sex månader efter det att den förtroendevalde befrias/frånträder sitt uppdrag.

En förtroendevalds efterlevande har inte rätt till familjeskydd enligt punkterna

- b) – c) om den förtroendevalde vid tidpunkten för dödsfallet hade en anställning eller uppdrag med pensionsrätt och den förtroendevalde genom anställning eller uppdrag hade motsvarande skydd för efterlevande.

§ 4 Familjeskydd till efterlevande vuxen

Familjeskydd till efterlevande vuxen betalas ut till den förtroendevaldes make, maka, sambo och registrerad partner som den avlidne hade vid tidpunkten för dödsfallet.

§ 5 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande vuxen

En efterlevande vuxen, med rätt till familjeskydd till efterlevande vuxen enligt ovan, har rätt till förmån i fem års tid.

Från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år motsvarar den månatliga förmånens värde 1,1 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Familjeskydd till efterlevande vuxen ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 6 Familjeskydd till efterlevande barn

Familjeskydd till efterlevande barn betalas ut till den förtroendevaldes arvsberättigade barn till och med månaden innan barnet fyller arton år.

Rätten till familjeskydd till efterlevande barn gäller även för den tid då barnet har rätt till barnpension enligt SFB.

Rätt till familjeskydd till efterlevande barn har även det barn som den förtroendevalde med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem för vård och fostran i adoptionssyfte.

§ 7 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande barn

Ett efterlevande barn, med rätt till familjeskydd enligt ovan, har, från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år, rätt till en månatlig förmån motsvarande 0,5 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Det sammanlagda månatliga förmånsvärdet av familjeskydd till efterlevandes samtliga barn kan dock aldrig överstiga värdet av 1,5 inkomstbasbelopp det år dödsfallet inträffade delat med tolv.

Vid fler än tre efterlevande barn bestäms den månatliga förmånens värde till vart och ett av de efterlevande barnen till motsvarande en tolfedel av värdet av 1,5 inkomstbasbelopp året då den förtroendevalde avled delat med antalet efterlevande barn med rätt till familjeskydd till efterlevande barn, därefter årligen uppräknat med förändringen av prisbasbeloppet.

Om ett efterlevande barn till en förtroendevald framställer anspråk på familjeskydd till efterlevande barn först efter det att sådan förmån har börjat betalas ut, ska redan utbetalda förmåner inte omfördelas mellan barnen.

Familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall till efterlevande barn ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 8 Utbetalning av förmåner

Familjeskyddet betalas ut till den förtroendevaldes efterlevande månadsvis, senast tre månader efter det att kommunen, regionen eller kommunalförbundet har tagit emot ett fullständigt underlag för utbetalningen.

Om den förtroendevalde har befriats/frånträtt sitt uppdrag och den förtroendevalde omfattas av familjeskydd, ska den som gör anspråk på förmån anmäla dödsfall enligt anvisningar från pensionsmyndigheten.

När anmälan inkommit, anses kommun, region eller kommunalförbund ha fått kännedom om dödsfallet.

För att rätten till förmån ska kunna bedömas ska den som gör anspråk på förmån lämna de uppgifter som begärs av pensionsmyndigheten samt låta pensionsmyndigheten hämta in uppgifter om den förtroendevalde från nuvarande och tidigare arbetsgivare, uppdragsgivare, Skatteverket, Försäkringskassan eller försäkringsinrättning.

Om efterlevande lämnar oriktiga uppgifter som leder till att för högt familjeskydd utbetalas, kan det för högt utbetalda beloppet avräknas från kommande utbetalningar eller helt eller delvis återkrävas. Detta gäller under förutsättning att efterlevande insett eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga. Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

Pensionsmyndigheten kan besluta att en efterlevande förlorar sin rätt till familjeskydd med anledning av att han eller hon uppsåtligen har framkallat den förtroendevaldes död. Omständigheterna ska vara sådana som anges i 12 kap. 8 § första stycket FAL.

2024-10-09

Förslag till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR25)

Allmänt om bestämmelserna

OPF-KR25 innehåller omställningsstöd, pensionsbestämmelser samt familjeskydd för förtroendevalda som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen. OPF-KR25 antas lokalt av fullmäktige inom kommun, region eller kommunalförbund.

OPF-KR25 indelas i fyra kapitel:

1. Inledande bestämmelser
 - Lokal pensionsmyndighet
 - Ändringar av och tillägg till bestämmelserna
2. Omställningsstöd
 - Aktiva omställningsinsatser
 - Ekonomiskt omställningsstöd
 - Förlängt ekonomiskt omställningsstöd
3. Pensionsbestämmelser
 - Avgiftsbestämd pensionsbehållning
 - Sjukpension
 - Efterlevandeskydd
4. Familjeskydd

Kapitel 1

Inledande bestämmelser

§ 1 Lokal pensionsmyndighet

I anslutning till att OPF-KR25 antas ska en lokal pensionsmyndighet utses. Pensionsmyndigheten har i uppgift att tolka och tillämpa bestämmelserna i OPF-KR25.

§ 2 Ändringar av och tillägg till bestämmelserna

Förtroendevald är skyldig att följa de ändringar av och de tillägg till dessa bestämmelser som kommunen, regionen eller kommunalförbundet från tid till annan beslutar.

Kapitel 2

Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om omställningsstöd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av heltid.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

§ 2 Omställningsstöd

Omställningsstöd syftar till att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Omställningsstöd kan bestå av aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Omställningsstöd förutsätter att den förtroendevalde själv aktivt verkar för att få ett nytt arbete.

§ 3 Aktiva omställningsinsatser

Möjlighet till aktiva omställningsinsatser har förtroendevald som innehåft ett eller flera uppdrag och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst fyra års sammanhängande uppdragstid och som inte uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder när han eller hon lämnar sitt (sina) uppdrag.

Respektive kommun, region och kommunalförbund har att utifrån den förtroendevaldes individuella förutsättningar ta ställning till lämpliga aktiva omställningsinsatser samt vilken kostnadsram som ska gälla. De åtgärder som erbjuds kan exempelvis, som på arbetsmarknaden i övrigt, bestå av rådgivningsinsatser och kompletterande utbildning.

§ 4 Ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till ekonomiskt omställningsstöd har förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst ett års sammanhängande uppdragstid.

För varje år i uppdraget utges ett ekonomiskt omställningsstöd om tre månader. Ekonomiskt omställningsstöd utges i högst tre år.

Det ekonomiska omställningsstödet utges med 85 procent under de två första åren och med 60 procent under år tre. Det ekonomiska omställningsstödet beräknas på den förtroendevaldes genomsnittliga månadsarvode gånger tolv under det senaste året.

Ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, landstinget/regionen eller kommunalförbundet som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

Rätten att erhålla ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

§ 5 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd har förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst åtta års sammanhängande uppdragstid.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges till förtroendevald från den tidigaste uttagsåldern för allmän pension och endast i omedelbar anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd enligt § 4 upphört. Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges för ett år i taget och som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd motsvarar 60 procent av den förtroendevaldes årsarvode året innan avgångstidpunkten.

Rätten att erhålla förlängt ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet, eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen.

§ 6 Samordning

Omställningsersättningarna enligt §§ 4 och 5 ska samordnas/minskas med andra förvärvsinkomster om inte annat anges.

Det första årets utbetalning av ekonomiskt omställningsstöd samordnas inte med förvärvsinkomster. De två följande åren undantas årligen ett prisbasbelopp från samordning.

§ 7 Uppgiftsskyldighet

En förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna omställningsstöd, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Har förtroendevald erhållit omställningsstöd, ekonomiskt omställningsstöd eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd obehörigen eller med för högt belopp genom oriktiga uppgifter, underlåtenhet att fullgöra anmälningsskyldighet eller på annat sätt eller har förtroendevald i annat fall bort inse att utbetalningen var oriktig, ska det för mycket utbetalda beloppet återbetalas. Pensionsmyndigheten kan – om särskilda skäl föreligger – besluta att helt eller delvis avstå från efterkrav.

§ 8 Ansökan om omställningsstöd

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras skriftligt enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar.

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras i anslutning till att den förtroendevalde lämnar/minskar sitt (sina) uppdrag.

§ 9 Utbetalning av ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Om rätt till ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd föreligger bör den förtroendevalde få sådant omställningsstöd utbetalat inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Kapitel 3

Pensionsbestämmelser

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om pension gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

Pensionsbestämmelserna tillämpas för förtroendevald, oavsett uppdragets omfattning, om inte annat anges.

Pensionsbestämmelserna gäller inte för förtroendevald som vid tillträdet av sitt (sina) uppdrag har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

§ 2 Pensionsförmånernas omfattning

Pensionsförmåner enligt dessa bestämmelser är:

- a. avgiftsbestämd ålderspension
- b. sjukpension
- c. efterlevandeskydd

§ 3 Avgiftsbestämd ålderspension

En förtroendevald har rätt till avgiftsbestämd ålderspension enligt §§ 4 – 9.

§ 4 Pensionsgrundande inkomst

En förtroendevalds pensionsgrundande inkomst beräknas per kalenderår och begränsas till högst 30 inkomstbasbelopp.

Den pensionsgrundande inkomsten utgörs av den förtroendevaldes årsarvode, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid som under ledighet till följd av sjukdom, olycksfall, arbetsskada eller

föräldraledighet fått avdrag från sitt arvode, ska den pensionsgrundande inkomsten räknas om (höjas) med vad som avdragits.

I den pensionsgrundande inkomsten ska inte ingå ersättning som betalas ut till förtroendevald enligt 4 kap. 12 § kommunallagen för förlorad arbetsinkomst, semesterförmån eller tjänstepensionsförmån eller ersättning som utgör traktamente eller kostnadsersättning.

§ 5 Pensionsavgifter

Pensionsavgiften beräknas i procent på den förtroendevaldes pensionsgrundande inkomst enligt § 4.

Pensionsavgiften är 6 procent på den pensionsgrundande inkomsten upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp.

Pensionsavgiften är 31,5 procent på de delar av den pensionsgrundande inkomsten som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, intill dess den förtroendevalde har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder. Därefter är pensionsavgiften 6 procent på hela den pensionsgrundande inkomsten.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid med sammanlagt minst 40 procent av heltid, och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång, ska pensionsavgift tillgodoräknas under tid då den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB.

Anmärkning

Pensionsavgift ska avsättas i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen). Pensionsavgiften beräknas på den pensionsgrundande inkomsten året före den förtroendevalde beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning. Pensionsavgiften avsätts till den förtroendevaldes pensionsbehållning.

Förtroendevald tillgodoräknas pensionsavgift från kommunen, regionen eller kommunalförbundet endast om den för kalenderåret är högre än 3 procent av samma års inkomstbasbelopp. Då förtroendevald inte tillgodoräknas pensionsavgift betalar kommunen, regionen eller kommunalförbundet ut motsvarande belopp direkt till den förtroendevalde i form av ersättning som inte är pensionsgrundande. Belopp understigande 200 kr avseende ett kalenderår utbetalas inte. Från och med 2019 uppräknas nivån 200 kr årligen med förändringen av inkomstbasbeloppet.

§ 6 Pensionsbehållning

Pensionsavgiften för ett kalenderår avsätts senast den 31 mars följande år till en pensionsbehållning hos respektive kommun, region eller kommunalförbund, där den förtroendevalde har innehaft uppdrag. Med pensionsbehållning avses summan av de årliga pensionsavgifter som intjänats hos respektive kommun, region eller kommunalförbund.

Pensionsbehållningen räknas upp årligen (indexeras) med förändringen av inkomstbasbeloppet.

Pensionsbehållningen innehåller ett efterlevandeskydd enligt § 11.

Den förtroendevalde kan erbjudas möjlighet att välja bort efterlevandeskyddet i anslutning till ansökan om uttag.

§ 7 Information

Pensionsmyndigheten ska lämna information till den förtroendevalde om hans eller hennes pensionsbehållning, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift.

§ 8 Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension

Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension, dvs pensionsbehållningen enligt § 6, sker månadsvis, livsvarigt, tidigast från den tidpunkt den förtroendevalde kan få allmän pension utbetalad och i övrigt enligt överenskommelse mellan den förtroendevalde och pensionsmyndigheten.

Ansökan om avgiftsbestämd ålderspension ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten fastställt. Den förtroendevalde bör få pension utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Avgiftsbestämd ålderspension kan utbetalas som engångsersättning till förtroendevald om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 % av inkomstbasbeloppet året innan utbetalning av förmånen börjar.

§ 9 Uppgiftsskyldighet

Förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna avsättning till pensionsbehållning. Lämnas inte sådana uppgifter kan pensionsmyndigheten besluta att avsättningen ska minskas i skälig omfattning.

Om förtroendevald genom att lämna oriktiga uppgifter inte fullgör sin uppgiftsskyldighet eller på annat sätt orsakar att för hög pensionsavgift avsätts,

kan detta belopp återkrävas eller avräknas på kommande avsättningar av pensionsavgift.

Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

§ 10 Sjukpension

Sjukpension betalas ut till förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid med sammanlagt minst 40 procent av heltid och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen avgår från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång.

Sjukpensionen grundas och beräknas på det genomsnittliga månadsarvodet som den förtroendevalde hade kalenderåret före insjuknandetidpunkten gånger tolv. Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om annat beräkningsunderlag.

Sjukpensionens nivå motsvarar nivån för den månadsersättning som utgår till anställda enligt AGS-KL.

Sjukpension utges under tid som den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Upphör rätten till sjuk- eller aktivitetsersättning upphör också rätten till sjukpension.

Anmärkningar

1. Sjukpensionen utges i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen).
2. Sjukpensionen ska värdesäkras på motsvarande sätt som i de bestämmelser som gäller för utbetalning av månadsersättning enligt AGS-KL.

Förtroendevald som befrias/frånträder sitt uppdrag p g a sjukdom har rätt till efterskydd under 270 kalenderdagar. Efterskyddet innebär att rätt till sjukpension föreligger om förtroendevald under efterskyddstid beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning.

Den förtroendevaldes rätt till efterskydd upphör om den förtroendevalde tillträder en anställning eller annat uppdrag förenat med pensionsrätt.

Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om förlängd efterskyddstid.

§ 11 Efterlevandeskydd

Efterlevandeskydd enligt § 6 innebär att den förtroendevaldes pensionsbehållning betalas till efterlevande make/maka, registrerad partner, sambo eller barn vid förtroendevalds dödsfall.

Efterlevandeskydd betalas i första hand till efterlevande make/maka, registrerad partner och sambo. I andra hand betalas efterlevandeskydd till barn.

Om det finns flera barn med rätt till efterlevandeskydd ska pensionsbehållningen delas lika mellan dessa barn.

Vid dödsfall utbetalas värdet av pensionsbehållningen, enligt § 6, till förmånsberättigad efterlevande under fem år.

Efterlevandeskydd kan utbetalas som en engångsersättning till efterlevande om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 % av inkomstbasbeloppet året före utbetalning av förmånen börjar.

§ 12 Vissa inskränkningar i rätten till pensionsförmån

Angående påföljd i pensionsförmånshänseende för den som uppsåtligen framkallat förtroendevalds arbetsoförmåga eller död ska gälla vad som anges i 18, 19, 20 a och 100 a §§ lagen om försäkringsavtal.

§ 13 Finansiering

För utfästelser enligt dessa bestämmelser svarar kommun, region och kommunalförbund.

§ 14 Ansökan om och utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd

Utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd sker månadsvis.

Ansökan om sjukpension och efterlevandeskydd ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar. Den förtroendevalde eller förmånsberättigade bör få sjukpension eller efterlevandeskydd utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

§ 15 Uppgiftsskyldighet m.m.

Förtroendevald eller hans eller hennes efterlevande är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att fastställa rätten till sjukpension och efterlevandeskydd. Förtroendevald eller efterlevande som inte fullgör de skyldigheter pensionsmyndigheten fastställt förverkar rätten till förmåner och kan inte genom att senare fullgöra skyldigheten återfå rätten till förverkat belopp mer än sex månader tillbaka. Pensionsmyndigheten kan dock medge undantag.

Kapitel 4

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om familjeskydd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av heltid.

Bestämmelserna om familjeskydd träder ikraft vid den tidpunkt då OPF-KR25 antas av fullmäktige, eller från den tidpunkt som fullmäktige beslutar. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

§ 2 Rätt till familjeskydd

En förtroendevalds efterlevande har rätt till

- familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande vuxen, och
- familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande barn.

§ 3 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

En förtroendevalds efterlevande har rätt till familjeskydd om den förtroendevalde avlider:

- a) under tid då han eller hon uppfyller förutsättningarna enligt § 1,
- b) under tid då han eller hon får sjukpension enligt Pensionsbestämmelser § 10

Rätten till familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall gäller också om den förtroendevalde avlider:

- c) inom sex månader efter det att den förtroendevalde befrias/frånträder sitt uppdrag.

En förtroendevalds efterlevande har inte rätt till familjeskydd enligt punkterna

- b) – c) om den förtroendevalde vid tidpunkten för dödsfallet hade en anställning eller uppdrag med pensionsrätt och den förtroendevalde genom anställning eller uppdrag hade motsvarande skydd för efterlevande.

§ 4 Familjeskydd till efterlevande vuxen

Familjeskydd till efterlevande vuxen betalas ut till den förtroendevaldes make, maka, sambo och registrerad partner som den avlidne hade vid tidpunkten för dödsfallet.

§ 5 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande vuxen

En efterlevande vuxen, med rätt till familjeskydd till efterlevande vuxen enligt ovan, har rätt till förmån i fem års tid.

Från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år motsvarar den månatliga förmånens värde 1,1 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Familjeskydd till efterlevande vuxen ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 6 Familjeskydd till efterlevande barn

Familjeskydd till efterlevande barn betalas ut till den förtroendevaldes arvsberättigade barn till och med månaden innan barnet fyller arton år.

Rätten till familjeskydd till efterlevande barn gäller även för den tid då barnet har rätt till barnpension enligt SFB.

Rätt till familjeskydd till efterlevande barn har även det barn som den förtroendevalde med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem för vård och fostran i adoptionssyfte.

§ 7 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande barn

Ett efterlevande barn, med rätt till familjeskydd enligt ovan, har, från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år, rätt till en månatlig förmån motsvarande 0,5 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Det sammanlagda månatliga förmånsvärdet av familjeskydd till efterlevandes samtliga barn kan dock aldrig överstiga värdet av 1,5 inkomstbasbelopp det år dödsfallet inträffade delat med tolv.

Vid fler än tre efterlevande barn bestäms den månatliga förmånens värde till vart och ett av de efterlevande barnen till motsvarande en tolfedel av värdet av 1,5 inkomstbasbelopp året då den förtroendevalde avled delat med antalet efterlevande barn med rätt till familjeskydd till efterlevande barn, därefter årligen uppräknat med förändringen av prisbasbeloppet.

Om ett efterlevande barn till en förtroendevald framställer anspråk på familjeskydd till efterlevande barn först efter det att sådan förmån har börjat betalas ut, ska redan utbetalda förmåner inte omfördelas mellan barnen.

Familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall till efterlevande barn ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 8 Utbetalning av förmåner

Familjeskyddet betalas ut till den förtroendevaldes efterlevande månadsvis, senast tre månader efter det att kommunen, regionen eller kommunalförbundet har tagit emot ett fullständigt underlag för utbetalningen.

Om den förtroendevalde har befriats/frånträtt sitt uppdrag och den förtroendevalde omfattas av familjeskydd, ska den som gör anspråk på förmån anmäla dödsfall enligt anvisningar från pensionsmyndigheten.

När anmälan inkommit, anses kommun, region eller kommunalförbund ha fått kännedom om dödsfallet.

För att rätten till förmån ska kunna bedömas ska den som gör anspråk på förmån lämna de uppgifter som begärs av pensionsmyndigheten samt låta pensionsmyndigheten hämta in uppgifter om den förtroendevalde från nuvarande och tidigare arbetsgivare, uppdragsgivare, Skatteverket, Försäkringskassan eller försäkringsinrättning.

Om efterlevande lämnar oriktiga uppgifter som leder till att för högt familjeskydd utbetalas, kan det för högt utbetalda beloppet avräknas från kommande utbetalningar eller helt eller delvis återkrävas. Detta gäller under förutsättning att efterlevande insett eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga. Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

Pensionsmyndigheten kan besluta att en efterlevande förlorar sin rätt till familjeskydd med anledning av att han eller hon uppsåtligen har framkallat den förtroendevaldes död. Omständigheterna ska vara sådana som anges i 12 kap. 8 § första stycket FAL.

KS § 21/25

Antagande av riktlinjer för pension för förtroendevalda

KS2024.0646

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott	2025-01-17	1/25
2 Kommunstyrelsen	2025-02-05	21/25

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att anta bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda, OPF-KR 25.

Kommunfullmäktige beslutar att anta riktlinjer för pension för förtroendevalda att gälla för mandatperioden 2022-2026.

Kommunfullmäktige beslutar att upphäva pensionspolicy för förtroendevalda, dnr KS2022.016 samt bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda, dnr KS2014.0116, från och med 2025-02-24.

Bakgrund

Kommunledningsstaben föreslår att kommunfullmäktige beslutar att anta nya riktlinjer för pension för förtroendevalda. Syftet med riktlinjerna är att på ett tydligt sätt reglera pensionsförmåner och ersättningar i enlighet med gällande lagar, kollektivavtal och rekommendationer från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Skövde kommuns riktlinjer för pension för förtroendevalda beskriver de pensionsförmåner som gäller för olika kategorier av förtroendevalda, beroende på när de tillträtt sina uppdrag. Efter valet 2014 omfattas nya förtroendevalda av omställningsstöd och pension för förtroendevalda OPF-KR (tidigare OPF-KL), medan äldre förtroendevalda med uppdrag över 40 % av heltid kan omfattas av PBF-KL. Riktlinjerna ersätter tidigare pensionspolicy samt bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda och har uppdaterats för att återspegla förändringar i regelverk (OPF-KR) samt behovet att ha tydliga anvisningar kring hur omställningsstödet ska fungera och tillämpas.

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har vid sammanträde den 18 oktober 2024 beslutat anta revideringar i OPF-KL gällande § 5 pensionsavgifter och att det reviderade regelverket byter namn till OPF-KR 25. Syftet med bestämmelserna är att dessa i möjligaste mån ska vara anpassade till de pensions- och omställningsavtal som gäller för anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund. Pensionsavgifterna har därför i OPF-KR 25 justerats till samma nivå som pensionsavtalet AKAP-KR som gäller för anställda inom kommuner och regioner, vilket innebär pensionsavsättningar om 6 procent respektive 31,5 procent, vilket är högre än föreliggande avgiftsnivåer i OPF. SKR har

utformat OPF-KR 25 för tillämpning hos respektive kommun och region. Däremot behöver varje kommun lokalt anta bestämmelserna för att de ska vara giltiga. De utformade riktlinjerna för pension för förtroendevalda är utformade enligt bestämmelserna OPF-KR 25.

Vidare föreslås att de delar från tidigare pensionspolicy som rör äldre pensionsavtal benämnt PBF-KL stryks då det inte längre finns några aktiva förtroendevalda i Skövde kommun som omfattas av det pensionsavtalet. Förtroendevald som redan får en förmån utbetald enligt PBF-KL kommer inte att påverkas av den förändring som de nya riktlinjerna innebär. Det innebär att nuvarande förmåner fortsätter som tidigare, utan några ändringar.

Förslaget har tagits fram i samarbete mellan kansliavdelningen och HR-avdelningen samt med KPA som är kommunens upphandlade pensionsrådgivare.

Bifogat finns förslag på riktlinjer där borttagen text är överstruken och tillkommande text är rödmarkerad.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Antagande av riktlinjer för pension för förtroendevalda
Riktlinjer för pension för förtroendevalda, förslag daterad 2024-11-26
Meddelande 11_2024_Revidering av opf-kl 18
SKR Cirkulär OPF-KR25
SKR - Bilaga 1 - Förslag till OPF-KR 25

Skickas till

Sofia Myhrman, HR-chef, KLS
Susanne Renström, rådgivare, KPA
Johan Hult, verksamhetsutvecklare enhet lön, KLS
Daniel Strandberg, förhandlingschef, KLS

KSAG § 1/25

Antagande av riktlinjer för pension för förtroendevalda

KS2024.0646

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott	2025-01-17	1/25

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta bestämmelser om omställningsstöd och pension för förtroendevalda, OPF-KR 25.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att anta riktlinjer för pension för förtroendevalda att gälla för mandatperioden 2022-2026.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att upphäva pensionspolicy för förtroendevalda, dnr KS2022.016 samt bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda, dnr KS2014.0116, från och med 2025-02-24.

Bakgrund

Kommunledningsstaben föreslår att kommunfullmäktige beslutar att anta nya riktlinjer för pension för förtroendevalda. Syftet med riktlinjerna är att på ett tydligt sätt reglera pensionsförmåner och ersättningar i enlighet med gällande lagar, kollektivavtal och rekommendationer från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Skövde kommuns riktlinjer för pension för förtroendevalda beskriver de pensionsförmåner som gäller för olika kategorier av förtroendevalda, beroende på när de tillträtt sina uppdrag. Efter valet 2014 omfattas nya förtroendevalda av omställningsstöd och pension för förtroendevalda OPF-KR (tidigare OPF-KL), medan äldre förtroendevalda med uppdrag över 40 % av heltid kan omfattas av PBF-KL. Riktlinjerna ersätter tidigare pensionspolicy samt bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda och har uppdaterats för att återspegla förändringar i regelverk (OPF-KR) samt behovet att ha tydliga anvisningar kring hur omställningsstödet ska fungera och tillämpas.

Styrelsen för Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) har vid sammanträde den 18 oktober 2024 beslutat anta revideringar i OPF-KL gällande § 5 pensionsavgifter och att det reviderade regelverket byter namn till OPF-KR 25. Syftet med bestämmelserna är att dessa i möjligaste mån ska vara anpassade till de pensions- och omställningsavtal som gäller för anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund. Pensionsavgifterna har därför i OPF-KR 25 justerats till samma nivå som pensionsavtalet AKAP-KR som gäller för anställda inom kommuner och regioner, vilket innebär pensionsavsättningar om 6 procent respektive 31,5 procent, vilket är högre än föreliggande avgiftsnivåer i OPF. SKR har utformat OPF-KR 25 för tillämpning hos respektive kommun och region. Däremot behöver

Skövde kommun
Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott

Protokollsutdrag

4 (10)

varje kommun lokalt anta bestämmelserna för att de ska vara giltiga. De utformade riktlinjerna för pension för förtroendevalda är utformade enligt bestämmelserna OPF-KR 25.

Vidare föreslås att de delar från tidigare pensionspolicy som rör äldre pensionsavtal benämnt PBF-KL stryks då det inte längre finns några aktiva förtroendevalda i Skövde kommun som omfattas av det pensionsavtalet. Förtroendevald som redan får en förmån utbetald enligt PBF-KL kommer inte att påverkas av den förändring som de nya riktlinjerna innebär. Det innebär att nuvarande förmåner fortsätter som tidigare, utan några ändringar.

Förslaget har tagits fram i samarbete mellan kansliavdelningen och HR-avdelningen samt med KPA som är kommunens upphandlade pensionsrådgivare.

Bifogat finns förslag på riktlinjer där borttagen text är överstruken och tillkommande text är rödmarkerad.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Antagande av riktlinjer för pension för förtroendevalda
Riktlinjer för pension för förtroendevalda, förslag daterad 2024-11-26
Meddelande 11_2024_Revidering av opf-kl 18
SKR Cirkulär OPF-KR25
SKR - Bilaga 1 - Förslag till OPF-KR 25

Skickas till

Sofia Myhrman, HR-chef, KLS
Susanne Renström, rådgivare, KPA
Johan Hult, verksamhetsutvecklare enhet lön, KLS
Daniel Strandberg, förhandlingschef, KLS

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum:

Diarienummer: **KS2024.0660-2**

Handläggare: **Anna Eklund**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Verksamhetsövergång gällande Skövde stadsnät och revidering av servicenämndens och kommunstyrelsens reglemente samt instruktion för beredning samhällsbyggnad

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta om verksamhetsövergång för Skövde stadsnät och därigenom en förändrad ansvarsfördelning gällande att utveckla och förvalta kommunens fibernät från servicenämnden till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att revidera servicenämndens reglemente genom att stryka ansvarsområdet och att revidera kommunstyrelsens reglemente samt instruktion för beredning samhällsbyggnad genom att tillföra densamma.

Bakgrund

Servicenämnden beslutade 2024-11-21, § 63/24 att föreslå kommunstyrelsen att anta en föreslagen organisationsförändring gällande att Skövde stadsnät organisatoriskt ska läggas under sektor samhällsbyggnad. Förändringen innebär att flytta Skövde stadsnät från sektor service, avdelningen vatten och avlopp, till sektor samhällsbyggnad, enhet projekt. Orsaken till förändringen beskrivs vara att få samordnings- och synergieffekter. Servicenämnden beslutade även § 64/24 att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att med anledning av organisationsförändringen revidera servicenämndens reglemente gällande Skövde stadsnät. Den föreslagna revideringen utgjordes av att meningens under punkt 1.1 *I nämndens ansvar ingår att utveckla och förvalta kommunens fibernät* ska strykas.

Kommunledningsstaben kan konstatera att det är kommundirektören som enligt kommunstyrelsens delegationsordning 3.29 beslutar om sektorsindelning. Detta inrymmer att fatta beslut om att flytta en enhet med personal från en sektor till en annan. I servicenämndens beslut §63/24 framgår även att själva organisationsförändringen samverkats med den centrala samverkansgruppen i kommunen den 2024-09-25 och avslutades i enighet. Däremot innebär den föreslagna verksamhetsövergången en förändrad ansvarsfördelning mellan servicenämnden och kommunstyrelsen då kommunstyrelsen föreslås ta över ansvaret för att utveckla och förvalta kommunens fibernät. Förändringen innebär även att budgeten för

Skövde kommun

Besöksadress

Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde

Postadress

Skövde kommun, 54183 Skövde

Kontaktcenter

Telefon: 0500-49 80 00

Webbplats

Skovde.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum:

Diarienummer: **KS2024.0660-2**

Handläggare: **Anna Eklund**

Skövde stadsnät ska flyttas från servicenämnden till kommunstyrelsen. Nämndernas ansvarsområden ska alltid ytterst beslutas av kommunfullmäktige. Förslaget innebär även att både servicenämnden och kommunstyrelsens reglementen behöver revideras. Instruktionen för kommunstyrelsens beredning för samhällsbyggnad behöver också revideras då ärenden gällande kommunen fibernät bör hanteras av beredningen. Bifogat finns både nämnden och styrelsens reglemente samt beredningens instruktion där borttagen text är överstruken och tillkommande text är rödmarkerad.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Verksamhetsövergång gällande Skövde stadsnät och revidering av servicenämnden samt kommunstyrelsens reglemente
SEN § 63/24 Organisationsförändring Skövde Stadsnät
SEN § 64/24 Reglemente Servicenämnden, revidering 2024-11-21
Reglemente Servicenämnden mandatperiod 2022-2026 förslag daterat 2025-01-07
Reglemente kommunstyrelsen mandatperiod 2022-2026 reviderat förslag daterat 2025-01-07
Instruktion beredning samhällsbyggnad, förslag daterat 2025-01-07

Skickas till

Johan Rahmberg, kommundirektör
Liselott Möll, controller kommunledningsstaben
Sektor samhällsbyggnad
Sektor service
Servicenämnden

Handläggare

Anna Eklund
Kommunstyrelsen

SEN § 64/24
Reglemente Servicenämnden, revidering 2024-11-21

SEN2024.0042

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Servicenämndens arbetsutskott	2024-11-08	37/24
2 Servicenämnden	2024-11-21	64/24

Beslut

Servicenämnden beslutar föreslå Kommunfullmäktige besluta att revidera Servicenämndens reglemente med anledning till organisationsförändring gällande Skövde Stadsnät.

Bakgrund

Servicenämnden har föreslagit för Kommunstyrelsen att genomföra en organisationsförändring gällande att organisatoriskt föra över Skövde stadsnät till Sektor samhällsbyggnad.

En revidering av Servicenämndens reglemente behöver således göra där meningen under punkt 1.1: *I nämndens ansvar ingår även att utveckla och förvalta kommunens fibernät* stryks.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Reglemente Servicenämnden, revidering 2024-11-21
Risk- och konsekvensbeskrivning förändring av organisation Stadsnät
Reglemente Servicenämnden mandatperiod 2022-2026, rev 2024-11-21

Skickas till

Kommunstyrelsen
Lisa Ivarsson, controller

SEN § 63/24

Organisationsförändring Skövde Stadsnät

SEN2024.0180

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Servicenämndens arbetsutskott	2024-11-08	36/24
2 Servicenämnden	2024-11-21	63/24

Beslut

Servicenämnden beslutar att föreslå för Kommunstyrelsen att anta föreslagen organisationsförändring gällande att Skövde Stadsnät läggs organisatoriskt under Sektor Samhällsbyggnad.

Bakgrund

Den föreslagna förändringen att flytta Skövde Stadsnät från Sektor Service, avdelning Vatten och Avlopp, till Sektor Samhällsbyggnad enhet Projekt är för att säkerställa en robust hantering av båda verksamheterna; stadsnät och gatljus. De två enheterna har stora gemensamma samverkansbehov och möjligheter till synergieffekter sinsemellan. Därtill har de liknande behov av kompetens och planering av verksamheten vilket kan minska sårbarhet i verksamheterna.

Förändringen berör tre medarbetare på enheten Skövde stadsnät samt en person på enhet gata- och natur, gatljus. Processen har involverat samtliga berörda medarbetare och en risk- och konsekvensanalys har genomförts (biläggs detta ärende). Den samlokaliserade enheten kommer att vara placerad under sektorchef sektor samhällsbyggnad.

Information har samverkats med den centrala samverkansgruppen i kommunen den 2024-09-25 och avslutades i enighet. Förändringen föreslås träda i kraft 1 januari 2025 och arbete för att säkra fysisk placering samt arbetssätt pågår redan nu enligt risk- och konsekvensanalysens resultat.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Organisationsförändring Skövde Stadsnät

Skickas till

Kommunstyrelsen
Lisa Ivarsson, controller

SKÖVDE

Innehåll

Instruktion Beredning samhällsbyggnad

Beslutad av kommunfullmäktige
30 maj 2022, § 78/22 Dnr KS2022.0161

Beredning samhällsbyggnads verksamhet	3
1.1 Allmänt om beredningarna under kommunstyrelsen	3
1.2 Ansvarsområde och uppgifter.....	3
2 Sammansättning och arbetsformer	4
2.1 Sammansättning	4
2.2 Sammanträden	4
2.3 Kallelse och föredragningslista	4
2.4 Distansnärvaro	4
2.5 Jäv eller annat hinder	4
2.6 Beredningens ordförande.....	4
2.7 Ersättare för ordföranden.....	5
2.8 Närvarorätt för kommunalråd.....	5
2.9 Minnesanteckningar	5
2.10 Särskilda yttranden	5
2.11 Undertecknande av handlingar	5

Dokumenttyp: Instruktion

Dokumentet gäller för: Beredning samhällsbyggnad

Diarienummer: KS2022.0161

Reviderad: xxxx-xx-xx

Giltighetstid: Mandatperioden 2022-2026

Tidpunkt för aktualitetsprövning: 1 gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Sektorschef, sektor samhällsbyggnad

Andra tillhörande dokument: -

1 Beredning samhällsbyggnads verksamhet

1.1 Allmänt om beredningarna under kommunstyrelsen

Av kommunstyrelsens reglemente framgår att det ska finnas politiska beredningar för dialog mellan tjänstemän och politiker från olika nämnder.

Syftet med beredningarna är att vara ett forum för dialog kring viktiga frågor för kommunens utveckling. Beredningarna ska tillsättas tvärssektoriellt för att säkerställa ett helhetsperspektiv i utvecklingsarbetet. Beslutsunderlag i frågor som rör beredningarnas ansvarsområden ska kvalitetssäkras och förankras politiskt inför beslut i kommunstyrelsen. Beredningarna saknar beslutsmandat.

Beredningarna ska även följa hur omvärlden utvecklas inom beredningarnas ansvarsområde.

Det finns angivet i nämndernas reglementen att nämnderna ska medverka i samhällsplaneringen och delta i kommunens beredningar och råd i den omfattning kommunstyrelsen bestämmer.

1.2 Ansvarsområde och uppgifter

Beredning samhällsbyggnad arbetar på uppdrag av kommunstyrelsen. Inför beslut i kommunstyrelsen ska beredningen ur ett medborgarperspektiv bereda ärenden som rör följande områden:

- kommunens översikts- och detaljplaner samt områdesbestämmelser
- den kommunala planeringen i samhällsbyggnadsfrågor
- mark- och exploatering
- bostadsfrågor
- försäljning och köp av fastigheter och mark för småhus och verksamhetsändamål
- in- och uthyrning av bostäder och lokaler samt utarrendering och övrig upplåtelse av mark
- energi-, miljö- och naturvårdsfrågor
- **kommunens fibernät**
- kommunens uppgifter rörande gator och parker
- kommunens skogsförvaltning
- kommunens ansvar för deponiverksamhet
- yttranden i anledning av tillståndsprövning av vindkraftsanläggningar
- kollektivtrafik, färdtjänst, länsfärdtjänst, riksfärdtjänst, skolskjuts och andra samhällsbetalda resor
- gymnasieelevers resor och inackorderingsstöd
- hållplatsfrågor

De frågor som beredning samhällsbyggnad hanterar ska beredas av kommunstyrelsens arbetsutskott inför beslut i kommunstyrelsen. Tjänstepersoner, till vilka kommunstyrelsen har delegerat beslutsrätt, kan samråda med beredningen i dessa frågor.

Beredningen har ett uppföljningsansvar samt omvärldsbevakar inom sitt ansvarsområde och rapporterar vid behov till kommunstyrelsens arbetsutskott.

Beredning samhällsbyggnad företräder kommunens intressen vid kontakt med myndigheter och andra samverkansorgan i samhällsbyggnadsfrågor.

Beredningen företräder kommunens intressen vid kontakt med regionala kollektivtrafikmyndigheten och andra samverkansorgan.

Ordföranden, med vice ordföranden som ersättare, företräder Skövde kommun i Kollektivtrafik-samverkan Skaraborg.

Beredning initierar och genomför dialog med nämnder/sektorer två gånger per år.

2 Sammansättning och arbetsformer

2.1 Sammansättning

Beredningen samhällsbyggnad består av 11 ledamöter, inga ersättare.

Beredningen utgörs av ledamöterna i kommunstyrelsens arbetsutskott, ordförande och vice ordförande i bygglovsnämnden (BLN) samt ordförande och andre vice ordförande i servicenämnden (SEN) och barn- och utbildningsnämnden (BUN). Samhällsbyggnadsberedningens presidium utgörs av ordförande och vice ordförande.

2.2 Sammanträden

Beredningen sammanträder på dag och tid som beredningen bestämmer, utifrån tidpunkt för kommunstyrelsens arbetsutskotts sammanträden.

2.3 Kallelse och föredragningslista

Ordföranden ansvarar för att kallelse upprättas inför sammanträdena samt bestämmer i vilken utsträckning handlingar, som tillhör ett ärende på föredragningslistan, ska bifogas kallelsen.

Kallelsen ska vara ledamöterna tillhanda senast tre vardagar före sammanträdet. Kallelsen ska innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet samt en lista över ärendena till sammanträdet.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

2.4 Distansnärvaro

Beredningens ledamöter ska ha rätt att delta i beredningens sammanträden på distans.

2.5 Jäv eller annat hinder

Ledamot som är förhindrad att delta i behandling av ett ärende på grund av jäv, ska själv anmäla detta till ordföranden samt lämna sammanträdeslokalen innan ärendets behandling påbörjats.

Ledamot, som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende, får åter tjänstgöra sedan ärendet har handlagts.

2.6 Beredningens ordförande

Beredningens ordförande ska

1. som beredningens främste företrädare ha uppsikt över beredningens verksamhet

2. se till att beredningens ärenden behandlas utan onödigt dröjsmål
3. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för beredningens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dess frågor
4. följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och intressen inom beredningens verksamhetsområde
5. främja samverkan mellan beredningen och kommunstyrelsen och övriga nämnder
6. representera beredningen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte beredningen bestämmer annat i särskilda fall
7. besluta om ledamots deltagande i kurs eller konferens.

2.7 Ersättare för ordföranden

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget för en längre tid, får kommunstyrelsen utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

2.8 Närvarorätt för kommunalråd

Kommunalråden får närvara vid sammanträde med beredningen och får där delta i överläggningen.

2.9 Minnesanteckningar

Vid beredningens sammanträden förs minnesanteckningar. Minnesanteckningarna ska göras färdiga inom en vecka från sammanträdet, och godkännas av ordföranden.

2.10 Särskilda yttranden

Om en ledamot vill lägga till ett särskilt yttrande till minnesanteckningarna, ska ledamoten anmäla detta vid sammanträdet och göra det skriftligt inom en vecka från sammanträdet.

2.11 Undertecknande av handlingar

Handlingar och skrivelser som behandlats av beredningen ska undertecknas av ordföranden, eller vid förfall för denne av vice ordföranden, och kontrasygneras av den beredningen uppdragit att verkställa undertecknandet.

SKÖVDE

Reglemente Servicenämnden

Beslutad av kommunfullmäktige
30 maj 2022, § 72/22, dnr KS2022.0086

Innehåll

1	NÄMNDENS ANSVARSOMRÅDEN OCH UPPGIFTER	4
1.1	Nämndspecifika uppgifter	4
1.2	Nämndens generella uppgifter.....	4
1.3	Delegering från fullmäktige	5
1.4	Nämndens uppföljning	5
1.5	Processbehörighet.....	5
2	ALLMÄNNA BESTÄMMELSER.....	6
2.1	Uppdrag och verksamhet.....	6
2.2	Organisation inom verksamhetsområdet	6
2.3	Personalansvar.....	6
2.4	Behandling av personuppgifter.....	6
2.5	Arkiv.....	6
2.6	Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige	7
2.7	Information och samråd.....	7
2.8	Motioner	7
3	ARBETSFORMER.....	7
3.1	Tidpunkt för sammanträden	7
3.2	Kallelse	8
3.3	Offentliga sammanträden	8
3.4	Sammanträde på distans	8
3.5	Närvarorätt.....	8
3.6	Sammansättning	9
3.7	Ordföranden.....	9
3.8	Presidium	9
3.9	Ersättare för ordföranden och vice ordföranden.....	9
3.10	Ersättares tjänstgöring	9
3.11	Jäv, avbruten tjänstgöring.....	10
3.12	Yrkanden	10
3.13	Beslutsförhet.....	10
3.14	Reservation	10
3.15	Justering av protokoll	10
3.16	Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.	11
3.17	Delgivningsmottagare.....	11
3.18	Undertecknande av handlingar	11
3.19	Utskott	11

Dokumenttyp: Reglemente

Dokumentet gäller för: Servicenämnden

Diarienummer: KS.2022.0086

Reviderad: 2023-09-18, xxxx-xx-xx

Giltighetstid: 2022-2026

Tidpunkt för aktualitetsprövning: En gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Sektorchef SSE

Andra tillhörande dokument:

1 NÄMNDENS ANSVARSOMRÅDEN OCH UPPGIFTER

1.1 Nämndspecifika uppgifter

Servicenämndens (SEN) uppgift är att ansvara för de utförarverksamheter som tillhandahåller service till andra kommunala verksamheter och som fullmäktige inte bestämt ska utföras av annan nämnd.

Nämndens uppdrag omfattar kommunens:

1. Måltidsverksamhet
2. Lokalvårdsverksamhet
3. Gatu- och parkskötselverksamhet
4. Skogsskötselverksamhet
5. Fordonsförsörjningsverksamhet
6. Anläggningsarbetsverksamhet
7. Ledningsnätverksamhet
8. Fastighetsskötselverksamhet
9. Verksamhetsstöd
10. Verkstadsarbetsverksamhet
11. Passersystem
12. Skaderapporteringssystem kopplade till nämndens ansvarsområde

I nämndens ansvar ingår även att utveckla och förvalta kommunens fibernät.

Nämnden ska vidare försörja kommunens verksamheter med lokaler och förvalta de fastigheter där kommunal verksamhet bedrivs. Nämnden utgör kommunens beställarfunktion för byggtreprenader.

Nämnden är slutligen ansvarig nämnd och huvudman för dagvatten-, dricksvatten- och avloppsverksamheten enligt lag om allmänna vattentjänster.

Nämnden ansvarar för att miljöarbetet bedrivs enligt miljöbalken samt tillhörande förordningar, föreskrifter och rättspraxis. Samt att det organisatoriska miljöansvaret bedrivs enligt:

1. Miljöbalken
2. Föreskrifter som meddelats med stöd av miljöbalken
3. Domar och beslut rörande verksamhetens bedrivande och kontroll som meddelats med stöd av de författningar som avses i 1 och 2

1.2 Nämndens generella uppgifter

Nämnden ska ta initiativ till förbättringar och utveckling av den egna verksamheten. Nämnden ska vidare föreslå kommunfullmäktige ändringar i reglementet så att detta anpassas till de krav som ställs på verksamheten.

Nämnden ska arbeta med uppföljning, utvärdering och kvalitetsarbete och se till att den interna kontrollen av verksamheten är tillräcklig.

Nämnden ska medverka i samhällsplaneringen och delta i kommunens beredningar och råd i den omfattning kommunstyrelsen bestämmer.

Nämnden ansvarar för de övergripande delarna och för principiellt viktiga frågor och avgöranden inom verksamheten samt anger riktlinjer och prioriteringar inom nämndens verksamhetsområde. Nämnden ansvarar dessutom för långsiktig planering och strategisk utveckling av verksamheten.

Nämnden ska till kommunfullmäktige yttra sig över förslag, framställningar och motioner.

Nämnden är skyldig att verkställa de uppdrag som följer av fullmäktiges beslut.

Nämnden ska i sitt arbete beakta hållbarhetsperspektiven, tillgänglighets-, integrations-, mångfalds-, jämställdhets- och folkhälsofrågor samt barnrättsperspektiv och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Nämnden ska till kommunstyrelsen slutredovisa genomförda objektinvesteringar överstigande 10 000 000 kronor.

1.3 Delegering från fullmäktige

Nämnden beslutar i följande grupper av ärenden:

1. omfördela medel som anslagits till nämnden inom den budgeterade verksamhetsvolymen och av fullmäktige fastställd beloppsram och andra riktlinjer,
2. hyra ut eller på annat sätt upplåta kommunen tillhörig fast egendom inom nämndens verksamhetsområde,
3. köp, försäljning och byte av lös egendom inom nämndens verksamhetsområde, allt inom av fullmäktige fastställd kostnadsram och andra riktlinjer beträffande belopp och villkor i övrigt,
4. nämnden äger fastställa avgifter som saknar egentlig kommunalekonomisk betydelse och inte är av principiell beskaffenhet,
5. in- och uthyrning av bostäder och lokaler för tid upp till totalt tio år,
6. redovisa och rapportera in uppgifter från servicenämndens ansvarsområden till myndigheter.

1.4 Nämndens uppföljning

Nämnden ska

1. övervaka att av fullmäktiges fastställda kvalitetskrav, mål, riktlinjer och program för verksamheten samt ekonomi följs upp i nämnden,
2. övervaka att nämndens löpande förvaltning i övrigt sköts lagligt och ekonomiskt,
3. följa hur den interna kontrollen sköts i nämnden,
4. två gånger per år rapportera till fullmäktige hur nämndens verksamhet utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret,
5. en gång årligen till fullmäktige rapportera om kommunens avtalssamverkan enligt 9 kap. 37 § KL eller enligt annan lag eller författning,
6. inom ramen för sin uppsiktsplikt övervaka att verksamheter som bedrivs av privata utförare kontrolleras och följs upp i enlighet med lag, avtal och av fullmäktige fastställda program och direktiv.

1.5 Processbehörighet

Nämnden har rätt att inom nämndens verksamhetsområde föra talan och på kommunens vägnar ingå förlikning och sluta avtal.

2 ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

2.1 Uppdrag och verksamhet

Nämnden ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Den ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut har bestämt att nämnden ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

2.2 Organisation inom verksamhetsområdet

Nämnden ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.

2.3 Personalansvar

Nämnden ska följa utvecklingen inom arbetsgivarområdena jämställdhet, mångfald, samverkan, lön, arbetsmiljö, rehabilitering och hälsa, arbetsrätt och personalförsörjning. Utifrån verksamhetsbeslut inom nämndens verksamhetsområde ansvarar nämnden också för att det säkerställs att arbetsmiljön uppfyller kraven i arbetsmiljölagstiftningen.

2.4 Behandling av personuppgifter

Nämnden är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i dess verksamhet. Nämnden är också personuppgiftsansvarig för de typer av behandlingar som är gemensamma för hela kommunen, enligt vad som angivits i kommunens/nämndens registerförteckning enligt artikel 30 i dataskyddsförordningen.

Nämnden ska utse dataskyddsbud.

2.5 Arkiv

Nämnden ansvarar för att dess arkiv vårdas enligt arkivlagen, tillämpad i kommunens arkivreglemente. Nämnden ska utse en arkivansvarig samt en eller flera arkivredogörare. Nämnden ska redovisa sitt arkiv genom en arkivbeskrivning och en arkivförteckning. Nämnden ska också ha en dokumenthanteringsplan som beskriver hur allmänna handlingar hanteras (bevaras och gallras).

2.6 Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige

Nämnden ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet.

Nämnden ska rapportera och återredovisa till fullmäktige i enlighet med vad som anges i stycke 1.4 ”Nämndens uppföljning”.

Fullmäktige äger att fastställa riktlinjer för rapportering och redovisning utöver vad som anges i stycke 1.4 ”Nämndens uppföljning”.

Nämnden ska också fullgöra rapporteringsskyldighet som ålagts den enligt speciallag.

2.7 Information och samråd

Styrelsen, nämnderna och kommunalråd respektive oppositionsråd ska i möjligaste mån från nämnd erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Nämnden ska samråda när dess verksamhet och ärenden berör styrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Nämnden beslutar om formerna för samrådet.

2.8 Motioner

Nämnden ska yttra sig över remitterade motioner inom tre månader, med tillägg av två månader, om tiden sträcker sig över sommaren. Nämnderna ges möjlighet att avge förslag till beslut till kommunfullmäktige att motionen bifalls, avslås eller anses besvarat. I de fall nämnden föreslår ett avslag på grund av att förslaget redan är genomfört, ska detta framgå av beslutet.

3 ARBETSFORMER

3.1 Tidpunkt för sammanträden

Nämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

Sammanträde ska hållas också om minst en tredjedel av nämndens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlas på det extra sammanträdet.

Ordföranden ska, om möjligt, samråda med vice ordförandena om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförandena.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

3.2 Kallelse

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den som varit ledamot i nämnden längst tid göra detta (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten vara ålderspresident.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet. Kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast tre vardagar före sammanträdesdagen. Kallelse får ske elektroniskt om det inte är olämpligt. Ordföranden bestämmer formen för kallelse.

I undantagsfall får kallelse ske inom annan tid och/eller på annat sätt.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen. Ordföranden ska i kallelsen ange om utelämnande av handlingar har skett.

3.3 Offentliga sammanträden

Nämnden får besluta om offentliga sammanträden. Offentliga sammanträden får inte hållas i ärenden som avser myndighetsutövning eller i vilka det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess.

3.4 Sammanträde på distans

Nämnden får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast 3 vardagar i förväg anmäla detta till nämndens kansli.

Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Nämnden får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i nämnden.

3.5 Närvarorätt

Kommunalråd och styrelsens ordförande har rätt att närvara vid nämndens sammanträden och delta i överläggningarna. Nämnd får därutöver medge ledamot av styrelsen denna rätt. Den förtroendevalde har i den utsträckning nämnden beslutar rätt att få sin mening antecknad i protokollet.

Härutöver får nämnden medge förtroendevald som inte är ledamot eller ersättare i nämnden att närvara vid sammanträde med nämnden för att lämna upplysningar. Även anställd i kommunen och särskilt sakkunnig kan medges denna rätt. Om nämnden beslutar det, får den som kallats delta i överläggningarna.

Nämnden får härutöver bestämma att annan ska ha rätt att närvara vid nämndens sammanträden.

Personalrepresentanter har närvaro- och yttranderätt, men inte beslutsrätt i nämndens sammanträden. I följande ärenden gäller ej närvaro- och yttranderätt:

1. ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild, såvida inte ärendet rör en obestämd krets av enskilda,
2. ärenden som avser beställning eller upphandling av varor och tjänster.

3.6 Sammansättning

Nämnden består av 7 ledamöter och 7 ersättare.

3.7 Ordföranden

Nämndens ordförande ska

1. som nämndens främste företrädare ha uppsikt över nämndens verksamhet,
2. se till att nämndens, och utskottens i de fall det finns, ärenden behandlas utan onödigt dröjsmål,
3. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för nämndens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dess frågor,
4. följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och intressen inom nämndens verksamhetsområde,
5. främja samverkan mellan nämnden och kommunstyrelsen och övriga nämnder,
6. representera nämnden vid uppvaltningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte nämnden bestämmer annat i särskilda fall,
7. besluta om ledamots eller ersättares deltagande i kurs eller konferens.

3.8 Presidium

Nämndernas presidium ska bestå av ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande. Ordföranden och förste vice ordföranden representerar majoriteten och andre vice ordföranden oppositionen.

Viceordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

3.9 Ersättare för ordföranden och vice ordföranden

Om varken ordföranden eller annan i presidiet kan delta i ett helt sammanträde eller en del av ett sammanträde, får nämnden utse en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i nämnden längst tid. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Motsvarande gäller om ordföranden eller annan i presidiet inte kan fullgöra sitt uppdrag under en längre tid. Ersättaren ska fullgöra samtliga ordförandens/övriga presidiets uppgifter.

3.10 Ersättares tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att delta eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe. Den ersättare ska kallas in som står i tur att tjänstgöra och som inte redan har kallats in. En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare trätt i ledamotens ställe.

Ersättarna ska, om dessa inte valts proportionellt, tjänstgöra enligt den ordning som fullmäktige har bestämt. Om ingen ordning är bestämd, kallas ersättarna i den ordning de tagits upp i fullmäktiges protokoll från valet.

Ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna och få sin mening antecknad till protokollet.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har företräde oberoende av turordningen. Om det etablerade majoritetsförhållandet mellan partierna påverkats genom ersättarens tjänstgöring, får dock en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i turordningen.

3.11 Jäv, avbruten tjänstgöring

Ledamot eller ersättare, som är förhindrad att delta i behandling av ett ärende på grund av jäv, ska själv anmäla detta till ordföranden samt lämna sammanträdeslokalen innan ärendets behandling påbörjats.

En ledamot eller en ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får tjänstgöra igen sedan ärendet handlagts.

Ledamot som en gång avbrutit tjänstgöringen under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat det etablerade majoritetsförhållandet mellan partierna.

3.12 Yrkanden

När nämnden förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt. Ordföranden bekräftar genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte nämnden enhälligt beslutar att medge det.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

3.13 Beslutsförhet

För att nämnden ska få besluta i ett ärende ska fler än hälften av ledamöterna vara närvarande.

En ledamot i en nämnd som deltar i handläggningen av ett ärende ska delta i avgörandet av ärendet om ärendet avser myndighetsutövning mot någon enskild.

En ledamot som, där detta är möjligt, avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden innan beslut fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om nämnden fattar det med acklamation.

3.14 Reservation

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet. Motsvarande gäller vid omedelbar justering.

3.15 Justering av protokoll

Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot.

Protokollet justeras antingen digitalt eller analogt.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och justeras av ordföranden och en ledamot.

3.16 Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.

Styrelsen och nämnderna ansvarar för att beslut och föreskrifter inom det egna ansvarsområdet kungörs enligt gällande bestämmelser.

Nämnderna ska underrätta styrelsen om ändringen och dess innehåll så snart en uppdatering av den kommunala författningssamlingen bedöms nödvändig.

3.17 Delgivningsmottagare

Nämnden delges genom ordföranden, sektorchef eller annan anställd som nämnden beslutar.

3.18 Undertecknande av handlingar

Skrivelser, avtal och andra handlingar från nämnden ska på nämndens vägnar undertecknas av ordföranden och kontrasteras av sekreteraren. Vid förfall för ordföranden inträder vice ordföranden och vid förfall för denne den ledamot som styrelsen utser.

Nämnden får även uppdra åt förtroendevald eller tjänsteman att enligt av nämnden lämnade direktiv underteckna handlingar på nämndens vägnar. Beslut som fattas med stöd av delegation samt skrivelser, avtal och andra handlingar som upprättas med anledning därav undertecknas av den som fattat beslutet och, i förekommande fall, kontrasteras av den som utses därtill.

3.19 Utskott

Nämnden får inrätta utskott.

Inom ett utskott väljer nämnden för den tid nämnden beslutar bland utskottets ledamöter en ordförande och en vice ordförande.

Vid inrättande av utskott ska nämnden ange hur ersättare för utskottets ledamöter utses. Vid ett förfarande som inbegriper personliga ersättare ska dessa anges i samband med att ledamöterna utses.

Om ordföranden i utskottet på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra sitt uppdrag för längre tid får nämnden utse en annan ledamot i utskottet att som ersättare för ordföranden fullgöra dennes uppgifter.

Ersättare ska närvara vid utskottets sammanträden endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra. Ersättare ska inkallas till tjänstgöring i den av nämnden vid valet bestämda ordningen.

Avgår en ledamot eller en ersättare i utskottet, som inte utsetts vid proportionellt val, ska fyllnadsval snarast förrättas.

Utskottet sammanträder på dag och tid som utskottet bestämmer eller på initiativ av ordföranden. Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och

plats för sammanträdet samt uppgift om de ärenden som ska behandlas. Utskottet får handlägga ärenden bara när mer än hälften av ledamöterna är närvarande. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Utskottet får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast 3 vardagar i förväg anmäla detta till nämndens kansli.

Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Utskottet får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i utskottet.

Utskottets protokoll justeras antingen digitalt eller analogt av ordförande och en ledamot i utskottet och anmäls till nämnden vid dess nästkommande sammanträde.

Utskottet ska

1. bereda ärenden inför nämndens sammanträde, i den omfattning som nämnden bestämmer,
2. initiera ärenden som fordrar beslut av nämnden,
3. besluta i ärenden som är delegerade till utskottet,
4. besluta om ordförandens deltagande i kurs och konferens.

SKÖVDE

Reglemente Kommunstyrelsen

Beslutad av kommunfullmäktige
30 maj 2022 år, § 67/22. Dnr 2022.0080

INNEHÅLL

1	ALLMÄNT OM KOMMUNSTYRELSENS UPPGIFTER	4
2	Ledningsfunktionen och styrfunktionen	4
2.1	Kommunstyrelsens övergripande uppgifter	4
2.2	Ledningsfunktion.....	6
2.3	Styrfunktion.....	6
2.4	Företag och stiftelser	6
2.5	Kommunalförbund	7
2.6	Ekonomi och medelsförvaltning.....	7
2.7	Delegering från fullmäktige	7
2.8	Personalpolitiken	8
3	Uppföljningsfunktionen	10
3.1	Kommunstyrelsens uppföljning.....	10
4	Särskilda uppgifter	10
4.1	Processbehörighet.....	10
4.2	Krisberedskap, civilförsvaret och krig	10
4.3	Arbetslöshetsnämnd	11
4.4	Arkivmyndighet.....	11
4.5	Anslagstavla och webbplats	11
4.6	Författningssamling	11
5	Allmänna bestämmelser	11
5.1	Uppdrag och verksamhet	11
5.2	Organisation inom verksamhetsområdet	11
5.3	Personalansvar	12
5.4	Behandling av personuppgifter.....	12
5.5	Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige	12
5.6	Information och samråd.....	12
5.7	Självförvaltningsorgan	12
6	Arbetsformer	13
6.1	Tidpunkt för sammanträden	13
6.2	Kallelse	13
6.3	Offentliga sammanträden	13
6.4	Sammanträde på distans	13
6.5	Närvarorätt.....	14
6.6	Sammansättning	14
6.7	Ordföranden.....	14
6.8	Presidium	14

6.9	Ersättare för ordföranden och vice ordföranden.....	15
6.10	Kommunalråd.....	15
6.11	Ersättares tjänstgöring	15
6.12	Jäv, avbruten tjänstgöring.....	15
6.13	Yrkanden	15
6.14	Deltagande i beslut	16
6.15	Reservation	16
6.16	Justering av protokoll	16
6.17	Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.	16
6.18	Delgivningsmottagare.....	16
6.19	Undertecknande av handlingar	16
6.20	Utskott	16
6.20.1	Arbetsutskottet (KSAU)	17
6.20.2	Arbetsgivarutskottet (KSAG)	18
6.21	Beredningar	18
6.21.1	Beredning samhällsbyggnad (BSB).....	18
6.21.2	Beredning medborgare och folkhälsa (BMF).....	19

Dokumenttyp: Reglemente

Dokumentet gäller för: Kommunstyrelsen

Diarienummer: KS2022.0080

Reviderad: XXXX-XX-XX

Giltighetstid: 2022-2026

Tidpunkt för aktualitetsprövning: 1 gång per mandatperiod

Dokumentansvarig: Kanslichef

Andra tillhörande dokument:

1 ALLMÄNT OM KOMMUNSTYRELSENS UPPGIFTER

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan. Den har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över övriga nämnders och eventuella gemensamma nämnders verksamhet (*ledningsfunktion*). Kommunstyrelsen ska också ha uppsikt över verksamhet som bedrivs i kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund.

Kommunstyrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och leda arbetet med att ta fram styrdokument för kommunen (*styrfunktion*).

Kommunstyrelsen ska följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning och fortlöpande i samråd med nämnderna följa upp de fastställda målen och återrapportera till fullmäktige (*uppföljningsfunktion*).

Kommunstyrelsen ansvarar för i detta reglemente angivna uppgifter jämte sådana uppgifter som inte lagts på annan nämnd (*särskilda uppgifter*). Härutöver ansvarar kommunstyrelsen för de uppgifter som framgår av kommunallagen (2017:725), KL, och annan lagstiftning.

Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för alla anställda i Skövde kommun. Under kommunstyrelsen lyder kommunens förvaltningsorganisation som är uppdelad i sektorer.

Kommunfullmäktige har vid sitt beslut att anta reglementet konstaterat att sektorschef anses som förvaltningschef.

Kommunstyrelsen ska i sitt arbete beakta hållbarhetsperspektiven, tillgänglighets-, integrations-, mångfalds-, jämställdhets- och folkhälsofrågor samt barnrättsperspektiv och konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

2 LEDNINGSFUNKTIONEN OCH STYRFUNKTIONEN

Kommunstyrelsen ansvarar för beslut om samordning mellan nämnderna och gränsdragning mellan nämndernas kompetens. Kommunstyrelsen ansvarar för att en effektiv och ändamålsenlig organisation upprätthålls.

2.1 Kommunstyrelsens övergripande uppgifter

Kommunstyrelsen ska

1. leda arbetet med- och samordna utformningen av övergripande och strategiska mål, riktlinjer och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten samt göra framställningar i målfrågor som inte är förbehållen annan nämnd,
2. utöva uppsikt över övriga nämnders och gemensamma nämnders beslut,
3. ha uppsikt över sådan avtalssamverkan som sker enligt 9 kap. 37 § KL eller enligt annan lag eller författning,
4. ha ett övergripande ansvar för interna säkerhetsfrågor i kommunen,
5. ha uppsikt över sådan verksamhet eller samverkan som det ankommer på kommunstyrelsen enligt 6 kap 1 § Kommunallagen, eller som i övrigt följer på lag eller förordning, att utöva uppsikt över,
6. ha hand om kommunens system som inte ankommer på annan nämnd, så som till exempel personaladministrativa system, ekonomisystem, dokument- och ärendesystem, e-postsystem, IT-system, kommunikationssystem och register över förtroendevalda,

7. ha ett övergripande ansvar för att säkerhetsskyddslagen (2018:585) följs,
8. anställa direktör samt besluta om instruktion för denne,
9. anställa sektorschefer,
10. hos fullmäktige, övriga nämnder och andra myndigheter göra de framställningar som behövs,
11. kontinuerligt följa verksamheten i övriga nämnder,
12. ansvara för utformning och utveckling av kommunens system för intern kontroll i enlighet med vad fullmäktige särskilt beslutar,
13. ansvara för samordningsträffar med nämndpresidierna och sektorscheferna,
14. upprätta förslag till program med mål och riktlinjer för sådana kommunala angelägenheter som utförs av privata utförare,
15. bereda eller yttra sig i ärenden som ska handläggas av fullmäktige i enlighet med KL,
16. verkställa fullmäktiges beslut, om fullmäktige inte beslutat annat.

Om fullmäktige inte har beslutat något annat, avgör kommunstyrelsen hur de ärenden som fullmäktige ska handlägga ska beredas.

Kommunstyrelsen får uppdra åt en förtroendevald eller åt någon anställd att besluta om remiss av sådana ärenden.

Kommunstyrelsen har vidare hand om

1. samordning av kommunens demokratiarbete,
2. åtgärder för att allmänt främja sysselsättningen och näringslivet i kommunen,
3. arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor, med undantag för verksamheter som hanteras av andra nämnder,
4. kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna, utbildning i svenska för invandrare, samhällsorientering för nyanlända, yrkeshögskoleutbildningar godkända av myndigheten för yrkeshögskola och att anordna uppdragsutbildning, som ifråga om art och nivå motsvarar den verksamhet kommunen får bedriva inom det offentliga skolväsendet,
5. kommunens folkhälsoarbete samt barn- och ungdomspolitiskt arbete,
6. äldres intressen vid kommunens behandling av ärenden samt att samrådsorgan finns,
7. funktionsnedsattas intressen vid kommunens behandling av ärenden samt att samrådsorgan finns,
8. kommunens juridiska funktion,
9. administration av löner, pensioner och arbetsmarknadsförsäkringar,
10. utveckling, samordning och drift av kommunens IT-plattform och samordning av IT-system som ska användas i kommunen,
11. kommunens kravverksamhet,
12. budget och redovisningsfrågor,
13. finansfrågor,
14. säkerhetssamordning,
15. upphandling av varor och tjänster åt alla sektorer samt ramavtal,
16. bevakning av naturvårdsfrågor,
17. kommunens deponiverksamhet,
18. kommunens uppgifter rörande gator och parker,
19. utvecklingen och förvaltningen av kommunens fibernät,
20. kollektivtrafik, färdtjänst, länsfärdtjänst, riksfärdtjänst, skolskjuts och andra samhällsbetalda resor,
21. kommunens översikts- och detaljplaner samt områdesbestämmelser,
22. fastighetsfrågor på strategisk nivå,
23. de förvaltnings- och verkställighetsuppgifter i övrigt som inte uppdragits åt annan nämnd,
24. kommunens webbaserade anslagstavla.

2.2 Ledningsfunktion

I kommunstyrelsens ledningsfunktion ingår att leda, utveckla och samordna

1. folkhälso-, jämställdhets- och mångfaldsarbete,
2. kommunal planering i samhällsbyggnadsfrågor,
3. mark- och bostadspolitik och se till att en tillfredsställande markberedskap upprätthålls samt att bostadsförsörjning och samhällsbyggnad främjas,
4. energiplanering samt att främja energihushållning,
5. trafikpolitik och att verka för en tillfredsställande trafikförsörjning,
6. kommungemensam information, kommunikation och marknadsföring,
7. Övergripande arbetet med integration och migration,
8. arbetet med krisberedskap och riskhantering,
9. internationellt arbete,
10. arbetet med att reformera det kommunala regelbeståndet,
11. aktivitetsansvaret för ungdomar i åldrarna 16-19 år, som har valt att inte studera på gymnasiet eller avbrutit sina gymnasiestudier.

2.3 Styrfunktion

I kommunstyrelsens styrfunktion ingår att

1. leda arbetet med- och samordna utformningen av kommunens vision, strategier, finansiella mål, verksamhetsmål samt policybeslut för hela den kommunala verksamheten och att göra framställningar till kommunfullmäktige i målfrågor, som inte i lag är förbehållna annan nämnd,
2. övervaka att av fullmäktige fastställda övergripande styrdokument följs samt att kommunens löpande förvaltning hanteras effektivt,
3. ha uppsikt över att kommunalt finansierad verksamhet kan kontrolleras och följas upp,
4. ha fortlöpande uppsikt över och se till att uppföljning sker av nämnder, kommunalförbunden och de kommunala bolagens verksamheter samt uppmärksamt följa de frågor som kan inverka på kommunens utveckling och ekonomiska ställning,
5. utse ombud och utfärda ägarinstruktion till ombuden för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de bolag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intressen i, samt de kommunalförbund, föreningar, andra organisationer och samverkansorgan som kommunen är medlem i,
6. ansvara för att ändamålsenliga dialoger förs med nämnder, bolag och kommunalförbund inom kommunkoncernen,
7. ansvara för att samordningsträffar sker i erforderlig omfattning med övriga medlemskommuner i kommunalförbunden.

2.4 Företag och stiftelser

Kommunstyrelsen ska

1. ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag och stiftelser som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i, främst vad gäller ändamål, ekonomi och efterlevnad av uppställda direktiv, men också i avseende på övriga förhållanden av betydelse för kommunen,
2. ansvara för att beslut om ägardirektiv till företagen fattas och kontinuerligt hålls uppdaterade,
3. ansvara för regelbundna möten mellan kommunstyrelsen och företagsledningarna-/stiftelseledningarna,
4. löpande vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de krav som anges i 10 kap. 2–6 §§ KL är uppfyllda beträffande de företag och stiftelser kommunen äger eller har intresse i,

5. årligen i beslut pröva om den verksamhet som bedrivs i de aktiebolag som kommunen helt eller delvis äger under föregående kalenderår har varit förenlig med det fastställda kommunala ändamålet och utförts inom ramen för de kommunala befogenheterna. Beslutet ska delges fullmäktige snarast. Finner kommunstyrelsen att brister förelegat, ska den samtidigt lämna förslag till fullmäktige om nödvändiga åtgärder,
6. svara för att tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor och andra likartade sammanträden i de företag som kommunen helt eller delvis äger eller annars har intresse i.

2.5 Kommunalförbund

Kommunstyrelsen ska ha uppsikt över kommunal verksamhet som bedrivs i sådana kommunalförbund som kommunen är medlem i.

2.6 Ekonomi och medelsförvaltning

Kommunstyrelsen ska

1. ha hand om kommunens medelsförvaltning och följa av fullmäktige meddelade riktlinjer för denna. Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel. I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i tid samt att vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar,
2. ha hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bl.a. att
 - a. underhålla och förvalta kommunens fasta och lösa egendom,
 - b. se till att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett,
 - c. handha egendonationsförvaltning samt efter samtycke från annan nämnd placera sådana medel som ingår i donation som förvaltas av den nämnden,
3. upprätta förslag till budget i enlighet med KL,
4. se till att bokföring och redovisning sker i enlighet med lagen (1997:614) om kommunal redovisning,
5. upprätta årsredovisning och delårsrapport i enlighet med lagen (1997:614) om kommunal redovisning,
6. i enlighet med fullmäktiges särskilda riktlinjer förvalta medel som avsatts till pensionsförpliktelser,
7. utöva tillsyn över servicenämndens underhåll och förvaltning av kommunens fasta och lösa egendom samt tillsyn över kommunens försäkringsskydd,
8. ha hand om förvaltning av kommunens skog,

2.7 Delegering från fullmäktige

Kommunstyrelsen beslutar i följande grupper av ärenden:

1. upptagande av lån inom den beloppsram och de riktlinjer som fullmäktige fastställt,
2. på begäran av nämnd omfördela medel som anslagits till nämnden inom den budgeterade verksamhetsvolymen och av fullmäktige fastställd beloppsram och andra riktlinjer,
3. köp, försäljning och byte av fast egendom samt avtal om fastighetsreglering, allt inom av fullmäktige fastställd kostnadsram och andra riktlinjer beträffande belopp och villkor i övrigt,
4. i mål och ärenden där kommunstyrelsen för kommunens talan, med för kommunen bindande verkan, träffa överenskommelse om betalning av fordran, anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal,
5. tillstånd att använda kommunens vapen,
6. avgivande av yttranden enligt kamerabevakningslagen,
7. fastställa avgifter som saknar egentlig kommunalekonomisk betydelse och inte är av principiell beskaffenhet,
8. prioritering och fördelning av de personalpolitiska medel som anslås av kommunfullmäktige,

9. val av styrelseledamöter/ombud/revisorer till olika stiftelser/föreningar/fonder/förbund där kommunen enligt stadgarna eller av hävd ska vara representerad,
10. investeringar per projekt eller grupper av projekt inom den beloppsram som kommunfullmäktige fastställt,
11. beslut om tillämpningsanvisningar för taxor och avgifter i enlighet med kommunfullmäktiges beslut,
12. yttranden i anledning av tillståndsprövning av vindkraftsanläggningar enligt miljöbalken,
13. anta, ändra eller upphäva detaljplaner och områdesbestämmelser som inte är av stor vikt eller har principiell betydelse,
14. planbesked enligt 5 kap plan- och bygglagen,
15. förlängning eller förnyelse av genomförandetid för detaljplaner enligt 4 kap plan- och bygglagen,
16. yttranden över tillfällig upplåtelse av offentlig plats,
17. väghållaransvar. Byggnation, drift och underhåll av kommunens gator, torg och parkeringar,
18. byggnation, drift och underhåll av kommunens parker och grönområden,
19. elanläggningsinnehavaransvar. Byggnation, drift och underhåll av elanläggningar i gaturummet, parker och på torg,
20. fastställa tomtpris för småhus och industrimark,
21. in- och uthyrning av bostäder och lokaler för en tid av högst 20 år,
22. utarrendering och övrig upplåtelse av mark under en tid av högst 20 år,
23. köp, försäljning, byte, fastighetsreglering eller inlösen med stöd av plan- och bygglagen av fastighet eller fastighetsdel, samt upplåta tomträtt inom kommunfullmäktige fastställd kostnadsram och andra riktlinjer beträffande belopp och villkor i övrigt,
24. medgivande om att avtal om leasing får ingås.

Kommunstyrelsen beslutar också om yttranden som ankommer på fullmäktige när dessa inte är av principiell betydelse eller när tiden inte medger att yttrandet behandlas av fullmäktige. Kommunstyrelsen ska om möjligt samråda med berörd nämnd vid handläggning av yttrandet.

2.8 Personalpolitiken

Kommunstyrelsen har i sin roll som anställningsmyndighet ansvar för frågor som rör förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare inom kommunen. Det arbetsgivarpolitiska ansvaret sträcker sig bl.a. över områdena jämställdhet och mångfald, samverkan, lön, arbetsmiljö, rehabilitering och hälsa, arbetsrätt och personalförsörjning.

Inom arbetsmiljöområdet ansvarar kommunstyrelsen för att verksamheten bedrivs i enlighet med arbetsmiljölagstiftningen och föreskrifterna för arbetsmiljö, och att det systematiska arbetsmiljöarbetet följs upp på sektors-, avdelnings- och enhetsnivå.

Kommunstyrelsen ska vidare:

1. med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
2. förhandla å kommunens vägnar enligt lagstiftning om förhandlingsrätt utom vad gäller 11–14 och 38 §§ lagen (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet inom andra nämnders verksamhetsområden,
3. avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
4. besluta om stridsåtgärd,
5. lämna uppdrag enligt 6 kap. 3 § lagen (2009:47) om vissa kommunala befogenheter,
6. själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare,
7. verka och svara för utveckling av personalpolitiken, ge råd och biträda i personalpolitiska frågor samt medverka till att statistik upprättas,

8. tillhandahålla företagshälsovård,
9. fullgöra kommunens pensionsåtaganden för anställda och förtroendevalda.

3 UPPFÖLJNINGSFUNKTIONEN

3.1 Kommunstyrelsens uppföljning

Kommunstyrelsen ska

1. övervaka att av fullmäktiges fastställda kvalitetskrav, mål, riktlinjer och program för verksamheten samt ekonomi följs upp i nämnderna,
2. övervaka att kommunens löpande förvaltning i övrigt sköts lagligt och ekonomiskt,
3. följa hur den interna kontrollen sköts i nämnderna,
4. två gånger per år rapportera till fullmäktige hur samtliga kommunens verksamheter utvecklas mot bakgrund av fastlagda mål och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret,
5. en gång årligen till fullmäktige rapportera om kommunens avtalsamverkan enligt 9 kap. 37 § KL eller enligt annan lag eller författning,
6. inom ramen för sin uppsiktsplikt övervaka att verksamheter som bedrivs av privata utförare kontrolleras och följs upp i enlighet med lag, avtal och av fullmäktige fastställda program och direktiv,
7. senast den 1 april varje år lämna fullmäktige en redovisning över beredningen av motioner som väckts i fullmäktige och som inte slutligt handlagts av fullmäktige.

4 SÄRSKILDA UPPGIFTER

4.1 Processbehörighet

Kommunstyrelsen får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden, om inte någon annan ska göra det på grund av lag eller annan författning eller beslut av fullmäktige. Detta gäller också mål där någon har begärt laglighetsprövning av fullmäktiges beslut, om inte fullmäktige beslutar att själv föra talan i målet.

4.2 Krisberedskap, civilförsvar och krig

Kommunstyrelsen är krisledningsnämnd och ska fullgöra lagstadgade uppgifter under extraordinära händelser i fredstid enligt lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap (LEH).

Krisledningsnämnden ska sammankallas på begäran av en enskild ledamot, varefter nämnden kan besluta om att krisledningsnämnden ska träda i funktion.

Krisledningsnämnden har rätt att överta beslutanderätt från kommunens övriga nämnder i den utsträckning som nämnden finner nödvändigt i den uppkomna krisen. Krisledningsnämnden kan dock endast ta över beslutanderätt i den omfattning som är nödvändig med hänsyn till den uppkomna händelsens omfattning och art.

Under höjd beredskap ansvarar kommunstyrelsen för den verksamhet som anges i 3 kap. LEH.

Kommunstyrelsen ansvarar för den verksamhet som framgår av 7 § lag (1992:1403) om totalförsvar och höjd beredskap.

Kommunstyrelsen utser ledamot/ledamöter i hemvärnsråd enligt hemvärnsförordningen (1997:146).

Föreskrifter om den kommunala organisationen under krig eller krigsfara finns i lagen (1988:97) om förfarandet hos kommunerna, förvaltningsmyndigheterna och domstolarna under krig eller krigsfara m.m.

4.3 Arbetslöshetsnämnd

Kommunstyrelsen är arbetslöshetsnämnd enligt lagen (1944:475) om arbetslöshetsnämnd.

4.4 Arkivmyndighet

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet. Närmare föreskrifter om arkivvården finns i av fullmäktige antaget arkivreglemente.

4.5 Anslagstavla och webbplats

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens anslagstavla.

Kommunstyrelsen samordnar innehållet i och ansvarar för kommunens externa och interna webbplats.

4.6 Författningssamling

Kommunstyrelsen ansvarar för att uppdatera den kommunala författningssamlingen och se till att denna hålls tillgänglig i lagstadgad form.

5 ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

5.1 Uppdrag och verksamhet

Kommunstyrelsen ska inom sitt verksamhetsområde följa vad som anges i lag eller annan författning. Den ska följa det fullmäktige – i reglemente, i samband med budget eller i annat särskilt beslut – har bestämt att kommunstyrelsen ska fullgöra, samt verka för att fastställda mål uppnås och i övrigt följa givna uppdrag och angivna riktlinjer.

Kommunstyrelsen ska lämna allmän information, upplysningar, vägledning, råd och annan hjälp till enskilda i frågor som rör kommunstyrelsens verksamhetsområde. Varje ärende ska handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att kvaliteten eftersätts.

När kommunstyrelsen tar emot ett ärende, som inte kan avgöras inom en månad, bör den sökande/berörde underrättas om att ärendet har kommit in och vem som kommer att handlägga ärendet, samt - om möjligt - när ärendet förväntas bli avgjort.

Kommunstyrelsen ska sträva efter att uttrycka sig lättbegripligt och i övrigt underlätta för den enskilde att ha med kommunstyrelsen att göra.

5.2 Organisation inom verksamhetsområdet

Kommunstyrelsen ansvarar för att dess organisation är tydlig och ändamålsenlig med hänsyn till av fullmäktige fastställda mål och styrning samt lagar och andra författningar för verksamheten.

5.3 Personalansvar

Kommunstyrelsen ska följa utvecklingen inom arbetsgivarområdena jämställdhet, mångfald, samverkan, lön, arbetsmiljö, rehabilitering och hälsa, arbetsrätt och personalförsörjning. Utifrån verksamhetsbeslut inom kommunstyrelsens verksamhetsområde ansvarar styrelsen också för att det säkerställs att arbetsmiljön uppfyller kraven i arbetsmiljölagstiftningen.

5.4 Behandling av personuppgifter

Kommunstyrelsen är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i dess verksamhet. Kommunstyrelsen är också personuppgiftsansvarig för de typer av behandlingar som är gemensamma för hela kommunen, enligt vad som angivits i kommunens registerförteckning enligt artikel 30 i dataskyddsförordningen. Kommunstyrelsen är också personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som sker i fullmäktige samt hos fullmäktigeberedningar.

Kommunstyrelsen ska utse dataskyddsombud.

5.5 Uppföljning, återredovisning och rapportering till fullmäktige

Kommunstyrelsen ska kontinuerligt följa upp sin verksamhet.

Kommunstyrelsen ska rapportera och återredovisa till fullmäktige i enlighet med vad som anges i stycke 3.1 ”Kommunstyrelsens uppföljning”.

Fullmäktige äger att fastställa riktlinjer för rapportering och redovisning utöver vad som anges i stycke 3.1 ”Kommunstyrelsens uppföljning”.

Kommunstyrelsen ska också fullgöra rapporteringsskyldighet som ålagts den enligt speciallag.

5.6 Information och samråd

Kommunstyrelsen, nämnderna och kommunalråd respektive oppositionsråd ska i möjligaste mån från nämnd erhålla den information och det underlag de behöver i sin verksamhet. Rätten till information och underlag omfattar inte uppgift för vilken sekretess råder.

Nämnderna ska samråda när deras verksamhet och ärenden berör kommunstyrelsens eller annan nämnds verksamhet.

Samråd bör även ske med föreningar och organisationer när dessa är särskilt berörda. Kommunstyrelsen beslutar om formerna för samrådet.

5.7 Självförvaltningsorgan

Kommunstyrelsen får uppdra åt ett självförvaltningsorgan att helt eller delvis sköta driften av en viss anläggning eller en viss institution. Kommunstyrelsen får uppdra åt självförvaltningsorganet att besluta på kommunstyrelsens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

Kommunstyrelsen ska i en arbetsordning fastställa självförvaltningsorganets uppgifter, sammansättning, arbetsformer och mandattid.

6 ARBETSFORMER

6.1 Tidpunkt för sammanträden

Kommunstyrelsen sammanträder på dag och tid som styrelsen bestämmer.

Sammanträde ska hållas också om minst en tredjedel av kommunstyrelsens ledamöter begär det eller om ordföranden anser att det behövs. En begäran om extra sammanträde ska göras skriftligen hos ordföranden och innehålla uppgift om det eller de ärenden som önskas behandlas på det extra sammanträdet.

Ordföranden ska, om möjligt, samråda med vice ordförandena om tiden för extra sammanträde.

Om det föreligger särskilda skäl får ordföranden ställa in ett sammanträde eller ändra dagen eller tiden för sammanträdet. Om möjligt ska samråd ske med vice ordförandena.

Om ordföranden beslutar att ett sammanträde ska ställas in eller att dagen eller tiden för ett sammanträde ska ändras, ska ordföranden se till att varje ledamot och ersättare snarast underrättas om beslutet.

6.2 Kallelse

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena. När varken ordföranden eller en vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den som varit ledamot i nämnden längst tid göra detta (ålderspresidenten). Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid ska den till åldern äldste ledamoten vara ålderspresident.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet. Kallelsen ska tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet senast 3 vardagar före sammanträdesdagen. Kallelse får ske elektroniskt om det inte är olämpligt. Ordföranden bestämmer formen för kallelse.

I undantagsfall får kallelse ske inom annan tid och/eller på annat sätt.

Kallelsen bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen. Ordföranden ska i kallelsen ange om utelämnande av handlingar har skett.

6.3 Offentliga sammanträden

Kommunstyrelsen får besluta om offentliga sammanträden. Offentliga sammanträden får inte hållas i ärenden som avser myndighetsutövning eller i vilka det förekommer uppgifter som omfattas av sekretess.

6.4 Sammanträde på distans

Kommunstyrelsen får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast 3 vardagar i förväg anmäla detta till nämndens kansli.

Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Kommunstyrelsen får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i styrelsen.

6.5 Närvarorätt

Kommunråden har rätt att närvara vid nämndernas sammanträden och delta i överläggningarna. Närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot enskild. Nämnd får därutöver medge ledamot av kommunstyrelsen denna rätt. Den förtroendevalde har i den utsträckning nämnden beslutar rätt att få sin mening antecknad i protokollet.

Härutöver får kommunstyrelsen medge förtroendevald som inte är ledamot eller ersättare i styrelsen att närvara vid sammanträde med styrelsen för att lämna upplysningar. Även anställd i kommunen och särskilt sakkunnig kan medges denna rätt. Om kommunstyrelsen beslutar det, får den som kallats delta i överläggningarna.

Kommunstyrelsen får härutöver bestämma att annan ska ha rätt att närvara vid styrelsens sammanträden.

6.6 Sammansättning

Kommunstyrelsen består av 15 ledamöter och 11 ersättare.

6.7 Ordföranden

Det åligger ordföranden

1. att leda kommunstyrelsens arbete och sammanträden,
2. kalla till sammanträde i enlighet med lag och reglemente,
3. inför sammanträdena se till att ärendena som ska behandlas i kommunstyrelsen vid behov är beredda,
4. se till att färdigberedda ärenden snarast behandlas i kommunstyrelsen,
5. bevaka att kommunstyrelsens beslut verkställs,
6. besluta om ledamots eller ersättares deltagande i kurs eller konferens.

Härutöver åligger det kommunstyrelsens ordförande att under styrelsen

1. ha uppsikt över kommunens hela nämndförvaltning,
2. med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor,
3. främja samverkan mellan kommunstyrelsen, kommunens övriga nämnder och fullmäktige samt,
4. representera kommunstyrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte styrelsen bestämt annat i ett särskilt fall.

6.8 Presidium

Kommunstyrelsens presidium ska bestå av ordförande, förste vice ordförande och andre vice ordförande.

Ordföranden och förste vice ordföranden representerar majoriteten, och andre vice ordföranden oppositionen.

Viceordförandena ska biträda ordföranden i uppgiften att planera och leda sammanträdet i den mån ordföranden anser att det behövs.

6.9 Ersättare för ordföranden och vice ordföranden

Om varken ordföranden eller annan i presidiet kan delta i ett helt sammanträde eller en del av ett sammanträde, får nämnden utse en annan ledamot som ersättare för dessa. Tills valet förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den som varit ledamot i kommunstyrelsen längst tid. Om flera ledamöter har lika lång tjänstgöringstid fullgörs ordförandens uppgifter av den äldste av dem.

Motsvarande gäller om ordföranden eller annan i presidiet inte kan fullgöra sitt uppdrag under en längre tid. Ersättaren ska fullgöra samtliga ordförandens/övriga presidiets uppgifter.

6.10 Kommunalråd

Kommunstyrelsens presidiemedlemmar är tillika kommunalråd i Skövde kommun.

Fullmäktige beslutar om kommunalrådets uppgifter, ansvarsområden och tjänstgöringsgrad.

6.11 Ersättares tjänstgöring

Om en ledamot är förhindrad att delta eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe. Den ersättare ska kallas in som står i tur att tjänstgöra och som inte redan har kallats in. En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare trätt i ledamotens ställe.

Ersättarna ska, om dessa inte valts proportionellt, tjänstgöra enligt den ordning som fullmäktige har bestämt. Om ingen ordning är bestämd, kallas ersättarna i den ordning de tagits upp i fullmäktiges protokoll från valet.

Ersättare som inte tjänstgör har rätt att delta i överläggningarna och få sin mening antecknad till protokollet.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har företräde oberoende av turordningen. Om det etablerade majoritetsförhållandet mellan partierna påverkats genom ersättarens tjänstgöring, får dock en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i turordningen.

6.12 Jäv, avbruten tjänstgöring

Ledamot eller ersättare som är förhindrad att delta i behandling av ett ärende på grund av jäv, ska själv anmäla detta till ordföranden, samt lämna sammanträdeslokalen innan ärendets behandling påbörjats.

Ledamot eller ersättare som avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende, får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen en gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

6.13 Yrkanden

När kommunstyrelsen förklarat överläggningen i ett ärende avslutad, går ordföranden igenom de yrkanden som har framställts under överläggningen och kontrollerar att de har uppfattats korrekt. Ordföranden befäster genomgången med ett klubbslag. Därefter får inte något yrkande ändras eller läggas till, om inte kommunstyrelsen enhälligt beslutar att medge det.

Om ordföranden anser att det behövs ska den ledamot som har framställt ett yrkande avfatta det skriftligt.

6.14 Deltagande i beslut

En ledamot som, där detta är möjligt, avser att avstå från att delta i ett beslut, ska anmäla detta till ordföranden innan beslut fattas.

En ledamot som inte har gjort en sådan anmälan anses ha deltagit i beslutet, om kommunstyrelsen fattar det med acklamation.

6.15 Reservation

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas till sekreteraren före den tidpunkt som har fastställts för justeringen av protokollet. Motsvarande gäller vid omedelbar justering.

6.16 Justering av protokoll

Protokollet justeras av ordföranden och en ledamot.

Protokollet justeras antingen digitalt eller analogt.

Kommunstyrelsen kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart. Paragrafen ska redovisas skriftligt vid sammanträdet och justeras av ordföranden och en ledamot.

6.17 Kungörelser och tillkännagivanden av föreskrifter m.m.

Kommunstyrelsen ansvarar för att beslut och föreskrifter inom det egna ansvarsområdet kungörs enligt gällande bestämmelser.

6.18 Delgivningsmottagare

Kommunstyrelsen delges genom ordföranden, kommundirektören eller annan anställd som styrelsen beslutar.

6.19 Undertecknande av handlingar

Skrivelser, avtal och andra handlingar från kommunstyrelsen ska på styrelsens vägnar undertecknas av ordföranden och kontrasigneras av sekreteraren. Vid förfall för ordföranden inträder vice ordföranden och vid förfall för denne den ledamot som kommunstyrelsen utser.

Kommunstyrelsen får även uppdra åt förtroendevald eller tjänsteman att enligt av styrelsen lämnade direktiv underteckna handlingar på styrelsens vägnar. Beslut som fattas med stöd av delegation samt skrivelser, avtal och andra handlingar som upprättas med anledning därav undertecknas av den som fattat beslutet och, i förekommande fall, kontrasigneras av den som utses därtill.

6.20 Utskott

Inom kommunstyrelsen ska finnas ett arbetsutskott (KSAU) med 5 ledamöter och 5 ersättare och ett arbetsgivarutskott (KSAG) med 5 ledamöter och 5 ersättare.

Kommunstyrelsens ordförande är ordförande i kommunstyrelsens arbetsutskott. Kommunstyrelsens förste vice ordförande är ordförande i arbetsgivarutskottet. För utskotten gäller följande:

Utskottet sammanträder på dag och tid som utskottet bestämmer eller på initiativ av ordföranden. Kallelsen ska vara tillgänglig för ledamot och inkallad ersättare senast tre vardagar före sammanträdet. Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet samt uppgift om de ärenden som ska behandlas.

Utskottet får, om särskilda skäl föreligger, sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföring sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor. Lokalen ska vara så beskaffad att inte obehöriga kan ta del av sammanträdeshandlingar, bild eller ljud.

Ledamot som önskar delta på distans ska senast 3 vardagar i förväg anmäla detta till nämndens kansli.

Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

Utskottet får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i utskottet.

I utskottets sammanträde får ersättare vara närvarande endast om ledamot är förhindrad att tjänstgöra. Ersättare ska inkallas till tjänstgöring i den ordning kommunstyrelsen beslutat. Avgår en ledamot eller ersättare i utskottet, som inte utsetts vid proportionellt val, ska fyllnadsval snarast förrättas. Utskottet får handlägga ärenden bara när mer än hälften av ledamöterna är närvarande. Vid lika röstetal har ordföranden utslagsröst.

Utskottens protokoll justeras antingen digitalt eller analogt av ordföranden och en ledamot och anmäls till kommunstyrelsen vid dess nästkommande sammanträde.

Utskotten ska

1. bereda ärenden inför kommunstyrelsens sammanträde, i den omfattning som kommunstyrelsen bestämmer,
2. initiera ärenden inom sitt ansvarsområde som fordrar beslut av kommunstyrelsen,
3. besluta i ärenden som är delegerade till utskotten,
4. besluta om ordförandens deltagande i kurs och konferens.

6.20.1 Arbetsutskottet (KSAU)

Arbetsutskottet ansvarar för beredning av frågor som rör

1. verksamhetsplanering, budget och uppföljning,
2. strategiska frågor som rör näringsliv, samhällsbyggnad, miljö och arbetsmarknad,
3. arbetsmarknadspolitik,
4. vuxenutbildning,
5. marknadsföring och kommunens varumärke,
6. kommunikationsfrågor,
7. strategisk folkhälsa,
8. integration och migration,
9. infrastrukturfrågor och kollektivtrafik,
10. juridik,
11. beredning av frågor hanterade av beredningarna inför beslut i kommunstyrelsen,
12. kommunala bolag och kommunalförbund,
13. strategiska internationella frågor,
14. krisberedskapsområdet,
15. IT-området,

16. ekonomi och upphandling, vilket omfattar bl.a. affärssystem,
17. lokalfrågor som berör kommunstyrelsen och kommunfullmäktige,
18. dokument- och ärendehantering och effektivisering av kommunstyrelsens (nämndernas) administration,
19. beredning av övriga frågor som inte hanteras av arbetsgivarutskottet.

6.20.2 Arbetsgivarutskottet (KSAG)

Arbetsgivarutskottet ansvarar för beredning av frågor som rör

1. kommunstyrelsens uppgift som anställningsmyndighet och frågor som rör personal- och lönepolitik, mångfald och jämställdhet,
2. pension för anställda och förtroendevalda,
3. kompetensutveckling för personal,
4. genomförandet av beslutade policyinriktningar inom det personalpolitiska området,
5. arvoden till förtroendevalda (i de fall det uppstår jäv avgör kommunstyrelsen ärendet).

Frågor som får ekonomiska konsekvenser utöver tilldelad budgetram ska även beredas av kommunstyrelsens arbetsutskott.

6.21 Beredningar

Under kommunstyrelsen ska finnas två politiska beredningar för dialog mellan tjänstemän och politiker från olika nämnder. Beredningarna, som saknar beslutsmandat, ska säkerställa dels ett helhetsperspektiv i kommunens utvecklingsarbete, dels väl underbyggda och politiskt förankrade beslutsunderlag. Beredningarna ska aktivt följa aktuell utveckling inom ansvarsområdena.

De frågor som beredningarna hanterar, ska beredas av kommunstyrelsens utskott inför beslut i kommunstyrelsen, i den utsträckning ärendena berör utskottens ansvarsområden.

6.21.1 Beredning samhällsbyggnad (BSB)

Beredningen samhällsbyggnad består av 11 ledamöter, inga ersättare.

Beredningen utgörs av ledamöterna i kommunstyrelsens arbetsutskott, ordförande och vice ordförande i bygglovsnämnden (BLN) samt ordförande och andre vice ordförande i barn- och utbildningsnämnden (BUN) och servicenämnden (SEN).

Samhällsbyggnadsberedningens presidium utgörs av ordföranden och vice ordföranden.

Inför beslut i kommunstyrelsen ska beredningen för samhällsbyggnad bereda ärenden som rör:

1. kommunens översikts- och detaljplaner samt områdesbestämmelser,
2. den kommunala planeringen i samhällsbyggnadsfrågor,
3. mark- och exploatering,
4. bostadsfrågor,
5. försäljning och köp av fastigheter och mark för småhus och verksamhetsändamål,
6. in- och uthyrning av bostäder och lokaler samt utarrendering och övrig upplåtelse av mark,
7. energi-, miljö- och naturvårdsfrågor,
8. **kommunens fibernät,**
9. kommunens uppgifter rörande gator och parker,
10. kommunens skogsförvaltning,
11. kommunens ansvar för deponiverksamhet,
12. yttranden i anledning av tillståndsprövning av vindkraftsanläggningar,

13. kollektivtrafik, färdtjänst, länsfärdtjänst, riksfärdtjänst, skolskjuts och andra samhällsbetalda resor,
14. gymnasieelevers resor och inackorderingsstöd,
15. hållplatsfrågor.

Beredningen företräder kommunens intressen vid kontakt med regionala kollektivtrafikmyndigheten och andra samverkansorgan.

6.21.2 Beredning medborgare och folkhälsa (BMF)

Beredningen medborgare och folkhälsa består av 10 ledamöter, inga ersättare. Ordförande och vice ordförande är KSAU-ledamot och representerar majoriteten respektive oppositionen. Socialnämnden (SON), vård- och omsorgsnämnden (VON), kultur- och fritidsnämnden (KFN) och barn- och utbildningsnämnden (BUN) representeras av ordförande och andre vice ordförande i respektive nämnd.

Inför beslut i kommunstyrelsen ska beredningen ur ett medborgarperspektiv bereda ärenden som rör följande områden:

1. folkhälsoarbete,
2. barn- och ungdomspolitik,
3. mångfald,
4. stadsdelsutveckling,
5. kommunens volontärarbete,
6. medborgardialog,
7. projektverksamhet inom EU som rör beredningens ansvarsområde,
8. dialog med olika trossamfund och religiösa sammanslutningar.

KS § 20/25**Verksamhetsövergång gällande Skövde stadsnät och revidering av servicenämnden samt kommunstyrelsens reglemente**

KS2024.0660

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-01-22	7/25
2 Kommunstyrelsen	2025-02-05	20/25

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar om verksamhetsövergång för Skövde stadsnät och därigenom en förändrad ansvarsfördelning gällande att utveckla och förvalta kommunens fibernät från servicenämnden till kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige beslutar att revidera servicenämndens reglemente genom att stryka ansvarsområdet och att revidera kommunstyrelsens reglemente samt instruktion för beredning samhällsbyggnad genom att tillföra densamma.

Bakgrund

Servicenämnden beslutade 2024-11-21, § 63/24 att föreslå kommunstyrelsen att anta en föreslagen organisationsförändring gällande att Skövde stadsnät organisatoriskt ska läggas under sektor samhällsbyggnad. Förändringen innebär att flytta Skövde stadsnät från sektor service, avdelningen vatten och avlopp, till sektor samhällsbyggnad, enhet projekt. Orsaken till förändringen beskrivs vara att få samordnings- och synergieffekter. Servicenämnden beslutade även § 64/24 att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att med anledning av organisationsförändringen revidera servicenämndens reglemente gällande Skövde stadsnät. Den föreslagna revideringen utgjordes av att meningens under punkt 1.1 *I nämndens ansvar ingår att utveckla och förvalta kommunens fibernät ska strykas.*

Kommunledningsstaben kan konstatera att det är kommundirektören som enligt kommunstyrelsens delegationsordning 3.29 beslutar om sektorsindelning. Detta inrymmer att fatta beslut om att flytta en enhet med personal från en sektor till en annan. I servicenämndens beslut §63/24 framgår även att själva organisationsförändringen samverkats med den centrala samverkansgruppen i kommunen den 2024-09-25 och avslutades i enighet. Däremot innebär den föreslagna verksamhetsövergången en förändrad ansvarsfördelning mellan servicenämnden och kommunstyrelsen då kommunstyrelsen föreslås ta över ansvaret för att utveckla och förvalta kommunens fibernät. Förändringen innebär även att budgeten för Skövde stadsnät ska flyttas från servicenämnden till kommunstyrelsen. Nämndernas ansvarsområden ska alltid ytterst beslutas av kommunfullmäktige. Förslaget innebär även att både servicenämnden och kommunstyrelsens reglementen behöver revideras. Instruktionen för kommunstyrelsens

beredning för samhällsbyggnad behöver också revideras då ärenden gällande kommunen fibernät bör hanteras av beredningen. Bifogat finns både nämnden och styrelsens reglemente samt beredningens instruktion där borttagen text är överstruken och tillkommande text är rödmarkerad.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Verksamhetsövergång gällande Skövde stadsnät och revidering av servicenämnden samt kommunstyrelsens reglemente
SEN § 63/24 Organisationsförändring Skövde Stadsnät
SEN § 64/24 Reglemente Servicenämnden, revidering 2024-11-21
Reglemente Servicenämnden mandatperiod 2022-2026 förslag daterat 2025-01-07
Reglemente kommunstyrelsen mandatperiod 2022-2026 reviderat förslag daterat 2025-01-07
Instruktion beredning samhällsbyggnad, förslag daterat 2025-01-07

Skickas till

Johan Rahmberg, kommundirektör
Liselott Möll, controller kommunledningsstaben
Sektor samhällsbyggnad
Sektor service
Servicenämnden

KSAU § 7/25

Verksamhetsövergång gällande Skövde stadsnät och revidering av servicenämnden samt kommunstyrelsens reglemente

KS2024.0660

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-01-22	7/25

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta om verksamhetsövergång för Skövde stadsnät och därigenom en förändrad ansvarsfördelning gällande att utveckla och förvalta kommunens fibernät från servicenämnden till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta att revidera servicenämndens reglemente genom att stryka ansvarsområdet och att revidera kommunstyrelsens reglemente samt instruktion för beredning samhällsbyggnad genom att tillföra densamma.

Bakgrund

Servicenämnden beslutade 2024-11-21, § 63/24 att föreslå kommunstyrelsen att anta en föreslagen organisationsförändring gällande att Skövde stadsnät organisatoriskt ska läggas under sektor samhällsbyggnad. Förändringen innebär att flytta Skövde stadsnät från sektor service, avdelningen vatten och avlopp, till sektor samhällsbyggnad, enhet projekt. Orsaken till förändringen beskrivs vara att få samordnings- och synergieffekter. Servicenämnden beslutade även § 64/24 att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta att med anledning av organisationsförändringen revidera servicenämndens reglemente gällande Skövde stadsnät. Den föreslagna revideringen utgjordes av att meningen under punkt 1.1 *I nämndens ansvar ingår att utveckla och förvalta kommunens fibernät* ska strykas.

Kommunledningsstaben kan konstatera att det är kommundirektören som enligt kommunstyrelsens delegationsordning 3.29 beslutar om sektorsindelning. Detta inrymmer att fatta beslut om att flytta en enhet med personal från en sektor till en annan. I servicenämndens beslut §63/24 framgår även att själva organisationsförändringen samverkats med den centrala samverkansgruppen i kommunen den 2024-09-25 och avslutades i enighet. Däremot innebär den föreslagna verksamhetsövergången en förändrad ansvarsfördelning mellan servicenämnden och kommunstyrelsen då kommunstyrelsen föreslås ta över ansvaret för att utveckla och förvalta kommunens fibernät. Förändringen innebär även att budgeten för Skövde stadsnät ska flyttas från servicenämnden till kommunstyrelsen. Nämndernas ansvarsområden ska alltid ytterst beslutas av kommunfullmäktige. Förslaget innebär även att både servicenämnden och kommunstyrelsens reglementen behöver revideras. Instruktionen för kommunstyrelsens beredning för samhällsbyggnad behöver också revideras då ärenden gällande kommunen fibernät bör hanteras av beredningen. Bifogat finns både nämnden och styrelsens reglemente

samt beredningens instruktion där borttagen text är överstruken och tillkommande text är rödmarkerad.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Verksamhetsövergång gällande Skövde stadsnät och revidering av servicenämnden samt kommunstyrelsens reglemente
SEN § 63/24 Organisationsförändring Skövde Stadsnät
SEN § 64/24 Reglemente Servicenämnden, revidering 2024-11-21
Reglemente Servicenämnden mandatperiod 2022-2026 förslag daterat 2025-01-07
Reglemente kommunstyrelsen mandatperiod 2022-2026 reviderat förslag daterat 2025-01-07
Instruktion beredning samhällsbyggnad, förslag daterat 2025-01-07

Skickas till

Johan Rahmberg, kommundirektör
Liselott Möll, controller kommunledningsstaben
Sektor samhällsbyggnad
Sektor service
Servicenämnden

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2025-01-30**

Diarienummer: **KS2024.0042-23**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Kommunfullmäktige

Rapporter om gynnande beslut om bistånd som inte verkställts 2024, kv.4

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar lägga rapporterna till handlingarna.

Bakgrund

Gynnande beslut som enligt 4 kap 1 § Socialtjänstlagen (SoL) och enligt LSS som inte verkställts inom tre månader från dagen för beslut ska rapporteras till IVO, kommunrevisorer och kommunfullmäktige enligt 16 kap 6 § F-h (SoL). Rapporteringen gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter att verkställigheten avbrutits.

Sektor vård- och omsorg

- Gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader enligt Socialtjänstlagen 16 kap. § 6 F-h: 10
- Gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade § 28 F-g: 33

Sektor socialtjänst

- Gynnande beslut som inte verkställts inom tre månader enligt Socialtjänstlagen 16 kap § 6 F-h: 6

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Rapporter om gynnande beslut om bistånd som inte verkställts 2024, kv.4
Statistikrapport 2024 kvartal 4 (Ej verkställda beslut, rapportering till IVO)

VON § 23/25 Rapportering enligt Socialtjänstlagen 16 kap. 6 f-h § av ej verkställda beslut enligt 4 kap.1 § Sol, 2024 kvartal 4, 2024

Rapport kommunfullmäktige_IVO kvartal 4 2024

VON § 24/25 Rapportering enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) 28 § f-g av ej verkställda beslut enligt 9 § LSS, kvartal 4, 2024

Skövde kommun

Besöksadress

Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde

Postadress

Skövde kommun, 54183 Skövde

Kontaktcenter

Telefon: 0500-49 80 00

Webbplats

Skovde.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2025-01-30**

Diarienummer: **KS2024.0042-23**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Rapport till kommunfullmäktige_IVO av ej verkställda beslut LSS kvartal 4 2024.
SON § 11/25 Ej verkställda beslut, kvartal 4 2024

Skickas till

Socialnämnden

Vård- och omsorgsnämnden

Handläggare

Camilla Arvidsson

Kommunstyrelsen

Skövde kommun

Besöksadress

Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde

Postadress

Skövde kommun, 54183 Skövde

Kontaktcenter

Telefon: 0500-49 80 00

Webbplats

Skovde.se

Statistikrapport, 2024 kvartal 4

Gynnande beslut enligt 4 kap 1 § Socialtjänstlagen (SoL) som inte verkställts inom tre månader från dagen för beslutet skall rapporteras till IVO, kommunrevisor och fullmäktige enligt 16 kap 6 § F-h SoL. Rapporteringen gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter att verkställighet avbrutits.

- Två beslut om öppenvårdsverksamhet (inkl. familjehandlande insatser) från kvartal 3 2024 har rapporterats som avslutade utan att verkställas, med anledning till att familjerna inte längre var intresserade av insatsen. Det huvudsakliga skälet till dröjsmål var personalrelaterade skäl.
- Ett beslut om kontaktfamilj från kvartal 1 har rapporterats som avbrott i verkställighet och där biståndet inte åter verkställts inom 3 månader. Anledning till avbrott och dröjsmålet är huvudsakligen hos den enskilde som har specifika önskemål.
- Ett beslut om kontaktfamilj från kvartal 3 har rapporterats som ej verkställt. Det huvudsakliga skälet till dröjsmålet är personalrelaterade skäl.
- Två beslut om öppenvårdsverksamhet (inkl. familjehandlande insatser) från kvartal 3 2024 har rapporterats som verkställt. Det huvudsakliga skälet för dröjsmålet var personalrelaterade skäl.

SEKTOR SOCIALTJÄNST
Skövde 28 januari 2025

Alexandra Hage
Samordnare

VON § 24/25

Rapportering enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) 28 § f-g av ej verkställda beslut enligt 9 § LSS, kvartal 4, 2024.

VON2024.0009

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Vård- och omsorgsnämnden	2025-02-27	24/25

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden beslutar att godkänna framtagen rapport.

Bakgrund

Sektor vård och omsorg skickar kvartalsvis rapporter över de gynnande biståndsbeslut enligt LSS som ej verkställts inom tre månader från dagen för beslutet, till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Rapporten gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits.

Aktuell statistik

För kvartal 4 2024 har 33 individrapporter meddelats IVO på beslut enligt LSS som ej verkställts inom tre månader från beslutsdatum eller datum för avbrott med följande fördelning enligt nedanstående tabell.

Insattstyp	Antal Icke verkställda beslut	Antal Avbrutna verkställigheter
Personlig assistans	6	4
Ledsagarservice	4	1
Kontaktperson		9
Avlösarservice	1	
Korttidsvistelse	1	
Korttidstillsyn		
Bostad med särskild service, barn och unga		
Bostad med särskild service, vuxna	1	
Daglig verksamhet		6

Tabellen visar antalet inlämnade individrapporter och IVO:s beslut från det lagen trädde i kraft 2008.

Skövde kommun
Vård- och omsorgsnämnden

Protokollsutdrag

20 (27)

	Inlämnade individrapporter	IVO ansökt om särskild avgift	Förvaltningsrättens dom
2010	5		
2011	43		
2012	72		
2013	46		
2014	29	1	63.000
2015	47		
2016	65		
2017	102		
2018	129	1	18.828
2019	147	1	16.000
2020	415		
2021	233		
2022	219	5	140.900
2023	186		
2024 Q1	40		
2024 Q2	32		
2024 Q3	33		
2024 Q4	33	1	1,000,000
summa	1876	8	1,238.828

Bakgrund till ej verkställda beslut enligt LSS, kvartal 4 2024

Personlig assistans

Sex individer har väntat 740, 738, 455, 396, 213 och 153 dagar på att få sitt beslut om personlig assistans verkställt fullt ut.

- 740 dagar – Individen har fått ett nytt beslut i december 2022, där individen i nuläget inte vill ha sina beslutade jourtimmar utförda. Resterande assistanstimmar som individen beviljats utförs.
- 738 dagar - Individen vill i nuläget inte ha sina beslutade journätter utförda, resterande beslutade assistanstimmar utförs enligt önskemål från individen.
- 455 dagar – Individen vill bara ha anhöriga som assistenter, anhöriga utför del av beslutad tid. Individen har erbjudits assistenter som kan utföra resterande tid av beslut men individen har tackat nej till detta.
- 396 dagar - Assistenterna har rekryterats som utför del av de beslutade timmarna, arbete pågår med rekrytering av ytterligare assistenter för att kunna verkställa insatsen fullt ut. Individen har dock mycket höga/specifika krav på sina assistenter vilket gör det svårt att rekrytera.
- 213 dagar – Individen vill bara ha anhöriga som assistenter, anhöriga utför del av beslutad tid. Individen har erbjudits assistenter som kan utföra resterande tid av beslut men individen har tackat nej till detta.
- 153 dagar – Individen vill bara ha anhöriga som assistenter, anhöriga utför en del av beslutad tid.

Fyra individer har avbrutna verkställigheter. De har väntat 1369, 1369, 1369 och 396 dagar på att få insatsen verkställd på nytt. Rapporteringen avser i huvudsak individärenden där utförda timmar avviker från beslutade timmar. Samtliga individer bedöms få de assistanstimmar de efterfrågar/har behov av. Verksamheten är redo att utföra samtliga beviljade timmar så snart individen efterfrågar/har behov av dessa.

- 1369 dagar - Individen bor i nuläget hos sina föräldrar, alla assistanstimmar beslutet anger efterfrågas/utförs därför inte.
- 1369 dagar – Individen har enligt beslut rätt till dubbelassistans i vissa situationer/aktiviteter, men individen vill inte ha dubbelbemanning. Därav utförs inte samtliga beslutade timmar.
- 1369 dagar - Individen har enligt beslut rätt till dubbelassistans vid aktiviteter utanför hemmet. Individens hälsotillstånd medför att individen inte orkar med några aktiviteter utanför hemmet, därav utförs inte samtliga beslutade timmar.
- 396 dagar - Anhöriga utför del av de beslutade assistanstimmarna. Anhöriga vill inte ha fler personer runt individen. Individen har erbjudits assistenter som kan utföra resterande del av timmarna men anhöriga/företrädare har tackat nej till dessa.

Ledsagarservice

Fyra individer har väntat 386, 184, 169 och 122 dagar på att få sitt beslut om ledsagarservice verkställt. För en av dessa individer är insatsen delvis verkställd.

- 386 dagar – Personal för att utföra insatsen har rekryterats och ledsagning har utförts vid ett tillfälle, dock inte i den omfattning som beslutet anger. Individen har efter

detta tillfälle avbokad resterande inplanerade tillfällen och meddelat att hen önskar ta en paus i insatsen.

- 184 Dagar – Individen har avbokad planerade ledsagningar med kort varsel på grund av psykisk ohälsa.
- 169 dagar - vårdnadshavare har önskat avvakta med verkställighet för hitta lämplig aktivitet som kan utföras. Vårdnadshavare har ej bestämt sig än och önskar därför avvakta på grund av detta.
- 122 dagar - vårdnadshavare har ej hittat lämplig aktivitet och därför önskar vänta med verkställighet.

En individ har väntat i 146 dagar på att få sitt beslut verkställt på nytt. Avbrott i verkställighet på grund av att individen inte längre ville ha nuvarande ledsagare. Individen tackade nej till tilltänkt ledsagare 2024-12-06 och tackade nej till ytterligare ett erbjudande om ny ledsagare 2024-12-09. Vill avvakta med verkställighet till februari.

Kontaktperson

Nio individer har väntat i 1369, 1339, 943, 789, 731, 661, 468, 242 och 122 dagar på att få sin insats verkställd på nytt efter avbrott. För fyra av dessa individer är insatsen delvis verkställd då de har en kontaktperson som utför del av de timmar som individen har beviljats.

- 1369 dagar – Kontaktperson har rekryterats som utför del av den beviljade tiden. Arbete pågår med att rekrytera lämplig kontaktperson för resterande del av beviljade timmar. De möjliga kontaktpersonerna som finns att tillgå i nuläget matchar inte mot individens behov/funktionsnedsättning.
- 1339 dagar –Enhetssamordnare har svårt att få kontakt med personen då kontakt endast kan ske via e-post. Individen fått erbjudande om kontaktperson i oktober 2022, men tackat nej. Individen har fått förslag på lämplig kontaktperson, det senaste erbjudandet var 2024-11-13 men individen har avböjt samtliga erbjudanden med hänvisning till sin dåliga hälsa.
- 943 dagar – Tidigare kontaktperson slutade. Arbete pågår nu med att rekrytera ny kontaktperson. En kontaktperson tackade nej till uppdraget 2023-03-23. Det bedöms vara svårt att rekrytera lämplig person för uppdraget på grund av individens specifika önskemål och livssituation. Individen erbjuds en kontaktperson 2024-05-22 men valde att tacka nej till den. Individen tackade nej till tilltänkt kontaktperson 2025-01-09 utan motivering. Arbete fortsätter med att rekrytera lämplig kontaktperson för uppdraget.
- 789 dagar - Arbete pågår med att rekrytera ny kontaktperson, men det bedöms vara svårt att rekrytera då kontaktpersonen behöver ha goda kunskaper i/erfarenheter av att arbeta med personer inom autismspektrumtillstånd. Individen har även specifika krav/önskemål på sin blivande kontaktperson.
- 731 dagar - Individens kontaktperson önskade minska omfattningen av sitt uppdrag som kontaktperson. Kontaktpersonen utför nu 6 timmar (av totalt 20 beviljade timmar). Individen är inte intresserad av att byta till en ny kontaktperson som kan utföra samtliga beviljade timmar, individen vill heller inte rekrytera ytterligare en kontaktperson som kan utföra de resterande timmarna. Aktuellt är att kontaktpersonshandläggare har haft uppföljande kontakt med god man som gör bedömningen att beslut på kontaktperson 20 timmar/månad är för mycket för

individen. God man planerar att kontakta LSS-handläggare för dialog kring att minska omfattning av beslut.

- 661 dagar - Individen har en kontaktperson som utför del av de beviljade timmarna. Arbete pågår med att rekrytera en kontaktperson för resterande timmar. Aktuellt är att individen har "breddat" sina önskemål gällande kontaktperson vilket kan underlätta att rekrytera lämplig person för uppdraget.
- 468 dagar - Avbrott i verkställighet på grund av att tidigare kontaktperson slutat sitt uppdrag. Tilltänkta kontaktpersoner erbjöds uppdraget 2024-02-16 och 2024-10-03 men tackade nej. Individen tackade nej till tilltänkt kontaktperson 2025-01-15. Individen önskar avvakta med att verkställa insatsen till mars 2025
- 242 dagar - Avbrott i verkställighet på grund av att tidigare kontaktperson fått avsluta sitt uppdrag. Svårt att tillsätta ny kontaktperson på grund av att individen bor utanför stan. Tilltänkt kontaktperson är under behandling
- 122 dagar - Avbrott i verkställighet på grund av att tidigare kontaktperson fick avsluta sitt uppdrag då synpunkter inkommit. Efter kontakt med individen beslutades det att avsluta tidigare kontaktperson. Ny tilltänkt kontaktperson tackade nej till uppdraget 2024-09-11. Möte med ytterligare en ny kontaktperson bokat till 2025-01-23. Arbetet med att söka ny kontaktperson pågår.

Avlösarservice

En individ har väntat i 305 dagar på att få sin insats verkställd fullt ut. Verksamheten har erbjudit avlösning var 4:e helg samt vardagar. Vårdnadshavare önskar enbart avlösning under helger, då det inte fyller en funktion för familjen på vardagar. Vårdnadshavare tackar därför nej till insatsen under vardagar. Insatsen är delvis verkställd då avlösning utförs var 4:e helg.

Korttidsvistelse

En individ har sin insats om korttidsvistelse delvis verkställd, och har väntat 1172 dagar på att få sin insats verkställd fullt ut. Individen har beviljats insats tre dagar/månad, vistas på korttidshemmet en dag/månad enligt önskemål från företrädare. Verksamheten är redo att verkställa insatsen fullt ut så snart individ/företrädare önskar det.

Bostad med särskild service för vuxna

En individ har väntat i 385 dagar på att få sin insats, bostad med särskild service verkställd. Individen fick ett erbjudande om bostad 2024-02-21 men tackade nej. Individen har svårt för förändringar och har behov av lång förberedelse/inskolning. Individen tar inom kort studenten och håller på med introduktion till daglig verksamhet, vill därför avvakta med att flytta till boende.

Daglig verksamhet

Sex individer har avbrutna verkställigheter. De har väntat 336, 187, 177, 145, 127 och 111 dagar på att få insatsen verkställd på nytt.

- 336 dagar – Avbrott i verkställighet på grund av sjukdom. Ny kontakt togs 20/12. Ny kontakt planeras i januari då individen är inlagd på SkaS.

- 187 dagar – Avbrott i verkställighet på grund av lågt eget intresse. Utifrån individens önskemål vill hen bara ha telefonkontakt ingen sysselsättning på plats. Senaste kontakten togs 30/12. Individen erbjöds kontakt med handläggare för att prata om insatsen. Individen tackade nej till detta. Individens önskemål är fortsatt telefonkontakt efter behov.
- 177 dagar - Avbrott i verkställighet. av lågt egenintresse. Har inte varit på plats sen 8/7. Individen har uttryckt att han inte var intresserad av att komma igång förrän efter sommaren. Vid ny kontakt i augusti befann sig individen på annan ort minst månaden ut. Vid ny kontakt i september uppger individen återigen att det blivit ändrade planer och att han befinner sig på annan ort ytterligare en månad. Nya försök till kontakt görs i oktober och till sist svarar individen att han inte tror att han behöver sysselsättning just nu eftersom han reser till Göteborg minst tre tillfällen per vecka, går på möten i kyrkor m.m. Handläggare kontakt är tagen.
- 145 dagar - Avbrott i verkställigheten pga. av lågt egenintresse. Var senast på daglig verksamhet den 9/8. Senast fysiska mötet tog den 23/10. Har löpande telefonkontakt, brev och mejl med individen och hans föräldrar för att få individen åter i arbete. Senast kontakt togs den 20/12 via telefon.
- 127 dagar - Avbrott i verkställigheten pga. av lågt egenintresse. Individen har inte dykt upp på nya studiebesök som bokats och svarar sällan på telefon och sms. Verksamheten arbetar med att boka in en ny tid för studiebesök. Senast kontakt togs 23/12 via sms.
- 111 dagar - Individen har haft låg energinivå/ork, psykiskt mående, ångest. Verksamheten har erbjudit individen att möta upp hen hemma och hen har varit med på det men avbokats i sista stund. Vi har erbjudit färre dagar på dagligverksamhet om individen önskar. Senast kontakt tog via telefon den 19/12 Nytt möte inplanerat 25-01-20.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Rapportering enligt lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) 28 § f-g av ej verkställda beslut enligt 9 § LSS, kvartal 4, 2024.

Rapport till kommunfullmäktige/IVO av ej verkställda beslut LSS kvartal 4 2024.

Skickas till

Kommunstyrelsen

Placeringsamordnare LSS

VON § 23/25

Rapportering enligt Socialtjänstlagen 16 kap. 6 f-h § av ej verkställda beslut enligt 4 kap.1 § Sol, 2024 kvartal 4, 2024

VON2024.0008

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Vård- och omsorgsnämnden	2025-02-27	23/25

Beslut

Vård- och omsorgsnämnden godkänner framtagna rapporter.

Bakgrund

Sektor vård och omsorg skickar kvartalsvis rapporter över de gynnande biståndsbeslut enligt 4 kapitlet 1 § socialtjänstlagen och enligt LSS som ej verkstälts inom tre månader från dagen för beslutet, till Inspektionen för vård och omsorg (IVO). Rapporten gäller även beslut som inte verkstälts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits.

Aktuell statistik

För kvartal 4 2024 skickades 10 individuella rapporter till IVO gällande beslut enligt SoL som ej verkstälts inom tre månader. Av de besluten gällde samtliga beslut särskilt boende. Under perioden har inget av besluten verkstälts eller avslutats av annan orsak.

Orsaker till att beslut ej verkstälts enligt Socialtjänstlagen (SoL)

Särskilt boende för äldre

- En person har väntat 754 dagar på erbjudande om äldreboende med somatisk inriktning. Har erbjudits äldreboende flera gånger men avböjt dessa erbjudanden med anledning av att den enskilde inte velat flytta. Under perioden har uppföljning av beslut genomförts med resultatet av oförändrat beslut, behov av särskilt boende bedöms alltså fortsatt finnas. Den enskilde vill stå kvar i kön och få erbjudanden längre fram.
- En person har väntat 565 dagar på erbjudande om äldreboende med demensinriktning. Har erbjudits äldreboende flera gånger under denna tid men avböjt dessa erbjudanden med anledning av att vederbörande ej vill flytta ännu. Under perioden har uppföljning av beslut genomförts med resultatet av oförändrat beslut, behov av särskilt boende bedöms alltså fortsatt finnas. Den enskilde vill stå kvar i kön och få erbjudanden längre fram.
- En person med parboendebeslut har väntat 305 dagar på erbjudande om äldreboende med demensinriktning. Skövde kommun har under perioden delvis verkställt beslutet. Den utav personerna som har behov av särskilt boende har erbjudits, accepterat och flyttat in i Tomtegårdens äldreboende. Den personen som bedömts ha

- rätt till att vara medboende, bor kvar i ordinärt boende och inväntar erbjudande om att få flytta in på Tomtegården.
- En person har väntat 276 dagar på erbjudande om äldreboende med somatisk inriktning. Har under väntetiden erbjudits äldreboende men avböjt dessa eftersom vederbörande upplever att det fungerar bra i ordinärt boende och vill bo kvar hemma så länge det går. Har under aktuell period inte erbjudits äldreboende på nytt på grund av detta.
 - En person har väntat 220 dagar på erbjudande om äldreboende med demensinriktning och specifikt önskemål om Hentorps äldreboende. Har under föreliggande period inte kunnat erbjudas just Hentorps äldreboende. Bor under väntetiden i ordinärt boende med insatser utav hemtjänsten.
 - En person har väntat 215 dagar på erbjudande om äldreboende med demensinriktning. Har under föreliggande period erbjudits Tomtegårdens äldreboende och accepterade detta. Processen avbröts dock när personens God man beslutade att flytt inte kunde ske på grund av ekonomiska svårigheter. Bor under väntetiden i särskilt boende i annan kommun.
 - En person har väntat 153 dagar på erbjudande om äldreboende med somatisk inriktning. Har under föreliggande period avböjt erbjudanden vid två tillfällen då rummen inte motsvarat vederbörandes förväntningar. Vederbörande har också uttryckt att denne inte är redo att flytta ännu. Bor under väntetiden i ordinärt boende med beviljade hemtjänstinsatser.
 - En person har väntat 134 dagar på erbjudande om äldreboende med somatisk inriktning. Under perioden har vederbörande erbjudits äldreboende vid två tillfällen. Första gången avböjdes erbjudandet då det upplevdes som för tidigt att flytta ännu. Det andra erbjudandet avböjdes med anledning av att vederbörande är nöjd med de insatser denne har i ordinärt boende för tillfället. Vill fortsatt stå kvar i kön. Bor under väntetiden i ordinärt boende med beviljade hemtjänstinsatser.
 - En person med parboendebeslut har väntat 110 dagar på erbjudande om äldreboende med somatisk inriktning. Vederbörande och den medboende har under föreliggande period erbjudits äldreboende. Detta erbjudande har avböjts då avdelningen upplevdes som för trång och rummet som för stort. Bor under väntetiden i ordinärt boende med beviljade hemtjänstinsatser.
 - En person har väntat 92 dagar på erbjudande om äldreboende med demensinriktning. Har under föreliggande period erbjudits äldreboende men avböjt detta då erbjudandet upplevdes som för tidigt. Dessutom var aktuellt boende inte det efterfrågade. Har under väntetiden insatser i ordinärt boende utav hemtjänsten.

Skövde kommun
Vård- och omsorgsnämnden

Protokollsutdrag

18 (27)

Tabellen visar antalet inlämnade individuallrapporter från det att lagen trädde i kraft.

	Inlämnade individuallrapporter	SOS ansökt om särskild avgift	Länsrättens/Förvaltningsrättens dom
2006 kv.3-4	44	8	112 000 kr
2007	82	1	10 550 kr
2008	92		
2009	25		
2010	72		
2011	126		
2012	109		
2013	57		
2014	15		
2015	21		
2016	33		
2017	22		
2018	18		
2019	37		
2020	252		
2021	46		
2022	32		
2023	40		
2024	45		
summa	1157	9	122 550 kr

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Rapportering enligt Socialtjänstlagen 16 kap. 6 f-h § av ej verkställda beslut enligt 4 kap.1 § Sol, 2024 kvartal 4, 2024
Rapport kommunfullmäktige/IVO kvartal 4 2024

Skickas till

Kommunfullmäktige

Skövde kommun
Vård- och omsorgsnämnden

Protokollsutdrag

19 (27)

RAPPORT

Datum: 2025-01-31

Diarienummer: VON2024.0009-17

Handläggare: Terese Viktorin

Rapport till kommunfullmäktige/IVO av ej verkställda beslut LSS kvartal 4 2024.

Rapport till kommunfullmäktige/IVO av ej verkställda beslut LSS kvartal 4, 2024

Rapportering av gynnande biståndsbeslut enligt LSS som ej verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. Rapporten gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits (statistikrapport till kommunfullmäktige).

Period: 2024-10-01 – 2024-12-31

Gynnande beslut som ej verkställts inom tre månader enligt LSS		
Typ av beslut:	Antal	Antal dagar från beslut:
Personlig assistans	10	1369, 1369, 1369, 740, 738, 455, 396, 396, 213, 153
Ledsagarservice	5	386, 184, 146, 169, 122
Kontaktperson	9	1369, 1339, 943, 789, 731, 661, 468, 242, 122
Avlösarservice	1	305
Korttidsvistelse	1	1172
Korttidstillsyn		
Bostad med särskild service, barn och unga		
Bostad med särskild service, vuxna	1	385
Daglig verksamhet	6	336, 187, 177, 145, 124, 111
Kvinnor	16	
Män	17	

Sektor vård och omsorg
Niklas Wallstedt
Planeringsledare

2025-01-14

Rapportering enligt Socialtjänstlagen 16 kap. § 6 f – h, 2024 kvartal 4.

Rapportering av gynnande biståndsbeslut enligt 4 kapitlet 1 § socialtjänstlagen som ej verkställts inom tre månader från dagen för beslutet. Rapporten gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter det att verkställigheten avbrutits. (Statistikrapport till kommunfullmäktige).

Period: 2024-10-01—2024-12-31.

	Antal	
Gynnande beslut som ej verkställts inom tre månader enligt Sol.	10	
Typ av beslut:		Antal dagar från beslut:
Särskilt boende	10*	754, 565, 305, 276, 220, 215, 153, 134, 110, 92
Kvinnor	8	
Män	2	

*Av dessa beslut har 0 beslut verkställts eller avslutats under perioden.

SON § 11/25 Ej verkställda beslut, kvartal 4 2024

SON2024.0054

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Socialnämndens arbetsutskott	2025-02-13	4/25
2 Socialnämnden	2025-02-27	11/25

Beslut

Socialnämnden beslutar att godkänna framtagen rapport.

Bakgrund

Gynnande beslut enligt 4 kap 1 § Socialtjänstlagen (SoL) som inte verkställts inom tre månader från dagen för beslutet skall rapporteras till IVO, kommunrevisor och fullmäktige enligt 16 kap 6 § F-h SoL. Rapporteringen gäller även beslut som inte verkställts på nytt efter att verkställighet avbrutits.

- Två beslut om öppenvårdsverksamhet (inkl. familjehandlande insatser) från kvartal 3 2024 har rapporterats som avslutade utan att verkställas, med anledning till att familjerna inte längre var intresserade av insatsen. Det huvudsakliga skälet till dröjsmål var personalrelaterade skäl.
- Ett beslut om kontaktfamilj från kvartal 1 har rapporterats som avbrott i verkställighet och där biståndet inte åter verkställts inom 3 månader. Anledning till avbrott och dröjsmålet är huvudsakligen hos den enskilde som har specifika önskemål.
- Ett beslut om kontaktfamilj från kvartal 3 har rapporterats som ej verkställt. Det huvudsakliga skälet till dröjsmålet är personalrelaterade skäl.
- Två beslut om öppenvårdsverksamhet (inkl. familjehandlande insatser) från kvartal 3 2024 har rapporterats som verkställt. Det huvudsakliga skälet för dröjsmålet var personalrelaterade skäl.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Ej verkställda beslut, kvartal 4
Statistikrapport 2024 kvartal 4

Skickas till

Kommunstyrelsen

Skövde kommun
Socialnämnden

Protokollsutdrag

11 (13)

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2025-02-20**
Diarienummer: **KS2021.0375-91**
Handläggare: **Bodil Lorentzon**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Detaljplan för Skövde 5:198 m.fl. (Hasslum)

Beredning samhällsbyggnads förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att anta Detaljplan för Skövde 5:198 m.fl. (Hasslum)

Sammanfattning

Planens syfte är att möjliggöra för bostadsbebyggelse i form av radhus/parhus/kedjehus, LSS-boende samt ett småbostadshus inom befintligt bostadsområde i Hasslum längs Insatsvägen.

Detaljplanen möjliggör en fortsatt utveckling av bostadsområdet, naturområden samt gång- och cykelstråk inom området. Bortsett från den västra delen som är planlagt som natur är majoriteten av planområdet inte planlagt idag. Bevarandevärd natur i området i form av tall och lövträd är inmätta och ska till stora delar bevaras. Ett öppet dagvattendike kommer anordnas längs Insatsvägen samt mot bebyggelsen längs Törnetorpsvägen. Området i öster vid den befintliga dagvattendammen planläggs som natur.

Bakgrund

Berörda fastigheter är Skövde 5:198, 5:203 samt del av 5:178 (3), 5:404 och 5:177. På fastigheten Skövde 5:198 har det tidigare funnits ett bostadshus som nu rivits, och på Skövde 5:203 har Asplunds Bygg idag en verksamhet. I övrigt är området ej tidigare ianspråktaget.

Asplunds bygg i Mellansverige AB fick ett positivt planbesked 2021-12-13, KS § 189/21. Sektor samhällsbyggnad fick beslut om planuppdrag och behovsbedömning 2022-05-09, KS § 68/22. Kommunstyrelsen beslutade 2022-08-22, KS § 148/22 om samråd, och samråd hölls 2022-08-29 till 2022-09-23. Kommunstyrelsen beslutade om granskning 2023-03-13 § 40/23, och granskning hölls 2023-03-22 till 2023-04-13. Detaljplanen antogs i KS 2023-08-28 § 128/23. Därefter överklagades detaljplanen, och mark- och miljödomstolen upphävde kommunens beslut att anta detaljplanen. Ett omtag har därefter gjorts från granskningskedet och framåt. Behovsbedömningen reviderades, och nytt beslut om behovsbedömning fattades 2024-09-09, KS § 155/24. Beslut om ny granskning fattades 2024-10-14, KS § 167/24.

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2025-02-20**

Diarienummer: **KS2021.0375-91**

Handläggare: **Bodil Lorentzon**

Förslaget

Planområdet består av en yta på cirka 3,3 hektar och marknivåerna sluttar från sydväst mot nordost. Marken i västra delen av planområdet består av skogsmark med tallar, mittendelen av gles vegetation samt hårdgjorda ytor och östra delen består av en dagvattendamm. Planens syfte är att möjliggöra för bostadsbebyggelse i form av radhus/parhus/kedjehus, LSS-boende samt ett småbostadshus inom befintligt bostadsområde i Hasslum längs Insatsvägen. Marken inom detaljplanen regleras främst till Bostäder (B). En del av marken i öster vid dammen samt i mitten och i väster av området regleras till Natur (NATUR) till förmån för dagvattenhantering och naturvärden. En remsa mellan kvartersmarken (B) och naturmarken (NATUR) i öster planläggs för gång- och cykelväg (GC-väg). En liten del av området regleras till teknisk anläggning (E) till förmån för en befintlig pumpstation.

Fastigheten längst i väster, Skövde 5:177, och del av Skövde 5:198 är tänkt för LSS-boende, och del av fastigheten Skövde 5:203 (mot Törnetorpsvägen) regleras för fristående villabebyggelse. Övrig bostadsmark regleras för radhus/parhus/kedjehus. Högsta byggnadshöjd för alla bostäder är 8 meter.

Motivering av beslut

Inkomna synpunkter och/eller invändningar som framförts under samrådstiden 2022-08-29 till 2022-09-23, har behandlats och bemötts i bifogad samrådsredogörelse.

Omtaget av granskningen har ägt rum under tiden 2024-10-24 till 2024-11-14. Totalt har 22 skrivelser inkommit, varav 6 utan erinran. Inkomna synpunkter har behandlats och bemötts i bifogad granskningsutlåtande. Nedan redovisas en kort sammanfattning av de större synpunkter och/eller invändningar mot förslaget som inkommit. Därtill vilka förändringar och tillägg till detaljplanen som föreslås.

Länsstyrelsen och SGI anser att den geotekniska utredningen behöver kompletteras med en bedömning av stabiliteten i den östra delen av planområdet.

KLM påpekar att det inte finns någon bestämmelse som hindrar utfart mot Hasslumsvägen. Flera närboende lyfter en oro över planförslagets påverkan på djur, natur, trafik, samt den framtida boendemiljön.

Med anledning av under granskningen inkomna synpunkter, föreslås följande förändringar och tillägg göras i detaljplanen:

Skövde kommun	Besöksadress	Postadress	Kontaktcenter	Webbplats
	Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde	Skövde kommun, 54183 Skövde	Telefon: 0500-49 80 00	Skovde.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2025-02-20**

Diarienummer: **KS2021.0375-91**

Handläggare: **Bodil Lorentzon**

Slänstabiliteten inom planområdets östra del har utretts av konsult inför antagandet. Den geotekniska bilagan har därför reviderats. Stabilitetsproblem förekommer inte. Planbeskrivningen förtydligas gällande detta.

Planbestämmelse om utfartsförbud mot Hasslumsvägen införs på plankartan.

Justering av planhandlingarna enligt ovan bedöms inte föranleda att planförslaget behöver ställas ut för ny granskning.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Detaljplan för Skövde 5:198 m.fl. (Hasslum)

Granskningsutlåtande 2 - 2025-02-19

Planbeskrivning antagande 2

Plankarta antagande 2

Samrådsredogörelse - 2023-02-22

Skickas till

Bodil Lorentzon (bodil.lorentzon@skovde.se)

Henrik Uhr (henrik.uhr@skovde.se)

Sektor Samhällsbyggnad

Handläggare

Bodil Lorentzon

Kommunstyrelsen

Detaljplan för fastigheten Skövde 5:198 m fl, Hasslum Samrådsredogörelse

Upprättad 2023-02-22

Dnr PLAN.2021.18

Sektor samhällsbyggnad

2023-02-22

INNEHÅLL		MINNESANTECKNINGAR FRÅN ÖPPET SAMRÅDSMÖTE	45
HUR SAMRÅDET HAR BEDRIVITS	3	Bakgrund	45
INKOMNA YTTRANDE OCH BEMÖTANDE	5	Närvarande	45
Länsstyrelsen	5	Minnesanteckningar	45
Länsstyrelsen Västra Götalands län		SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	47
Lantmäterimyndigheten	8	KVARSTÅENDE SYNUNKTER	47
Kommunala Lantmäterimyndigheten i Skövde		Sakägare & Nyttjanderättsinnehavare	
Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund	9	Övriga privatpersoner	
Kultur- och fritidsnämnden			
Avfall & Återvinning Skaraborg (A&ÅS)			
Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)			
Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)			
Övriga remissinstanser	11		
Hyresgästföreningen			
PostNord			
Skanova			
Skövde Energi			
Tidans vattenförbund			
Trafikverket			
Vattenfall			
Västergötlands museum			
Västtrafik			
Sakägare och nyttjanderättsinnehavare	13		
Fastighet Brandmannen 2			
Fastighet Gnistan 11			
Fastighet Gnistan 13			
Fastighet Gnistan 13			
Fastighet Skövde 5:200			
Fastighet Skövde 5:200			
Fastighet Skövde 5:201			
Fastighet Skövde 5:201, m.fl.			
Fastighet Skövde 5:204			
Fastighet Skövde 5:205			
Fastighet Skövde 5:209			
Fastighet Skövde 5:382			
Övriga privatpersoner	36		
Fastighet Stegbilen 1			
Fastighet Brandbilen 9			

2023-02-22

HUR SAMRÅDET HAR BEDRIVITS

Kommunstyrelsen beslutade 2022-05-09 § 68/22 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra samråd gällande förslag till detaljplan för fastigheten Skövde 5:198 m fl, Hasslum.

Samråd har hållits mellan den 29 augusti - 23 september 2022. Inbjudan har skickats ut med post den 25 augusti till fastighetsägare enligt upprättad fastighetsförteckning, daterad 2022-08-17. Kungörelse om samråd utsändes samtidigt via e-post till berörda kommunala nämnder, sektorer, råd och bolag samt till remissinstanser enligt nedan.

Kungörelse kring samrådet och inbjudan till ett öppet samrådsmöte den 6 september infördes även den 29 augusti i SLA. Minnesanteckningar från samrådsmötet redovisas sist i denna samrådsredogörelse (sidorna 45-46).

Planhandlingarna har under samrådstiden funnits utställda i stadshusets entréplan, samt på Skövde kommuns hemsida. Sista dag för att lämna synpunkter har varit den 23 september 2022.

De remissinstanser som beretts tillfälle att yttra sig redovisas i matrisen på sidan 4.

2023-02-22

Instans	Yttrande utan synpunkt	Yttrande med synpunkt	Yttrande mot förslaget
Länsstyrelsen		x	
Lantmäterimyndigheten i Skövde		x	
Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund			
Barn och utbildningsnämnd	x		
Kultur- och fritidsnämnd		x	
Vård- och omsorgsnämnd			
Servicenämnd	x		
Socialnämnd			
Avfall och Återvinning Skaraborg (A&ÅS)		x	
Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)		x	
Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)		x	
Kommunala råd			
Brottsförebyggande rådet			
Kommunala pensionärsrådet			
Rådet för funktionshinderfrågor			
Övriga remissinstanser			
Hyresgästföreningen		x	
Ellevio	x		
Fastighetsägarna			
Förvärv av kulturutvecklingen			
Försvarsmakten			
Naturskyddsföreningen i Skövde			
Polismyndigheten			
PostNord		x	
Skanova (TeliaSonera)	x		
Skövde Energi		x	
Skövde hembygdsförening			

Instans	Yttrande utan synpunkt	Yttrande med synpunkt	Yttrande mot förslaget
Skövde Energi AB (Kraftvärme)			
Skövde Energi AB (Elnät)			
Skövde stadsnät (Opto)			
Tidans vattenförbund	x		
Trafikverket	x		
Vattenfall Eldistribution AB	x		
Västergötlands museum		x	
Västra Götelandsregionen			
Västtrafik AB	x		
Sakägare	0	0	42
Övriga	0	0	79
Sammanräkning	8	10	121

INKOMNA YTTRANDE OCH BEMÖTANDEN

Nedan följer en sammanfattning av inkomna skrivelser med anmärkning, synpunkt och/eller erinran. Hela skrivelser, stycken eller citat redovisas i kursiv stil. Sektor samhällsbyggnads bemötande av skrivelserna markeras med grå ruta.

LÄNSSTYRELSEN

Länsstyrelsen Västra Götalands län

Länsstyrelsens samlade bedömning

Länsstyrelsen lämnar följande bedömning enligt 5 kap 14 § plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

Planförslaget innebär en förtätning med radhus/parhus/kedjehus och LSS-boende mellan två befintliga småhusområden i Hasslum. Detaljplanen möjliggör även för en villatomt längs Törnetorpsvägen.

Länsstyrelsen anser att detaljplanen i nästa skede av detaljplanarbetet ska redovisa att de villkor och livsmiljöer som redan idag finns inom planområdet för fåglar och groddjur, kan finnas eller kompenseras med likvärdiga miljöer även när området är bebyggt.

Arkeologisk utredning inom tidigare outredda delar av detaljplanen påbörjas 6/9-2022. Innan resultat av den utredningen inkommer kan Länsstyrelsen inte bedöma om fornlämningar påverkas eller inte.

Dagvattenutredningen pekar ut behov av fortsatt utredning vad gäller minimering av förorenings-spridning till grundvattnet med bla. avseende på förhöjda halter av PFA och Zink.

Risker för översvämningar inom planområdet bör minskas genom höjdsättningen av området samt att ytliga avrinningsvägar skapas.

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripande grunderna i 11 kap 10 § PBL och nu kända förhållanden att frågor som berör hälsa / säkerhet, översvämning, miljö kvalitetsnormer måste lösas på ett tillfredsställande sätt i enlighet med vad som anges nedan för att ett antagande inte skall prövas av Länsstyrelsen.

Motiv för bedömningen

Prövningsgrunder redovisar Länsstyrelsens synpunkter vilka ska uppfyllas för att det antagna

planförslaget inte ska riskera överprövning. Råd och synpunkter handlar om anvisningar för att planförslaget ska uppfylla lagstiftningens krav.

MKN vatten – Dagvattenhantering

Dagvattenutredningen pekar ut behov av fortsatt utredning om det finns platser där infiltration av dagvatten skulle kunna innebära en förorenings-spridning till grundvattnet, ffa med avseende på förhöjda halter av PFAS och Zink. Det bör förtydligas om nuvarande förslag till utförande av dagvattenanläggning föregåtts av en sådan kartläggning av mark och grundvatten.

Risker för översvämning

Dagvattenutredningen anger även att risker för översvämningar inom planområdet bör minskas genom höjdsättningen av området samt att ytliga avrinningsvägar skapas. Om kommunen bedömer att dessa åtgärder är nödvändiga för att översvämningensrisken ska bli acceptabel behöver åtgärderna säkerställas.

Prövningsgrunder enligt PBL 11 kap. 10§

Enligt 11 kap. 10 § ska Länsstyrelsen överpröva kommunens antagande beslut av en plan eller områdesbestämmelser om dessa kan antas strida mot någon av de fem prövningsgrunderna.

- **Riksintresse (både MB kap 3 och 4)**
- **Mellankommunala frågor och regionala förhållanden**
- **Strandskydd (MB 7kap)**

Länsstyrelsen anser att planen är i konflikt med människors hälsa och säkerhet gällande översvämningensrisken samt Miljö kvalitetsnormer gällande eventuella risker för förorenings-spridning på yt- och grundvatten.

Råd enligt 2 kap. PBL

Enligt 5 kap 14 § PBL är en av Länsstyrelsens uppgifter under samrådet att särskilt ge råd om tillämpningen av 2 kapitlet PBL och bestämmelserna i lagen i övrigt om det behövs från allmän synpunkt. (utökat, efter 1 januari 2015)

Förhållande till ÖP

Förslaget bedöms vara förenligt med ÖP 2025 då planområdet ligger intill bostadsbebyggelse och förslaget följer intentionen med ÖP 2025. Översiktsplanen pekar ut Hasslum som nytt bostadsområde.

2023-02-22

Området väster om planområdet på andra sidan Hasslumsvägen och Insatsvägen är utpekad som tätortsnära naturområde.

Naturmiljö

Kommunen bör redovisa att brungröda (åker- eller vanlig groda) kan fortleva i området och att artens kontinuerliga ekologiska funktion i området kan upprätthållas. Då troliga landbaserade livsmiljöer för åkergrödan kommer försvinna i och med exploateringen bör kommunen titta på ett större område ifall det finns andra närliggande lämpliga landbaserade livsmiljöer för grodorna. Dammen, som bevaras, utgör endast lekvatten för grodorna. Alltså bör de redogöra för hur förutsättningarna är för grodorna, som troligtvis förlorar delar av områden för landbaserad livsmiljö och övervintring, att tillgodose sina behov genom motsvarande områden i närområdet.

Planområdet uppges vara livsmiljö för flertalet fågelarter. Området utgörs delvis av lövskog med flera äldre almar och sälgar med inslag av hålträd vilket gör miljön lämplig för de arter som uppges kunna ha området som livsmiljö.

Det är enligt nya 4 § i artskyddsförordningen (träder i kraft 1 oktober) förbjudet att avsiktligt störa vilda fåglar, särskilt under deras häcknings- och uppfödningssperiod, om inte störningen saknar betydelse för att a) bibehålla populationen av fågelarten på en tillfredsställande nivå, särskilt utifrån ekologiska, vetenskapliga och kulturella behov, eller b) återupp- rätta populationen till den nivån.

Kommunen bör göra en bedömning på hur exploateringen kan utgöra en störning som avses i 4 § artskyddsförordningen.

Vatten

Synpunkt dagvattenanläggningens utformande

Utmed öppna dagvattendiken bör träd och vegetation bevaras /nyplanteras så att blågröna stråk skapas genom området för att gynna den biologiska mångfalden och mildra effekterna av värmeböljor och skyfall.

Kulturmiljö

Arkeologisk utredning inom tidigare outredda delar av detaljplanen påbörjas 6/9-2022. Innan resultat av den utredningen inkommer kan Länsstyrelsen inte bedöma om fornlämningar påverkas eller inte.

Om fornlämningar påträffas under den arkeologiska utredningen krävs tillstånd till ingrepp i fornlämning. Länsstyrelsen får lämna tillstånd till ingrepp i fornlämning endast om fornlämningen medför hinder som inte står i rimligt förhållande till fornlämningens betydelse (KML 2 kap 12 §). Som villkor för sådant tillstånd får länsstyrelsen ställa skäliga krav på arkeologisk undersökning (KML 2 kap 13 §).

Länsstyrelsen kan i nuläget inte bedöma om ev. tillstånd till ingrepp i fornlämning kan lämnas.

Behovsbedömning

Kommunen bedömde att förslaget inte innebar betydande påverkan på miljön. Länsstyrelsen bedömde dock att betydande miljöpåverkan, orsakat av planens genomförande, inte gick att utesluta (2022-03-16). Kommunen har nu utrett vidare de frågor och påståenden som Länsstyrelsen baserade sina synpunkter på.

Synpunkter i övrigt

Länsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter att tillföra planen.

Bemötande och kommentarer:

Prövningsgrunder enligt PBL 11 kap. 10§

MKN vatten - Dagvattenhantering

Planhandlingarna har kompletteras med en hydrologisk utredning för att undersöka påverkan av miljö kvalitetsnormerna för vatten gällande förorenings spridning i grundvattnet avseende förhöjda halter av PFAS och Zink. Utredningen syftar till att undersöka spridningsvägar samt komplettera med information gällande de geologiska och hydrogeologiska förhållandena som rådet inom planområdet och hur det kommer att samspela med förekomsten av det förorenade grundvattnet. Utöver detta syftade även utredningen till att bedöma hur föreslagna dagvattenlösningar ska anläggas för att förhindra ändrade spridningsvägar av PFAS.

Med hänsyn till tidigare grundvattenutredningar har en dimensionerande grundvattennivå bestämts utifrån en metodik framtagen av SGU. Jordlagerföljden är komplex men bedöms inte ha ett fullgott tätande lager mot förorenings sprid-

ning utifrån kohesionsjordens mäktighet och diffusa sandlager. Grundvattenmagasinet under planområdet bedöms ha hydraulisk kontakt med Hagelberg grundvattenförekomst.

Resultaten visar att under perioder då grundvattenmagasinets fyllnadsgrad är hög finns risk för längre tidsperioder då grundvattennivån stiger ovan dagvattenanläggningens botten. Om dagvattenanläggningarna anläggs utan tätskikt riskerar förorenat grundvatten att dräneras bort av dagvattenledningar med en påskyndad transporttid mot recipienten Ösan som följd.

Dagvattenlösningarna ska därför anläggas med tät botten för att förhindra risken att skapa förändrade spridningsvägar med snabbare transporttid av PFAS som följd och därmed inte försämra Ösans kemiska status. Genom att ej förändra spridningsvägarna för PFAS bedömer sektor samhällsbyggnad att det finns förutsättningar att genomföra detaljplanen utan att påverka recipienten. Detta regleras inom detaljplanen genom planbestämelsen m1 - ”Dagvattenanordning ska anläggas med tät botten”.

Genomförande av detaljplanen kommer inte påverka Ösans kemiska status eller möjlighet att följa miljö kvalitetsnormerna. Föroreningarna inom planområdet bedöms vara grovt avgränsade och möjliga att sanera. Vid den befintliga markanvändningen bedöms tre av provpunkterna vara i behov av riskreduktion. Dessa bedöms möjliga att åtgärda i samband med genomförandet av detaljplanen.

Risker för översvämning

För att säkra upp risken för översvämning för bostadsbebyggelsen inom planområdet regleras lägsta golvnivå med bestämmelse om utförande; b1 - Lägsta golvnivå ska anläggas på minst 0,3 meter över närmsta gatunivå på Insatsvägen.

Naturmiljö

En kompletterande utredning har tagits fram efter samrådet för att redovisa villkor och livsmiljöer för de skyddade arterna mindre hackspett, svartvit flugsnappare och brungröda som finns i området idag. Utredningen bedömer påverkan av arternas livsmiljö vid detaljplanens genomförande och visar om planområdet utgör en betydande lokal för

arten. Inför granskningen har även en kompletterande fältinventering utanför planområdet utförts där arternas livsmiljöer karterats.

Inför granskningen har även planområdets västra del planlagts som natur för att bevara ett område som skogsmark för rekreation, trevlig boendemiljö och avskärmning mot Hasslumsvägen. Skogsområdet kommer att innehålla både stora fullvuxna träd och träd som i framtiden kan utvecklas till större träd. I mittenområdet och östra området kommer det även bevaras en del som regleras som allmän platsmark NATUR för att skydda bevarandevärda hålträd samt utveckla området till ett natursläpp som kan passa för djur- och växliv. Kommunen ansvarar över skötseln för naturområdena inom planområdet.

För arterna mindre hackspett och svartvit flugsnappare har en fältkartering av livsmiljöer genomförts som visar att det finns lämpliga livsmiljöer utanför planområdet, och att den marginella förlust av livsmiljö inom planområdet högst sannolikt inte kommer att försvåra för arterna kommer att bibehålla populationen på en tillfredsställande nivå.

Livsmiljöer för brungröda inom detaljplaneområdet finns det dels genom ett småvatten som nyttjas för reproduktion av brungröda, dels områden som sannolikt nyttjas som födosöksområden samt, i mindre omfattning, platser (stenrösen) som erbjuder övervintringsplatser. Småvattnet kommer finnas kvar vid ett genomförande av detaljplanen, dock kan övervintringsplatser och födosöksområden komma att försvinna. För brungröda finns det både födosöksområden och övervintringsområden i detaljplaneområdets närhet, än dock relativt få övervintringsplatser om man bortser från trädgårdarnas sannolika bidrag.

Resultaten visar att det finns förutsättningar för de skyddade arterna att fortleva i området och omkringliggande miljöer vid ett genomförande av detaljplanen givet att identifierade skyddsåtgärder vidtas, vilka är beskrivna i planhandlingarna och reglerade i markanvisningsavtalet. Skyddsåtgärder har tagits fram delvis som förstärkningsåtgärder samt tidsrestriktioner.

Kommunens bedömningen är att ett genomförande av detaljplanen inte kommer att påverka

2023-02-22

möjligheten för de skyddade arterna att fortsatt kunna hysa livskraftiga populationer i närområdet utifrån artskyddsperspektivet.

Vatten

Träd samt annan vegetation är planerad att planeras samt bevaras inom några delar inom planområdet där dagvattendikena är en del som lämpas väl för att tillföra ekologiska samt sociala värden.

Området för dagvattenhantering på kvartersmark har kompletterats med planbestämmelse om att trädrad ska finnas.

Kulturmiljö

Arkeologisk utredning inom tidigare outredda delar av planområdet har färdigställts. Den antikvariska bedömningen är att inga nya fornlämningar eller övriga kulturhistoriska lämningar påträffades i samband med utredningen.

Länsstyrelsen har meddelat att med hänsyn till kulturmiljölagens bestämmelse om skydd för fornlämningar har de inte några synpunkter på att marken tas i anspråk. Den arkeologiska utredningen biläggs till granskningshandlingen.

LANTMÄTERIMYNDIGHETEN

Kommunala Lantmäterimyndigheten i Skövde

Kartan:

Egenskapsbestämmelsen b2 är en svår bestämmelse att kontrollera och efterfölja eftersom procentsatsen är kopplat till större egenskapsområde. Resultatet kan bli att den som bygger sist blir tvungen att ha väldigt hög procent genomsläpplighet och den som bygger först kan strunta i bestämmelsen helt.

E1. E2 kan bli svår att kontrollera utan mätning då man måste ta fastighetsstorlek minus eventuella u områden och sen 30% av det.

Då det refereras till gatunamn i beskrivningen hade det varit önskvärt om de fanns med på kartan.

Beskrivning:

I planområdet kan det bli aktuellt med flera gemensamhetsanläggningar. Detta bör kommenteras mer under fastighetsrättsliga frågor. Beroende på hur man väljer att genomföra planen så kan gemensamhetsan-

läggningen få en väldigt stor roll i genomförandet samt medföra stora kostnader.

Det står under rubriken Ansvar och huvudmannaskap att Asplund ska ansvara för driften av serviceledningar. Ska de verkligen drifva dem för all framtid? Eller ska driften ingå i gemensamhetsanläggningen för vissa ledningar och av fastighetsägaren för vissa ledningar.

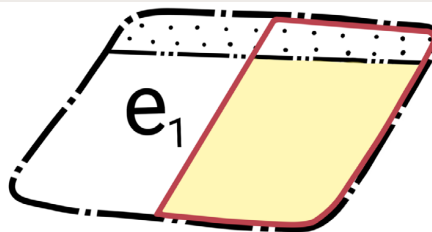
Det står att fiber ska gå fram till tomtgräns. Tomtgräns är ett svårt begrepp men det bör ju i så fall resultera i ledningsrätter på kvartersmark vilket egentligen är planstridigt men genomförbart i vissa fall.

Bemötande och kommentarer:

Kartan:

Bestämmelsen b2 utformas ”Minst 30% av fastighetsarean inom egenskapsområde ska vara av genomsläppligt material.” för att varje fastighet inom egenskapsområdet ska genomföras med samma andel genomsläpplig yta.

Bestämmelsen är utformad likt Boverkets föreskrifter om detaljplan och utformas med procent av fastighetsarean inom egenskapsområdet. Umrådet ingår inte inom egenskapsområdet även om det kan ingå inom fastighetsytan.

Illustrationen visar ett exempel där en detaljplan har en egenskapsbestämmelsen där största byggrikt är 30 procent av fastighetsarean inom egenskapsområdet. Röd linje visar fastighetsgräns. Gul yta visar bestämmelsens beräkningsgrundande område för fastigheten. Illustration: Boverket
Plankartan kompletteras med gatunamn i enlighet med synpunkten.

Planbeskrivningens rubrik ”Fastighetsrättsliga frågor” kompletteras med förtydligande kring gemensamhetsanläggningar samt vilka kostnader det kan medföra.

I planbeskrivningen justeras enligt synpunkt gällande ansvar samt tomtgräns.

KOMMUNALA NÄMNDER, BOLAG OCH KOMMUNALFÖRBUND

Kultur- och fritidsnämnden

Yttrande

Kultur- respektive fritidsavdelningen har inget att erinra gällande detaljplanen förutsatt att de beställda arkeologiska undersökningarna samt Länsstyrelsens eventuella tillstånd och beslut respekteras.

Bakgrund

Kultur- respektive fritidsavdelningen har fått möjlighet till samråsytttrande gällande detaljplanen Skövde 5:198 mfl (Hasslum)

Planförslaget innebär en förtätning med radhus/parhus/kedjehus och LSS-boende mellan två befintliga småhusområden i Hasslum. Detaljplanen möjliggör även för en villatomt längs Törnetorpsvägen. Idag är området till största del obebyggt och utgörs av en mindre byggnad med uppslagslager, sly och blandskog. Området begränsas i norr av Insatsvägen och i söder av Hasslumsvägen samt befintlig bebyggelse längs Törnestorpsvägen.

Fornlämningar och kulturmiljöer

Inom planområdet finns inga dokumenterade fornlämningar eller andra kulturhistoriskt värdefulla objekt.

I samband med tidigare planläggning i området norr om planområdet genomfördes en arkeologisk utredning (2014-12-04) med syfte att ta reda på om det fanns någon okänd fornlämning inom området som berördes av planerad exploatering. Utredningen genomfördes av Västergötlands museum på uppdrag av Skövde kommun.

En del av utredningen berörde även det aktuella planområdet. Bedömningen var att den delen som berör planområdet utgjordes av ett skogsområde som inte var av antikvariskt intresse, förutom rester av stenmurar, samt att stora delar av området redan är ianspråkstagna. Därför gjordes endast vidareutredning på den östra delen som bestod av åkermark (utanför det aktuella planområdet). En arkeologisk förundersökning är beställd för de delar som inte är inkluderade inom de tidigare utredningarna. Arkeologin ska utredas inom planarbetet. Alla fornlämningar, kända och okända, är skyddade av kulturmiljölagen. Om fornlämningar påträffas

vid grävning eller under annat arbete ska arbetet avbrytas och länsstyrelsen kontaktas.

Bemötande och kommentarer:

Arkeologisk utredning inom tidigare outredda delar av planområdet har färdigställts. Den antikvariska bedömningen är att inga nya fornlämningar eller övriga kulturhistoriska lämningar påträffades i samband med utredningen.

Länsstyrelsen har meddelat att med hänsyn till kulturmiljölagens bestämmelse om skydd för fornlämningar har de inte några synpunkter på att marken tas i anspråk. Den arkeologiska utredningen biläggs till granskningshandlingen.

Avfall & Återvinning Skaraborg (A&ÅS)

Gällande sophämtning för ovanstående vill vi framhålla följande för att uppfylla reglerna i renhållningsföreskrifterna.

För genomförande av soptömning ska vägen till hämtningsplatsen ha en fri höjd på minst 3,65 meter, ha en fri bredd på minst 3 meter samt ha en bärighet för ett fordon på 18 ton. Vid hämtningsplatsen ska yta finnas med en bredd på minst 4,5 meter, fri längd på minst 14 meter samt ha en fri höjd på minst 5 meter.

Behållare för avfall ska placeras så att hämtning av avfall kan ske på ett arbetsmiljösäkert sätt. Är där trottoar ser vi att den är sänkt vid angöringsplats.

För återvändsgator ska det finnas en vänd yta med diameter 18 meter samt en fri remsa på ca 1,5 meter utanför vändytan.

Vändning kan också ske i en T-korsning. Lämplighetsbedömning görs av kommunalförbundet i varje enskilt fall.

Vidare vill vi framhålla att innehavare av hushållsavfall har ansvar för att sortera och lämna det enligt gällande nationella lagar, förordningar och föreskrifter samt i enlighet med Avfall & Återvinning Skaraborg föreskrifter och anvisningar meddelade till dessa föreskrifter.

Bemötande och kommentarer:

Det framgår i planbeskrivningen att samråd kring utformning och placering av all avfallslösning sker

2023-02-22

mellan exploatören, sektor samhällsbyggnad och Avfall & Återvinning Skaraborg.

Inför granskningen har ett utformningsförslag tagits fram där föreslagen avfallshantering samt breddning på gator har skett i samråd med Avfall & Återvinning Skaraborg.

Miljörum kan placeras i strategiska områden för att bidra till gemensamma målpunkter i området och avfallshantering ska utformas så att återanvändning och återvinning främjas.

Resterande information i yttrandet läggs till i planbeskrivningen samt vidarebefordras till exploatören.

Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)

Miljönämnden östra Skaraborg beslutar att lämna följande synpunkter på förslaget:

1. De PFAS11- och PFOS föroreningar som påträffats i provpunkten 22RE11 kommer inte nödvändigtvis från brandövningsplatserna på Skövde 5:132, utan behöver utredas ytterligare. Eftersom provsvaren från provtagning av grundvattnet i provpunkterna som ligger närmare brandövningsplatserna inte påvisat någon PFAS, går det inte att dra någon säker slutsats att föroreningarna som påträffats härrör därifrån. Planområdet bör dessutom ligga uppströms grundvattenriktningen i förhållande till brandövningsplatserna. Beroende på markens spridningsförutsättningar, dess lokalisering på fastigheten med mera, finns det därför skäl att ytterligare utreda och avgränsa föroreningen.

2. Planhandlingarna behöver kompletteras med eventuella störningar från den pågående formsandsdeponin på fastigheten Motorblocket 1, samt eventuella skyddsåtgärder. Störningar från deponin kan bland annat bestå av buller och damning. Miljönämnden har tidigare fått synpunkter på verksamheten från närboende angående detta.

Bemötande och kommentarer:

Planhandlingarna har kompletteras med en hydrologisk utredning för att undersöka påverkan av miljökvalitetsnormerna för vatten gällande föroreningsspridning i grundvattnet avseende förhöjda halter av PFAS och Zink. Utredningen syftar till att undersöka spridningsvägar samt komplet-

tera med information gällande de geologiska och hydrogeologiska förhållandena som råder inom planområdet och hur det kommer att samspela med förekomsten av det förorenade grundvattnet. Utöver detta syftade även utredningen till att bedöma hur föreslagna dagvattenlösningar ska anläggas för att förhindra ändrade spridningsvägar av PFAS.

Med hänsyn till tidigare grundvattenutredning har en dimensionerande grundvattennivå bestämts utifrån en metodik framtagen av SGU. Jordlagerföljden är komplex men bedöms inte ha ett fullgott tätande lager mot föroreningsspridning utifrån kohesionsjordens mäktighet och diffusa sandlager. Grundvattenmagasinet under planområdet bedöms ha hydraulisk kontakt med Hagelberg grundvattenförekomst.

Resultaten visar att under perioder då grundvattenmagasinets fyllnadsgrad är hög finns risk för längre tidsperioder då grundvattennivån stiger ovan dagvattenanläggningens botten. Om dagvattenanläggningarna anläggs utan tätskikt riskerar förorenat grundvatten att dräneras bort av dagvattenledningar med en påskyndad transporttid mot recipienten Ösan som följd.

Dagvattenlösningarna ska därför anläggas med tät botten för att förhindra risken att skapa förändrade spridningsvägar med snabbare transporttid av PFAS som följd och därför inte försämra Ösans kemiska status. Genom att ej förändra spridningsvägarna för PFAS bedömer sektor samhällsbyggnad att det finns förutsättningar att genomföra detaljplanen utan att påverka recipienten. Detta regleras inom detaljplanen genom planbestämelsen m1 - "Dagvattenanordning ska anläggas med tät botten".

Genomförande av detaljplanen kommer inte påverka Ösans kemiska status eller möjlighet att följa miljökvalitetsnormerna. Föroreningarna inom planområdet bedöms vara grovt avgränsade och möjliga att sanera. Vid den befintliga markanvändningen bedöms tre av provpunkterna vara i behov av riskreduktion. Dessa bedöms möjligt att åtgärda i samband med genomförandet av detaljplanen.

Planbeskrivningen har även kompletterats med en bedömning av riskerna samt en rimlighetsbe-

2023-02-22

dömning av påverkan från formsandsdeponing på fastigheten Motorblocket 1.

Deponin finns ca 200 meter sydöst om planområdet. Deponiområdet är ca 16 000 m² stort, men endast en liten del har utnyttjats som upplag. Miljöföreningen består främst i att fenol som använts som bindemedel i stenullsmaterialet, läcker kväve till omgivningen. Marken sluttar svagt mot sydost varför kväveläckage inte påverkar område norr om Hasslumsvägen. Deponin bedöms inte innebära någon hälso- eller miljörisk i det planerade bostadsområdet.

Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)

Räddningstjänsten avger följande yttrande i aktuellt ärende:

– Räddningstjänsten åtkomlighet med räddningsfordon i området ska säkerställas.

– Räddningstjänstens tillgång till brandvattenförsörjning via brandpost i området ska säkerställas i enlighet med räddningstjänstens brandvattenplan som finns att ta del av på www.rtos.se/vagledning.

Bemötande och kommentarer:

Tillgängligheten för räddningstjänstens fordon till de planerade kvarteren har studerats i det tidiga skedet av exploatören. Vikten av att tidigt i planerings-/bygglovsprocessen ta kontakt med räddningstjänsten har då påpekats av kommunen.

Ett tidigt förslag av möjlig utformning av kvartersmarken har visat på ytor som bedöms ge god tillgänglighet för räddningstjänstens fordon. Detta kommer att bevakas inom bygglovsprövningen.

Information gällande räddningstjänstens tillgänglighet samt åtkomst läggs till i planbeskrivningen samt vidarebefordras till exploatör.

ÖVRIGA REMISSINSTANSER

Hyresgästföreningen

Vi tycker det är bra att det byggs bostäder och tas fram tomter till villor och radhus. Vi förespråkar alltid blandad bebyggelse med olika upplåtelseformer. I det här objektet gäller det endast ägda fastigheter och ett LSS-boende.

Vi tycker det är bra att man planerar in LLS-boenden i nyplanerade bostadsområden så att de blir en naturlig del i området.

Vi har tagit del av diskussionen om tidigare löften att spara det aktuella grönområdet och vi förstår att de nu boende i området är frustrerade.

Vi förstår också att Asplunds vill använda sin mark och det är ingen dum ide att göra en plan för hela området. Dock känner vi att det kanske är på sin plats att ta sig ytterligare en funderare. Bland annat med hänsyn till de kringboendes protester men också för att se om det går att skjuta på projektet eller hitta en annan lösning.

Vi är generellt sett inte emot förtätning men i det här fallet känns det inte självklart att tillstyrka. Det är ju heller inga hyreslägenheter det är fråga om och därför lämnar vi bara in våra almmänna synpunkter.

Bemötande och kommentarer:

Synpunkt noterad.

PostNord

PostNord har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten vilket bland annat innebär att det är Postnord som ska godkänna placeringen och standarden på postmottagningsfunktionen. I denna roll representerar Postnord samtliga postoperatörer som är verksamma i det aktuella området.

Post ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt, trafiksäkert och med hänsyn till arbetsmiljön för chaufförer och brevbärare. För att det ska kunna genomföras i praktiken behöver utdelningen standardiseras.

Vid nybyggnation av villor/radhus och verksamhetsområden placeras postlådan i en lådsamling vid infarten till området. I flerfamiljshus ska man ta emot sin post i en fastighetsbox på entréplan.

Kontakta PostNord i god tid på utdelningsförbattningar@postnord.com för dialog gällande godkännande av postmottagning i samband med nybyggnation.

En placering som inte är godkänd leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.

2023-02-22

Bemötande och kommentarer:

Att reservera allmän platsmark (Gata, Natur etc) för brevlådsamlingar är inte aktuellt. Detta då det inte är ett kommunalt ansvar att upplåta mark för, drifva och sköta brevlådesamlingar. Inte heller bedömer sektör samhällsbyggnad att det är motiverat eller särskilt rationellt att bilda samfälligheter för detta ändamål på kvartersmark för friliggande hus (villa).

Däremot anger detaljplanen att där det inom kvartersmarken ändå måste/kan bildas samfälligheter eller gemensamhetsanläggningar för andra funktioner (exempelvis gata, parkering, ledningar mm) även är lämpligt att göra så för brevlådesamlingar. Detta gäller dock främst kvarter för rad-/flerbostadshus.

Skanova

Skanova har inget att erinra mot detaljplanen.

Skanovas teleanläggningar/rättigheter berörs inte/påverkas inte av rubricerat planförslag.

Tvingas Skanova vidta undanflyttningsåtgärder eller skydda telekablar för att möjliggöra exploatering förutsätter Skanova att den part som initierar åtgärden även bekostar den.

Bemötande och kommentarer:

Synpunkt noterad och vidarebefordrad till exploatören.

Skövde Energi

Ersättningstext till sidan 27

Fiber

Planområdet kan fiberanslutas till Skövde Stadsnät som är ett öppet stadsnät.

El

Nya byggnader försörjs med el från Skövde Energi och befintlig nätstation vid Insatsvägen.

Ersättningstext till sidan 35

Elförsörjning

Byggherren/Fastighetsägaren ska hålla med schakt och kanalisation åt Skövde Energi ifrån fasadmätarskåp/elrum till tomtgräns dit Skövde Energi anvisar.

Elrum ska placeras mot yttervägg och uppfylla gällande krav på storlek.

Bemötande och kommentarer:

Synpunkt noterad och planbeskrivning är kompletterad enligt yttrandet.

Tidans vattenförbund

Tidans vattenförbund och vattenråd har inga synpunkter på utskickad remiss. Vi bedömer att den dagvattenutredning som tagits fram på ett tydligt och bra sätt beskriver lösningar för omhändertagande av dagvatten så att inte påverkan på recipienten försämras utifrån nuvarande förhållande.

Bemötande och kommentarer:

Synpunkt noterad.

Trafikverket

Trafikverkets anläggningar eller intressen berörs inte av (åtgärden) och Trafikverket har därmed ingen erinran.

Bemötande och kommentarer:

Synpunkt noterad.

Vattenfall

Vattenfall Eldistribution AB har inga elnätсанläggningar inom området för aktuell detaljplan och har därför inget att erinra i detta ärendet.

Bemötande och kommentarer:

Synpunkt noterad.

Västergötlands museum**Kulturhistorisk status**

Planområdet berör inte någon särskilt utpekad bebyggelsemiljö och ligger heller inte inom riksintresse för kulturmiljövården. De allmänna hushållningsbestämmelserna enligt miljöbalken och plan- och bygglagen skall emellertid alltid tillämpas.

PBL 2 kap 6 §:

Vid planläggning, i ärenden om bygglov och vid åtgärder avseende byggnader som inte kräver lov

enligt denna lag ska bebyggelse och byggnadsverk utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan.

Att planområdet och omkringliggande kvarter inte omnämns i tidigare bevarandeprogram kan emellertid bero på att bebyggelsen från 1960-talet fram till idag ännu inte är utvärderad. Det kan således ändå finnas värdebärande karaktärsdrag i denna bebyggelse som är värda att värna vid ny planläggning.

I bevarandeprogrammet från 1991 finns det vid Lövekullevägen, strax väster om Hasslums nybyggda villaområde, ett antal villor från 1920-talet som är särskilt utpekade som del av ett av stadens tidigaste småhusområden.

Bemötande och kommentarer:

Till granskningshandlingarna har volymstudier tagits fram för att bebyggelsens utformning och placering ska förhålla sig till topografin och omgivning. Illustrationer samt beskrivningar finns under avsnitten "Sammanfattning av planförslaget" samt "Gestaltning" i planbeskrivningen.

Västtrafik

Västtrafik ser positivt på att fler bostäder och verksamheter tillkommer i nära anslutning till befintlig kollektivtrafik samt gång- och cykelvägnät. Detta ger goda möjligheter för boende, besökare och verksamma i planområdet att resa hållbart både vid arbets-, studie- och fritidsresor. Vi ser inte att den tillkommande bebyggelsen förändrar behoven eller förutsättningarna för kollektivtrafiken i någon större omfattning, men ser ändå det som positivt att resandeunderlaget för kollektivtrafiken i området ökar.

Bemötande och kommentarer:

Synpunkt noterad.

SAKÄGARE OCH NYTTJANDERÄTTSHAVARE

Fastighet Brandmannen 2

Vid plansamrådsmötet 29 augusti presenterades en plan för utbyggnad av en fjärde, och för boende

i Hasslum etapp 1-3, tidigare okänd förtätning av aktuellt område. Nämda byggnationsplan bedöms gå i kontrast till vad kommunen stadfäster i Vision Skövde 2025. Detta då denna inleds med att förklara syftet med visionen och betonar att "Dialogen med alla Skövdes invånare ska utvecklas för att uppnå ökad delaktighet i samhällsutvecklingen." En dialog som denna berör människor boende i ett område på många plan, exempelvis att den detaljplan som jag köpte min tomt utifrån (Detaljplan för HASSLUM etapp 1, 2006-06-08) utan förvarning upphör vara gällande. Detta då byggnation eftersträvas i delar området som är stadfästa till naturområde i idag gällande detaljplan.

Att framhärda i en process som bevisligen brustit i sin kommunikativa strävan kan svårigen ses som annat än att till sin natur vara kontradiktion i vad Skövde kommun fastställer inom sitt område Livskvalitet i Vision Skövde 2040, där man förklarar samhällsutvecklingen mot att "Tillsammans skapar vi ett tryggt Skövde där vi stärker livskvaliteten för oss själva och varandra." Något som invånarna i Hasslum inte alls känner igen sig i.

Den trygghet man framhäver i presentationen av aktuella fokusområden går givetvis att definiera på flera olika sätt. Gemensamt för såväl kommunens översiktsplan som analysarbetet vid framtagande av förslaget till ny detaljplan för Hasslum och den presentation som genomfördes vid samrådsmötet i augusti, är att en central aspekt av trafiksäkerhetsfrågan vilken skär rakt igenom såväl livskvaliteten och tryggheten för boende i Hasslum har saknats.

Två bärande studier bedöms ha inverkan på hur denna avgjort viktiga aspekt bör analyseras och tillföras en samfällad analys för att tillföra området fler boende och därigenom i området inhysa mellan 40-80 nya hushåll.

Enligt SCB mätningar finns det idag strax över 4, 8 miljoner hushåll i Sverige idag. Befolkningen som bor i dessa hushåll äger tillsammans strax över 7,2 miljoner fordon, sammanvägt ger detta ett statistiskt värde av 1,5 (avrundat från 1,49) fordon per hushåll. Detta ger en statistisk ökning på fordonsmängden i ett tilltänkt ytterligare förtätat område på från 60 till 120 fordon.

I trafikverkets Åtgärdsvalsstudie för väg 49 Skövde-Karlsborg (7.1 Tänkbara åtgärdsstyper) presenterar

2023-02-22

verket Vanliga åtgärder som kan öka säkerheten och reducera risker för respektive olyckstyp:

- Mötesolyckor och omkörningsolyckor - mittseparering.
- Avsvängandeolyckor och i viss mån upphinnandeolyckor - färre och säkrare korsningar och anslutningar.

I det preliminära PM från RAMBOLL räknas rådande och kommande trafiksituation i områdets omgivning på en mätning från 2014 samt en prognos man hävdar kommer att råda 2025. Vid granskande av denna prognos finner jag de analytiska indata prognosen bärs upp av som tveksamt överensstämmande med Skövde kommuns tillväxttal för tätort likväl som kommun. Detta medför ett följdfel som härlett från värdena över fordon per hushåll från Statistiska Centralbyrån medför att hur riktig analysmetoden än varit så har densamma matats med indata med tveksam riktighet.

Därtill kommer dagens trafiksituation på Hasslumvägen, vilken kommer vara den naturliga matarleden för boende i området. Detta vägavsnitt är redan idag i bristfälligt skick utan vare sig nödvändig bredd, underhållsinsats eller mittseparering. Det sistnämnda går att härleda till vad trafikverket utpekar som den rekommenderade åtgärden för att minska risken för mötesolyckor. Nämnda väg är inte heller vare sig avsedd eller tillåten för tung trafik, något som återkommande ignoreras av såväl större som mindre speditjonsföretag i syfte att tjäna någon minut på sin färd österut i regionen.

I KF § 110/22 läser jag om kortsiktiga mindre utgifter för vad jag antar är rena avhjälpande åtgärder då det rör sig om belopp om runt 200 TKR, vilka på längre sikt ska bringa kommunen inkomster på ca 14 miljoner kronor. Sett ur ett trafikinfrastrukturellt perspektiv håller jag denna prognos för helt orimlig då utgifterna för att vidmakthålla och öka trafiksäkerheten redan innan en eventuell utökad hushållsmängd vid en realistisk säkerhetsbedömning kommer peka på investeringar i mångmiljonklassen.

Färre och säkrare korsningar gav trafikverkets som inriktning för att uppnå en säkrare trafikmiljö kopplat till avsvängandeolyckor. Utfarten från området (Insatsvägen) ansluter idag till Hasslumvägen i ett trafiksammanhang där ett flertal faktorer som ha

negativ inverkan på trafiksäkerheten sammanstrålar;

- Utfarten sammanfaller med ett backkrön i östvästlig riktning,
- Utfarten skymms till del av bussar då dessa väntar på avgång från den lokala ändhållplatsen,
- Samma buss har att traversera Hasslumvägen för att nå sin vändplats,
- Utfarten korsas av en cykelväg,
- Direkt efter utfart korsas Hasslumsvägen av ett oövervakat övergångsställe.

Sammantaget skapar detta en helhetsbild av att trafiksituationen inte nödvändigtvis uppfyller grundläggande trafiksäkerhetsaspekter för dagens trafikbeläggning i området. Följaktligen kan en utbyggnad med fler fasta boende osannolikt medföra annat än en negativ påverkan på samma säkerhetsaspekt.

Detta tillsammans med att en kvalitativ trafikmätning inte har företagits i samband med planprojekt, Översiktsplaner eller eventuella simuleringar i samband med trafikutredningar sedan 2014. Andra ingångsvärden som förekommit är av karaktären kvalitativa antaganden snarare än reella mätvärden/fakta.

Ett arbete som lagt ned sådan stor möda med att transparent och grundligt redogöra för vad för risker Skövde kommuns fullmäktige har att fatta beslut om rörande aktuell Detaljplan förtjänar att tillföras ett så avgörande och viktigt incitament som en kvalitativ trafiksäkerhetsanalys. En sådan analys behöver underbyggas av en konkret faktabas. En sådan omfattar såväl forodonsfrekvens på Hasslumsvägen över dygnets alla timmar som en mätning av redan befintlig otillåten tung trafik. För att ge fullmäktige ett konkretiserat beslutsunderlag behöver även en realistisk uppskattning om vilka åtgärder, samt prognostiserade kostnader för dessa, som är nödvändiga för att skapa en trafiksäkerhet av godtagbar nivå för dagens trafiksituation likväl som morgondagens.

Därav vill jag genom mitt yttrande framföra en uppfordran till att genomföra en motiverad genomlysning och analys av trafiksäkerhetssituationen för Hasslumsvägen och i synnerhet utfarten till nämnd väg från Insatsvägen innan något beslut om detalj-

plan kan fattas. Annat är att neka beslutsfattarna i Skövde kommun ett fullödigt beslutsunderlag för en säkerhetsfråga som de sedan ska ikläda sig ansvaret för.

Bemötande och kommentarer:

Sektor samhällsbyggnad gör en avvägning mellan det allmänna och enskilda intresset där bostadsbristen och även brist på byggbar mark är en fråga som Skövde kommun behöver möta för att kunna nå målen i de strategiska dokumenten som kommunen har tagit fram.

Vid antagandet av detaljplanen år 2015 samt vid godkännandet av planprogrammet år 2006 var det inte aktuellt att planlägga det nu aktuella planområdet. Med att Skövde växer, befolkningen ökar och kommunen ställs inför nya förutsättningar blir områden som tidigare varit i utkanten mer centrala. Därför har planområdet setts som mer aktuellt för bostadsanvändning och en naturvärdesinventering har tagits fram för att påvisa vilka delar av planområdet som innefattar naturvärden.

Inför detaljplanens granskningsskede har en trafikutredning tagit fram för att redovisa konsekvenserna för trafik till och från planområdet med föreslagen exploatering. Vidare var syftet att utreda kapacitet och trafiksäkerhet på befintlig väg och korsningen Insatsvägen - Hasslumsvägen.

Exploateringen beräknas alstra 192 fordon per dygn och innebära en samlad trafikmängd för all trafik som använder insatsvägen (både ny och äldre bebyggelse) om 383 fordon per dygn, en trafikmängd som Insatsvägen anses klara utan att några åtgärder behöver genomföras. Detta då det är en begränsad trafikmängd samt att personbil/lastbil kan mötas på Insatsvägen. Trafikmätningar är genomförda på Hasslumsvägen 2022 och Insatsvägen 2019.

Trafikökningen är relativt stor procentuellt sett, och de befintliga boende i området kan komma att uppleva en ökad störning. Detta gäller både under byggtid och då husen är färdigbyggda och inflyttade. Kommunen bedömer att framtida trafikmängder som föreslagen exploatering beräknas alstra inte medför framtida framkomlighetsproblem eller trafiksäkerhetsproblem i området.

Enligt trafikutredningens resultat kommer korsningen Hasslumsvägen – Insatsvägen inte heller att ha några kapacitetsproblem efter att området är utbyggt. Korsningens utformning anses även vara anpassad till platsen och de aktuella och kommande trafikmängderna, och följer VGUs riktlinjer. Siktkraven enligt VGU uppfylls i bägge riktningarna. Generellt sett så råder inga siktproblem i korsningen Insatsvägen - Hasslumsvägen. När bussar står inne på hållplatsen försämras dock sikten för fordon som ska svänga österut på Hasslumsvägen. Att sikten begränsas under en begränsad tid anses dock inte vara en större trafiksäkerhetsrisk, detta främst då bussen enbart angör hållplatsen tre gånger i timmen under rusningstrafik och då med relativt kort stopp. Även om vissa säkerhetshöjande åtgärder kan göras ligger ansvaret även på chauffören att genomföra svängen när det är trafiksäkert.

Trafikmätningen år 2022 på Hasslumsvägen visar att 2% av trafiken består av tung trafik, vilket motsvarar cirka 58 fordon. Sektor samhällsbyggnad har startat ett utredningsarbete med att se över Hasslumsvägens utformning och dragning. Utredningen har ännu inte kommit fram till ett resultat angående vägens utformning. Utredningsarbetet omfattas inte inom den här detaljplanen.

När det kommer till säkrare korsningar enligt Trafikverket gäller detta i större t-korsningar med högt trafikflöde. De hänvisar till korsningar där utfallet vid kollisioner är allvarliga skador eller omkomna. Insatsvägen-Hasslumsvägen är inte jämförbara med korsningar på väg 49 där Trafikverket tar bort och slår samman anslutningar på det statliga vägnätet för att öka trafiksäkerheten.

Fastighet Gnistan 11

Vi motsätter oss byggnation enl detaljplan Skövde 5:198 hasslum mfl

Trafik

Fördubbling av trafik på en redan hårt ansträngd väg med mycket trafik och höga hastigheter samt buller. Mycket stor olycksrisk.

Den befintliga skogsområdet mellan etapp 3 / törnestorpsvägen har blivit lovad att få stå kvar enligt planprogram hasslum samt tidigare uppstartsmöten inför etapp 3. Ur planprogram hasslum:

2023-02-22

Av den befintliga skogen som vetter mot villorna vid Törnatorpsvägen, kommer ett ca 150 x 40 m stort område att sparas. Området föreslås inordnas i detaljplanelagt område som allmän platsmark av samma skäl som ovanstående skogsområde.

Enligt dagvattenutredning föreslås ett 3,5m brett makadamdike mot Insatsvägen. Ska kommunen gräva upp och anlägga ett makadamdike där man lagt mycket skattepengar på häckar och andra växter?

Vi vill inte ha ett makadamdike som förstör växtligheten utanför vårt hus.

Bemötande och kommentarer:

Inför detaljplanens granskningsskede har en trafikutredning tagit fram för att redovisa konsekvenserna för trafik till och från planområdet med föreslagen exploatering. Vidare var syftet att utreda kapacitet och trafiksäkerhet på befintlig väg och korsningen Insatsvägen - Hasslumsvägen. Trafikökningen är relativt stor procentuellt sett, och de befintliga boende i området kan komma att uppleva en ökad störning. Detta gäller både under byggtid och då husen är färdigbyggda och inflyttade. Kommunen bedömer att framtida trafikmängder som föreslagen exploatering beräknas alstra inte medför framtida framkomlighetsproblem eller trafiksäkerhetsproblem i området.

Det som beskrivs som den sista etappen var genomförandet av planprogrammet och den detaljplanen kan endast reglera det som är inom det planområdet. Vid antagandet av detaljplanen år 2015 samt vid godkännandet av planprogrammet år 2006 var det inte heller aktuellt att planlägga det nu aktuella planområdet. Med att Skövde växer, befolkningen ökar och kommunen ställs inför nya förutsättningar blir områden som tidigare varit i utkanten mer centrala. Därför har planområdet setts som mer aktuellt för bostadsanvändning.

För att förtäta staden på ett hållbart sätt behöver vissa områden bebyggas som har varit andra användningar tidigare och samtidigt är det viktigt att bevara natur där värdefull natur finns. Därför har en naturvärdesinventering tagits fram och delar av planområdet planeras som allmän plats natur. Inom det tidigare planprogrammet var det inte aktuellt att planlägga, men med att Skövde växer

och befolkningen ökar blir områden som tidigare varit i utkanten mer centrala.

Inom västra delen av planområdet som består av tallar har allmän plats NATUR-mark lagts till inför granskningen. Området var inför samrådet skyddat med skyddsbestämmelser för träd, men för att långsiktigt säkra upp tallområdet ska ytan fortsatt ägas och driftas av kommunen.

Ett avstånd kommer tillskapas mot befintlig bebyggelse genom regleringar i plankartan. För att skapa ett mellanrum, lösa dagvattenhanteringen på ett sätt som gynnar ekosystemtjänsterna inom området samt bidra till grönsstrukturen kommer dike med trädrad placeras längst Insatsvägen samt befintlig bebyggelse längs Törnatorpsvägen. Detta regleras med egenskapsbestämmelserna n1 (Mark ska anordnas för dagvattenhantering), n3 (Trädrad ska planteras) samt prickmark med en bredd på 4 - 5,5 meter.

Kommunen har bekostat nyplantering utmed fastigheten 5:203 mot den befintliga verksamhetsområdet som finns där idag. Återplantering ska ske på exploatörens bekostnad.

Fastighet Gnistan 13

Vi som många andra här i området undrar hur ni ska lösa infrastrukturen gällande trafiken i området? Både utmed Insatsvägen och Hasslumsvägen. Det är idag redan mycket trafik i området och att komma ut på Hasslumsvägen kan vara tufft vissa tider på dagen. En ökning på ytterligare 60 till 120 bilar kommer skapa problem. Det har gjorts en naturvärdsinventering. Det finns mycket grodor, ödlor, fåglar och små djur även fjärilar, malar och sländor av olika slag. I rapporten finns inte dessa med. Det senaste året har äntligen fågellivet kommit tillbaka till området.

För oss har denna dunge av träd stor betydelse. Det är en grönyta som skapar lugn och gör området mer attraktivt. Att ta bort träd och växtlighet skulle påverka markvattnet negativt. Jorden här består bland annat av lera och silt i olika lager. Dessa jordarter har olika egenskaper för vatten. En vattenmättad silt börjar flyta och sättningar kan uppstå. En ökad vattenmängd i marken kan göra att föroreningar som finns på platsen kan börja röra på sig och spridas. Vissa delar av dessa tomter som ingår i

den nya detaljplanen för området, bland annat den som Aspelund har sin verksamhet på och som tidigare tillhörde Edgars. På denna fastighet har man bedrivit verksamhet som kan ha orsakat negativ miljöpåverkan i marken. Även fastigheten längst öster ut har tidigare bebotts av en person som ofta hade skrot av olika slag på tomten samt har eldat upp mycket skräp utomhus, även detta kan orsaka negativ miljöpåverkan på marken. Har den över-siktliga miljötekniska markundersökningen fångat upp detta? För oss som bor här skulle det vara en stor förlust om detta grönområde försvinner, det är en del av helheten som ger området dess karaktär, att bo i stan men ändå känsla av natur runt om. En förtätning av området skulle ta bort känslan och det finns en stor vinning i att människan har natur omkring sig, även i stan, för sitt välbefinnande och hälsa.

Bemötande och kommentarer:

Inför detaljplanens granskningsskede har en trafikutredning tagits fram för att redovisa konsekvenserna för trafik till och från planområdet med föreslagen exploatering. Vidare var syftet att utreda kapacitet och trafiksäkerhet på befintlig väg och korsningen Insatsvägen - Hasslumsvägen.

Exploateringen beräknas alstra 192 fordon per dygn och innebära en samlad trafikmängd om 383 fordon per dygn, en trafikmängd som Insatsvägen anses klara utan att några åtgärder behöver genomföras. Detta då det är en begränsad trafikmängd samt att personbil/lastbil kan mötas på Insatsvägen.

Trafikökningen är relativt stor procentuellt sett, och de befintliga boende i området kan komma att uppleva en ökad störning. Detta gäller både under byggtid och då husen är färdigbyggda och inflyttade. Kommunen bedömer att framtida trafikmängder som föreslagen exploatering beräknas alstra inte medför framtida framkomlighetsproblem eller trafiksäkerhetsproblem i området.

Enligt trafikutredningens resultat kommer korsningen Hasslumsvägen – Insatsvägen inte heller att ha några kapacitetsproblem efter att området är utbyggt. Korsningens utformning anses även vara anpassad till platsen och de aktuella och kommande trafikmängderna, och följer VGUs riktlinjer.

Generellt sett så råder inga siktproblem i korsningen Insatsvägen - Hasslumsvägen. När bussar står inne på hållplatsen försämras dock sikten för fordon som ska svänga österut på Hasslumsvägen. Att sikten begränsas under en begränsad tid anses dock inte vara en större trafiksäkerhetsrisk, detta främst då bussen enbart angör hållplatsen tre gånger i timmen under rusningstrafik och då med relativt kort stopp.

En kompletterande utredning har tagit fram efter samrådet för att redovisa villkor och livsmiljöer för fåglar och groddjur. Utredningen ska bedöma påverkan av arternas livsmiljö vid detaljplanens genomförande och visa om planområdet utgör en betydande lokal för arten. Naturområdena kommer att innehålla både stora fullvuxna träd och träd som i framtiden kan utvecklas till större träd samt utveckla området till ett natursläpp. Kommunen ansvarar över skötseln för naturområdena inom planområdet.

Resultaten visar att det finns förutsättningar för de skyddade arterna att fortleva i området och omkringliggande miljöer vid ett genomförande av detaljplanen givet att identifierade skyddsåtgärder vidtas, vilka är beskrivna och reglerade i planhandlingarna. Kommunens bedömning är att ett genomförande av detaljplanen inte kommer att påverka djur- och växlivs möjlighet att fortleva inom närområdet.

Planhandlingarna har kompletteras med en hydrologisk utredning för att undersöka påverkan av miljökvalitetsnormerna för vatten gällande föroreningsspridning i grundvattnet avseende förhöjda halter av PFAS och Zink. Utredning syftar till att undersöka spridningsvägar samt komplettera med information gällande de geologiska och hydrogeologiska förhållandena som råder inom planområdet och hur det kommer att samspela med förekomsten av det förorenade grundvattnet. Utöver detta syftade även utredningen till att bedöma hur föreslagna dagvattenlösningar ska anläggas för att förhindra ändrade spridningsvägar av PFAS.

Resultaten visar att under perioder då grundvattenmagasinets fyllnadsgrad är hög finns risk för längre tidsperioder då grundvattennivån stiger ovan dagvattenanläggningens botten. Om

2023-02-22

dagvattenanläggningarna anläggs utan tätskikt riskerar förorenat grundvatten att dräneras bort av dagvattenledningarna med en påskyndad transporttid mot recipienten Ösan som följd. Planbestämmelsen m1 har lagts till i plankartan för att reglera detta.

Dagvattenlösningarna ska därför anläggas med tät botten för att förhindra risken att skapa förändrade spridningsvägar med snabbare transporttid av PFAS som följd och därför inte försämra Ösans kemiska status. Genom att ej förändra spridningsvägarna för PFAS bedömer sektor samhällsbyggnad att det finns förutsättningar att genomföra detaljplanen utan att påverka recipienten. Detta regleras inom detaljplanen genom planbestämmelsen m1 - "Dagvattenanordning ska anläggas med tät botten".

Genomförande av detaljplanen kommer inte påverka Ösans kemiska status eller möjlighet att följa miljö kvalitetsnormerna. Föroreningarna inom planområdet bedöms vara grovt avgränsade och möjliga att sanera.

Vid genomförandet av detaljplanen kommer vegetation bevaras samt planteras inom och i utkanten av planområdet. Detta regleras både för kvartermarken samt kommunens naturmark som ska förstärkas gällande grönska och ekosystemtjänster.

Ett avstånd kommer tillskapas mot befintlig bebyggelse genom regleringar i plankartan. För att skapa ett mellanrum, lösa dagvattenhanteringen på ett sätt som gynnar ekosystemtjänsterna inom området samt bidra till grönstrukturen kommer dike med trädrad placeras längst Insatsvägen samt befintlig bebyggelse längs Törnetorpsvägen. Detta regleras med egenskapsbestämmelserna n1 (Mark ska anordnas för dagvattenhantering), n3 (Trädrad ska planteras) samt prickmark med en bredd på 4 - 5,5 meter.

Fastighet Gnistan 13

Vi motsätter oss allt som gäller planen för byggnationen. Vi vill inte att det ska byggas några bostäder alls i detta område. Vi ser mycket negativt på detta och att det medföljer många negativa följder.

Våra synpunkter och argument till varför vi motsätter oss detta är:

Det kommer tillföra mer trafik i området där det bland annat vistas många barn vilket påverkar säkerheten. Trafiksituationen ger också med sig mer trafikflöde på litet område, buller och avgaser. Mer av detta anser vi inte är hälsosamt för våra barn och oss vuxna.

Tas skogen bort kommer även trafiken från hjo-vägen och hasslumvägen höras ännu mer. Detta gör att det blir mer buller och ljud vilket påverkar livskvaliteten.

Tas skogen bort skyddar det oss inte mot all grus och sand som kommer från Skanska Volvo skövde kommun. Vilket kan påverka våra hus/trädgårdar som det har gjort för dem på insatsvägen.

All den fina skog och grönområde som försvinner är en stor och viktig del för oss boende i Hasslum. Den är viktig för vårt välmående som vi värnar och uppskattar väldigt mycket. Det är en stor del till att vi och många andra flyttade hit till Hasslum för det bidrar till en bättre livskvalitet för oss boende. Försvinner den påverkar det oss vårt välmående och all vår uppskattning kring skogen. Den tillför så mycket för oss för att vi ska må bra och kunna njuta av tillvaron runt omkring oss. Att inte kunna sitta ute och njuta i våra trädgårdar pga av allt ljud och damm känns ofattbart.

Tas skogen bort försvinner även en stor del av allt djurliv som finns vilket uppskattas av många. Att få höra fågelkvitter, se rådjur, harar och dylikt i skogen samt alla insekter som finns blir en stor förlust för oss. Att ta hänsyn till djur och natur är så himla viktigt. Vi vill bevara skogen även för deras skull.

Många utav oss som bor i området har satsat väldigt mycket på våra boenden och vill bevara den miljö som det är nu. Det gäller både dem som byggt nytt och dem som bott här länge. Att det också lovats att det inte ska byggas mer i Hasslum är också en stor del till varför man satsas mycket på sitt boende. Det är också då en viktig del att kommunen håller sitt ord för detta drabbar oss boende på ett otroligt negativt sätt och detta är viktigt att ta hänsyn till och visa respekt för.

Att leva och bo på en byggarbetsplats som innebär byggtrafik, buller, damm, störningar och dylikt flera timmar om dagen under många år är inte optimalt för någon. Detta kan påverka ens hälsa och välmående negativt otroligt mycket.

2023-02-22

Jag som blivande mamma och min sambo blivande pappa är väldigt orolig för hur detta ska påverka oss och vårt barn. Att leva på en byggarbetsplats när man ska vara hemma och njuta av sin mammaledighet kommer påverka otroligt negativt. Att mitt barn även inte ska ha rätt till lugn, ro, vila och återhämtning under tider byggnationen sker gör mig orolig för mitt barns livskvalitet. Det kan medföra en stor påverkan på barnets sömn, hörsel samt att det kan ge en stress för barnet pga allt ljud och buller vilket kan leda till många negativa konsekvenser. Att inte heller kunna ha möjligheten att låta mitt barn få sova ute på altanen i sin vagn känns inte alls bra. Det gäller alla barn som bor i området, vi vill inte att det ska påverka barnen negativt.

Vi vill att det ska bevaras som det är för just nu är Hasslum ett tryggt, lugnt och fint område med all den fina natur som är omkring oss. Vi vill inte att ni tar det ifrån oss för det kommer ge negativa påföljder för oss boende. Vi vill bevara tryggheten utan en massa oro som byggnationen ger med sig. Ta tillvara på det som gör Hasslum attraktivt till att bo här och det är just att det är ett litet område med få boende som speglar en fin trygghet och gemenskap samt all den natur och grönområde som befinner sig här. Låt oss få ha kvar det.

Så återigen vi motsätter oss plan.2021.18 väldigt starkt.

Bemötande och kommentarer:

Inför detaljplanens granskningsskede har en trafikutredning tagits fram för att redovisa konsekvenserna för trafik till och från planområdet med föreslagen exploatering. Vidare var syftet att utreda kapacitet och trafiksäkerhet på befintlig väg och korsningen Insatsvägen - Hasslumsvägen.

Exploateringen beräknas alstra 192 fordon per dygn och innebära en samlad trafikmängd om 383 fordon per dygn, en trafikmängd som Insatsvägen anses klara utan att några åtgärder behöver genomföras. Detta då det är en begränsad trafikmängd samt att personbil/lastbil kan mötas på Insatsvägen.

Trafikökningen är relativt stor procentuellt sett, och de befintliga boende i området kan komma att uppleva en ökad störning. Detta gäller både under byggtid och då husen är färdigbyggda och

inflyttade. Kommunen bedömer att framtida trafikmängder som föreslagen exploatering beräknas alstra inte medför framtida framkomlighetsproblem eller trafiksäkerhetsproblem i området.

Enligt trafikutredningens resultat kommer korsningen Hasslumsvägen – Insatsvägen inte heller att ha några kapacitetsproblem efter att området är utbyggt. Korsningens utformning anses även vara anpassad till platsen och de aktuella och kommande trafikmängderna, och följer VGUs riktlinjer. Generellt sett så råder inga siktproblem i korsningen Insatsvägen - Hasslumsvägen. När bussar står inne på hållplatsen försämras dock sikten för fordon som ska svänga österut på Hasslumsvägen. Att sikten begränsas under en begränsad tid anses dock inte vara en större trafiksäkerhetsrisk, detta främst då bussen enbart angör hållplatsen tre gånger i timmen under rusningstrafik och då med relativt kort stopp.

Bullerutredningen har utgått från trafikmätningar, inkluderat framtida kvartersgator inom planområdet och har även räknats upp till en framtidsprognos år 2040. I framtidsprognosen har trafikflödena räknats upp med hjälp av Trafikverkets uppräkningsstal (EVA) för regionen. Enligt bullernivåerna uppfylls riktvärdet på 60 dBA vid fasad med god marginal inom hela planområdet utan kompletterande bullerskyddsåtgärder och samtliga bostäder har möjlighet till uteplats inom egna tomten där riktvärdena för ljudnivåer uppfylls. Vid genomförandet av detaljplanen ska även plantering av vegetation ske, vilket kan påverka området positivt.

Vid genomförandet av detaljplanen kommer vegetation bevaras samt planteras inom och i utkanten av planområdet. Detta regleras både för kvartermarken samt kommunens naturmark som ska förstärkas gällande grönska och ekosystemtjänster.

Ett avstånd kommer tillskapas mot befintlig bebyggelse genom regleringar i plankartan. För att skapa ett mellanrum, lösa dagvattenhanteringen på ett sätt som gynnar ekosystemtjänsterna inom området samt bidra till grönstrukturen kommer dike med trädrad placeras längst Insatsvägen samt befintlig bebyggelse längs Törnetorpsvägen. Detta regleras med egenskapsbestämmelserna n1 (Mark ska anordnas för dagvattenhantering), n3 (Trädrad

2023-02-22

ska planteras) samt prickmark med en bredd på 4 - 5,5 meter.

Sektor samhällsbyggnad gör en avvägning mellan det allmänna och enskilda intresset där bostadsbristen och även brist på byggbar mark är en fråga som Skövde kommun behöver möta för att kunna nå målen i de strategiska dokumenten som kommunen har tagit fram.

Fastighet Skövde 5:200

I kontakt med kommuns tidigare planer så har sagts att Hasslums förätning redan var klar med byggandet av etapp 1,2 och 3. I arbetet med planförslaget så är inventeringens bedömning att viss naturmark bör bevaras och inte exploateras. Varför inte följa den bedömningen fullt ut? Låt även tomt 5:198 få vara till stor del en naturtomt som den varit tidigare. Ett småhus har haft sin plats där tidigare och det behöver inte vara på något annat sätt. Natur i stadsmiljö är viktig för människor, djur och växtlighet. Även viktigt för klimatförändringarna. Naturområdet är idag inte särskilt stort efter att byggnationen i Hasslum etapp 1, 2 och 3 blivit klart, men området har ändå idag ett relativt rikt fågelliv med flera fridlysta arter.

”Stora sammanhängande grönområden erbjuder mer av både artmångfald och ekosystemtjänster än mindre plättar av grönt. När städer och tätorter växer, både genom att expandera och genom förtätning, är det därför akut att bevara och utveckla en större sammanhängande gröstruktur, både för att säkra framtida biologisk mångfald och invånarnas möjlighet att uppleva natur inpå knuten.”

Ann Sofie Persson, forskare Centrum för miljö- och klimatforskning, Lunds universitet

Städers gröstruktur skapar förutsättningar för biologisk mångfald och ekosystemtjänster - Naturskyddsföreningen i Ystad (naturskyddsföreningen.se)

Vi har i vår trädgård försökt att stödja mångfalden i naturen och den skog som finns hos oss genom att minska gräsmatta och låta skogens växter växa in på tomten, plantera inhemska buskar och träd som gillas av bin och fjärilar. I Malmö har forskare visat att sådana villatomter hjälpte mångfalden av vildbin. De har också kunnat visa att gröna gårdar till flerfamiljshus är betydligt fattigare på arter än vad villatomter oftast är

då flerfamiljsgårdarna oftast enbart består av gräsmatta och lättskötta prydnadsbuskar som inte uppskattas av arter med särskilda krav på sin livsmiljö.

Bevara naturen som det är idag för att bibehålla de ekotjänster som naturen ger. Fortsatt skogsskövling kommer att leda till att fler djur- och växtarter försvinner och att bullernivån och nedsmutsning från Östra leden och det nya industriområdet mellan Törnstorpsvägen och Östra leden öka ytterligare. Träd har bland annat den förtjänsten att de både renar luft åt människorna samt ljudisolerar.

Ett antal djur- och fågelarter har redan minskat i området efter tidigare skogsskövling och utökning av bostadsområdet inom planprogram Hasslum 1,2, 3. Ytterligare utökning riskerar att utarma det som finns kvar.

Vi som bor här märker stor skillnad i bullernivå efter att skövlingen av skogen för byggandet av ny väg, verksamhet mellan Hasslum och Stallsiken 2021-2022 ägt rum. Järnvägen har ljudmässigt flyttat mycket närmare oss. Effekterna gäller buller och ekotjänster kopplat till att ytterligare skog tas ner, ser jag inte tydligt beskrivet i planprogrammet.

Bemötande och kommentarer:

Grönområdet har utretts inom detaljplanearbetet och de ytorna som pekats ut att ha högre värden bevaras med NATUR-användning i plankartan samt beskrivning hur dessa ska förbättras.

En kompletterande utredning har tagits fram efter samrådet för att redovisa villkor och livsmiljöer för fåglar och groddjur. Utredningen ska bedöma påverkan av arternas livsmiljö vid detaljplanens genomförande och visa om planområdet utgör en betydande lokal för arten. Naturområdena kommer att innehålla både stora fullvuxna träd och träd som i framtiden kan utvecklas till större träd samt utveckla området till ett natursläpp. Kommunen ansvarar över skötseln för naturområdena inom planområdet.

Resultaten visar att det finns förutsättningar för de skyddade arterna att fortleva i området och omkringliggande miljöer vid ett genomförande av detaljplanen givet att identifierade skyddsåtgärder vidtas, vilka är beskrivna och reglerade i planhandlingarna. Kommunens bedömning är att ett genomförande av detaljplanen inte kommer

att påverka djur- och växlivs möjlighet att fortleva inom närområdet.

För att klargöra planens genomförandes påverkan av ekosystemtjänster har en kartering av ekosystemtjänster gjorts inom naturvärdesinventeringen. Planområdet angränsar till ett grö- och rekreationsområdet i väster. Detaljplanen reglerar vissa områden som natur för att bevara de ekosystemtjänster som är av stor betydelse. Resterande bedöms vara av påtaglig eller viss betydelse. De träd som tas ned bör ersättas med nya träd. Det kommer att fortsätta finnas gräsytor inom planområdet men det blir mer hårdgjorda ytor när planområdet exploateras. I planen säkerställs att diket längs Insatsvägen ska vara öppet för att främja ekosystemtjänster samt att trädrad ska planteras.

För att inte påverka övriga naturvärden och ekosystemtjänsten pollinering ska området planteras med träd där sälj kan återplanteras i tallområdet samt området vid dagvattendammen. Ytterligare förstärkningsåtgärd kan vara att plantera buskage med olika blomningstider, exempelvis olvon, hagtorn och nypon inom samma område. För att inte påverka ekosystemtjänsten pollinering inom området kan sandblottor skapas för att gynna marklevande pollinerande insekter som solitära bin. Läs mer inom artskyddsutredningen (bilaga I) för mer detaljerad beskrivning av förstärkningsåtgärderna.

Bullerutredningen har utgått från trafikmätningar, inkluderat framtida kvartersgator inom planområdet och har även räknats upp till en framtidsprognos år 2040. I framtidsprognosen har trafikflödena räknats upp med hjälp av Trafikverkets uppräkningsstal (EVA) för regionen. Enligt bullernivåerna uppfylls riktvärdet på 60 dBA vid fasad med god marginal inom hela planområdet utan kompletterande bullerskyddsåtgärder och samtliga bostäder har möjlighet till uteplats inom egna tomten där riktvärdena för ljudnivåer uppfylls.

Fastighet Skövde 5:200

1. Låt Hasslum få vara det som planprogram för Hasslum (PLAN 2005/18) och översiktsplanen 2025 gav riktning för. Lämna området ifred ett tag. Översiktsplan 2025 har ju inte ens nått sitt änddatum ännu. Hur ska medborgare kunna planera sina liv, sin

livskvalitet och bygga sitt boende om inte översiktsplaner och information från kommunen ska kunna ge någon hänvisning ens under närmaste närtid.

Planprogram för Hasslum, PLAN 2005/18 var den första plan som jag kom i kontakt med. Jag flyttade till området 1991 och då var vårt hus en på-landet-fastighet med lantbrevbärare. Vi flyttade hit för att både vara nära skogen som sträckte sig vida ut på vår södra sida och ändå att inte ha så långt till arbetsplatser och förskoleverksamhet.

2005 kom planprogrammet som sade att området är lämpligt för ytterligare villabebyggelse. Ca 60 hushåll planerades det för.

Här förklarades och lades grunden till de tre etapper som utbyggnaden skulle innebära. Jag och min familj planerade vårt fortsatta boende efter detta. Genomförandetiden för detaljplanerna sades bli 10 år. En första etapp skulle starta 2006. Vi förstod att minst tio år av byggnation stod framför oss, med allt vad det innebär av buller, damm och husskakningar. Vi visste vad som väntade och kunde göra planer utifrån det. Tre etapper, sedan är det lugnt.

Planprogrammets intentioner fanns vidare med i de detaljplaner som följde. På sidan 4 i Plan 2014.4 står att etapp 3 är den sista:

”PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG Planens syfte är att möjliggöra för etablering av friliggande enfamiljshus och grupphus. Planen är sista etappen av en större utbyggnad av Hasslumsområdet beskriven i planprogram som godkänts av Byggnadsnämnden den 2 februari 2006 § 6, se bilaga A”

Nu 2022, så färdigställs de sista tomterna i etapp 3, med plantering, stenläggning och altanbyggen. Samtidigt får vi veta att ytterligare en utbyggnad planeras. En förtätning som innebär en fördubbling av antalet hushåll på en yta som är bra mycket mindre än tidigare planområde. Vår egen planering som byggde på den information som kommunens planprogram och information på hemsidor gett oss under åren visade sig bygga på fel källor- informationen på kommunens hemsidor. (se bilaga 1- informationen på kommunens sida 23/3-2021)

Jag är av den ideologin att kommuninvånare måste ha en möjlighet att kunna planera sina liv i de delar som borde kunna planeras. Det är livskvalitet. Att göra nya detaljplaner innan ens de planerade planerna är färdigställda ger inte möjlighet för kom-

2023-02-22

muninvånare att själva kunna vara med att påverka sina egna liv. Att bygga ett hem som kan tjäna som trygghet för barn och barnbarn har jag värdesatt i mitt liv.

Anledningen till att vi valde att bo kvar, trots byggnation i femtotalet år inför oss var att programmet också sade att ”en väl tilltagen remsa av skog bör sparas mellan det nya och det gamla området” (sid 1)

”Mellan det befintliga bostadsområdet i Hasslum och det planerade nybyggnadsområdet kommer en ca 60-90 x 300 m brett (se bilaga 2) grönområde att bevaras som en visuell skärm mellan bostadsområdena. [...] Av den befintliga skogen som vetter mot villorna vid Törnstorpsvägen, kommer ett ca 150 x 40 m stort område att sparas. Området föreslås inordnas i detaljplanelagt område som allmän platsmark av samma skäl som ovanstående skogsområde.”

Enligt planprogrammet så bedömdes miljökonsekvenserna för området inte vara så stora. Detta kopplat till att man bevarade en del skogspartier.

”Fågelliv och fauna kommer att förändras i området men kommer att kunna finnas kvar till viss del pga. den skog som sparas i området samt närhet till annan omgivande naturmark.” (sid 18-19)

Jag som bor här upplever ett relativt rikt fågelliv där trettiotalet arter noterats från vår tomt. Flera av dessa är skyddsklassade, fridlysta arter. Det har minskat från tidigare men låt det inte minska ytterligare.

2. Synpunkt 2. Bra att kommunen uttrycker att det finns skyddsvärd natur. Säkerställ att den skyddsvärda naturen bevaras. Till handlingarna för planprocessen finns en naturinventering av Enviro Planning. (dokumentnamn ”4215_0LNVI-EST_Skövde_5:198_ver_1”). I den fastställs en hel del skyddsvärda arter och skyddsvärda träd. Planförslagens beskrivning visar att kommunen har tagit fasta på en del av den inventeringens rekommendationer. Inventeringen som är gjord efter svensk standard (SS 199000:2014) kommer fram till att det finns områden i planområdet som har högt naturvärde och områden som har påtagligt naturvärde. Området med högt naturvärde ligger inom den dunge som enligt planprogram för Hasslum 2005 skulle sparas mellan det nya området och Törnstorpsvägen, och benämns zon 3 i dokumentet. Inventeringen och planprogrammet slår fast att det finns skyddsvärda

träd som bör bevaras i zonen. Plankartan anger att en del av zon 3 sparas och blir allmän naturtomt. Rekommendationen utifrån inventeringen gjord efter svensk standard säger att zon 3 ej bör exploateras. Kommunen vill ändå exploatera delar av området. Har de kumulativa effekterna av att skära ned på den naturliga miljön runt de skyddsvärda delarna av zon 3 utvärderats? Hur reagerar kvarvarande natur? Hur reagerar de arter som lever där? Vad blir de kumulativa effekterna när det gäller de fyra ekosystemtjänster som representeras i zon 3 i dess nuvarande omfattning då området minskar i areal. I tre av fyra ekosystemtjänster så har zonen en påtaglig positiv betydelse. I den fjärde, rörande buller så har den stor betydelse. Dessa effekter behöver utredas innan ett nytt planförslag tas fram.

3. Synpunkt 3. Förslag. Låt tomt 5:198 förbli en naturtomt till stora delar. Området har varit en småhustomt med tillhörande lada under många år. Det kan den få fortsätta att vara. Även om tomten är privat så har dess västra delar alltid varit skogbevuxen. Detta bidrar till hela områdets inramning av ett naturnära område och gynnar mångfalden i naturen mer än flerfamiljshusens klassiskt mer sterila gårdar.

4. Det vore bra med en redogörelse för hur objektiviteten säkerställs när det är en byggherredriven planprocess, där byggherren står för alla kostnader i samband med planeringsarbetet. Naturinventeringen har ju gjort en rekommendation. Tidigare planprogram och informationen på kommunens hemsidor sade inget om en exploatering var på gång ända fram till att ett företag med vinstintresse ville exploatera ett område som innan 2021 inte funnits beskriven på någon av kommunens hemsidor. Hur säkerställs det allmännas intresse i en sådan process?

Bemötande och kommentarer:

För att förtäta staden på ett hållbart sätt behöver vissa områden bebyggas som har varit andra användningar tidigare och samtidigt är det viktigt att bevara natur där värdefull natur finns. Därför har en naturvärdesinventering tagits fram och delar av planområdet planeras som allmän plats natur. Inom det tidigare planprogrammet var det inte aktuellt att planlägga, men med att Skövde växer och befolkningen ökar blir områden som tidigare varit i utkanten mer centrala.

Det som beskrivs som den sista etappen var genomförandet av planprogrammet och den detaljplanen kan endast reglera det som är inom det planområdet. Vid antagandet av detaljplanen år 2015 samt vid godkännandet av planprogrammet år 2006 var det inte heller aktuellt att planlägga det nu aktuella planområdet. Med att Skövde växer, befolkningen ökar och kommunen ställs inför nya förutsättningar blir områden som tidigare varit i utkanten mer centrala. Därför har planområdet setts som mer aktuellt för bostadsanvändning.

Grönområdet har utretts inom detaljplanearbetet och de ytorna som pekas ut att ha högre värden bevaras med både bestämmelser om NATUR-användning samt egenskapsbestämmelser i plankartan.

En kompletterande utredning har tagit fram efter samrådet för att redovisa villkor och livsmiljöer för fåglar och groddjur. Utredningen ska bedöma påverkan av arternas livsmiljö vid detaljplanens genomförande och visa om planområdet utgör en betydande lokal för arten. Naturområdena kommer att innehålla både stora fullvuxna träd och träd som i framtiden kan utvecklas till större träd samt utveckla området till ett natursläpp. Kommunen ansvarar över skötseln för naturområdena inom planområdet.

Resultaten visar att det finns förutsättningar för de skyddade arterna att fortleva i området och omkringliggande miljöer vid ett genomförande av detaljplanen givet att identifierade skyddsåtgärder vidtas, vilka är beskrivna och reglerade i planhandlingarna.

Kommunens bedömning är att ett genomförande av detaljplanen inte kommer att påverka djur- och växtlivs möjlighet att fortleva inom närområdet.

Inom västra delen av planområdet som består av tallar har allmän plats NATUR-mark lagts till inför granskningen. Området var inför samrådet skyddat med skyddsbestämmelser för träd, men för att långsiktigt säkra upp tallområdet ska ytan fortsatt ägas och driftas av kommunen.

Vid genomförandet av detaljplanen kommer vegetation bevaras samt planteras inom och i utkanten av planområdet. Detta regleras både för kvarter-

smarken samt kommunens naturmark som ska förstärkas gällande grönska och ekosystemtjänster.

Ett avstånd kommer tillskapas mot befintlig bebyggelse genom regleringar i plankartan. För att skapa ett mellanrum, lösa dagvattenhanteringen på ett sätt som gynnar ekosystemtjänsterna inom området samt bidra till grönstrukturen kommer dike med trädrad placeras längst Insatsvägen samt befintlig bebyggelse längs Törnetorpsvägen. Detta regleras med egenskapsbestämmelserna n1 (Mark ska anordnas för dagvattenhantering), n3 (Trädrad ska planteras) samt prickmark med en bredd på 4 - 5,5 meter.

En byggherredriven detaljplaneprocess innebär att byggherren driver på planprocessen och ska tillhandahålla planarkitekt samt andra kompetenser för att ta fram planhandlingarna samt att de bekostar de utredningar som behövs för att färdigställa detaljplanen. Kommunens roll i arbetet är att hantera det myndighetsansvaret att säkerställa att underlaget visar planeringsförutsättningarna på ett korrekt och tillförlitligt sätt. I Skövde kommun finns det en rutin hur arbetet är fördelat mellan byggherren samt kommunen och alla interna avstämningar och beslut sker med ansvarig planhandläggare på kommunen. Politiken i Skövde kommun godkänner förslaget som arbetats fram inför samråd, granskning och antagande.

Fastighet Skövde 5:201

Våra synpunkter och åsikter är att vi motsätter oss byggnationen överhuvudtaget i Hasslum etapp 4. 5:178

Skövling av natur, byggnation i vårt närområde har nu pågått i 15 år se:karta. samt gjutsand från Volvos gjuteri som tippas på tomt Skövde motorblocket, det har pågått dygnet runt i ca. 10 år. Det gjorde att vi förra året fick tvätta och måla om takpannorna för 20 000 kr. Det har alltså inneburit att vi har fått leva på en byggarbetsplats, arbetsmaskiner med damm, buller, vibrationer o.d.y Det vill vi aldrig uppleva igen, ytterligare många år framåt om etapp 4 byggs.

Skogen mellan oss är viktig för vår livsmiljö och välmående. Förtätningen gör att vi ännu mer blir utsatta för extremt mycket ljud, buller från människor och trafik. Vi har inte valt att leva i sån förtä-

2023-02-22

tad miljö därför känner vi att vår boendemiljö inte respekteras av Skövde kommun.

Har varit med sen 2005, varit på samråd angående utbyggnad i Hasslum etapp 1,2,3 och även industriområden. Har inte tidigare motsatt oss byggnation pga. Att vi förstod argumenten om att Skövde kommun växer och att vi blev lovade att behålla den befintliga skogen som en barriär mellan det nya området etapp 3 och gamla området Törneshörnsvägen ca 75 m från vår tomtgräns, vi blev också lovade att det skulle bli ett parkliknande område. Detta ritades in och skrevs in i alla dokument och kommande beskrivningar och planer för Hasslum och Hasslum etapp 3. Grönområdet skulle inordnas i detaljplanelagt område som allmän platsmark. Vi fick sagt till oss att vi inte behövde oroa oss. Så vi tog vårt samhällsansvar och gjorde ingen överklagan!!

Men inskrivet i detaljplanen blev aldrig gjort!! Eftersom det då inte togs med i detaljplanen så är det inte juridiskt bindande enligt dåvarande samhällsbyggnadsschef [REDACTED] och markexploateringschef [REDACTED].

Ett medvetet val av från tjänstemän och politiker i Skövde kommun att vilseleda oss!?

Beklagligt tycker [REDACTED] (M) och [REDACTED] (C) att det inte skrevs in i detaljplanen när etapp 3 skulle byggas.

Argumentet från kommunens tjänstemän är att man bytt tjänstemän eller att man inte arbetade då, att tjänstemän skyller på okunskap. Men att vi andra inte förstår vad som sägs under möten. Dåligt också att tjänstemän och politiker inte bryr sig om de invånare i som faktiskt redan bor i Skövde kommun, de har inte ens bemödat sig att besöka området. [REDACTED]

[REDACTED] (M) kan ändå säga att hon ser det positivt att förtätning sker i befintligt område och att det är bra för oss som bor här och för hela Skövde. Hur kan hon veta vad som är bra för oss? Eller bestämmer hon vad som är bra för människor?? Vi har också ett liv! Vi vill också ha lugn och ro! Vi vill också ha ett drägligt boende!

Kräver att det löftet som en gång gavs hålls!

Negativa effekter av förtätning förbises i stadsplanering enligt forskare och från vetenskapliga artiklar som vi läst och tagit till oss.

* Vi behöver en stad som står emot värmeböljor och förändringar relaterade till miljön.

* Stadsområdena har mer hårdgjorda ytor än naturliga grönområden, vilket skapar stora problem med vattenavrinning som i sin tur skapar översvämningar.

* Träd och vegetation ger skugga som hjälper till att kyla ner omgivningen heta sommar dagar.

* Det bästa för miljön och vår egen hälsa är att vi bor i städer med mycket grönska.

* Förtätning gör dess invånare avsevärt utsatta för värmeböljor vilket är en fara för människors hälsa.

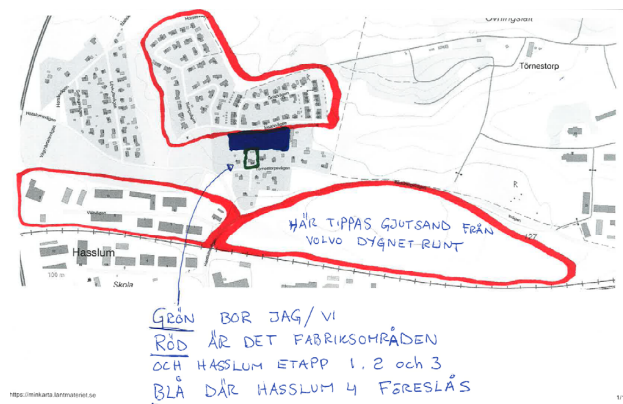
* Dessutom utarmar den artrikedomen av djur, fåglar, insekter och fauna.

* Vad städer behöver för att inte bli som ugnar är mer växtlighet vilket ger bättre luftkvalitet och dämpar buller och ljudnivå. Även den mentala hälsan påverkas då grönskan är stressåterställande.

* Den sociala aspekten av förtätning är negativ.

På samrådet var underlaget i dessa frågor väldigt undermåligt.

Slutligen kan vi meddela Skövde Kommun och Asplunds bygg AB att vi har varit i kontakt med jurist, han föreslår att om inget annat hjälper så är alternativet att driva frågan genom att överklaga så väl en antagen detaljplan liksom beslut om bygglov. Överklagandet kommer att göras till alla förekommande instanser. Denna rättsprocess kan beräknas till en tidsutdräkt om fyra till fem år. Asplunds bygg AB därmed uppmanas att avsluta samarbetet med Skövde kommun i detta projekt.

Bemötande och kommentarer:

Bullerutredningen har utgått från trafikmätningar, inkluderat framtida kvartersgator inom planområdet och har även räknats upp till en framtidsprognos år 2040. I framtidsprognosen har trafikflödena räknats upp med hjälp av Trafikverkets uppräkningsstal (EVA) för regionen. Enligt bullernivåerna uppfylls riktvärdet på 60 dBA vid fasad med god marginal inom hela planområdet utan kompletterande bullerskyddsåtgärder och samtliga bostäder har möjlighet till uteplats inom egna tomten där riktvärdena för ljudnivåer uppfylls. Vid genomförandet av detaljplanen ska även plantering av vegetation ske, vilket kan påverka området positivt.

Det som beskrivs som den sista etappen var genomförandet av planprogrammet och den detaljplanen kan endast reglera det som är inom det planområdet. Vid antagandet av detaljplanen år 2015 samt vid godkännandet av planprogrammet år 2006 var det inte heller aktuellt att planlägga det nu aktuella planområdet. Med att Skövde växer, befolkningen ökar och kommunen ställs inför nya förutsättningar blir områden som tidigare varit i utkanten mer centrala. Därför har planområdet setts som mer aktuellt för bostadsanvändning.

Översiktsplanen är ett vägledande dokument som ska visa på kommunens framtida inriktning, men den är inte juridiskt bindande. På samma sätt ska ett planprogram visa på

På samma sätt fungerar planprogram vägledande vid utveckling av nybyggnads- eller omvandlingsområden. Dessa dokument är inte juridiskt bindande och kan bedömas vara inaktuella efter en viss tid då kommunen ställs inför nya utmaningar.

Grönområdet har utretts inom detaljplanarbetet och de ytorna som pekas ut att ha högre värden bevaras med både bestämmelser om NATUR-användning samt egenskapsbestämmelser i plankartan.

En kompletterande utredning har tagits fram efter samrådet för att redovisa villkor och livsmiljöer för fåglar och groddjur. Utredningen ska bedöma påverkan av arternas livsmiljö vid detaljplanens genomförande och visa om planområdet utgör en betydande lokal för arten. Naturområdena kommer att innehålla både stora fullvuxna träd och träd som i framtiden kan utvecklas till större träd

samt utveckla området till ett natursläpp. Kommunen ansvarar över skötseln för naturområdena inom planområdet.

Resultaten visar att det finns förutsättningar för de skyddade arterna att fortleva i området och omkringliggande miljöer vid ett genomförande av detaljplanen givet att identifierade skyddsåtgärder vidtas, vilka är beskrivna och reglerade i planhandlingarna. Kommunens bedömning är att ett genomförande av detaljplanen inte kommer att påverka djur- och växlings möjlighet att fortleva inom närområdet.

Inom västra delen av planområdet som består av tallar har allmän plats NATUR-mark lagts till inför granskningen. Området var inför samrådet skyddat med skyddsbestämmelser för träd, men för att långsiktigt säkra upp tallområdet ska ytan fortsatt ägas och driftas av kommunen.

Vid genomförandet av detaljplanen kommer vegetation bevaras samt planteras inom och i utkanten av planområdet. Detta regleras både för kvartermarken samt kommunens naturmark som ska förstärkas gällande grönska och ekosystemtjänster.

Ett avstånd kommer tillskapas mot befintlig bebyggelse genom regleringar i plankartan. För att skapa ett mellanrum, lösa dagvattenhanteringen på ett sätt som gynnar ekosystemtjänsterna inom området samt bidra till grönstrukturen kommer dike med trädrad placeras längst Insatsvägen samt befintlig bebyggelse längs Törnetorpsvägen. Detta regleras med egenskapsbestämmelserna n1 (Mark ska anordnas för dagvattenhantering), n3 (Trädrad ska planteras) samt prickmark med en bredd på 4 - 5,5 meter.

Dagvattenfrågan är utredd inom planarbetet där en dagvattenutredning har tagits fram. Utredningen resulterade i att dagvattnet kan renas och fördröjas inom planområdet. I plankartan läggs egenskapsbestämmelser till för att både reglera dagvattenhanteringen samt motverka risk för översvämning.

Förtätning kan vara positivt ur social hållbarhet då tillgängligheten till olika aktiviteter och sannolikheten för möten ökar. Förtätning är ett verktyg för

2023-02-22

att länka ihop olika delar av staden, för att minska segregation och för att öka tryggheten.

Ett beslut om att anta en detaljplan får överklagas. Överklagande av beslut kan ske först när detaljplanen är antagen. Den som har synpunkter på detaljplanen har möjligheter att framföra dessa skriftligen till sektor samhällsbyggnad under samråds- och granskningstiden.

Den som framfört skriftliga synpunkter under samrådet eller granskningen och anser att de inte fått synpunkterna tillgodosedda kan överklaga beslutet om att anta detaljplanen efter att kommunfullmäktige antagit planen. Antagande innebär att politiken beslutar att detaljplanen är färdig. Beslutet kan överklagas under tre veckor, räknat från när kommunen meddelar på sin anslagstavla att planen är antagen.

En detaljplan får laga kraft tidigast tre veckor efter att beslutet att anta planen har tillkännagetts på kommunens anslagstavla. Laga kraft är en juridisk term som innebär att en dom eller ett beslut av en domstol eller en myndighet inte längre kan överklagas.

Fastighet Skövde 5:201, m.fl.

Yttrandet nedan är inskickat från fastighetsägaren för 5:201 som representant. Yttrandet är även underskivet av 120 personer.

Angående byggnationen av 60 radhusboende tomt 5:178 i Hasslum etapp 4 mellan Törnatorpsvägen och Insatsvägen som Aspelunds bygg har ansökt om att få bygga. Vi kraftigt motsätter oss denna förtätning och våra argument och synpunkter är:

- Att välja att flytta in i ett redan förtätat område är en sak. Men att förtäta i ett redan befintligt område, där har vi som boende inget val!*
- Vi har satsat mycket både ekonomiskt och känslomässigt på vårt boende, vi som har bott här länge och vi som har byggt nytt.*
- Trafiken har redan ökat på Horsåsvägen och Hasslumsvägen, de är tungt belastade. Blivit en genomfart med personbilar och tung trafik. Detta kommer också innebära:*
- Fler människor med ännu mer biltrafik i ett barn-tätt område.*

• Alla som bor i Hasslum blir drabbade med en trafiksituation med ännu mer kraftigt trafikflöde, buller och avgaser.

• En förtätning där också vår gröna miljö, träd och buskar i princip försvinner. Grönska som behövs för framtiden, skugga och svalka, minska luftföroreningar, dämpa ljudnivån, minska översvämningsrisken ... Men där också artrikedomen av djur, insekter och fauna försvinner. Alltså en negativ påverkan av vår livsmiljö där vi alla som bor i Hasslum blir drabbade!

• Vi kommer dessutom få leva på en byggarbetsplats, byggtrafik nära oss, buller, damm o.d.y under många år.

VI SÄGER NEJ TILL DENNA BYGGNATION OCH FÖRTÄTNING I HASSLUM!

Bemötande och kommentarer:

Sektor samhällsbyggnad gör en avvägning mellan det allmänna och enskilda intresset där bostadsbristen och även brist på byggbar mark är en fråga som Skövde kommun behöver möta för att kunna nå målen i de strategiska dokumenten som kommunen har tagit fram. Begreppet förtätning syftar till nybyggnation inom befintlig bebyggelse. Sektor samhällsbyggnad har som mål att planera bostadsanvändning inom detaljplaner och även till skapa en god variation av boendeformer avseende bostadsstorlek och upplåtelseform. Ny bebyggelse ska komplettera befintlig bebyggelse och utnyttja befintlig infrastruktur.

Inför detaljplanens granskningsskede har en trafikutredning tagit fram för att redovisa konsekvenserna för trafik till och från planområdet med föreslagen exploatering. Vidare var syftet att utreda kapacitet och trafiksäkerhet på befintlig väg och korsningen Insatsvägen - Hasslumsvägen.

Trafikmätningen år 2022 på Hasslumsvägen visar att 2% av trafiken består av tung trafik, vilket motsvarar cirka 58 fordon. Sektor samhällsbyggnads har startat ett utredningsarbete med att se över Hasslumsvägens utformning och dragning. Utredningen har ännu inte kommit fram till ett resultat angående vägens utformning. Utredningsarbetet omfattas inte inom den här detaljplanen. Och utöver det är problematiken en polisiär fråga att kontrollera att trafiken följer gällande regler.

Många av barns funktioner är inte färdigutvecklade förrän i tonåren. Barnens begränsningar gäller bland annat sådant som att identifiera varifrån ljud kommer, bedöma avstånd och hastighet på fordon, använda sitt perifera seende, skilja på höger och vänster, göra flera saker samtidigt, och bedöma risker. Rekommendationen från NTF (Nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande) är att inga barn under 12 år ska vistas i trafik på allmän väg på egen hand. Det går inte bygga eller reglera så att trafiksäkerheten till fullo kan garanteras för små barn som vistas i trafiken utan vuxens sällskap.

Trafikökningen är relativt stor procentuellt sett, och de befintliga boende i området kan komma att uppleva en ökad störning. Detta gäller både under byggtid och då husen är färdigbyggda och inflyttade. Kommunen bedömer att framtida trafikmängder som föreslagna exploatering beräknas alstra inte medför framtida framkomlighetsproblem eller trafiksäkerhetsproblem i området

Grönområdet har utretts inom detaljplanarbetet och de ytorna som pekas ut att ha högre värden bevaras med både bestämmelser om NATUR-användning samt egenskapsbestämmelser i plankartan.

En kompletterande utredning har tagit fram efter samrådet för att redovisa villkor och livsmiljöer för fåglar och groddjur. Utredningen ska bedöma påverkan av arternas livsmiljö vid detaljplanens genomförande och visa om planområdet utgör en betydande lokal för arten. Naturområdena kommer att innehålla både stora fullvuxna träd och träd som i framtiden kan utvecklas till större träd samt utveckla området till ett natursläpp. Kommunen ansvarar över skötseln för naturområdena inom planområdet.

Resultaten visar att det finns förutsättningar för de skyddade arterna att fortleva i området och omkringliggande miljöer vid ett genomförande av detaljplanen givet att identifierade skyddsåtgärder vidtas, vilka är beskrivna och reglerade i planhandlingarna.

Kommunens bedömning är att ett genomförande av detaljplanen inte kommer att påverka djur- och växtlivs möjlighet att fortleva inom närområdet. Mot bakgrund av detta bedömer sektor samhälls-

byggnad att den påverkan på omgivningen som planförslaget medför är acceptabel inom en växande tätort.

Ett beslut om att anta en detaljplan får överklagas. Överklagande av beslut kan ske först när detaljplanen är antagen. Den som har synpunkter på detaljplanen har möjligheter att framföra dessa skriftligen till sektor samhällsbyggnad under samråds- och granskningstiden.

Den som framfört skriftliga synpunkter under samrådet eller granskningen och anser att de inte fått synpunkterna tillgodosedda kan överklaga beslutet om att anta detaljplanen efter att kommunfullmäktige antagit planen. Antagande innebär att politiken beslutar att detaljplanen är färdig. Beslutet kan överklagas under tre veckor, räknat från när kommunen meddelar på sin anslagstavla att planen är antagen.

En detaljplan får laga kraft tidigast tre veckor efter att beslutet att anta planen har tillkännagetts på kommunens anslagstavla. Laga kraft är en juridisk term som innebär att en dom eller ett beslut av en domstol eller en myndighet inte längre kan överklagas.

Fastighet Skövde 5:204

Jag motsätter mig förslaget till detaljplan PLAN 2021.18 för Hasslum etapp 4, Skövde 5:198

Bemötande och kommentarer:

Ett beslut om att anta en detaljplan får överklagas. Överklagande av beslut kan ske först när detaljplanen är antagen. Den som har synpunkter på detaljplanen har möjligheter att framföra dessa skriftligen till sektor samhällsbyggnad under samråds- och granskningstiden.

Den som framfört skriftliga synpunkter under samrådet eller granskningen och anser att de inte fått synpunkterna tillgodosedda kan överklaga beslutet om att anta detaljplanen efter att kommunfullmäktige antagit planen. Antagande innebär att politiken beslutar att detaljplanen är färdig. Beslutet kan överklagas under tre veckor, räknat från när kommunen meddelar på sin anslagstavla att planen är antagen.

2023-02-22

En detaljplan får laga kraft tidigast tre veckor efter att beslutet att anta planen har tillkännagetts på kommunens anslagstavla. Laga kraft är en juridisk term som innebär att en dom eller ett beslut av en domstol eller en myndighet inte längre kan överklagas.

Fastighet Skövde 5:205

Vi motsätter oss alla former av byggnation och exploatering i 5:198, 5:178

Bakgrund och motivering:

Vid samråd för Hasslum etapp 3 lovade kommunen att etapp3 var sista etappen och att skogen skulle bevaras.

I detaljplan etapp 3, under rubriken planens syfte samt huvuddrag beskrivs det att etappen är den sista etappen av en större utbyggnad av Hasslumområdet.

Vidare var det faktum att naturen finns nära på tre sidor om vårt hus avgörande när vi valde att köpa ett hus här. Vi är helt emot avverkning och byggnation i skogspartiet.

Planerna att bygga i skogen och ta ner träden vid dammen bryter löften och omkullkastar våra motiv att bo i Skövde.

Vi motsätter oss helt promenadstig, avverkning eller annan förändring runt dagvattendammen.

Detta gränsar direkt till våran tomt och skulle göra kraftig förändring av våran direkta närmiljö och försämra vårt välmående.

Vi accepterar inte någon cykelvägen mellan 5:205 och 5:204, det skulle innebära ett intrång på vårt privatliv med total insyn, otrygghet för våra barn, ökat buller, ökad risk för intrång och omöjliggörande av biltrafik fram till parkering vid minst ett av hushållen.

Buller:

Ev byggnation skulle medföra buller och risker för barn och husdjur under flera år, samt leda till en kraftig ökning av trafik med medföljande buller på Insatsvägen, korsningen Hasslumsvägen/Insatsvägen –Hasslumsvägen samt på Hasslumsvägen som redan idag och har en högre grad av trafik och buller än för bara något år sedan.

Trafikfaror:

Busshållplats Lövkullevägen nyttjas idag av en mängd barn för skolskjuts, redan nu är trafiken tät och utgör en risk.

En fjärde etapp skulle inte bara dubbla trafiken inne på insatsvägen som redan har problem med fortkörning, men även markant öka antal barn inom området och vid busshållplats Lövkullevägen, samt trafik vid korningen som ligger i direkt anslutning till busshållplatsen, dettskulle sluta med olycka.

Hållbarhetsaspekter:

Det vore passande om kommunen levde upp till de hållbarhetsmål som beskrivs på kommunenshemsida mm.

Social hållbarhet:

Kommunen skall sörja för att var innevånare har förutsättningar för att må så bra som möjligt.

Folkhälsoperspektivet är ett gemensamt ansvar för alla verksamheter i Skövde kommun, närhet till grönområden och bevarande av naturvärden har bevisat positiva effekter för folkhälsan.

Svikna löften, buller, trafikfaror, skövling av naturen vi boende valt att leva nära samt stressen av att få sitt livs största investering och trygga punkt förstörd av kraftig ändrad förhållanden är motsatsen till social hållbarhet.

Vi vill känna att vi kan bidra och vara delaktiga i demokratisk samhällsutveckling, men lögner och svikna löftenskar varken tilltro till den demokratiska processen eller ärbra för vårt välmående.

Barns stress och rädsla för trafikfaror vid skolskjutsensskall motverkas för deras psykiska välmående nu och god hälsa i vuxen ålder, skogen bör snarare bli en barnskog för återhämtning som även skulle gynna brukare på ett ev LSS hem.

I Folkhälsomyndighetens nationella folkhälsomål och målområden står det i målområde 5 att:

”Samhällsplaneringen bör motverka segregation och exponering för skadliga miljöfaktorer, samt främja god luftkvalitet, minskat trafikbuller och tillgång till grönområden.”

I Folkhälsomyndighetens nationella folkhälsomål och målområden står det i målområde 7 att:

”För att åstadkomma en god och jämlik hälsa är det viktigt att främja alla individers möjligheter till

kontroll, inflytande och delaktighet i samhället och i det dagliga livet.”

I Boendestrategiskt programför Skövde kommun kan man läsa: ”Målsättning 1 - trygga, tillgängliga och hälsosamma boendemiljöer. Detta mål belyser bland annat barns möjlighet till trygghet och säkerhet likväl som möjligheten att röra sig fritt och finna stimulans i sitt närområde likväl som tillgång till grönska.”

Globalt mål 3: ” God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin fulla potential och att bidra till samhällets utveckling. Människors hälsa påverkas av ekonomiska, ekologiska och sociala faktorer”.

Globalt mål 11 ” Den snabba och stora inflyttningen till städer ställer nya krav som behöver bemötas på ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart sätt”

Globalt mål 16: ” Alla människor är lika inför lagen och ska ha lika tillgång till rättvisa och möjligheter att utöva inflytande och ansvarsutkrävande över beslutsfattande.”

Kommunens agerandet i detta fall rimmar illa med ovan!

Ekologisk hållbarhet:

Klimatutmaningarna vi står inför ger ökad temperatur och kraftiga skyfall.

Trädensskugga behövs för att motverka ökade temperaturer till följd av klimatförändringen både lokalt och globalt, vidare tar träd upp vatten vid kraftigt skyfall som blir allt vanligare.

Det finns inget motiv att ta bort träd vid dagvattendammen, om ett antal träd skall bevaras kan träd intill likväl bevaras med hänvisning till hållbarhetsmålen, globala målen 11 och 15.

Globalt mål 15: ”Ekosystem på land såsom skogar, våtmarker, torrmarker och berg utgör livsmiljöer för miljontals arter samtidigt som de renar luft och vatten. Markförstöring och avskogning leder till ökade halter av växthusgaser och hotar såväl klimatet som djurarters överlevnad.”

Den biologiska mångfalden är god i skogen och framförallt vid dagvattendammen, här finns en rad trädarter som är både friska och bevaransvärda, vidare lever här en stor mängd olika fågelarter,

fladdermöss, grodor, ormar och andra kräldjur samt t.ex. harar, rådjur och ekorrar.

Psykisk ohälsa:

Redan idag finns psykisk ohälsa i vår familj, hotet om förstöra naturvärden runt vår tomt samt att leda in cyklar, mopeder mm i vår omedelbara närhet samt påfrestningen av hela processen har redan inneburit klar försämring av vårt välmående.

Option på förslaget:

Vi hade varit beredda att välkomna en byggnation av villor, men då det i samrådsmötet framgick att den information om typ av samt antal byggnader vi under samrådstiden har tillhanda inte är bestämt och kan ändras efter Asplunds behag så har vi inget annat val än att motsätta oss all typ av byggnation och exploatering inom hela området.

Vi råder kommunen att dra ner på tempot i att expandera stad och lägga en ny kurs där detta sker i samklang med naturens behov och medborgarnas vilja och välmående.

Vi rekommenderar å det starkaste att Asplunds avslutar planerna på byggnation i området då vi kommer driva detta en lång tid i flera instanser.

Bemötande och kommentarer:

Sektor samhällsbyggnad gör en avvägning mellan det allmänna och enskilda intresset där bostadsbristen och även brist på byggbar mark är en fråga som Skövde kommun behöver möta för att kunna nå målen i de strategiska dokumenten som kommunen har tagit fram. Sektor samhällsbyggnad har som mål att planera bostadsanvändning inom detaljplaner och även tillskapa en god variation av boendeformer avseende bostadsstorlek och upplåtelseform. Ny bebyggelse ska komplettera befintlig bebyggelse och utnyttja befintlig infrastruktur.

Vid antagandet av detaljplanen år 2015 samt vid godkännandet av planprogrammet år 2006 var det inte heller aktuellt att planlägga det nu aktuella planområdet. Med att Skövde växer, befolkningen ökar och kommunen ställs inför nya förutsättningar blir områden som tidigare varit i utkanten mer centrala. Därför har planområdet setts som mer aktuellt för bostadsanvändning.

2023-02-22

Släppet mellan fastigheten Skövde 5:204 och Skövde 5:205 har besparats sedan utvecklingen längs Törnetorpsvägen. En allmän gång- och cykelväg planläggs väster om dagvattendammen för att tillgängliggöra området i nord-sydlig riktning.

Bullerutredningen har utgått från trafikmätningar på Hasslumvägen och Törnstorpsvägen där mätningar genomförts under 2021. Mätpunkten för Hasslumvägen är väster om området och infarten till Insatsvägen, men mätvärdet har i bullerutredningen legat till grund för hela den sträcka där Hasslumvägen passerar planområdet. Utredningen har även tagit in mätningarna för kvartersgatorna inom planområdet och har även räknats upp till en framtidsprognos år 2040. I framtidsprognosen har trafikflödena räknats upp med hjälp av Trafikverkets uppräkningsstal (EVA) för regionen.

Inför detaljplanens granskningsskede har en trafikutredning tagits fram för att redovisa konsekvenserna för trafik till och från planområdet med föreslagen exploatering. Vidare var syftet att utreda kapacitet och trafiksäkerhet på befintlig väg och korsningen Insatsvägen - Hasslumsvägen.

Exploateringen beräknas alstra 192 fordon per dygn och innebära en samlad trafikmängd om 383 fordon per dygn, en trafikmängd som Insatsvägen anses klara utan att några åtgärder behöver genomföras. Detta då det är en begränsad trafikmängd samt att personbil/lastbil kan mötas på Insatsvägen.

Trafikökningen är relativt stor procentuellt sett, och de befintliga boende i området kan komma att uppleva en ökad störning. Detta gäller både under byggtid och då husen är färdigbyggda och inflyttade. Kommunen bedömer att framtida trafikmängder som föreslagen exploatering beräknas alstra inte medför framtida framkomlighetsproblem eller trafiksäkerhetsproblem i området.

Enligt trafikutredningens resultat kommer korsningen Hasslumvägen - Insatsvägen inte heller att ha några kapacitetsproblem efter att området är utbyggt. Korsningens utformning anses även vara anpassad till platsen och de aktuella och kommande trafikmängderna, och följer VGUs riktlinjer. Generellt sett så råder inga siktproblem i korsningen Insatsvägen - Hasslumsvägen. När bussar

står inne på hållplatsen försämras dock sikten för fordon som ska svänga österut på Hasslumvägen. Att sikten begränsas under en begränsad tid anses dock inte vara en större trafiksäkerhetsrisk, detta främst då bussen enbart angör hållplatsen tre gånger i timmen under rusningstrafik och då med relativt kort stopp.

Grönområdet har utretts inom detaljplanearbetet och de ytorna som pekas ut att ha högre värden bevaras med både bestämmelser om NATUR-användning samt egenskapsbestämmelser i plankartan.

En kompletterande utredning har tagit fram efter samrådet för att redovisa villkor och livsmiljöer för fåglar och groddjur. Utredningen ska bedöma påverkan av arternas livsmiljö vid detaljplanens genomförande och visa om planområdet utgör en betydande lokal för arten. Naturområdena kommer att innehålla både stora fullvuxna träd och träd som i framtiden kan utvecklas till större träd samt utveckla området till ett natursläpp. Kommunen ansvarar över skötseln för naturområdena inom planområdet.

Resultaten visar att det finns förutsättningar för de skyddade arterna att fortleva i området och omkringliggande miljöer vid ett genomförande av detaljplanen givet att identifierade skyddsåtgärder vidtas, vilka är beskrivna och reglerade i planhandlingarna. Kommunens bedömning är att ett genomförande av detaljplanen inte kommer att påverka djur- och växtlivs möjlighet att fortleva inom närområdet.

Inom västra delen av planområdet som består av tallar har allmän plats NATUR-mark lagts till inför granskningen. Området var inför samrådet skyddat med skyddsbestämmelser för träd, men för att långsiktigt säkra upp tallområdet ska ytan fortsatt ägas och driftas av kommunen.

För att inte påverka övriga naturvärden och ekosystemtjänsten pollinering ska området planteras med träd där sälj kan återplanteras i tallområdet samt området vid dagvattendammen. Läs mer inom artskyddsutredningen (bilaga I) för mer detaljerad beskrivning av förstärkningsåtgärderna.

Förtätning kan vara positivt ur social hållbarhet då tillgängligheten till olika aktiviteter och sannolik-

2023-02-22

heten för möten ökar. Förtätning är ett verktyg för att länka ihop olika delar av staden, för att minska segregation och för att öka tryggheten.

Vid genomförandet av detaljplanen kommer vegetation bevaras samt planteras inom och i utkanten av planområdet. Detta regleras både för kvarter-smarken samt kommunens naturmark som ska förstärkas gällande grönska och ekosystemtjänster.

Ett avstånd kommer tillskapas mot befintlig bebyggelse genom regleringar i plankartan. För att skapa ett mellanrum, lösa dagvattenhanteringen på ett sätt som gynnar ekosystemtjänsterna inom området samt bidra till grönstrukturen kommer dike med trädrad placeras längst Insatsvägen samt befintlig bebyggelse längs Törnatorpsvägen. Detta regleras med egenskapsbestämmelserna n1 (Mark ska anordnas för dagvattenhantering), n3 (Trädrad ska planteras) samt prickmark med en bredd på 4 - 5,5 meter.

Fastighet Skövde 5:209

Motsätter mig hela förslaget till ovan nämnda detaljplan. Jag anser att detta detaljplaneförslag som vi kommuninvånare har delgetts (dels genom "Planbeskrivningen" och dess bilagor som blev tillgängliga from den 2022-08-29, dels genom "Behovsbedömning/ Undersökning om betydande miljöpåverkan", upprättad 2022-03-02 och genom diverse kontakter med kommundienstämman under årens lopp) är ofullständigt, ogenomtänkt, dåligt planerad, framhastad och hela proceduren fram till detta detaljplans förslag har varit kantad från början till slut med oegentligheter från Skövde kommuns sida.

För flera år sedan höll Skövde kommun två olika informationsmöten i kommunhuset, som vi boende på bla Törnatorpsvägen medverkade på, gällandes utbyggnaden av Hasslum 1-3. På dessa möten lovade kommunen att "Befintlig skog mellan nya området och Törnatorpsvägen skulle sparas" OCH detta skulle skrivas in i detaljplanen. Det gjordes aldrig och trots löftet och trots att kommunen själva skrivit på flera ställen i sina egna dokument (bla KSAU § 106/21 2021-05-26 "ytan skall sparas som visuell skärm mellan ny och gammal bebyggelse", och även i Planprogram för Hasslum 2005/18" Av den befintliga skogen som vetter mot villorna mot

Törnatorpsvägen, KOMMER ett ca 150 m ggr 40 m stort område att sparas..", i Detaljplan för Hasslum etapp 3 står även " Planen är sista etappen av en större utbyggnad av Hasslumsområdet." mm) att skogen ska sparas så i stället började kommunen ta ner skog och det som idag är kvar är ingen skog utan endast enstaka träd. Vi boende blev då mycket upprörda över sveket och kontaktade kommunen, ansvarig för skogsavverkningen var [REDACTED]. Efter mailkonversation med [REDACTED], februari, mars och april 2017 där hon förklarar ingående hur den "botadsnära skogen nu skall skötas" kom hon till slut hem till oss alla på gatan då vi var upprörda och även då förklarade hon "hur skogen som nu gick från produktionsinriktad skog till att vara bostadsnära skog" skulle skötas. "Inga mer träd skall tas ner utan nu ska sly få växa upp så trädskronor hamnar i olika nivåer", "skogen kommer upplevas mer tilltalande, tillgänglig och varierad än tidigare", "för att gynna biologisk mångfald lämnas en del ved kvar som del av vår miljöhänsyn". [REDACTED] besökte oss på Törnatorpsvägen 2017-04-18. Aldrig ett ord om annat än att befintlig skog skulle bevaras.

Sen läser vi våren 2021 i tidningen SLA om Skövde kommuns byggplaner ihop med exploitören Asp-lunds bygg. Detta var det första vi hörde ang detta. Vi boende överklagar då "markreservationen mellan Skövde kommun och Asp-lunds bygg" helt inom överklagningstiden. Helt i tid. Dock verkade inte Skövde kommun vara så nöjd med vår överklagan utan påstod både till oss, till Länsrätten och offentligt i tidningen att vi inkommit med överklagan för sent. Osanning från Skövde kommun och helt oacceptabelt. Överklagan var diarietörd på kommunen helt i tid. Under överklagningstiden var också kommunens digitala Anslagstavla nerstängd under flera dagar vilket den inte får vara under en överklagningstid, vi påtalade detta flera gånger både på plats i kommunhuset och sedan påminnelse till kommunen via både mejl och telefonsamtal. Inget gjordes förrän flera dagar efter kontakt med kommunen. Vidare dumförklarar senare Samhällsbyggnadschef [REDACTED] oss i tidningen efter ett reportage där hon säger "det är olyckligt att de (vi boende) uppfattade det som ett löfte". Vi uppfattade ingenting, vi vet, detta var vad kommunen lovade oss, att "befintlig skog skall sparas som en skärm mellan ny och gammal bebyggelse i form av allmän plats i detaljplanen". Detta var kommunens egna ord. Ett löfte är ett löfte oavsett om det är skriftligt

2023-02-22

eller inte. Där i tidningen skulle inte ens [REDACTED] ha uttalat sig då hon aktuell tid inte ens var anställd på kommunen.

Allt detta genererade i väldigt många frågor från oss boende och ett möte med Samhällsbyggnads chef [REDACTED] bokades. 2021-10-04 hölls mötet kl. 16 i kommunhuset. Medverkande var boende på Törnstorpsvägen, [REDACTED] och Mark och exploateringschefen [REDACTED]. Vi hade många frågor men fick inte tid av [REDACTED] att yttra oss. Två gånger blev vi tillsagda av [REDACTED] att vara tysta för hon skulle prata. Vi lyckades dock fråga om Asplunds bygg hade kommit in med "Ansökan om planbesked". -"Nej det har dom inte" fick vi då till svar. Vi frågade då hur vi får reda på detta och [REDACTED] svarade att det fick vi inte automatiskt reda på men tittar på [REDACTED] och säger "Det skall vi flagga för så ni får reda på det". [REDACTED] sa "Jag lovar på heder och samvete att ni ska få reda på detta när ansökan om planbesked kommer in". [REDACTED] sa faktiskt "På heder och samvete" TVÅ gånger till oss. Självklart litade vi på hennes ord, hon var ju kommunens Samhällsbyggnadschef och vi satt faktiskt på ett möte inne i självaste kommunhuset. Vi väntade på att höra av [REDACTED] men hörde ingenting. I november begärde vi ut lite allmänna handlingar från kommunen i ärendet Asplunds bygg vs Skövde kommun, döm om vår förvåning när vi där läser att den 8/10 skriver [REDACTED] i ett mejl till Asplunds bygg "Hej. Jag ser att ni inkommit med ansökan om planbesked". Alltså inte ens fyra (4) dagar efter vårt möte med [REDACTED] och [REDACTED] kom dom ihåg att dom sagt " På heder och samvete" vad dom lovat. Vi fick aldrig veta, trots löftet. Ännu mer förvånade blir vi när vi får ut uppgiften om när Asplunds bygg verkligen hade lämnat in " Ansökan om planbesked" och det var den 26 augusti, alltså i själva verket 6 veckor INNAN vårt möte med dessa två chefer, Samhällsbyggnadschef [REDACTED] och Mark och exploateringschef [REDACTED]. Dessa två tjänstemän stod alltså och ljög oss rakt upp i ansiktet. Vid kontakt med kommunen ang. detta svek svarar bla Kommunalrådet [REDACTED] i tidningen SLA att det berodde på "okunskap hos tjänstepersonerna".?? Sådan "okunskap" hos tjänstemän i ett kommunhus kan inte anses vara okej alls gällandes någon form av fråga och bör inte ses med blida ögon utan adresseras kraftfullt.

Ang Detaljplaneförslaget. Förslaget är ofullständigt. Det skrivs bara radhus, kedjehus, parhus och LSSboende men inte HUR många eller dess placeringar. Både dess antal och form, utseende och dess placering i förhållande till gammal befintlig bebyggelse är av största vikt, inte minst för oss redan befintligt boende i området. Ej heller typ av LSS-boende. Vid kontakt rned [REDACTED] 19/8 ang vem som skall driva/äga det och vilken typ av LSS-boende som avsågs svarar [REDACTED] att "Det står ännu inte klart om det blir ett LSS-boende, eller vilken typ, men det behövs en beredskap för våra invånares behov. Detaljplanen syftar bland annat till att möjliggöra för detta". Märkligt så här långt fram i planen att kommunen inte ens vet om det ska bli ett LSS-boende. Sakägare och kommuninvånare har under samrådtiden möjlighet att lämna synpunkter på detaljplaneförslaget men nu finns det ju inte mycket att lämna synpunkter på då planen är så ofullständig.

I "Behovsbedömningen" skrivs det att "Sektor Samhällsbyggnads gör bedömningen att planen och dess genomförande INTE kan antas medföra någon betydande miljöpåverkan enligt miljöbalken", "Kommunen bedömer att genomförandet av förslaget INTE kan antas medföra en betydande miljöpåverkan", "Dock bedömer Länsstyrelsen att planens genomförande KAN ha en betydande miljöpåverkan", "Kommunstyrelsen BESLUTAR att genomförandet av planförslaget INTE bedöms ha någon betydande miljöpåverkan varför någon strategisk miljöbedömning inte föreligger". Detaljplaneförslaget innehåller inte någon undersökning eller info om hur dessa beslut ang miljöpåverkan kommits fram till av varken Sektor samhällsbyggnad, Kommunen eller Kommunstyrelsen. Vill veta hur dessa beslut kommits fram till, varför redovisas dessa inte?

Kilen längst till väster i planområdet är sedan tidigare planlagd i detaljplanen som Natur, pga mycket gamla unika tallar 100-150 år gamla, men där avser kommunen nu helt märkligt eventuellt bygga ett LSS-boende. Hur kan kommunen rättfärdiga att såga ner friska gamla tallar i ett redan sedan tidigare detaljplanerat område NATUR när kommunen inte ens vet om det ska bli något LSS boende? I "Detaljplan för Hasslum 3" skriver kommunen själva "För vegetation inom bestämmelsen NATUR ska befintliga träd så långt som möjligt bevaras.

Grova tallar ska ha särskilt hög prioritet vad gäller bevarande. Stor restriktivitet ska tillämpas i fråga om fällning av träd på dessa ytor. Grova träd inom dessa områden ska bevaras och endast tas ner om de utgör en säkerhetsrisk eller står i vägen för utbyggnad av gatunätet. Grova träd ska inte fällas av den anledningen att de beskuggar tomter". Att ta ner dessa grova tallar pga att man ska "bygga ut gatunätet", vilket ju inte är aktuellt då det är själva vitsen med kommunens favoritord "förtätning" att "spara in på" vägnät, gator och trottoarer inte alls är aktuellt så vad är anledningen till att ta ner tallarna mer än att gynna en lokal exploatörs bygge? Vid frågan till kommunen varför den västra kilen helt plötsligt skall ingå i detaljplanen fast den är märkt som NATUR ges svaret att det är "Politiken" som vill detta. Vilka "politiker" har sprungit runt i skogen i Hasslum och bestämt detta? Borde inte detta redovisas när det gäller unika bevarandevärda tallar 100-150 år gamla?

Kommunen pratar helt emot sig själva gällandes detta detaljplansförslag. På mängder av ställen i kommunens handlingar bla. boendestrategiska program, Strategisk plan, Vision 2025 mm. mm. kan man läsa kommunens egna ord bla. "om naturnära boende", "värna om en god livskvalitet för alla", "människor möts, verkar och mår bra", "attraktiva boenden för alla kommuninvånare", "stor tillgång till naturnära boenden", "Skövdes boendemiljöer skall vara stimulerande för alla invånare", "Skövdes goda tillgång till grönska och naturområden skall befastas", "bostadsbyggandet skall präglas av hållbarhet och varsamhet med miljön och naturen", "i planering av nya bostadsområden är det många berörda parter som skall delta och ha möjlighet att komma till tals", "tillgång till grönska är en sådan faktor vars positiva påverkan på människans hälsa och välmående är mycket väl dokumenterad", "när Skövde kommuns invånare själva fått berätta vad de anser vara en attraktiv boendemiljö är utan tvekan tillgången till natur och grönska det som flest uppger som viktigt", "vi ska skapa attraktiva boendemiljöer som är anpassade till människors olika intressen och behov", "för att behålla vår attraktionskraft som kommun är det viktigt att vi fortsätter ta hand om vår stad och våra parker", "vi lyckas kombinera den stora stadens möjligheter och rika utbud med en naturnära enkelhet", "vi ska vtrn.:i den vackra naturen i hela Skövde regionen". Dessa citat från kommunen bara fortsätter

och fortsätter. Skövdes natur är inte bara berget Billingen, vi har mer natur och vill behålla den vi har, för allas vår skull. Skövde kommun kan inte få lov att växa på träd, grönytor och naturs bekostnad hur gärna tjänstemän och politiker vill. Utan natur överlever människan inte. Bevarandet av naturen är allas ansvar. Har inte Skövde kommun något som helst ansvar för sina uttalande i dessa offentliga handlingar? Jag anser att denna detaljplan följer inte alls Skövde kommuns egna angivna mål, planer och ambitioner som dom delgett sina kommuninvånare.

Alla familjer på Törnstorpsvägen utom en har bott här i 20- långt över 50 år. Vi har valt detta boende för vi gillar området, det är lugnt, närheten till naturen och till ett fantastiskt djurliv. Under alla år har det aldrig pratats om att "Hasslum skulle byggas ut och förtätas". Vi godtog byggandet av Hasslum 1-3 utan att överklaga just för vi fick löftet att "befintlig skog skulle bevaras" och "Hasslum etapp 3 var den sista utbyggnaden" av området. [REDACTED] uttalade sig nyligen i tidningen SLA ang byggandet och sa att "Hasslum är ett fint område". Klart det är fint men det beror enbart på att det är ett mindre område, villor med trädgårdar, äldre bebyggelse och att vi har natur, träd, träd i olika höjd, buskar och grönska. Hasslum kommer inte vara fint länge till om detta får fortgå. Inte heller kommer det vara ett attraktivt område med den enorma mängd av hus som planeras. En ful platt yta full med byggnader, inte ett dugg estetiskt tilltalande, charmigt eller familjärt. Det blir en betong och asfaltsdjungel, en miljö som inte alls kan anses passande i området varken för vuxna eller barn, helt utan grönska. Så tät bebyggelse som kommunen tillsammans med Asplunds bygg planerar är en källa till konflikter grannar emellan. Motiveringen att "förtäta är bra" blir lite fel här, alla måste fortfarande ta bilen vart dom än skall, finns ingen skola i närheten, ingen förskola, ingen mataffär, inga butiker, långt till idrottsaktiviteter. Redan boende måste få lov att ha en dräglig boendemiljö; en boendemiljö där man kan samla kraft både fysiskt och psykisk, återhämta sig, få ha ett privatliv utan kraftig insyn. Trafiken genom Hasslum är redan svår, behövs inte mer bilar in i området, det kommer bli en kraftig ökning om detaljplanen genomförs och ökad mängd avgaser. En så stor utbyggnad av Hasslum etapp 4 som kommunen och Asplunds bygg planerar är inte bara oacceptabel utan totalt respektlös mot djur, natur/miljö och redan boende i hela Hasslumsområdet

2023-02-22

boendemiljö. Denna detaljplan berör oss redan boende i området djupt, fysiskt, psykiskt, emotionellt och väcker starka känslor. Detaljplanen kommer överklagas.

Bemötande och kommentarer:

För att förtäta staden på ett hållbart sätt behöver vissa områden bebyggas som har varit andra användningar tidigare och samtidigt är det viktigt att bevara natur där värdefull natur finns. Därför har en naturvärdesinventering tagits fram och delar av planområdet planeras som allmän plats natur. Inom det tidigare planprogrammet var det inte aktuellt att planlägga, men med att Skövde växer och befolkningen ökar blir områden som tidigare varit i utkanten mer centrala.

Sektor samhällsbyggnad gör en avvägning mellan det allmänna och enskilda intresset där bostadsbristen och även brist på byggbar mark är en fråga som Skövde kommun behöver möta för att kunna nå målen i de strategiska dokumenten som kommunen har tagit fram. Sektor samhällsbyggnad har som mål att planera bostadsanvändning inom detaljplaner och även tillskapa en god variation av boendeformer avseende bostadsstorlek och upplåtelseform. Ny bebyggelse ska komplettera befintlig bebyggelse och utnyttja befintlig infrastruktur.

När en ny detaljplan tas fram eller en befintlig ändras ska kommunen ta ställning till om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. En behovsbedömning tas därför fram i ett tidigt skede. Hur avvägningen har sett ut och vad sektor samhällsbyggnad har kommit fram till finns redovisat i behovsbedömningen som är en del av planhandlingarna till samrådet.

Inom västra delen av planområdet som består av tallar har allmän plats NATUR-mark lagts till inför granskningen. Området var inför samrådet skyddat med skyddsbestämmelser för träd, men för att långsiktigt säkra upp tallområdet ska ytan fortsätta ägas och driftas av kommunen.

Utifrån att Skövde kommun ska kunna växa behövs befintlig miljö kompletteras med ny bebyggelse, precis som den senaste bebyggelsen i Hasslum har gjort. Detta ska göras genom att skapa mer värde, samtidigt som befintliga kvaliteter ska tas

tillvara. Utifrån den bedömningen kan värdefull natur bevaras och tillkommande värden bidra till att kommunen växer. Detaljplanearbetet sker i olika steg och beroende på planområdets förutsättningar. Gestaltungsförslag har tagits fram till granskningshandlingarna. Detaljplanen utreder och påvisar lämpligheten av markanvändningen.

Planområdet berörs inte av någon särskild utpekad bebyggelsemiljö och ligger heller inte inom riksintresse för kulturmiljövården. De allmänna hushållningsbestämmelserna enligt miljöbalken och plan- och bygglagen ska dock alltid tillämpas. Planbeskrivningen har kompletterats med beskrivning av områdets karaktär samt tillkommande bebyggelseförslag. Utformning och påverkan på omgivningen testas även i bygglovsprocessen.

Fastighet Skövde 5:382

I över 20 år har jag och min familj bott i Hasslum på Törnstorpsvägen. Ett boende vi valde med stor och noggrann omsorg. Ville bo i villa, ha trädgård, lugn omkring oss. Träd, skog, buskar och vårblommor nära inpå. Det Skövde kommun nu planerar ihop med denna lokala exploatör, Asplunds bygg, denna nya sk detaljplan, är ingenting annat än ett hån mot oss sedan länge boende på Törnstorpsvägen. Inte bara tänker Skövde kommun skövla alla träd, buskar och blommor. Skövde kommun tar fullständigt ifrån oss all form av lugn, ro, tystnad, trygghet, grönska, djurliv, vindens sus i träden, vårt välbefinnande, chans till återhämtning och vår möjlighet till ett privatliv. Radhus planeras bara metrar från vår tomtgräns utan någon som helst möjlighet till att slippa insyn från främmande människor. Skövde kommun och Asplunds byggs planer är att täcka hela ytan med radhus efter radhus efter radhus. Det har pratats om 60 st. Inget blir kvar av denna befintliga skog. Skogen, befintlig skog, som Skövde kommun stod och lovade oss få vara kvar på mötet vi var på i kommunhuset för flera år sedan. Kommunen ska hålla löften man kommuninvånarna ger! Detaljplanen blir en asfalts och betongdjungel helt utan grönska. Ingen lämplig miljö för varken barn eller vuxna. Bilar och trafik överallt. Vi vill inte ha mer buller, avgaser. Och alla dessa gatlyktor, ytterlampor, billyktor. Hasslum är ett gammalt område med äldre hus med uppväxta trädgårdar. Detaljplan kommer förstöra dess familjära karaktär totalt. Längst ut till vänster skall kommunen såga

ner dessa jättegamla ståtliga tallar. Tallar som är 100-150 år gamla. Vackra och friska tallar. Kommunen ska bygga ett LSS boende där. Som dom enligt egna ord inte ens vet i dagsläget om det ska bli ett. Eller behövas ett. Denna yta som dessa stora tallar står på är redan sedan tidigare detaljplanerat som Natur. Detaljplanen för dessa ska kommunen ändra. Tallarna har från en dag till en annan tydligt helt tappat sitt värde som bevarandevärd Natur. Detaljplansförslag får underkänt. Känns som ett desperat hafsverk för att blidka en lokal exploatör. Detaljplansförslaget är inte fullständigt. Den enda infon detaljplansförslaget ger sakägarna och kommuninvånarna är en yta och här ska byggas radhus, parhus, kedjehus och LSS boende. Inte hur många radhus, parhus, kedjehus eller LSS boende. Ingen placering på dessa byggnader har angetts. Utseende, form, storlek på dessa byggnader finns inte angivet. Tre träd är inritade i detaljplanen att dom skall sparas. Det är allt. Finns inte plats bland alla dessa byggnader att ha några träd kvar. Eller plantera nya. Skövde kommun har ingen rätt att bygga på mark dom lovat ska stå orörd. Även villaägarna i det nya området runt Insatsvägen blev lovade när dom köpte sina tomter att befintlig skog skulle stå kvar. Motsätter oss hela detaljplansförslaget och detaljplanen kommer överklagas.

Bemötande och kommentarer:

Kommunfullmäktige antog under september 2018 ett boendestrategiskt program för Skövde kommun, i syfte att utveckla attraktiva boendemiljöer för befintliga och nya invånare i Skövde. I programmet anges ett antal strategier av vikt för bostadsutvecklingen i Skövde kommun. I programmet lyfts bland annat vikten av en god variation av boendeformer avseende bostadsstorlek och upplåtelseform, att ny bebyggelse ska komplettera befintlig bebyggelse och utnyttja befintlig infrastruktur liksom att den ska placeras i närheten av goda kommunikationsmöjligheter. Programmet anger också att fler ska ges möjlighet att bo centrurnära och att kommunen ska arbeta aktivt med förtätning.

För att förtäta staden på ett hållbart sätt behöver vissa områden bebyggas som har varit andra användningar tidigare och samtidigt är det viktigt att bevara natur där värdefull natur finns. Därför har en naturvärdesinventering tagits fram och delar

av planområdet planeras som allmän plats natur. Inom det tidigare planprogrammet var det inte aktuellt att planlägga, men med att Skövde växer och befolkningen ökar blir områden som tidigare varit i utkanten mer centrala. Därför har en utredning fått påvisa vilka delar av planområdet som innefattar naturvärden.

För att motverka insyn ska trädplanteringar ske och även bevarande av naturområden bidrar till att kommunen har rådighet över dessa områden. Med dagvattendiken placerade mellan den befintliga och den nya byggnationen skapas viss distans. Planförslaget har inför granskningen kompletterats med en gestaltningsbilaga.

Grönområdet har utretts inom detaljplanearbetet och de ytorna som pekas ut att ha högre värden bevaras med både bestämmelser om NATUR-användning samt egenskapsbestämmelser i plankartan.

En kompletterande utredning har tagit fram efter samrådet för att redovisa villkor och livsmiljöer för fåglar och groddjur. Utredningen ska bedöma påverkan av arternas livsmiljö vid detaljplanens genomförande och visa om planområdet utgör en betydande lokal för arten. Naturområdena kommer att innehålla både stora fullvuxna träd och träd som i framtiden kan utvecklas till större träd samt utveckla området till ett natursläpp. Kommunen ansvarar över skötseln för naturområdena inom planområdet.

Resultaten visar att det finns förutsättningar för de skyddade arterna att fortleva i området och omkringliggande miljöer vid ett genomförande av detaljplanen givet att identifierade skyddsåtgärder vidtas, vilka är beskrivna och reglerade i planhandlingarna. Kommunens bedömning är att ett genomförande av detaljplanen inte kommer att påverka djur- och växlivs möjlighet att fortleva inom närområdet.

Inom västra delen av planområdet som består av tallar har allmän plats NATUR-mark lagts till inför granskningen. Området var inför samrådet skyddat med skyddsbestämmelser för träd, men för att långsiktigt säkra upp tallområdet ska ytan fortsatt ägas och driftas av kommunen.

2023-02-22

Vid genomförandet av detaljplanen kommer vegetation bevaras samt planteras inom och i utkanten av planområdet. Detta regleras både för kvarter-smarken samt kommunens naturmark som ska förstärkas gällande grönska och ekosystemtjänster.

Ett avstånd kommer tillskapas mot befintlig bebyggelse genom regleringar i plankartan. För att skapa ett mellanrum, lösa dagvattenhanteringen på ett sätt som gynnar ekosystemtjänsterna inom området samt bidra till grönstrukturen kommer dike med trädrad placeras längst Insatsvägen samt befintlig bebyggelse längs Törnetorpsvägen. Detta regleras med egenskapsbestämmelserna n1 (Mark ska anordnas för dagvattenhantering), n3 (Trädrad ska planteras) samt prickmark med en bredd på 4 - 5,5 meter.

ÖVRIGA PRIVATPERSONER

Fastighet Stegbilen 1

Bakgrund och motivering:

I samband med samråd för Hasslum, etapp 3, uttryckte kommunen tydlig och klart att etapp 3 var sista utbyggnationen av planområdet Hasslum. Till sak hör att även befintlig naturmark skulle bibehållas enligt kommunens kommunikation.

I detaljplan, Hasslum etapp 3 uttrycks detta i samband med planens syfte och huvuddrag där beskrivning återfinns att utbyggnad, etapp 3, är den sista av en större utbyggnad av Hasslumområdet.

Utifrån det personliga mötet med kommunens representanter likväl som utgivna planprogram och detaljprogram fattar vi som individer beslut och väljer risker mot fördelar och väljer vår framtid, inte sällan med ekonomiska perspektiv kopplade till de investeringar vi genomför.

Kommunens pågående agerande både från politiska representanter likväl som kommunala tjänstemän omkullkastar förtroende för processen kring samhällsbyggnad likväl som förtroendet mellan medborgare, tjänstemän och folkvalda.

Kommunens agerande upplevs därtill oprofessionellt då individ och företag bedöms olika. I samband med kontakt till [REDACTED], planarkitekt, skedde en förfrågan om ändring av detaljplan (tidsnummer 2022-05-02 kl. 10.04, mail [REDACTED] ärendemening

”angående förfrågan om anslutning till pågående detaljplan i Hasslum). Som svar på beskrevs att inga anpassningar görs i befintliga detaljplaner vilket i och med inkopieringen av mark från etapp 1 till Plan.2021.18 inte stämmer samtidigt som man gör skillnad på företag och individ. Likaså har tidigare skett från exploateringsavdelning inte besvarat enskild och farit med osanning samtidigt som dialog förts med Asplunds bygg.

Utöver ovan beskriva bakgrund och kommunala agerande erhåller jag som individ den direkta konsekvensen av att förslagen i detaljplanen direkt påverkar min närmiljö och tydligt försämrar mitt välmående. Detta påverkar inte enbart mig som enskild utan även min familj och närboende i området. Vilket bland annat uttrycks sig via den protestlista med över 100 namninsamlingar.

Den naturmark som idag återfinns i detaljplan etapp 1 är ett område där mina barn leker, frodas och utvecklas som nu skall tas i anspråk för byggnation.

Förslaget bedöms inte förenligt med översiktsplan 2025 då området ej är inkluderat. Till sak hör att utbyggnad av befintliga planområdet inom översiktsplanen ej är genomförda och kommer ej uppfyllas intill 2025. Nuvarande förslag saknar relevans utifrån kommunens vision och målsättningar.

Målsättningen med att skapa attraktiva boende miljöer i enlighet med planprogram och föreslagen detaljplan (sid 6) kan omöjligt anses vara uppfyllt då motsägelser återfinns från bred samling av boende i nuvarande område.

Beskriven detaljplan beskriver en hållbar utveckling av infrastruktur (sid 6) vilket utifrån planprogrammet och tidigare identifierade problem helt saknar åtgärder. Ett tidigare identifierat problem med närliggande vägar försvinner inte bara för att man blundar och skriver bort det. För oss boende är detta fortfarande ett rejält och verkligt problem. Inga åtgärder eller förstärkningar har genomförts sedan planprogrammet fastslogs. Föreslagen detaljplan förvärrar ytterligare av boende redan uppfattat problem. Kommunens agerande är både ologiskt och problematiskt då kommunen investerat i stallsiken södra utan förstärkningar avseende infrastruktur. Problematiken kommer accelerera och fortsätta om än inte förvärras i vårt direkta område.

Kommunen beskriver även i detaljplanen den stora efterfrågan av mark som återfinns i kommunens

tomtkö. Nuvarande förslag omhändertar inte detta utan förstärker den ytterligare. Logiskt hade istället varit att kommunen själva sålde sin egen mark till sökande i tomtkö för att bygga fristående villor.

Boendestrategiskt program:

Nuvarande bostadsbrist i Skövde beror inte på att Hasslum inte bebyggs utan snarare begränsad politisk styrning likväl som snarstruken och dålig genomförd samhällsplanering. Detta är ett misslyckande i sig att kommunen inte lyckats uppnå sina målsättningar mot befintliga planområden och översiktsplanens utpekade områden. Detta bör inte boende i Hasslum straffas för utan snarare bör det vara en utvärderingspunkt internt inom kommunen. Flertalet markområden i översiktsplanen är inte påbörjade och ej heller genomförda, inkl området utmed Horsåsvägen inom en radie om 500m från föreslagen detaljplan med goda om än inte bättre förutsättningar för radhus.

I den plan som framtoogs för Hasslum utsågs boendeformen villa vilket under tidens gång ändrats till att innehålla boendeformen radhus i olika upplåtelseformer (etapp 4, dvs förändringen till radhus vid gnistvägen). Med nuvarande planläggning omsätts området från att vara ett villaområde till något annat. Antalet villor kommer vara färre än antalet radhus vilket således ändrar hela området karaktär.

Utifrån detta bör faktorer som boendemiljö och social hållbarhet värderas och inte utifrån politiska utspel som används som svepskäl för att uppnå ett irrelevant mål.

Planförslaget – sammanfattning:

Planförslaget sammanfattande beskrivning påverkar boendemiljön för samtliga boende inom området, därtill anspråkstar tidigare beslutad naturmark inom detaljplan 1 till utbyggnad av LSS-boende.

Förutsättningar och förändringar:

I tidigare detaljplan 3 identifierades en morän vilket erhöll högt kulturvärde enligt Skövde naturvårdsprogram, klass 2. Samma område är nu planerat att bebyggas vilket är ologiskt då det har mycket högt naturvärde men saknar beskrivning (återfinns fortfarande i detaljplan 3). Tidigare exploaterade områden har redan anspråks tagit del av marken varvid nog torde vara nog. Därtill kan inte större schaktningsarbete i och med markförhållanden (höjd) undvikas varvid hela område 1 bör bestå

som naturmark och ej bebyggas. I detaljplan etapp 1 beskrivs (sid 8) varför området (område 1) är NATUR och varför det skall bevaras vilket nu borde respekteras både gentemot boende i området likväl som de definierade naturvärden.

Beskriva åtgärder i föreslagen detaljplan står i direkt motsattsförhållande till ekosystemtjänster vilket påverkar individens hälsa negativt. Samtliga punkter listade under rubriksättningen ekosystemtjänster är valida för de boende i området och anspråks tages idag till rekreation samt lek, i huvudsak av barn. Således bör område 1 helt fräntas från detaljplan.

Bebyggelseområde:

Att in- utfart till planområdet beskrivs som längst med insatsvägen bedöms av mig vara direkt påfrestande för boende i området, därutöver är den redan idag kraftigt trafikerad, problematiserad med hög hastighet likväl som risker för barn.

In- utfart bör planeras inom planområdet och gå från Hasslumvägen och försörja området enskilt. Kommunens oförståelse för trafiksituationen och en dubbling av fordon gynnar endast Asplunds som kan överexploatera ett redan överexploaterat område med kommunens goda samvete och bristande förståelse för boendemiljöer och dess påverkan på människan, både vuxna och barn.

Byggnadskulturen och gestaltningen förändras markant inom området då det idag är separerat genom just den natur som önskas behållas och ej bebyggas (kommunens mark).

Att utformning av tillkommande bebyggelse skall studeras närmare granskningsskedet påvisar direkt den bristande respekt som återfinns för både kultur, gestaltning men främst de boende i området. I tidigare planprogram likväl som upprättade detaljplaner har det varit av vikt att separera äldre boendemiljöer (Lövkullevägen och Törnatorpsvägen) mot ny tänkt boendemiljö (etapp 1, 2 och 3) vilket nu kullkastats och dessutom utan vidare granskning. För en kommun som aktivt strider för att boende i befintliga områden inte skall erbjuda frihet kring sitt eget boende och har ett utvecklat byggnadsbevarelseprogram kan det tyckas ologiskt och sakna logisk konsekvens relaterat utformningen av denna detaljplan.

2023-02-22

Att friskriva sig i text om att en plan möjliggör för en lekplats utan att ta anspråk i detaljplanen med bestämmelser är att betraktas som att det inte kommer genomföras. Befintliga lek och rekreationsområden är i förhållande till dagens antal boende i underkant varvid ytterligare boende således förstärker brister avseende lekyta i och med de antal nya boende som föreslås.

Trafik -Buller:

Nuvarande plan innebär fördubbling av nuvarande antal fordon längst med insatsvägen med konsekvensen av ökat buller längst med samma väg likväl som längst med hela Hasslumvägen med tillhörande påfarts- och avfartsvägar. I den beräkning som genomförts saknar relevant underlag av antal fordon och faktiska flöden. Trafiksituationen är ihållande, konstant och besvärlig för boende i området, längst med alla vägar inklusive matarvägar till hjövägen och Rv.

Den trafiksituationen längst med Insatsvägen och Gnistvägen är väl dokumenterad inom kommunen. Det har inkommit mängdklagan från flertalet boende rörandes riskerna för barn likväl som de hastigheten som upplevs i området. Tidigare detaljplanläggning utvisandes 4m mellan dörr och väg gör varje dag, uppriktigt sagt farlig för barn utan konsekvenstänkande.

En etapp 4 innebär en fördubbling av antalet fordon inom etapp 3 vilket kommer öka den dokumenterade problematik som återfinns. Problemen är till trots mot genomförda åtgärder som sänkt hastighet och upprättandet av hinder fortfarande konstant. Fortsatt kontakt med kommunen och i synnerhet [REDACTED] är fruktlöst då förståelse och engagemang saknas. Ursprunget till problemet återfinns i stadsplaneringen med en raksträcka på ca 500m från infart till hasslum villaområde intill dess att gnistvägen nås längst bort i området. Upplevt problem och risker fördubblas med föreslagen detaljplan då antalet fordon i etapp 3 fördubblas.

Tidigare planprogram fastslog problematiken avseende trafiksituationen men inga åtgärder har genomförts. En föreslagen avstängning av väg var en direkt konsekvens av uppmätt problematik. Kommunens invånare har drastiskt utökats sedan planprogrammets fastställande likväl som trafiksituationen. Innebörden är ytterligare ökad påverkan men åtgärder saknas. En föreslagen utbyggnad

utökar problematiken vi upplever men som kommunen blundar för.

Hållbarhetsaspekter:

Socialhållbarhet:

Kommunen skall sörja att var invånare ska ha förutsättningar att må så bra som möjligt. Folkhälsoperspektivet är ett gemensamt ansvar för alla verksamheter i Skövde kommun, vilket skall återspeglas i det arbete som genomförs, såväl inom sektor samhällsbyggnad. Närhet till grönområden och bevarande av naturvärden har visat positiva effekter för folkhälsan.

Svikna löften, buller, trafikfaror, skövling av naturen påverkar oss boende. Vi har valt att etablera i denna boende miljö men får nu i stället uppleva stress av att få sitt livs största investering och trygga punkt förstörd av kraftig ändrade förhållanden.

Våra barns stress och rädsla för trafikfaror vid skolskjuts men även lek påverkar deras psykiska välmående. Barnen i området vågar inte utan ledsagare gå till sina närmsta vänner pga. trafiksituationen och den bristfälliga detaljplanering (ex avsaknad av parkeringsplats direkt utanför hus) som gör att trottoarer anspråkstaget tills boendeparkering och inte till säker möjlighet att genomföra förflyttning.

I Folkhälsomyndighetens nationella folkhälsomål och målområden 5 står det att: "Samhällsplaneringen bör motverka segregation och exponering för skadliga miljöfaktorer, samt främja god luftkvalitet, minskat trafikbuller och tillgång till grönområden."

I Folkhälsomyndighetens nationella folkhälsomål och målområden står det i målområde 7 att: "För att åstadkomma en god och jämlik hälsa är det viktigt att främja alla individers möjligheter till kontroll, inflytande och delaktighet i samhället och i det dagliga livet."

I Boendestrategiskt program för Skövde kommun kan man läsa: "Målsättning 1 - trygga, tillgängliga och hälsosamma boendemiljöer. Detta mål belyser bland annat barns möjlighet till trygghet och säkerhet likväl som möjligheten att röra sig fritt och finna stimulans i sitt närområde likväl som tillgång till grönska."

Globalt mål 3: " God hälsa är en grundläggande förutsättning för människors möjlighet att nå sin

fulla potential och att bidra till samhällets utveckling. Människors hälsa påverkas av ekonomiska, ekologiska och sociala faktorer”.

Globalt mål 11 ”Den snabba och stora inflyttningen till städer ställer nya krav som behöver bemötas på ett ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart sätt”

Globalt mål 16: ”Alla människor är lika inför lagen och ska ha lika tillgång till rättvisa och möjligheter att utöva inflytande och ansvarsutkrävande över beslutsfattande.

Kommunens agerande i omhändertar inte egna målsättningar och i åsidosätter folkhälsomyndighetens folkhälsomål.

Helhetssyn: I rubricerad text görs en bedömning som inte stämmer. Den är en egen tolkning för att följa eget syfte. Den bör tas bort och värdering bör i stället göras emot det inlämnade underlag som går i rakt motsattsförhållande till denna bedömning som skrivs i detaljplaneförslaget. Utifrån inlämnad klagan kan en sådan text inte stå kvar.

Variation: Felaktigt bedömning., antalet villor i området uppgår till 50st och 35st radhus. Om detaljplanen genomförs inbegriper Hasslum planområde, 95 radhus och ca 50 villor vilket förändras området karaktär och syfte.

Förhållandet att vara en varierad boendemiljö uppnåddes med tidigare förändring i och med etapp 4 (radhus gnistvägen). Integrationen är redan i området hög. Flyttkedjor inom området begränsas med en utbyggnad av fastigheter med rubricerad boendeform då antalet villor underskrids i antal och syftet får motsatt effekt. Det finns helt enkelt inte villor att flytta till.

Samband: Området saknar förbindelser med stadens gång och cykelförbindelser vilket kan ses på en karta likväl som besök eller försök att röra sig från och till området. Flertalet passager mellan Skövdes områden sker genom gång på väg, ex via Verkstadsvägen. Mellan Hasslumvägen och Horsåsvägen saknas ex. cykelväg likväl som mellan Insatsvägen och Horsåsvägen. Idag består den av trottoar som används som parkering av boende i radhus.

Hur man kan dra en sådan slutsats som beskrivs avseende påverkan på barn överstyr mitt intellekt. Det är en felaktig bedömning och saknar logiskt konsekvens i och med områdets massiva protester likväl som konstanta överklagande.

En text av en myndighet utvisandes sådan låg grad av sanningshalt och utifrån subjektiva bedömningar när massiv kommunikation har genomförts gentemot kommunen både avseende trafiksituation, överklagan av stallsikens södra likväl nuvarande detaljplaneförslag övergår mitt förstånd och kognitiva flexibilitet. Alla de skrivna bedömningar kan orimligt återha någon form av vetenskaplig grund med underbyggd empiri eller för den delen statistik.

Identitet: Områdets identitet förstärks inte utan raseras. Naturliga separationer mellan gammalt och nytt tas bort. Att bibehålla karaktär är inte att behålla enskilda tallar då det endast anspråkstar ett ekologiskt karaktärsdrag. Innehållet saknar, precis som tidigare relevans och logik. I huvudsak alla boende i området är överens om att boendemiljön kommer försämrats och en trevlig miljö kommer ej åsamkas. Därtill korrelerar inte utformningen av boendemiljön för enskilda fastigheter med vad som beskrivs i övriga detaljplaner, ex etapp3 och vikten av den sociala ytan. Identiteten på området separeras snarare än förstärks vilket påverkar boende i området.

Ekologisk hållbarhet:

Globalt mål 15: ”Ekosystem på land såsom skogar, våtmarker, torrmarker och berg utgör livsmiljöer för miljontals arter samtidigt som de renar luft och vatten. Markförstöring och avskogning leder till ökade halter av växthusgaser och hotar såväl klimatet som djurarters överlevnad.” Den biologiska mångfalden är god i skogen och framför allt vid dagvattendammen, här finns en rad trädarter som är både friska och värda att bevara, vidare lever här en stor mängd olika fågelarter, fladdermöss, grodor, ormar och andra kräldjur samt till exempel harar, rådjur och ekorrar.

Föreslagen yta finns redan idag och är vid dagvattendammen.

Jag råder kommunen att dra ner på tempot i att expandera stad och lägga en ny kurs där detta sker i samklang med naturens behov och medborgarnas vilja och välmående. Jag rekommenderar å det starkaste att Asplunds avslutar planerna på byggnation i området.

Följande åtgärder behöver genomföras för att exploatering av området ens skall vara möjlig enligt min mening:

2023-02-22

- *Område 1 (Den yta som idag återfinns i detaljplan etapp 1) kvarstår som naturmark och exploateras ej.*

- *Genomfartsväg fram till boende i föreslagen plan skapas inom detaljplanområdet så det ej anspråkstar insatsvägen.*

- *Om kommunen efter samrådsdel mot det sunda förnuftet fortsatt vill utvidga Hasslum bör istället kommunens mark (längst med insatsvägen) ställas till invånarens förfogande via tomtkö och som villatomter. Boende längst med Törnatorpsvägen skall fortsatt respekteras genom fortsatt stort mellanliggande naturområde som även bör förstärkas genom ytterligare plantering. Allt annat är direkt olämpligt och respektlöst. Detta är den enda kompromiss vara ens med uns av respektfullhet mot nuvarande invånare. Detta betyder att Asplunds Bygg ej erhåller möjligheten att köpa kommunens mark. Men ändå bereds möjlighet att bygga radhus med egen matning på egenägd mark (den tomt de redan idag äger).*

- *Hasslumvägen förstärks och byggs om. Hasslum industriområde bör således själva besörja matarväg till v. 26 (i båda riktningar) via exempelvis utfart vid gamla Trafikverket.*

- *Gång och cykelväg byggs fortsatt ut då beskrivna delar i detaljplanen inte är realitet.*

Bemötande och kommentarer:

Sektor samhällsbyggnad gör en avvägning mellan det allmänna och enskilda intresset där bostadsbristen och även brist på byggbar mark är en fråga som Skövde kommun behöver möta för att kunna nå målen i de strategiska dokumenten som kommunen har tagit fram. Sektor samhällsbyggnad har som mål att planera bostadsanvändning inom detaljplaner och även tillskapa en god variation av boendeformer avseende bostadsstorlek och upplåtelseform. Ny bebyggelse ska komplettera befintlig bebyggelse och utnyttja befintlig infrastruktur.

Marken som bevaras inom gällande planområde bedöms vara av det värde som bidrar till ekosystemtjänster samt naturupplevelser. Efter samrådet har tallområdet som skulle bevaras med olika egenskapsbestämmelser bedöms vara av allmänt intresse och reglerats som allmän plats NATUR. Utöver de områdena som kvarstår som kommunens mark kan områdena som blir kvartersmark

bidra med växlighet genom vegetation inom kvartersmarken samt trädplantering längs Insatsvägen. Det byggs på flera platser i centralorten, men trots det behövs fler bostäder för att möta efterfrågan.

Översiktsplanens markanvisningskarta ska läsas schematiskt och även om det exakta planområdet inte är utpekade med ytor. Planområdet är inte markerat alls i markanvisningskartan, men Hasslumsområdet är utpekade för bostäder och därför bedöms planförslaget vara förenligt med översiktsplanen. Planförslaget är även förenligt med översiktsplanen då befintlig infrastruktur ska nyttjas effektivt, att ny bebyggelse ska planeras i lägen där samtliga trafikslag är tillgängliga och att mera centralt belägna områden primärt ska upplåtas för byggnation med främst radhus och flerbostadshus.

Kommunfullmäktige antog under september 2018 ett boendestrategiskt program för Skövde kommun, i syfte att utveckla attraktiva boendemiljöer för befintliga och nya invånare i Skövde. I programmet anges ett antal strategier av vikt för bostadsutvecklingen i Skövde kommun. I programmet lyfts bland annat vikten av en god variation av boendeformer avseende bostadsstorlek och upplåtelseform, att ny bebyggelse ska komplettera befintlig bebyggelse och utnyttja befintlig infrastruktur liksom att den ska placeras i närheten av goda kommunikationsmöjligheter. Programmet anger också att fler ska ges möjlighet att bo centrurnära och att kommunen ska arbeta aktivt med förtätning.

Inom västra delen av planområdet som består av tallar har allmän plats NATUR-mark lagts till inför granskningen. Området var inför samrådet skyddat med skyddsbestämmelser för träd, men för att långsiktigt säkra upp tallområdet ska ytan fortsatt ägas och driftas av kommunen.

Vid dagvattendammen ska befintlig natur bevaras och förstärkas i enlighet med naturvärdesinventeringen. Träd ska inte tas ner där utan de träd som behöver tas ner för nybyggnationen ska placeras här för att förstärka befintliga livsmiljöer. Grönområdet har utretts inom detaljplanarbetet och de ytorna som pekas ut att ha högre värden bevaras med både bestämmelser om NATUR-användning samt egenskapsbestämmelser i plankartan.

Kommunens bedömning är att ett genomförandet av detaljplanen inte kommer att påverka djur- och växtlivs möjlighet att fortleva inom närområdet.

Vid genomförandet av detaljplanen kommer vegetation bevaras samt planteras inom och i utkanten av planområdet. Detta regleras både för kvarter-smarken samt kommunens naturmark som ska förstärkas gällande grönska och ekosystemtjänster.

Ett avstånd kommer tillskapas mot befintlig bebyggelse genom regleringar i plankartan. För att skapa ett mellanrum, lösa dagvattenhanteringen på ett sätt som gynnar ekosystemtjänsterna inom området samt bidra till grönstrukturen kommer dike med trädrad placeras längst Insatsvägen samt befintlig bebyggelse längs Törnetorpsvägen. Detta regleras med egenskapsbestämmelserna n1 (Mark ska anordnas för dagvattenhantering), n3 (Trädrad ska planteras) samt prickmark med en bredd på 4 - 5,5 meter.

Inför detaljplanens granskningskede har en trafikutredning tagits fram för att redovisa konsekvenserna för trafik till och från planområdet med föreslagen exploatering. Vidare var syftet att utreda kapacitet och trafiksäkerhet på befintlig väg och korsningen Insatsvägen - Hasslumsvägen.

Exploateringen beräknas alstra 192 fordon per dygn och innebära en samlad trafikmängd om 383 fordon per dygn, en trafikmängd som Insatsvägen anses klara utan att några åtgärder behöver genomföras. Detta då det är en begränsad trafikmängd samt att personbil/lastbil kan mötas på Insatsvägen. Enligt trafikutredningens resultat kommer korsningen Hasslumsvägen - Insatsvägen inte heller att ha några kapacitetsproblem efter att området är utbyggt.

Utifrån utredningens resultat och utvecklingen inom planområdet gör sektor samhällsbyggnad bedömningen att in- och utfart till bostadsområdet är mest lämpligt att placeras längs Insatsvägen och att antal infarter i den östra delen av kvartersmarken ska regleras med ett maximalt antal utfarter. Frågan gällande in- och utfarter hanteras vidare inom bygglovsprövningen.

Sektor samhällsbyggnads har startat ett utredningsarbete med att se över Hasslumsvägens

utformning och dragning. Utredningen har ännu inte kommit fram till ett resultat angående vägens utformning. Utredningsarbetet omfattas inte inom den här detaljplanen.

Gällande cykelförbindelsen finns det möjlighet att ta sig med cykel utmed Östra Leden (väg 26) till trafikplats Mariesjö för vidare färd mot centrum. Alternativt går det att ta sig via Vägmästarvägen och Norra Trängallén till centrum.

Utifrån att Skövde kommun ska kunna växa behöver befintlig miljö kompletteras med ny bebyggelse, precis som den senaste bebyggelsen i Hasslum har gjort. Detta ska göras genom att skapa mervärde, samtidigt som befintliga kvaliteter ska tas tillvara. Utifrån den bedömningen kan värdefull natur bevaras och tillkommande värden bidra till att kommunen växer. Detaljplanearbetet sker i olika steg och beroende på planrådets förutsättningar. Gestaltungs-förslag har tagits fram till granskningshandlingarna. Detaljplanen utreder och påvisar lämpligheten av markanvändningen. I plan- och bygglagen, PBL, framgår det att det bara är de regleringar som behövs för att uppfylla syftet som ska tas med i en detaljplan.

Planområdet berörs inte av någon särskild utpekad bebyggelsemiljö och ligger heller inte inom riksintresse för kulturmiljövärden. De allmänna hushållningsbestämmelserna enligt miljöbalken och plan- och bygglagen ska dock alltid tillämpas. Planbeskrivningen har kompletterats med beskrivning av områdets karaktär samt tillkommande bebyggelseförslag. Utformning och påverkan på omgivning testas även i bygglovsprocessen.

Detaljplan reglerar inte en specifik yta för lekplats, men ett antal åtgärder för att förstärka naturområdena regleras inom planhandlingarna.

En trafikutredning pågår för Hasslumsvägen etapp 1 och etapp 2. I denna kommer vi att lägga en del focus på GC vägar. Angående förbindelsen mellan Horsåsvägen och Hasslumsvägen har kommunen inte rådighet över all mark och kan därför inte justera sista sträckan på Horsåsvägen i dagsläget. På grund av detta byggde kommunen en gång- och cykelväg utmed Horsåsvägen mellan Trädgårdsstaden (Jonstorpsgatan) och in vid Slangvägen.

2023-02-22

Förutsättningarna finns dock för att ta sig med cykel till centrum längs Östra leden och Hjövägen.

Förtätning kan vara positivt ur social hållbarhet då tillgängligheten till olika aktiviteter och sannolikheten för möten ökar. Förtätning är ett verktyg för att länka ihop olika delar av staden, för att minska segregation och för att öka tryggheten.

I översiktsplanen beskrivs den stora efterfrågan på mark för bostäder vilket medför att mera centralt belägna områden primärt ska upplåtas för byggnation med en högre exploateringsgrad, d.v.s. främst radhus och flerbostadshus. Därför kan en variation i ett bostadsområde även inkludera variationen inom typen av småhus, flerbostadshus och LSS-boende, så som kedjehus, radhus, parhus, villa för att möjliggöra ett varierat bostadsutbud, skapa tilltalande boendemiljöer och möjliggöra för en effektiv markanvändning.

Bullerutredningen har utgått från trafikmätningar på Hasslumvägen och Törnестorpsvägen där mätningar genomförts under 2021. Mätningen för Hasslumvägen är väster om området och infarten till Insatsvägen, men mätvärdet har i bullerutredningen legat till grund för hela den sträcka där Hasslumvägen passerar planområdet. Utredningen har även tagit in mätningarna för kvartersgatorna inom planområdet och har även räknats upp till en framtidsprognos år 2040. I framtidsprognosen har trafikflödena räknats upp med hjälp av Trafikverkets uppräkningsstal (EVA) för regionen.

Parkeringsbehovet inom planområdet ska klaras inom kvartersmarken för nybyggnationen. Angående parkerade fordon på trottoarer är information vidarebefordrad till kommunens parkeringsövervakare för hantering.

Fastighet Brandbilen 9

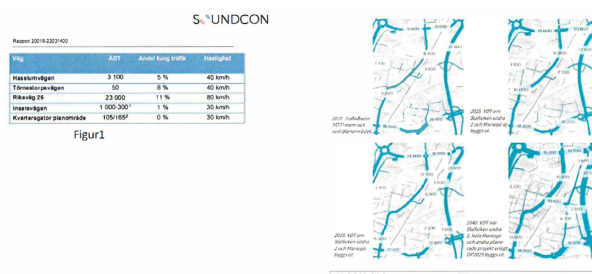
Naturvärden

Överlag upplevs förslaget som att man i ett litet begränsat område försöker att trycka in så mycket bebyggelse som möjligt på bekostnad av naturvärden/område och boendemiljö för befintliga fastigheter som funnits vid området under decennier. Mer positivt hade varit att reducera antalet tänkta bostäder inom området och måna om att bevara en naturskärm mot Törnестorps-

vägen och naturområdet i stort som bidrar till hela Hasslumsområdet. Kombinationen av naturnära boende har varit en bidragande faktor till att många sökt sig till Hasslum från början. De tomter som Asplunds är markägare till är en annan fråga. Men kommunala marken med naturområde skall bevaras.

Trafik/Buller/Utsläpp till luft

Min största oro är att förslaget kommer bidra till en mycket stor ökning av trafik och buller inom Hasslumsområdet via Insatsvägen samt ute på Hasslumsvägen som direkt angränsar. Trafikmängden som man tagit hänsyn till i bullerutredning/trafikapverkan för Hasslumsvägen är enligt min bedömning klart underskattad och baserad på felaktiga ingående uppgifter. Vad jag kan utläsa så har man använt data från 2021 inhämtat från Skövde Kommun samt från Trafikverket för väg 26. Där går att läsa en trafikmängd på 3100 ÅDT och 5% tung trafik (se figur1). Jag vill hävda att utredningen borde uppdateras och utökas med både total mängd fordon ute på Hasslumsvägen samt ökad andel tung trafik på samma väg. Jag baserar detta på att man inte tagit hänsyn till parallella pågående projekt som främst kommer påverka Hasslumsvägen. Det största i närtid är att man anlägger en helt ny stadshuvudgata från Stallsiken ner till Mariesjö (Detaljplan Stallsiken Södra2). Utredningen till detta projekt visade tydligt större trafikmängder på Hasslumsvägen. Jag är övertygad att trafiken kommer att öka markant kring Hasslumsvägen och trafikplats Hasslum från väg 26 och stadshuvudgatan då denna knyter ann. Underlag från Stallsiken Södra2 pekade då på möjliga olika trafikflöden ÅDT mellan 7300, 6500, 5600-10400, beroende på olika scenario. Se figur2.

När det gäller andelen tung trafik så är den idag begränsad på Hasslumsvägen. Jag har dock fått höra uppgifter om att vägen planeras att byggas ut och att man ska försöka leda in mer trafik från

väg 49 via Hasslumsvägen och ut mot väg 26. Se figur3. Detta skulle vara en mycket beklaglig utveckling och något jag starkt motsätter mig. Hasslumsvägen skulle då förvandlas till någon form av huvudled mellan två stora riksvägar med både ökad trafikmängd och framför allt andel tung trafik. Tung trafik skall fortsatt begränsas på Hasslumsvägen samt hänsyn skall tas för att den totala trafikmängden kommer att öka markant. Detta bör leda till ökade utsläpp i närområdet samt buller.

I strategisk plan med budget för Skövde kommun, mellan 2021-2023 omnämns vägen enligt nedan (se bilder).

Trafiksäkerhets- och tillgänglighetsåtgärder Hasslumsvägen

Hasslumsvägen mellan Räddningsvägen och trafikplatsen vid väg 26 har under ett antal år varit reglerad med förbud för tung trafik. Samtidigt har både verksamhetsområdet och bostadsområdet vuxit. Korsningen vid Hjovägen är idag hårt belastad och trafik har svårt att ta sig ut från Hasslums verksamhetsområde. För att förbättra trafiksituationen längs Hasslumsvägen finns ett projekt som ska undersöka om tung trafik kan använda trafikplatsen vid 26:an. Flera påverkande faktorer behöver hanteras i ett sådant arbete - framför allt buller och trafiksäkerhet. Projektet planeras att starta 2021.

Figur3.

Slutligen måste noteras en stor trafikfara på Hasslumsvägen som redan finns idag och som skulle öka ytterligare med ökad trafik. Det finns en busshållplats (Lövkullevägen) med ett direkt angränsande övergångsställe vid korsningen Hasslumsvägen och Insatsvägen. Övergångsstället skymms i de fall en buss står på busshållplatsen. Detta är mycket trafikfarligt med påkörningsrisk för gående vid övergångsstället. Även hastigheten förbi denna plats är ofta hög på passerande bilar. Här bör också tung trafik begränsas.

VA-system

Klarar verkligen befintligt VA-system ytterligare påkoppling av fastigheter utan att överbelastas eller fallera? Ett upplevt problem är just VA-systemet i området. Vi har vid flertalet tillfällen haft brunfärgat vatten i området och Kommun har fått spola systemet under lång tid samt att man fått ta ut slamsug till Slangvägen för att rensa avlopp som varit problematiska. Detta har förekommit under flera år och vid många tillfällen felanmälts till kommun. I samband med en felanmälan och dialog med tekniska kontoret så sades bl.a. att vat-

tenledningarna var gamla och att det bl.a. bidrog till missfärgningarna. Se figur4 för exempel på spolning i området.

Spolning av vattenledningarna i Hasslum

Tisdag 7 juni och onsdag 8 juni 2022 kommer Skövde VA spola igenom dricksvattenledningarna i Hasslum. Detta gör vi för att förebygga missfärgningar och förbättra kvaliteten på dricksvattnet i området.

<https://skovde.se/trafik-infrastruktur/aktuellt/spolning-av-vattenledningarna-i-hasslum>

Figur4

Klimatanpassningsåtgärder

Något mycket aktuellt är fokus på att klara ökande skyfall och värmeböljor. Detta har blivit allt vanligare utifrån global uppvärmning. Vilka åtgärder tänker man sig här för området? Hur säkerställs exempelvis att VA-system ej blir överbelastade? Att ha några diken samt hävda att allt regnvatten skall omhändertas på respektive fastighet känns undermåligt för att klara skyfall. Vi på Slangvägen ligger idag som lägsta punkt i området och jag är fundersam kring om problem med vattenavrinning kommer medföra att stora mängder vatten kan komma ner till oss vid skyfall och skadar våra fastigheter. Ytterligare asfalterade ytor och hustak ökar risk för att stora mängder vatten ej hinner tas om hand. Ökad bebyggelse medför också ökade värmeytor inom området. Det kommer bli än viktigare att ha naturområden för svalka och minskad uppvärmning.

Bemötande och kommentarer:

Naturvärden

Kommunfullmäktige antog under september 2018 ett boendestrategiskt program för Skövde kommun, i syfte att utveckla attraktiva boendemiljöer för befintliga och nya invånare i Skövde. I programmet anges ett antal strategier av vikt för bostadsutvecklingen i Skövde kommun. I programmet lyfts bland annat vikten av en god variation av boendeformer avseende bostadsstorlek och upplåtelseform, att ny bebyggelse ska komplettera befintlig bebyggelse och utnyttja befintlig infrastruktur liksom att den ska placeras i närheten av goda kommunikationsmöjligheter. Programmet anger också att fler ska ges möjlighet att bo centrurnära och att kommunen ska arbeta aktivt med förtätning.

2023-02-22

Inom västra delen av planområdet som består av tallar har allmän plats NATUR-mark lagts till inför granskningen. Området var inför samrådet skyddat med skyddsbestämmelser för träd, men för att långsiktigt säkra upp tallområdet ska ytan fortsatt ägas och driftas av kommunen.

Trafik/Buller/Utsläpp till luft

Bullerutredningen har utgått från trafikmätningar på Hasslumvägen och Törnstorpsvägen där mätningar genomförts under 2021. Mätpunkten för Hasslumvägen är väster om området och infarten till Insatsvägen, men mätvärdet har i bullerutredningen legat till grund för hela den sträcka där Hasslumvägen passerar planområdet. Utredningen har även tagit in mätningarna för kvartersgatorna inom planområdet och har även räknats upp till en framtidsprognos år 2040. I framtidsprognosen har trafikflödena räknats upp med hjälp av Trafikverkets uppräkningsstal (EVA) för regionen.

Inför detaljplanens granskningsskede har en trafikutredning tagits fram för att redovisa konsekvenserna för trafik till och från planområdet med föreslagen exploatering. Vidare var syftet att utreda kapacitet och trafiksäkerhet på befintlig väg och korsningen Insatsvägen - Hasslumsvägen.

Exploateringen beräknas alstra 192 fordon per dygn och innebära en samlad trafikmängd om 383 fordon per dygn, en trafikmängd som Insatsvägen anses klara utan att några åtgärder behöver genomföras. Detta då det är en begränsad trafikmängd samt att personbil/lastbil kan mötas på Insatsvägen.

Trafikökningen är relativt stor procentuellt sett, och de befintliga boende i området kan komma att uppleva en ökad störning. Detta gäller både under byggtid och då husen är färdigbyggda och inflyttade. Kommunen bedömer att framtida trafikmängder som föreslagen exploatering beräknas alstra inte medför framtida framkomlighetsproblem eller trafiksäkerhetsproblem i området.

Enligt trafikutredningens resultat kommer korsningen Hasslumvägen - Insatsvägen inte heller att ha några kapacitetsproblem efter att området är utbyggt. Korsningens utformning anses även vara anpassad till platsen och de aktuella och kom-

mande trafikmängderna, och följer VGUs riktlinjer. Generellt sett så råder inga siktproblem i korsningen Insatsvägen - Hasslumsvägen. När bussar står inne på hållplatsen försämras dock sikten för fordon som ska svänga österut på Hasslumvägen. Att sikten begränsas under en begränsad tid anses dock inte vara en större trafiksäkerhetsrisk, detta främst då bussen enbart angör hållplatsen tre gånger i timmen under rusningstrafik och då med relativt kort stopp.

VA-system

Utifrån de underlag som kommunen har gällande områdets VA-system bedöms ledningarna vara dimensionerade att kunna hantera den planerade utbyggnationen inom planområdet.

Klimatanpassningsåtgärder

Sektor samhällsbyggnad håller med om att klimatanpassningsåtgärder är viktiga vilket har tagits in i beräkning inom planarbetet. Därför är både vatten, dagvatten, grönstruktur, mm utrett inom detaljplanen. I dagvattenutredningen finns det mer information hur avrinningen är tilltänkt att ske där avrinning för planområdet är tänkt österut mot dagvattendammen. Planrådets högsta punkt ligger i den sydvästra delen och därför finns det naturliga förutsättningar för att vattnet ska färdas österut. I plankartan har en reglering om att trädrad ska planteras lagts till och natursläpp kommer finnas inom området där träd ska bevaras.

MINNESANTECKNINGAR FRÅN ÖPPET SAMRÅDSMÖTE

6/9 - 2022

BAKGRUND

Sektor samhällsbyggnad inbjöd per brev och annons i SLA in sakägare, remissinstanser och allmänhet till ett öppet samrådsmöte den 6 september 2022 kl. 18:00 i stadshuset.

NÄRVARANDE

Vid mötet deltog representanter för Asplunds Bygg Mellansverige AB.

Från sektor samhällsbyggnad närvarade Linn Ekberg, Bodil Lorentzon, Magnus Blombergsson (planenheten), Inger Carlsson, Ida Andersson (tjänstemän Skövde kommun), Katarina Jonsson, Johan Ask, Ulrica Johansson (kommunalråd Skövde kommun), Erika Kinisjärvi (plankonsult).

MINNESANTECKNINGAR

Nedan kommer en sammanfattning av de frågor och synpunkter som uttrycktes under samrådsmötet samt den information kommunen fick in via de som närvarade. Frågorna besvarades av kommunen under samrådsmötet.

Planprocessen

- Det uppkom frågor om hur planprocessen med samråd, granskning och antagande kopplat till överklagandeprocessen går till, när synpunkter ska lämnas in bland annat. Även skillnaden mellan en byggherredriven plan och när kommunen tar fram planen själva.
- Fråga hur det fungerar när del av marken redan är planlagd i befintlig detaljplan.

Naturvärden

- Information och frågor gällande den tidigare naturvärdesinventering som gjorts där tallarna i västra delen av planområdet utpekats som ett av Skövdes äldsta tallbestånd. Tallbeståndet hänger samman med naturområdet som sträcker sig nordväst om området. Synpunkt om att det är synd att den delen i västra planområdet ska försvinna.

- Information om att det finns ett stort fågelliv i naturområdet.
- Frågor om naturvärdesinventeringen. Bland annat hur naturområdet som bevaras kommer klara sig när stora delar tas bort och dikning sker. Även fråga om hur det påverkar ekologiska funktioner och kopplingar som finns i området idag.

Trafik

- Det kom in många frågor och yttranden om trafiken, många uttryckte en oro.
- Information om att det går 120 bilar på Insatsvägen varje dag och att den siffran, om området byggs ut, kommer att dubblas.
- Information om att det gjorts kontinuerliga trafikmätningar sedan 80-talet på Hasslumsvägen. Trafiken har då legat stabilt mellan 4-6000 fordon/dygn.
- Det ställs frågor om siffrorna i trafikutredningen verkligen är aktuella.
- Synpunkter om trafiksituationen på gamla Tibroholmsvägen (idag Hasslumsvägen- och Törnetorpsvägen). Många från Tibrohållet beskrivs ta den vägen som genväg vilket bidrar till ett stort trafikflöde. Information om att de boende bildade en samfällighet som nästan fick igenom att vägen stängdes, polisen satte dock stopp pga utryckningsmöjligheten.
- Oro över att vägen ska bli motorväg.

Kommunens hantering

- Kritik framförs mot hur kommunen hanterat ärendena i Hasslum. Boende säger att marken redan är bortlovad som naturmark för avstånd mellan bebyggelsen på Törnetorpsvägen och Hasslum etapp 3 i och med planprogrammet 2006 och löften som kommunen beskrivs ha gett.
- De boende känner sig illa behandlade pga att kommunens hantering. Det talas om respekt och brutna löften samt svårigheten att veta sina rättigheter i en planprocess.

Genomförande av detaljplanen

- En boende berättar att personen bott på en byggarbetsplats i 15 år och uttrycker oro för att detta ska fortsätta.

2023-02-22

LSS-boende

- Boende tycker det är positivt med LSS-boende men tycker natur ska behållas så det blir en bra miljö för de boende där.

Upplåtelseform

- Fråga om vilket typ av ägande det ska bli för bebyggelsen. Asplunds svarar att det blir bostadsrätt eller äganderätt, inga hyresrätter är planerade.

Gestaltning och förtätning

- Yttranden om att det är svårt att ha synpunkter eftersom gestaltningen och övrig information inte finns framme.
- Tycker det är för mycket med så många radhus. Vill inte ha förtätning.

Övrigt och allmänt

- Fråga ställs hur de boende ska må när kommunen tar bort de sista naturområdena. Personen säger att Skövde är sönderbyggt. Det uttrycks att kommunens strategi är att förtäta sönder och ta bort allt grönt.
- Information om ledningar i området.
- Frågor om områdena söder om Hasslumsvägen och öster om planområdet samt trafiksituationer på vägar en bit ifrån området. Kommunen bemöter dessa men förklarar att det inte rör detaljplanens arbete. Kommunen förklarar också att det är en trafikutredning på gång för hela Hasslumområdet.

2023-02-22

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

Med anledning av detaljplanesamrådet inkomna synpunkter samt interna diskussioner föreslås följande förändringar och tillägg göras i detaljplanen:

Plankarta

- Området där skyddsbestämmelser för träd vid tallområdet i väster har reglerats till allmän plats NATUR från kvartersmark B - bostäder.
- Intill tallområdet har egenskapsbestämmelser med prickmark och b3 - "Marken får inte hårdgöras" lagts till.
- En bestämmelse om takvinkel har lagts till för att reglera högsta lutning på byggnationens tak.
- En bestämmelse har lagts till om plantering av trädrad inom området för dagvattendike.
- Bestämmelse som reglerar att lägsta golvnivå ska anläggas på minst 0,3 meter över närmsta gatunivå på Insatsvägen med avsikt att minska risk för översvämning.
- Största byggnadsarea är justerad från 600 m² till 900 m² och egenskapsområdet har blivit större för det västra området.
- En bestämmelse har lagts till för att reglera att daganordning ska anläggas med tät botten.

Planbeskrivning

- Ny illustrationsplan finns med under sammanfattningen av planförslaget där bebyggelsestrukturen har studerats närmre.
- Utveckling gällande gestaltningsförslag med illustrationsbilder.
- Förtydligande gällande hydrogeologiska förhållandena.
- Avsnitt gällande påverkan av ekosystemtjänster inom planområdet.
- Hela avsnittet om bebyggelseområde har utvecklats gällande planerad bebyggelse, gestaltning, mm.
- Avsnittet gällande naturmiljö har utvecklats med kompletterande utredning.
- Delar från trafikutredningen har lagts till under gator och trafik.

Därutöver har förtydliganden och redaktionella justeringar som uppdagats under samrådstitiden inarbetats i detaljplanen.

Synpunkter som framförts av sakägare bedöms ha tillmötesgått i den omfattning som kan hanteras i detaljplanen.

De synpunkter, som framförts under planarbetet, har avvägts mot intresset att planlägga området. Även allmänna intressen har därvid beaktats. Sektor samhällsbyggnad bedömer att detaljplaneförslaget innebär en lämplig avvägning mellan olika intressen.

KVARSTÅENDE SYNPUNKTER

Skriftliga synpunkter som inkommit under samrådet och bedömts inte fått dem helt tillgodosedda har inkommit från:

Sakägare & Nyttjanderättsinnehavare

- Fastighet Brandmannen 2
- Fastighet Gnistan 11
- Fastighet Gnistan 13
- Fastighet Gnistan 13
- Fastighet Skövde 5:200
- Fastighet Skövde 5:200
- Fastighet Skövde 5:201
- Fastighet Skövde 5:201, m.fl.
- Fastighet Skövde 5:204
- Fastighet Skövde 5:205
- Fastighet Skövde 5:209
- Fastighet Skövde 5:382
- Fastighet Stegbilen 1

Övriga privatpersoner

- Fastighet Brandbilen 9

Skövde 2023-02-22

SKÖVDE KOMMUN

Sektor samhällsbyggnad

Magnus Blombergsson
Planchef

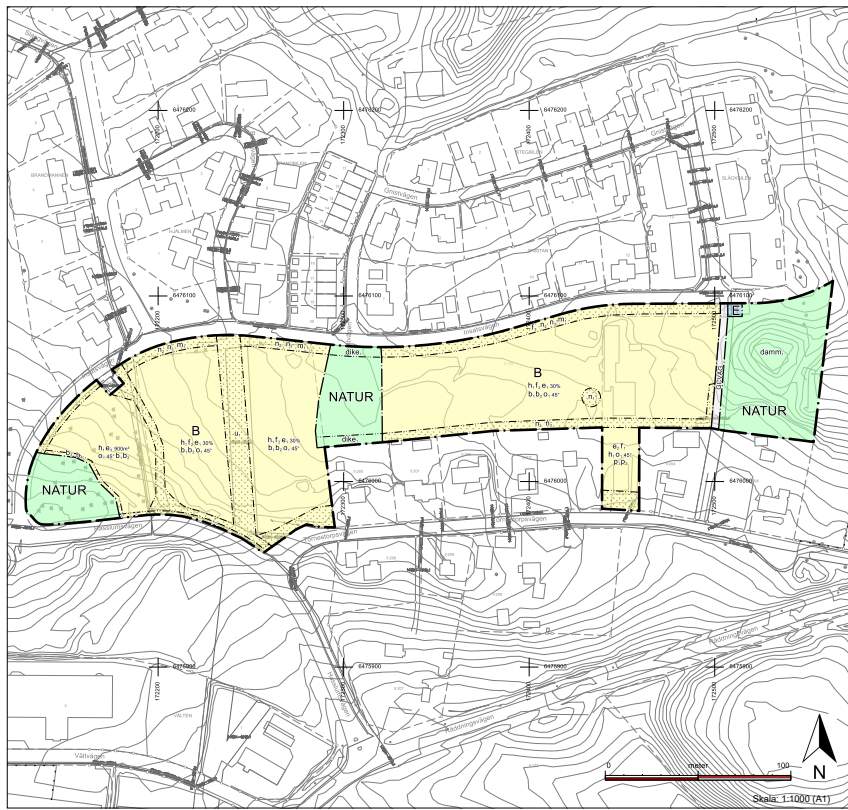
Linn Ekberg
Planarkitekt

SKÖVDE

Sektor samhällsbyggnad

Postadress 541 83 SKÖVDE Telefon 0500-49 80 00 Hemsida www.skovde.se

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom hela området.

GRÄNSER

- Planområdesgräns.
- Användningsgräns.
- - - - - Egenskapsgräns.

ANVÄNDNING AV MARK

Allmän platsmark

- GOVAG Gång- och cykelväg.
- NATUR Natur.

Kvartersmark

- B Bostäder.
- E Tekniska anläggningar.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALL KVARTERSMARK

Villkor för startbesked

Startbesked får inte ges för bostadsändamål förrän markföröreningar har avhjälpits till nivåer som medger känslig markanvändning.

Ändrad lovplikt

Marklov krävs även för fällning av träd.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR ALLMÄN PLATS

Avgränsad via egenskapsgräns och användningsgräns

Utformning av allmän plats

- damn Damn.
- oko Dagvattentidke.

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Avgränsad via egenskapsgräns och användningsgräns

Begränsning av markens utnyttjande

Marken får inte förses med byggnad.

Höjd på byggnadsverk

Högsta byggnadshöjd är 8 meter.

Markens anordnande och vegetation

- Trädet får endast fällas om det är sjukt eller utgör en säkerhetsrisk.
- Mark ska anordnas för dagvattenhantering.
- Trädträsk planteras.

Markreservat för allmännyttiga ändamål

Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar.

Placering

- Huvudbyggnad ska placeras minst 4 meter från fasthetsgräns.
- Komplementbyggnad ska placeras minst 2 meter från fasthetsgräns.

Skydd mot störningar

Dagvattenanordning ska anordnas med tät botten.

Stängsel, utfart och annan utgång

Utfartsförbud.

Takvinkel

Största takvinkel är 45 grader.

Utformning

- Endast frilliggande småhus.
- Endast parhus, radhus och kedjehus.
- Högst två utfarter får anordnas av trafiksäkerhetsskal.

Utförande

- Lägsta golvnivå ska anläggas på minst 0,3 meter över närmsta gatunivå på Insetsvägen.
- Minst 30% av fasthetsarean inom egenskapsområdet ska vara av genomsläppligt material.
- Marken får inte hårdgöras.
- Marken får inte schaktas.

Utnyttjandegrad

- Största byggnadsarea är 30 % av fasthetsarean inom egenskapsområdet.
- Största byggnadsarea är 25 % av fasthetsarean inom egenskapsområdet.
- Största byggnadsarea är 900 m².

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är 5 år från det att planen fått laga kraft.

PLANKARTA

GRUNDKARTANS BETECKNINGAR

- Serv ga:76 Fasthetsgräns
- Servid och gemensamhetsanläggning
- TIMMERSKALA 1:20 Fasthetsbeteckning.
- Byggnader, fassadlinjer redovisade
- Staket
- Väglinje
- Lövträd
- Nivåkurvor
- Rundstämpel, mätspunkt

UPPLYSNINGAR

Detaljplanen är upprättad enligt plan- och bygglagens (PBL 2010:900) regler.
 Grundkartan är upprättad av sektor samhällsbyggnad
 Registerkarta: Skövde
 Höjdsystem: RH2000
 Koordinatystem: SWEREF 9913 30
 Sektor samhällsbyggnad
 Lars Karlsson

<p>SKÖVDE</p> <p>Detaljplan för Skövde 5:198 m.fl. Skövde stad, Skövde kommun, Västra Götalands län Upprättad av sektor samhällsbyggnad 2025-02-19</p>	Till detaljplanen fogas: ■ Beskrivning ■ Fasthetsföreteckning ■ Samrådsredogörelse ■ Granskningsutlåtande
	Beslut: KS-uppdrag: 2024-05-09 § 68/22 KF antagande: xxx Laga kraft: xxx
Johanna Eriksson Planchef	Bodil Lorentzon Planarkitekt
Anlagandehandling Utökat förfarande PLAN 2021.18 Akt 1496K-	

Detaljplan för fastigheten Skövde 5:198 m.fl, Hasslum

Planbeskrivning

Antagandehandling

Dnr PLAN.2021.18

Upprättad 2025-02-19

Sektor samhällsbyggnad

Antagandehandling 2025-02-19

INNEHÅLL		FRIYTOR	26
TIDPLAN	3	LEK OCH REKREATION NATURLIVSMILJÖ	
PLANHANDLINGAR	4	GATOR OCH TRAFIK	30
PLANBILAGOR	4	ALLMÄNT GÅNG- OCH CYKELTRAFIK KOLLEKTIVTRAFIK	
PLANENS SYFTE	4	LSS-BOENDE (VARUTRANSPORTER) PARKERING LJUSSÄTTNING	
PLANENS HUVUDDRAG	4		
AVVÄGNING ENLIGT MILJÖBALKEN	5	SOCIAL HÅLLBARHET	32
RIKSINTRESSE			
PLANDATA	5	TEKNISK FÖRSÖRJNING	33
LÄGESBESKRIVNING		VATTEN OCH AVLOPP (VA) DAGVATTEN EL OCH FIBER VÄRME AVFALL	
AREAL			
MARKÄGOFÖRHÅLLANDEN			
TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN	6	STÖRNINGAR	35
ÖVERSIKTSPLAN 2025	6	TRAFIKBULLER INDUSTRI- OCH VERKSAMHETSULLER TRANSPORT AV FARLIGT GODS	
PLANENS HANDLÄGGNING	8	MILJÖKVALITETSNORMER	38
FÖRFARANDE		MKN FÖR OMGIVNINGSBULLER MKN FÖR UTMOMHUSLUFT MKN FÖR VATTEN	
MILJÖBEDÖMNING OCH MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING			
KOMMUNALA BESLUT I ÖVRIGT			
PLANFÖRSLAGET - SAMMANFATTNING	10	GENOMFÖRANDE AV DETALJPLANEN	41
FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRING	11	ORGANISATORISKA FRÅGOR FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR EKONOMISKA FRÅGOR TEKNISK FÖRSÖRJNING UTREDNINGAR	
MARK OCH VEGETATION			
STRANDSKYDD		AVGIFTER OCH TAXOR	45
SMÅBIOTOPER		VATTEN OCH AVLOPP BYGGLOV, BYGGANMÄLAN OCH PLANAVGIFT	
RADON			
FÖRORENINGAR		ADMINISTRATIVA FRÅGOR	45
FORNLÄMNINGAR OCH KULTURMILJÖER		GENOMFÖRANDETID	
KLIMATANPASSNINGSAÅTGÄRDER			
EKOSYSTEMTJÄNSTER		MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN	46
BEFINTLIG BEBYGGELSE			
OFFENTLIG OCH KOMMERSIELL SERVICE			
TILLGÄNGLIGHET			
SKYDDSRUM			
BYGGNADSKULTUR			
GESTALTNING			

TIDPLAN

Preliminära tider är kursiverade

2022

19/4	BSB (Beredning samhällsbyggnad)
9/5	KS - Beslut om uppdrag och behovsbedömning
13/6	BSB
22/8	KS - Beslut om samråd
v 34-38	Samrådsperiod (29/8 - 23/9)

2023

22/2	BSB
13/3	KS - Beslut om granskning
v 12-15	Granskningsperiod (22/3 - 13/4)

2024

21/8	BSB - Info om reviderad behovsbedömning
9/9	KS - Beslut om betydande miljöpåverkan
25/9	BSB - Info om ny granskning
14/10	KS - Beslut om ny granskning
v 43-46	Ny granskningsperiod

2025

19/2	BSB
31/3	<i>KF - Beslut om antagande</i>
	<i>3 veckor överklagandetid</i>
<i>april/maj</i>	<i>Laga kraft ca.</i>

Karta över delar av Skövde tätort.
Planområdet markerat med svart.

Planområdets läge och avgränsning.

PLANHANDLINGAR

Plankarta med bestämmelser
Planbeskrivning
Samrådsredogörelse
Granskningsutlåtande

PLANBILAGOR

- A. Behovsbedömning 2022-03-02, reviderad 2024-07-04 (inkl. LS yttrande 2024-07-04)
- B. Planprogram för Hasslum med samrådsredogörelse 2005-11-21
- C. Trafikbullerutredning, Soundcon 2022-12-14
- D. Geoteknisk utredning, Rejlers 2022-04-14 rev. 2025-01-28
- E. Översiktlig miljöteknisk markundersökning, Geosigma 2022-04-14
- F. Dagvattenutredning, Bjerking 2022-04-25
- G. Naturvärdesinventering, Enviroplanning 2022-04-26
- H. Arkeologisk utredning, Västergötlands museum 2014-12-04
- I. Artskyddsutredning, Enviroplanning 2022-11-29
- J. Hydrogeologisk utredning, Geosigma 2022-11-28
- K. Trafikutredning, AFRY 2022-11-30
- L. Arkeologisk utredning, Rio Göteborg 2022-09-23
- M. Riskbedömning med avseende på PFAS i grundvatten, Rejlers 2023-05-24
- N. Granskningsutlåtande (från tidigare granskning) 2023-06-07

PLANENS SYFTE

Planens syfte är att möjliggöra för bostadsbebyggelse i form av radhus/parhus/kedjehus, LSS-boende samt ett småbostadshus inom befintligt bostadsområde i Hasslum längs Insatsvägen.

PLANENS HUVUDDRAG

Planförslaget innebär en förtätning med radhus/parhus/kedjehus och LSS-boende mellan två befintliga småhusområden i Hasslum. Detaljplanen möjliggör även för en villatomt längs Törnetorpsvägen.

Detaljplanen möjliggör en fortsatt utveckling av bostadsområdet, naturområden samt gång- och cykelstråk inom området. Bortsett från den västra delen som är detaljplanelagt som natur är majoriteten av planområdet inte detaljplanelagt idag. Bevarandevärd vegetation i området i form av tall och lövträd är inmäta och ska till stora delar bevaras.

Ett öppet dagvattendike kommer anordnas längs Insatsvägen samt mot bebyggelsen längs Törnetorpsvägen. Området i öster vid den befintliga dagvattendammen planläggs som natur. Dagvattendammen ska göras mer attraktiv för boende samt djur- och växtliv genom tillförsel av stenar, återbrukad ved och stockar.

AVVÄGNING ENLIGT MILJÖBALKEN

Planförslaget bedöms vara förenligt med miljöbalkens grundläggande hushållningsbestämmelser (MB 3 och 4 kap). Området bedöms vara lämpligt för bostadsändamål.

RIKSINTRESSE

Planområdet ligger inom riksintresseområde för försvaret, ett så kallat MSA-område som är kopplat till Karlsborgs flygplats. Planförslaget innebär ingen påverkan på MSA-området eller riksintresset i övrigt.

PLANDATA

LÄGESBESKRIVNING

Planområdet är beläget i stadsdelen Hasslum, ca 2,5 km från Skövde centrum. Området ligger mellan industriområdet Hasslum och ett villaområde. Idag är området till största del obebyggt och utgörs av en mindre byggnad med upplag, lager, sly och blandskog. Området begränsas i norr av Insatsvägen och i söder av Hasslumsvägen samt befintlig bebyggelse längs Törnstorpsvägen.

AREAL

Planområdet omfattar en total areal av cirka 3,3 hektar.

MARKÄGFÖRHÅLLANDEN

Planområdet berör fastigheterna Skövde 5:198, Skövde 5:203 samt delar av Skövde 5:177 (skifte 1), Skövde 5:178 (skifte 3) och Skövde 5:404. Asplunds Bygg i Mellansverige AB äger Skövde 5:198 samt Skövde 5:203, medan Skövde kommun äger fastigheterna Skövde 5:177, Skövde 5:178 och Skövde 5:404.

Skövde kommun

Privat fastighetsägare

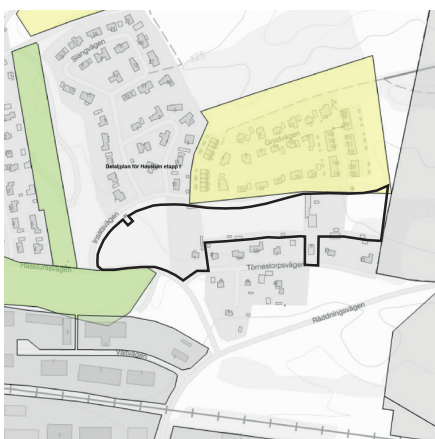
Skövde 5:177

Skövde 5:198

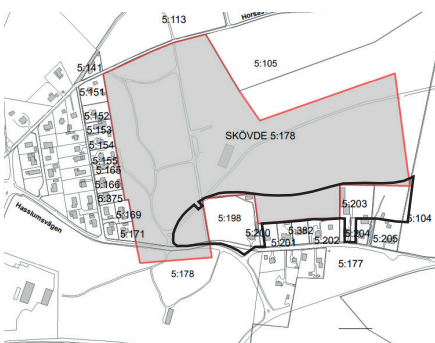
Skövde 5:178

Skövde 5:203

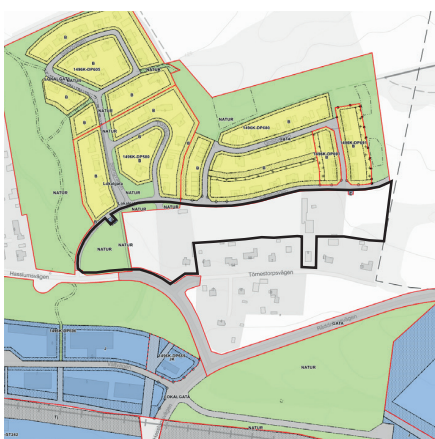
Skövde 5:404

Utsnitt ur ÖP 2025 med planområdet markerat i svart.

Planprogrammets utbredning markerad med rött och grått. Planområdet markerat med svart linje.

Gällande markanvändningar i angränsande detaljplaner.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

ÖVERSIKTSPLAN 2025

Översiktsplanen (ÖP2025) anger ”pågående markanvändning” för planområdet. Planförslaget innebär i huvudsak markanvändningen bostäder, och avviker på så sätt från ÖP2025.

Samtidigt bedöms planförslaget förenligt med de övergripande intentioner som anges i ÖP2025 vad gäller vilken typ av området som med hänsyn till hållbarhetsperspektivet är lämpliga att bebygga med bostäder, och vilken typ av bostäder som ska erbjudas i centrala lägen:

”För en långsiktigt hållbar utveckling ska befintlig infrastruktur utnyttjas så effektivt som möjligt. Därför ska nya områden för boende i möjligaste mån komplettera befintlig bebyggelse och möjligheterna till förtätning utredas på ytor som lämpar sig för boende. Ny bebyggelse bör planeras så att den bidrar till minsta möjliga resandeökning med bil. Förtätning och yteffektiv bebyggelse kräver färre resor med bil jämfört med marknära och perifer exploatering.” (ÖP2025, s. 58-59)

”Den stora efterfrågan på mark för bostäder medför att mera centralt belägna områden primärt ska upplåtas för byggnation med en högre exploateringsgrad, dvs. främst radhus och flerbostadshus.” (ÖP2025, s. 59)

Bostadsbehovet i Skövde kommun har ökat sedan översiktsplanen (ÖP2025) togs fram. Eftersom planförslaget möjliggör för etablering av olika bostadstyper (radhus, LSS-boende, villa) med relativt hög exploateringsnivå, i direkt anslutning till befintlig infrastruktur och befintliga bostäder, och med sådan närhet till centrala Skövde att hållbara färd sätt (gång, cykel, kollektivtrafik) främjas, bedöms planområdet som lämpligt att förtäta.

Översiktsplan 2040

Skövde kommun tar fram en ny översiktsplan (ÖP2040) med planerat antagande 2024. I ÖP2040 föreslås markanvändningen ”bostadsbebyggelse med viss service” för planområdet. Planförslaget är förenligt med ÖP2040.

PLANPROGRAM

Den västra samt den mittersta delen av planområdet berörs av ett planprogram (BN 2006-02-02 §6). Planprogrammet anger följande:

”Av den befintliga skogen som vetter mot villorna vid Törneshorpsvägen, kommer ett ca 150 x 40 m stort område att sparas. Området föreslås inordnas i detaljplanelagt område som allmän platsmark...”

Planprogrammet framhåller även vikten av att bevara värdefull natur vid en framtida planläggning inom planprogramområdet.

Planförslaget avviker från planprogrammet, då endast delar av det skogsområde som planprogrammet föreslår ska bevaras, be hålls vid planläggningen och planläggs som allmän platsmark.

Sedan planprogrammet togs fram har bostadsbehovet i Skövde kommun ökat. Planområdets läge i förhållande till befintlig infrastruktur, befintliga bostäder och till centrum, ger skäl till ställningstagandet att området idag anses lämpligt att förtäta med nya bostäder. Det har även bedömts angeläget, och möjligt, att vid planläggningen beakta befintliga naturvärden. Totalt innebär planförslaget att ca. 7150 m² planläggs som allmän platsmark NATUR.

DETALJPLANER

Inom västra delen för planområdet gäller detaljplan för Hasslum etapp I, upprättad 2007-03-08, och en mindre yta i den nordöstra delen av planområdet gäller detaljplan för Hasslum etapp III, som fick laga kraft 2016-01-08. Resterande delar av planområdet saknar detaljplan, se bild på föregående sida.

Gällande detaljplaner som ligger delvis inom planområdet:

DP 580 Hasslum etapp I 2007-03-08

DP 680 Hasslum etapp III 2016-01-08

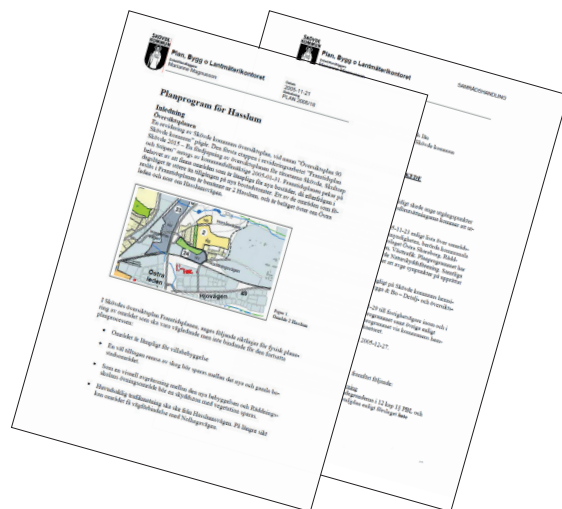
Nedan anges detaljplaner som gränsar till planområdet:

Plannummer	Namn	Beslutsdatum
DP 580	Hasslum etapp I	2007-03-08
DP 605	Hasslum etapp II	2008-08-04
DP 680	Hasslum etapp III	2016-01-08
DP 669	Västra Hasslum	2015-01-07
ST 265	Östra Hasslum	1979-05-29

BOENDESTRATEGISKT PROGRAM

Det råder bostadsbrist i Skövde. Skövde kommuns övergripande mål är att både välfärd och tillväxt ska säkras i hela Skövde. De kvaliteter som efterfrågas av flest, enligt Skövdes bostadsaktörer, sett till bostädernas marknadspris och enligt kommunens medborgarenkät, är boende på Billingens sluttningar med utsikt och vacker natur inpå knuten samt boende centralt med stor tillgång till utbud och kommunikationer.

Kommunfullmäktige antog under september 2018 ett boendestrategiskt program för Skövde kommun i syfte att utveckla attraktiva boendemiljöer för befintliga och nya invånare i Skövde. I programmet anges ett antal strategier som är av vikt för bostadsutvecklingen i Skövde kommun.

Bilaga B - Planprogram för Hasslum, PLAN.2005.18, 2005-11-21, med tillhörande samrådsredogörelse.

Boendestrategiska programmet antogs i september 2018 av kommunfullmäktige.

I programmet lyfts bland annat vikten av en god variation av boendeformer avseende bostadsstorlek och upplåtelseform, att ny bebyggelse ska komplettera befintlig bebyggelse och utnyttja befintlig infrastruktur liksom att den ska placeras i närheten av goda kommunikationsmöjligheter. Programmet anger också att fler ska ges möjlighet att bo centrumnära och att kommunen ska arbeta aktivt med förtätning.

I boendestrategiska programmet och översiktsplan 2025 står det att ny bebyggelse i möjligaste mån ska komplettera befintlig bebyggelse och utnyttja befintlig infrastruktur så effektivt som möjligt.

Planområdet är utpekade som möjligt bostadsprojekt i en sammanställning i boendestrategiska programmet. Sammanställningen omfattar kända bostadsprojekt som finns redovisade i översiktsplanen, fördjupad översiktsplan, planprogram eller i detaljplan och redovisar hur Skövde kommun ska förverkliga Vision 2025, om att bli 60 000 invånare. Med de utpekade områdena är 9 397 stycken bostäder möjliga på en 26 års tid, vilket motsvarar cirka 360 stycken bostäder per år.

PLANENS HANDLÄGGNING

FÖRFARANDE

Detaljplanarbetet sker med utgångspunkt från reglerna i plan- och bygglagen (PBL 2010:900) i dess lydelse efter januari 2015. Med hänsyn till det allmänna intresset handläggs detaljplanen med utökat planförfarande.

MILJÖBEDÖMNING OCH MILJÖKONSEKVENSBESKRIVNING

Om genomförandet av planen kan antas få en betydande miljöpåverkan, ska enligt plan- och bygglagen (PBL 4 kap. 34 §) miljökonsekvenserna redovisas i omfattning och innehåll som följer av 6 kap. 11, 12 och 16 §§ miljöbalken.

När kommunen tar ställning till om planens genomförande kan antas medföra en betydande miljöpåverkan görs en behovsbedömning (undersökning om betydande miljöpåverkan). Om behovsbedömningen visar på en betydande miljöpåverkan ska en strategisk miljöbedömning göras och resultatet redovisas i form av en miljökonsekvensbeskrivning.

Planförslaget bedöms vara förenligt med miljöbalkens grundläggande hushållningsbestämmelser (MB 3 och 4 kap). Området bedöms vara lämpligt för bostadsändamål och nybyggnaden kommer att medföra en från allmän synpunkt god hushållning.

Reviderad behovsbedömning

Mark- och miljödomstolen beslutade 2024-05-28 att upphäva Skövde kommuns beslut om att anta detaljplanen för Skövde 5:198 m.fl. (Hasslum), dels på grund av att kommunen inte har angett skälet till detaljplanens avvikelser från översiktsplanens rekommendationer, och dels för att fel plankarta publicerades på kommunens hemsida vid antagandet. Behovsbedömningen har därefter reviderats inför ett omtag av detaljplanens granskningskedje, och översänts till Länsstyrelsen för ett nytt undersökningssamråd.

Länsstyrelsen i Västra Götaland har i yttrande daterat 2024-07-04 framfört att de delar kommunens bedömning.

KOMMUNALA BESLUT I ÖVRIGT

KS 2022-05-09 § 68/22

Kommunstyrelsen beslutar ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att fortskrida upprättandet av Detaljplan för Skövde 5:198 m.fl. (Hasslum).

Kommunstyrelsen beslutar att genomförandet av planförslaget inte bedöms medföra någon betydande miljöpåverkan varför något behov av strategisk miljöbedömning inte föreligger.

KS 2022-08-22 § 148/22

Kommunstyrelsen beslutar att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra samråd för förslag till Detaljplan för Skövde 5:198 m.fl. (Hasslum).

KS 2024-09-09 § 155/24

Kommunstyrelsen beslutar att genomförandet av planförslaget inte bedöms medföra någon betydande miljöpåverkan varför något behov av miljöbedömning inte föreligger.

(Den tidigare behovsbedömningen reviderades för att, inför ett nytt granskningskedje, förtydliga att detaljplanen avviker från kommunens översiktsplan ÖP 2025, på vilket sätt den avviker, samt skälet till avvikelsen. Kommunstyrelsen fattade därför beslut på nytt i denna fråga).

KS 2024-10-14 § 167/24

Kommunstyrelsen beslutar att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra granskning gällande förslag till Detaljplan för Skövde 5:198 m.fl. (Hasslum).

Antagandehandling 2025-02-19

PLANFÖRSLAGET - SAMMANFATTNING

Planområdet ligger i Hasslum, som är beläget inom Skövde tätort och är ett attraktivt läge för bostadsbebyggelse. Skövdes centrumkärna och resecentrum är beläget på ett avstånd av cirka 2,5 kilometer. Planområdet ingår i ett småskaligt villa- och radhusområde med bostadshus i 1-2 våningar av olika karaktär. Området norr om Insatsvägen är bebyggt de senare åren medan bebyggelsen längs Törnetorpsvägen är bebyggt sedan längre tillbaka.

Planområdet består av en yta på cirka 3,3 hektar och marknivåerna sluttar från sydväst mot nordost. Marken i västra delen av planområdet består av skogsmark med tallar, mittendelen av gles vegetation samt hårdgjorda ytor och östra delen består av en dagvattendamm.

Detaljplanarbetet handläggs med utökat planförfarande med hänsyn till det allmänna intresset.

Planens syfte är att möjliggöra för bostadsbebyggelse i form av radhus/parhus/kedjehus, LSS-boende samt ett småbostadshus inom befintligt bostadsområde i Hasslum längs Törnetorpsvägen. Längs Insatsvägens södra kant samt ytan intill småhusen mot Törnetorpsvägen kommer dagvattendiken anordnas för att fördröja dagvatten inom planområdet. I anslutning till diken planteras vegetation för att tillföra grönska på platsen och skapa gröna kopplingar mellan naturområdena. En gång- och cykelväg föreslås i nordsydlig riktning mellan Insatsvägen och befintlig bostadsbebyggelse direkt väster om dagvattendammen. Inom planområdet säkerställs ett flertal naturområden och grönstråk till förmån för växt- och djurlivet, rekreation, lek och dagvattenhantering. Inom kvartersmarken finns det möjlighet att utforma gemensamma gårdsmiljöer.

Planförslaget bedöms vara förenligt med miljöbalkens grundläggande hushållningsbestämmelser (MB 3 och 4 kap). Området bedöms vara lämpligt för bostadsändamål och tillkommande bebyggelse bedöms medföra god hushållning.

Illustrationsplan på möjlig bebyggelse inom planområdet. Utformningen av volym, avstånd och placering kan justeras i ett senare skede när detaljplanen ska genomföras. I bygglovsskedet ska bebyggelseförslaget prövas utifrån flera krav.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH FÖRÄNDRING

MARK OCH VEGETATION

Planområdet består av en yta på ca 3,3 hektar och marknivåerna sluttar från sydväst mot nordost. Markytans nivå varierar mellan +123,5 till +132,1, med de högre nivåerna i väster.

Planområdet berörs inte av Natura 2000-område eller naturreservat och inte heller av naturvårdsprogram eller naturmiljöinventeringar.

Där radhusbebyggelse föreslås består marken av gräsyta, träd och buskar. Marken i västra delen av planområdet består av skogsyta med tallar, mittendelen av gles vegetation samt hårdgjorda ytor och i östra delen en dagvattendamm.

Träden väster inom planområdet har mätts in och regleras så att bevarandevärda tallar hamnar inom allmän plats NATUR där träd endast bör tas ner om det är sjukt eller utgör en säkerhetsrisk. På andra sidan Insatsvägen och Hasslumsvägen angränsar planområdet till skogsmark som i översiktsplanen är utpekad till tätortsnära naturområde.

STRANDSKYDD

Planområdet omfattas inte av strandskydd.

SMÅBIOTOPER

Inom planområdet finns inga biotoper som omfattas av generellt biotopskydd.

JORDBRUKSMARK

Planområdet omfattas inte av jordbruksmark.

GEOTEKNISKA FÖRHÅLLANDEN MM

Jordarterna på fastigheterna består enligt SGU:s jordartskartor (SGU, 2021a) av sandig morän, morän omväxlande med sorterade sediment och glacial silt. Jorddjupen bedöms enligt SGU:s jorddjupskartor variera mellan 20–50 meters djup.

En översiktlig geoteknisk undersökning har tagits fram för hela planområdet av Rejlers AB. En kort sammanfattning av den geotekniska undersökningen redovisas nedan. Undersökningen finns i sin helhet som bilaga till detaljplanen (bilaga E).

Syftet med den geotekniska undersökningen har varit att kartlägga jordlagerföljden och förekommande jordars tekniska egenskaper. Utförda undersökningar har omfattat spetstrycksondering, trycksondering, slagsondering, störd provtagning med skruvprovtagare och installation av grundvattenrör.

Marken i området varierar från tätare träd till verksamhetsområde.

Inom planområdets östra del finns en befintlig dagvattendamm.

Marknivåerna lutar från +132 i väst till +123.5 i öst. Bilden visar västra området.

Marknivåerna lutar från +132 i väst till +123.5 i öst. Bilden visar östra området.

Provtagningsplan för markundersökningarna.

Indelning av geotekniska delområden.

Markförhållanden

Generellt utgörs jorden inom planområdet av torrskorpesilt och siltig lera som mot djupet övergår i silt. I leran och silten förekommer lager av sand. Under silten följer troligtvis friktionsjord på berg. I västra delen påträffas morän. En översiktlig beskrivning av förekommande jordlagers mäktigheter redovisas från väster till öster nedan.

I delområde 1 är jordlagerföljden bestående av humusjord på sand och sandigt grus på morän. Sanden och gruset bedöms ha en lös lagringstäthet medan moränen bedöms ha en medelfast till fast lagringstäthet. Område 2 består av humusjord på en lerig torrskorpesilt som underlagras av led- respektive siltlager. Leran uppvisar låg odränerad skjuvhållfasthet. Mot djupet blir dock skjuvhållfastheten medelhög. Område 3 består av fyllning på ler- och siltlager troligtvis på sand på morän. Fyllningen utgörs huvudsakligen av grus och sand. Humusjord och tegelrester förekommer. Under fyllningen har torrskorpesilt påträffats. Leran och silten varvas om varandra. Mäktigheten på de olika lagren varierar från 0,5 m till 1,6 m. Även här uppvisar leran låg odränerad skjuvhållfasthet, men blir medelhög mot djupet.

Hydrogeologiska förhållanden

I dagsläget avrinner dagvatten från planområdet till dagvattendammen i öster, vidare till recipienten Ösan. Ösan är ett vattendrag vars ekologiska status är måttlig men uppnår ej god kemisk status på grund av överskridande halter av bland annat PFAS. Den aktuella statusen får inte försämrats i något avseende.

Grundvattennivån har mätts i fem stycken grundvattenrör under perioden 17 mars - 4 april 2022 på ett djup av 0,3 meter till mer än 5 meter under befintlig markyta. Fri vattenyta noterades i sex skruvprovtagningspunkter. En utredning har tagits fram inför granskningen. Syftet är att bedöma om höga grundvattenstånd med PFAS-föroreningar riskerar att tränga in i planerade dagvattenanläggningars botten med en påskyndad transporttid till recipienten via ledningssystem som följd. Därför har även en dimensionerande högsta grundvattennivå beräknats.

Resultaten visar att under perioder då grundvattenmagasinets fyllnadsgrad är hög finns risk för längre tidsperioder då grundvattennivån stiger ovan dagvattenanläggningens botten. Om dagvattenanläggningarna anläggs utan tätskikt riskerar förorenat grundvatten att dräneras bort av dagvattenledningar med en påskyndad transporttid mot recipienten Ösan som följd.

Dagvattenlösningarna ska således anläggas med tät botten för att förhindra risken att skapa förändrade spridningsvägar med snabbare transporttid av PFAS som följd. Detta regleras inom detaljplanen genom planbestämmelsen m1 - "Dagvattenanordning ska anläggas med tät botten".

Sättning och stabilitet

Utförda undersökningar visar att leran är överkonsoliderad för ca 50 kN/m², vilket innebär att den kan belastas med denna last utan att några sättningar uppstår. Eventuella uppfyllnader inom området kan orsaka sättningar om lasten överstiger ovan nämnda. En meter fyllning motsvarar cirka 20 kPa i last.

Några stabilitetsproblem bedöms ej föreligga inom området. Utredningen reviderades 2025-01-28, för att verifiera att tillfredsställande stabilitet råder för dagvattendammarnas slänter (befintlig samt planerad damm). Beräkningarna visar att tillfredsställande stabilitetsförhållanden föreligger såväl för befintlig belastning som från framtida tillkommande belastningar.

Rekommenderad grundläggning

Grundläggning inom området bedöms kunna utföras som plattgrundläggning och byggnader kan grundläggas med en maximal belastning på cirka 50 kPa. Eventuella uppfyllnader ska medräknas i lasten. All grundläggning ska utföras tjälisolerat.

Vid tyngre byggnader kan sättningskompenserade åtgärder erfordras såsom pålning alternativt kompensationsgrundläggning med lättfyllning. Vid kompensationsgrundläggning ska grundvattennivåerna beaktas.

RADON

Enligt Boverkets karaktärisering av radonrisker utgör mark med radonhalter understigande 10 kBq/m³ s.k. lågrisk. Vid radonhalter mellan 10 och 50 kBq/m³ klassificeras marken som normalrisk och vid mätvärden över 50 kBq/m³ s.k. högrisk. På mark med radonvärden inom normalriskintervallet ska ett radonskyddat byggande tillämpas medan en byggnation inom område med högriskmark ska utföras radonsäkert.

Enligt SGUs översiktliga gammastrålningskartor är området på gränsen till högriskområde, dvs strax under 50 kBq/m³. Tidigare undersökningar visar på att marken norr om, men även den punkt som ligger inom det aktuella området klassas som högradonmark vilket innebär att byggnaderna ska utformas radonsäkra. Radon kontrolleras i bygglovsprövningen innan startbesked kan ges.

FÖRORENINGAR

Markföroreningar

Med anledning av tidigare verksamheter på fastigheten Skövde 5:198, förekomsten av fyllnadsmassor samt närheten till räddningstjänstens verksamhetsområde har det funnits skäl att utreda förekomsten av föroreningar inom planområdet. En

sammanfattning av hanteringen av markföroreningsfrågan i planarbetet finns redovisad här. Utredningen återfinns i sin helhet som en separat bilaga till denna detaljplan (bilaga E).

Syftet med den översiktliga miljötekniska markundersökningen var att bedöma föroreningssituationen i marken på fastigheten och genomföra en förenklad riskbedömning. Utredningen har undersökt både förekomsten av föroreningar i jorden samt i grundvattnet. Det har sammanlagt analyserats femton jordprover med avseende på metaller, PAH:er, alifater, aromater och tre jordprover analyserades på PCB. Tre grundvattenprover analyserades avseende på metaller, PFAS, alifater och aromater.

Resultatet visade att förutom arsenikhalt i fyllnadsmaterial bestående av grusig sand vid provpunkt 22RE03 (inom verksamhetsområdet) var samtliga analyserade halter av metaller, PAH:er, alifater och aromater under Naturvårdsverkets generella riktvärden för känslig markanvändning KM. Fyllnads-lagret i provpunkt 22RE03, som innehåller halter av arsenik över de generella riktvärdena för KM, ska avgränsas, tas bort och transporteras till en av tillsynsmyndighetens godkända mottagningsanläggningar i samband med platsförberedning innan byggnation. Återanvändning av massorna vid övriga provpunkter kan göras inom det aktuella området.

Cirka 200 meter sydöst om planområdet finns en formsandsdeponi på fastigheten Motorblocket 1. Deponiområdet är cirka 16 000 m² stort, men endast en mindre del har utnyttjats som upplag. Miljöförorening inom området består främst i att fenol som använts som bindemedel i stenullsmaterialet, läcker kväve till omgivningen. Marken sluttar svagt mot sydost varför kväveläckage inte påverkar området norr om Hasslumsvägen och därför inte planområdet. Deponin bedöms inte innebära någon hälso- eller miljörisk i det planerade bostadsområdet då avståndet från verksamheten bedöms var rimlig.

Vattenföroreningar

Analysresultat för grundvatten i grundvattenrör 22RE11 för summa 11 PFAS överskrider Vattendelegationernas (2018) riktvärde för MKN och SGIs preliminära riktvärde för bedömning av hälso- och miljörisker av PFOS.

Det var mycket hög påverkan på pH i grundvattnet, hög påverkan av zink i grundvatten från provtagningspunkt 22RE06 och måttlig påverkan av nickel i grundvatten från provpunkter 22RE06 och 22RE14. Alla analyserade halter var under haltkriterierna för skydd av grundvatten, Ccrit-gw. Analyserade halter av alifater, aromater, BTEXN och PAH i alla provtagningspunkter överskred inte SPI's bedömningsgrunder för ångor i byggnader och miljörisker ytvatten.

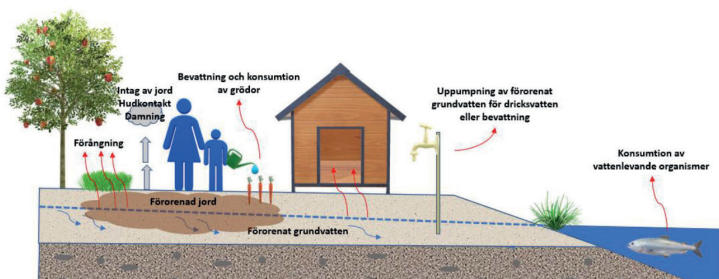
I enlighet med miljöbalkens upplysningsplikt 10 kap. 11 § ska påträffad förorening anmälas till tillsynsmyndigheten. Beställaren förutsätts underrätta berörd tillsynsmyndighet och denna rapport kan utgöra en sådan underrättelse. Inför arbetet bör entreprenören kontrollera med kommunen om de anser att det behövs en §28-anmälan om arbete i förorenad mark med anledning av att det förekommer halter som överskrider gällande generella riktvärden.

Riskbedömning och rekommendationer

Följande bedömning görs av föroreningssituationen inom det aktuella undersökningsområdet utifrån erhållna analysresultat från markundersökning. Fyllnadslagret i provpunkt 22RE03, som innehåller halter av arsenik över de generella riktvärdena för KM, rekommenderas att avgränsas, tas bort och transporteras till en av tillsynsmyndighetens godkända mottagningsanläggningar i samband med platsförberedning innan byggnation.

Återanvändning av massorna vid övriga provpunkter kan göras inom det aktuella området. I grundvattnet har påträffats förhöjda halter PFAS samt hög påverkan av zink. Förekomsten av PFAS behöver hanteras i de fall läns hållning av vatten blir aktuellt. Rekommendation är att ett kontrollprogram för provtagning av läns hållningsvatten då tas fram. Det är troligt att PFAS-föroreningen är orsakad av brandskum i samband med övningar.

Utifrån MÖS granskningsyttrande har en kompletterande riskbedömning till tidigare utredningar tagits fram i syfte att beskriva eventuella konsekvenser och risker på människors hälsa med avseende på PFAS detekterat i grundvattnet. Skyddsobjekten som kopplas till planområdet är grundvattenförekomsten Hagelberg, ytvattenförekomsten Ösan samt människor genom KM (känslig markanvändning) som är föreslagen markanvändning.

Konceptuell modell över eventuella exponeringsvägar och skyddsobjekt för förorenad mark och grundvatten. Modifierad figur från SGI (2022).

Utredningen kommer fram till att risken att grundvattenförekomsten Hagelbergs MKN skulle försämrats som ett resultat av ett plangenomförande bedöms vara låg. Grundvattenföre-

komsten har hydraulisk kontakt med grundvattenmagasinsområdet som planområdet är beläget på, men då grundvattnets strömningsriktning är riktad mot öst och grundvattenförekomsten ligger väster om planområdet bedöms spridningen av PFAS inte riktas mot grundvattenförekomsten. Risken för att ytvattenförekomsten Ösans MKN försämras som ett resultat av planområdets implementering bedöms också vara låg då dagvattenanläggningarna ska anläggas med tät botten för att förhindra snabbare transporttid.

Risken för att få i sig PFAS via förtäring av vattenlevande organismer bedöms att vara obefintlig då inget ytvattendrag som nyttjas till fiske för personlig konsumtion finns inom planområdet. Och risken för exponering av PFAS från området via dricksvatten bedöms vara obefintlig då kommunalt dricksvatten ska kopplas till planområdet.

Risken för exponering av PFAS via grödor på platsen bedöms vara låg. Vid grundvattenrör 22RE11GV där PFAS påträffades ligger markytan på ca +128,6 (RH2000). Den högsta dimensionerande grundvattennivån för grundvattenröret beräknades till +126,5 (Geosigma, 2022a). Detta innebär att grundvattennivån som högst bedöms ligga cirka 2 meter under markyta vilket är djupare än rotdjupet för exempelvis potatis eller morötter.

Risken för exponering av PFAS via intag av jord, hudkontakt och inandning av damm bedöms vara låg. Mängden organiskt kol (TOC) inom planområdet har bedömts enligt jordanalys vara låg. Detta innebär att PFAS inte sorberats till jord i någon större utsträckning. Punktkällan (där föroreningen har skett) av PFAS ligger dessutom uppströms planområdet vilket visar att föroreningen främst är vattenburen.

Risken för exponering av PFAS som förångas från föroreningar lösta i porvatten anses vara låg. För att helt avskrika risken för exponering av PFAS via förångning kan en kompletterande analys av jord i det översta lagret mellan 0 – 1 meter inom planområdet utföras.

Ingen ytterligare undersökning eller åtgärd rekommenderas men om misstanke om förorening uppstår vid schaktarbete vid nybyggnation, till exempel om massor med tydlig mänsklig påverkan ska miljökontrollant tillkallas.

Myndighetskontakt

Anmälan om sanering kan behöva göras till aktuell miljömyndighet enligt 28§ förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (SFS 1998:899). Anmälan ska göras i god tid, minst 6 veckor innan påbörjad avhjälpandeåtgärd, och godkännas av tillsynsmyndighet innan avhjälpandeåtgärd påbörjas.

Eventuellt kan ytterligare undersökningar krävas inför beslut om efterbehandling, till exempel i planområdets nordöstra del.

Det råder upplysningsplikt för den som äger eller brukar en fastighet gällande upptäckt av föroreningar enligt miljöbalken. Enligt 10 kap 11 § ska tillsynsmyndighet genast underrättas.

FORNLÄMNINGAR OCH KULTURMILJÖER

Inom planområdet finns inga dokumenterade fornlämningar eller andra kulturhistoriskt värdefulla objekt.

I samband med tidigare planläggning i området norr om planområdet genomfördes en arkeologisk utredning (2014-12-04) med syfte att ta reda på om det fanns någon okänd fornlämning inom området som berördes av planerad exploatering. Utredningen genomfördes av Västergötlands museum på uppdrag av Skövde kommun (bilaga H).

En del av utredningen berörde även det aktuella planområdet (se bild till höger med blå skraffering). Bedömningen var att den delen som berör planområdet utgjordes av ett skogsområde som inte var av antikvariskt intresse, förutom rester av stenmurar samt att stora delar av området redan är ianspråkstagna. Därför gjordes endast vidareutredning på den östra delen som bestod av åkermark (utanför det aktuella planområdet).

Efter samrådet har en arkeologisk utredning utförts av Rio Göteborg Natur- och kulturkooperativ inom planområdet för de delarna som inte utreddes inom tidigare planarbete. Inför utredningen genomfördes en mindre kart- och arkivstudie. Därefter inleddes fältarbetet med en okulär besiktning av ytorna och sedan upptogs 24 schakt med grävmaskin.

Inga förhistoriska fynd/anläggningar eller lämningar från tiden före år 1850 framkom i samband med utredningen och övriga delar av planområdet är samtliga starkt påverkade av senare tiders verksamheter. Utredningen resulterade i att inga nya fornlämningar eller övriga kulturhistoriska lämningar påträffades och kommunen bedömer därför att planområdet är väl utrett ur fornlämningssynpunkt.

Alla fornlämningar, kända och okända, är skyddade av kulturmiljölagen. Om fornlämningar påträffas ska arbete avbrytas och länsstyrelsen kontaktas.

KLIMATANPASSNINGÅTGÄRDER

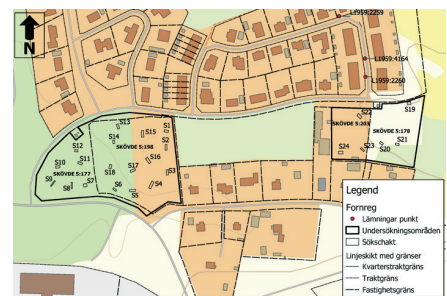
Mycket talar för att klimatet i Sverige kommer att förändras och bli varmare och blötare. Skövde kommun har tagit fram en Risk- och sårbarhetsanalys ur ett klimatförändringsperspektiv som visar hur effekterna av ett förändrat klimat (ökad nederbörd, värmeböljor, stormar mm) påverkar Skövde kommun. De slutsatser och förslag på åtgärder som framkommit kan sedan ge stöd vid bedömningar av enskilda exploateringsområden. Analysen ligger till grund för det fortsatta arbetet med att bygga ett robust och attraktivt samhälle. Befintliga uppväxta träd ska

Riksantikvariämbetes karta som visar fyndplatsernas läge. Planområdet markerad med svart linje.

Blå skraffering visar utredningsområdet 2014 (Västergötlands museum år 2015). Planområdet markerad med svart linje.

Schaktplan som visar sökschaktens placering inom utredningsområdet.

så långt som möjligt bevaras. Dagvattenhanteringen ska ske genom lokalt omhändertagande.

Det finns inte några större riskområden för översvämningar inom planområdet och skyfall hanteras inom planområdet. För mer detaljerad beskrivning hänvisas till dagvattenutredningen (Bilaga F) och avsnittet Dagvatten, under Teknisk försörjning. Utredningen beskriver konsekvenserna vid en exploatering och ger förslag på skyddsåtgärder.

Klimatanpassningsåtgärder för värmeböljor berör främst byggnadens konstruktion och utförande bevakas i bygglovsprocessen.

EKOSYSTEMTJÄNSTER

Ekosystemtjänster är gratis tjänster som naturen direkt och indirekt erbjuder för människans välbefinnande. Intresset för ekosystemtjänsterna har ökat kraftigt på senare år, inte minst för att de kan dämpa effekter av klimatförändring och har positiva effekter på människors hälsa.

Ekosystemtjänster är bland annat luft- och vattenrening, jordbildning, primärproduktion och naturupplevelser som kan påverka vår hälsa positivt. Växter och träd i stadsmiljön ger människor viktiga ekosystemtjänster som bättre luftkvalitet, syre, skugga, förbättrad ljudmiljö och naturupplevelser. Biologisk mångfald har en stödjande funktion till ekosystemtjänsterna.

För att klargöra planens genomförande av ekosystemtjänster har en kartering av ekosystemtjänster gjorts inom naturvärdesinventeringen. Följande fyra ekosystemtjänster har karterats och värderats inom området: pollinering, bullerreglering, flödesreglering samt rekreation och hälsa.

Dessa ekosystemtjänster finns representerade i området. Dock hyser vissa delområden en högre platsspecifik betydelse för vissa ekosystemtjänster. Den platsspecifika betydelsen är värderad efter kriterier i skalan stor-påtaglig-viss betydelse.

Planområdet angränsar till ett gröns- och rekreationsområde i väster. Detaljplanen reglerar vissa områden som natur för att bevara de ekosystemtjänster som är av stor betydelse. Restande bedöms vara av påtaglig eller viss betydelse. Det kommer att fortsätta finnas gräsytor inom planområdet men det blir mer hårdgjorda ytor när planområdet exploateras. I planen säkerställs att diket längs Insatsvägen ska vara öppet för att främja ekosystemtjänster.

För att inte påverka övriga naturvärden och ekosystemtjänsten pollinering ska området planteras med träd där sälj kan återplanteras i tallområdet samt området vid dagvattendammen. Ytterligare förstärkningsåtgärd kan vara att plantera buskage med olika blomningstider, exempelvis olvon, hagtorn och nypon inom samma område. För att inte påverka ekosystem-

tjänsten pollinering inom området kan sandblottor skapas för att gynna marklevande pollinerande insekter som solitära bin. Läs mer inom artskyddsutredningen (bilaga I) för mer detaljerad beskrivning av förstärkningsåtgärderna.

BEBYGGELSEOMRÅDEN

BEFINTLIG BEBYGGELSE

Befintlig bebyggelse inom planområdet saknas förutom någon enstaka byggnad inom Skövde 5:178 samt en villa tillhörande samma fastighet som idag ägs av Asplunds Bygg i Mellansverige AB. Den delen av fastigheten innehöll till för några år sedan flera byggnader med militär anknytning. Endast en av de byggnaderna finns kvar idag och används som förråd.

Befintlig bebyggelse söder om planområdet utgörs av ett fåtal småhus längs Törnetorpsvägen och på andra sidan Insatsvägen ligger Hasslums nybyggda villaområde. Cirka 400 meter öster om planområdet ligger Räddningsskolans övningsområde med tillhörande byggnader (inom fastigheten Skövde 5:104).

Väster om Hasslums nybyggda villaområde, vid Lövkullevägen och Solhagavägen finns ett område som består av huvudsak enplanstråhus av blandad ålder. Takbeklädnaden består av svarta eller röda tegel- eller betongpannor. Cirka 600 meter norr om planområdet växer Trädgårdsstaden och Stallsiken som områden för bostäder och verksamheter. Cirka 100 meter sydväst om planområdet finns Hasslums verksamhetsområde med karaktär av hårdgjorda ytor och varierande typer av verksamheter som kontorslokaler, bilservice, verktygsbutik, osv.

PLANERAD BEBYGGELSE

Planförslaget möjliggör bostadsbebyggelse med cirka 70 bostäder. Majoriteten av den tillkommande byggnationen ska utformas som radhus/parhus/kedjehus och i västra området kommer LSS-boende kunna utvecklas. Längst Törnetorpsvägen möjliggörs uppförandet av ett friliggande småhus.

Byggnadernas volym, utformning, placering, material och kulör kommer att testas i bygglovsskedet och är betydelsefulla för intrycket. Hasslums bostadsområde är etablerat under flera olika tidsepoker och det enhetliga intrycket finns främst i den låga höjden på bebyggelsen. Planen reglerar att byggnaderna har en högsta byggnadshöjd på 8 meter och största takvinkel är 45 grader för att möta befintlig bebyggelse.

In- och utfart till planområdet sker via Insatsvägen som är en lokalgata som förser senaste bebyggelsen i Hasslum med trafik. Parkeringsbehovet ska tillgodoses inom kvarterensmarken, vara gräsarmerad/genomsläpplig och kan placeras samlad eller fördelad vid bebyggelsen. För den nya bebyggelsen kan det både

Planområdet är till stor del obebyggt. Hasslums villaområde ligger norr om (se villabebyggelse höger i bild).

Hasslums villaområde norr om planområdet.

Befintlig byggnad och upplag inom planområdet.

Befintlig bebyggelse inom planområdet.

Hasslums äldre villaområde vid Lövkullevägen.

Befintlig bebyggelse i Hasslum nya bostadsområde.

Befintlig bebyggelse längs Törnetorpsvägen.

Befintlig bebyggelse längs Törnetorpsvägen.

finnas yta för mindre privata uteplatser samt gemensamma gårdsmiljöer där träd och buskage kan bevaras och planteras.

Miljörum kan placeras i strategiskt inom området för att bidra till gemensamma målpunkter och ska utformas så att återanvändning och återvinning främjas.

OFFENTLIG OCH KOMMERSIELL SERVICE

Inom 2-3 kilometer finns kommunala förskolor, fritidshem och grundskolor för yngre åldrar. Inom tätorten finns skolor för högre åldrar, årskurs 7-9 samt kommunala och fristående gymnasieskolor. Skövde kommun kan vid platsbrist på dessa skolor komma att hänvisa plats till annan skola inom Skövde tätort.

Social service i form av vårdcentral finns närmst i Rosenhaga, apotek finns närmst på Norrmalms köpcentrum och folk-tandvård vid Kåpplunda gårde. Livsmedelshandel finns vid Norrmalms köpcentrum där dagligvaruhandeln är väl utbyggd, här finns också bensinstationer. Stallsikens handelsområde erbjuder butiker för sällanköpsvaror. Tillgång till ridanläggning finns vid Kultomtens norr om planområdet, badanläggning och sporthall finns i Skövde centrum.

TILLGÄNGLIGHET

Markplaneringen ska utföras så att personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsfunktion kan nå målpunkter utan problem. Tillgängligheten inom kvartersmark ska följa gällande byggregler.

SKYDDSRUM

Enligt MSB:s skyddsrumskarta ligger planområdet inom skyddsområde B för skyddsrumspplatser. Det finns flera skyddsrumspplatser i närområdet till planområdet. Det närmsta ligger på Lövkullevägen ca 200 meter från planområdet. Vidare finns det fyra skyddsrum i Hasslums verksamhetsområdet där ett av dessa ligger inom NTI Gymnasiet och ett annat inom Praktiska Gymnasiet.

BYGGNADSKULTUR

Exploateringsgraden inom det närliggande bostadsområdet regleras genom egenskapsbestämmelse om omfattning. Byggnadskulturen i området har varit historiskt varierad och de 40-50 närmsta bostäderna uppfördes i friliggande enfamiljshus, radhus, parhus, kedjehus. Det finns en stor variation i bebyggelsen utformning, placering och gestaltning i den befintliga bebyggelsen i Hasslum. Utformningen har studerats närmre inför granskningsskedet och illustrationer har tagits fram för att visa på möjlig bebyggelse inom planområdet.

Utformningen av den tillkommande bebyggelsen kommer inte regleras i plankartan då kommunen bedömer att det inte behövs med hänsyn till planens syfte. Inom utformningskravet om god form-, färg- och materialverkan kommer byggnadernas egenskaper och karaktärsdrag prövas i bygglovet. Det handlar om att bebyggelsen utformning ska ge upphov till goda upplevelsemässiga värden samt anpassas till omgivningen.

GESTALTNING

Följande illustrationsbilder visar möjlig exploatering av området. Bebyggelsen ska karaktäriseras av sitt lummiga läge med närhet till naturstråk. Ambitionen är att befintlig terräng och värdefull vegetation ska bevaras så långt som möjligt, vilket innebär att bebyggelse och anordningar såsom interngator, parkeringar och gårdsmiljöer behöver anpassas utifrån givna förutsättningar. Förutom att tänka till gällande placering och volym är det även viktigt med medvetna material- och kulörval för att anpassa bebyggelsen till den naturnära miljön. Det kan handla om att både integrera och kontrastera för att förstärka eller bygga vidare på olika kvalitéer i omgivningen.

Likt den befintliga bebyggelsen längs Insatsvägen samt Törnetorpsvägen som har ett avstånd med förgårdsmark regleras den nya bebyggelsen i plankartan med planbestämmelser för att den ska placeras med viss distans till omkringliggande bebyggelse. Ytorna är till för att skapa mellanrum samt lösa dagvattenhanteringen på ett sätt som också gynnar ekosystemtjänster och bidrar till gröstrukturen.

Inom ytorna kommer även träd att planteras längst Insatsvägen samt befintlig bebyggelse längs Törnetorpsvägen. Ytorna regleras med egenskapsbestämmelserna n² (Mark ska anordnas för dagvattenhantering), n³ (Trädrad ska planteras) samt prickmark med en bredd på 4 - 5,5 meter.

Grönstrukturen i området består av många olika typer; gemensamma gårdsmiljöer, parker, privata bostadsgårdar och allmänna naturområden, liksom grönytor längs vägar, gröna tak, med mera. Det här gröna nätverket har många ekologiska, kulturella och sociala funktioner. Även om varje bostad utformas med en privat trädgård kan gemensamma uteplatser möjliggöras på övriga utrymmen inom kvartersmarken.

Sektion mellan planområdet och befintlig bebyggelsen vid Törnetorpsvägen.

Sektion mellan planområdet och befintlig bebyggelsen vid Insatsvägen.

Landskapssektion över möjlig bebyggelse inom planområdet.

Antagandehandling 2025-02-19

Promenadstråk kan utformas för att sammanfalla intill dessa semioffentliga ytor och kopplas samman med de allmänna naturytorna. Det är viktigt att gemensamhetsytorna utformas tillgänglighetsanpassade. Gestaltningen av den nya gemensamma uteplatsen bör omfatta möjlighet till lek, rekreation och samvaro.

Illustrationerna visar en möjlig utformning bland flera och används för att schematiskt beskriva vad befintlig exploatör planerar för planområdet. Det visar en överskådlig bild om vad som är möjligt att genomföra med befintlig detaljplan och mer detaljerade illustrationer används inte då det kan vara missvisande och leda läsaren att tro att illustrationen visar det som kommer genomföras trots att flera andra sätt att utforma miljön är möjliga. Området är inte utrett i detalj från exploatörens håll än då detaljplanen är ett tidigt skede av byggprocessen och kan komma att förändras.

Det underliggande bebyggelseförslaget för detaljplanen har tagits fram utifrån bebyggelsestruktur, avstånd, insyn, siktlinjer, områdeskaraktär och arkitektur för att tillskapa en lämplig och anpassad kompettering i området. Förslaget är även utrett utifrån tekniska aspekter såsom angöring, avfallsfordon, tillgång till uteplats/trädgård/friytor, vändarier med mera för att de till att dessa säkerställs för den tillkomman bebyggelsen.

Illustrationsbild på möjlig bebyggelse i inom planområdet med Insatsvägen höger i bilden.

Illustrationsbild på möjlig bebyggelse inom planområdet med bebyggelse längs Törnetorpsvägen i bakgrunden.

PLANBESTÄMMELSER

KVARTERSMARK FÖR BOSTÄDER

Användningsbestämmelser

Huvuddelen av planområdet består av kvartersmark för bostadsändamål "**B**". Med användningen bostäder avses boende med varaktig karaktär.

En mindre yta i nordöst består av kvartersmark för teknisk anläggning "**E**". Användningen är för tekniska anläggningar.

Egenskapsbestämmelser

Prickmark - Marken får inte förses med byggnad

Prickmarken innebär att byggnad inte får uppföras inom egenkapsområdet. Andra anläggningar som parkeringsplatser, lekplatser, murar och staket får uppföras.

h1 - Högsta byggnadshöjd är 8 meter

Byggnadshöjden är reglerad så att de nya bostadshusen vid skärningen där vägglivet möter taket i ett 45-gradigt plan räknat från medelmarknivån högst får vara 8 meter. Höjden motsvarar radhus i 2 våningar.

o1 - Största takvinkel är 45 grader

Bestämmelse om takvinkel reglerar största lutning i grader.

n1 - Trädet får endast fällas om det är sjukt eller utgör en säkerhetsrisk

Utifrån resultatet i naturvärdesinventeringen och trädinventeringen har bevarandevärda träd skyddats.

n2 - Mark ska anordnas för dagvattenhantering

Längs Insatsvägen i norr samt i södra delen mot befintlig bebyggelse vid Törnetorpsvägen ska dagvattenhantering i form av dagvattendike eller likvärdigt anordnas.

n3 - Trädrad ska planteras

Ett område för de inventerade tallarna i västra området har reglerats för att bevarandevärdt träd ska skyddas.

u1 - Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar

Planbestämmelsen reglerar att ytan fortsatt blir tillgänglig för underjordiska ledningar som finns inom området.

m1 - Dagvattenanordning ska anläggas med tät botten

Planbestämmelsen reglerar att dagvattenanordning ska anläggas med tät botten.

p1 - Huvudbyggnad ska placeras minst 4 meter från fastighetsgräns

Bestämmelsen reglerar att villatomten utformas likt befintlig bebyggelse gällande placering av huvudbyggnad.

p2 - Komplementbyggnad ska placeras minst 2 meter från fastighetsgräns

Bestämmelsen reglerar att villatomten utformas likt befintlig bebyggelse gällande placering av komplementbyggnad.

j1 - Utfartsförbud

Bestämmelsen hindrar utfart mot Hasslumsvägen i planområdets sydvästra del.

f1 - Endast friliggande småhus

Bestämmelsen reglerar att villatomten ska följa utformningen på befintlig bebyggelse när det kommer till typ av bostadsbebyggelse som får bebyggas.

f2 - Endast parhus, radhus och kedjehus

Utformningsbestämmelsen reglerar vilken typ av bebyggelse som ska byggas inom området. Syftet med bestämmelsen är att möjliggöra en variation av bebyggelsen i området.

f3 - Högst två utfarter får anordnas av trafiksäkerhetsskäl

Utifrån trafiksäkerhetsskäl begränsas antal utfarter.

b1 - Lägsta golvnivå ska anläggas på minst 0,3 meter över närmsta gatunivå på Insatsvägen

För att säkerställa översvämningsrisken för byggnationen regleras lägsta golvnivå till närmsta gata.

b2 - Minst 30% av fastighetsarean inom egenskapsområdet ska vara av genomsläppligt material

Utöver de dagvattendiken som anordnas ska 30 % av egenskapsytan vara av genomsläppligt material. Fördröjning och rening av dagvattnet ska ske innan det leds vidare till recipient.

b3 - Marken får inte hårdgöras

Ytans hårdgörande regleras för att skydda trädens rotsystem.

b4 - Marken får inte schaktas

Schaktning regleras för att skydda trädens rotsystem.

e1 - Största byggnadsarea är 30 % av fastighetsarean inom egenskapsområdet

Bestämmelsen reglerar hur stor procent av fastighetsarean inom egenskapsytan som får bebyggas.

e2 - Största byggnadsarea är 25 % av fastighetsarean inom egenskapsområdet

Bestämmelsen reglerar hur stor procent av fastighetsarean inom egenskapsytan som får bebyggas.

e3 - Största byggnadsarea är 900 m²

Bestämmelsen reglerar hur stor byggnadsarea som får bebyggas inom egenskapsområdet.

Egenskapsbestämmelser för all kvartersmark

- Startbesked får inte ges för bostadsändamål förrän markföroreningar har avhjälppts till nivåer som medger känslig markanvändning.

Miljöteknisk utredning har visat att det finns markföroreningar inom kvartersmarken. Sanering behöver ske på bostadsmark för att exploatering ska vara möjlig.

- Marklov krävs även för fällning av träd.

Skyddsvärda träd är inventerade och markerat med n1. Ändrad lovplikt gäller därför även för fällning av träd.

ALLMÄN PLATS FÖR NATUR

Användningsbestämmelser

Östra delen, ett släpp i mitten samt västra tallområdet regleras med allmän plats "**NATUR**". Med användningen natur avses grönområden som inte är anlagda och som inte kräver någon omfattande skötsel.

All allmän plats har kommunalt huvudmannaskap.

Egenskapsbestämmelser

damm₁ (Damm)

Syftet med utformningsbestämmelserna på allmän plats är att kommunen mer precist kan styra vilka ändamål som ska finnas och hur platsen ska utformas. Bestämmelserna används för att precisera var dagvattendamm ska anordnas.

dike₁ (Dagvattendike)

Syftet med utformningsbestämmelserna på allmän plats är att kommunen mer precist kan styra vilka ändamål som ska finnas och hur platsen ska utformas. Bestämmelserna används för att precisera var dagvattendike ska anordnas.

Öster om planområdet finns ett öppet strövmråde för allmänheten.

I västra delen av området finns ett område med 19 tallar.

Ett exempel på en björk som är utpekad som särskilt skyddsvärt hålträd.

FRIYTOR

LEK OCH REKREATION

Naturmarken som tas i anspråk bedöms inte nyttjas i större omfattning av medborgarna som yta för frekvent rekreation. Befintlig skog i och kring planområdet utnyttjas idag för promenader och lek område av både barn och vuxna.

SRTC:s (Swedish Rescue Training Centre) övningsområde gränsar till planområdet och är öppet för allmänheten och kan erbjuda strövmråden. Barn bör under besök i övningsområdet hållas under uppsikt av vuxen då det finns anläggningar som används i övningsverksamheten som inte lämpar sig för lek.

Cirka 150 meter norr om planområdet finns en lekpark som används av närområdet. En lekyta kommer att anordnas till de nya radhusen inom planområdet, vilket planen möjliggör.

NATURMILJÖ

Området består av småbruten mark med talldominerad blandskog, lövskog, igenväxningsmark och ett mindre område med dagvattendamm. Inom planområdet finns inga naturvårdsarter inrapporterade under de senaste 22 åren. Strax utanför inventeringsområdet finns rapporteringar om fåglar. Inga övriga kända naturvärden finns registrerade inom området.

Naturvärdena inom området är främst kopplat till trädsnittet med äldre tallar och lövskog med inslag av flertal särskilt skyddsvärda träd genom hålträd.

Naturvärdesinventering

Det finns en del vegetation inom planområdet och för att klargöra förekomsten av värdefull natur har en naturvärdesinventering gjorts inom planarbetet. En sammanfattning av hanteringen av naturvärden i planarbetet finns redovisad här. Naturvärdesinventeringen inkluderade även dagvattendamm där det fanns grodrom från brungroda (*Rana sp.*). Då det är okänt vilken art inom släktet *Rana sp.* som reproducerar sig i dammen utgår artskyddsutredningen från att det är åkergroda, en art som har ett starkare skydd jämför med släktingen vanlig groda. Området utgör med stor sannolikhet habitat eller stödhabitat till skyddade fågelarter som mindre hackspett och svartvit flugsnappare. Utredningen återfinns i sin helhet som en separat bilaga till denna detaljplan (bilaga G).

Naturvärdesinventeringen syftade till att enligt svensk standard kartlägga och beskriva geografiska områden i landskapet som är av positiv betydelse för biologisk mångfald. Naturvärdesinventering genomfördes under april 2022. Sammantaget har fem naturvärdesobjekt avgränsats inom utredningsområdet. Två objekt hyser högt naturvärde (klass 2), två objekt hyser ett påtagligt naturvärde (klass 3) och ett objekt hyser ett visst naturvärde (klass 4).

Dagvattendammen i öster omfattas av det generella biotopskyddet och kommer inte att påverkas av ett genomförande av detaljplanen. Samma vattenförekomst utgör även reproduktionslokal för vanlig groda eller åkergroda (fridlysta arter). Två arter upptagna på rödlistan finns i utredningsområdet, dessa består av desmeknopp och alm. Delar av området hyser vidare goda förutsättningar för ett rikt fågelliv.

Ekosystemtjänstkarteringen visar på förekomst av samtliga fyra karterade ekosystemtjänster (pollinering, bullerreglering, flödesreglering samt rekreation och hälsa). Dock hyser vissa delområden en högre platspecifik betydelse för vissa ekosystemtjänster. Nedan följer en redovisning av samtliga avgränsade naturvärdesobjekt, naturvårdsarter, generella biotopskydd samt invasiva arter.

I planområdets västra del bevaras ett tallområde för rekreation, trevlig boendemiljö och viss avskärmning mot Hasslumsvägen. Området kommer att innehålla både stora fullvuxna träd och träd som i framtiden kan utvecklas till större träd. Området planläggs som allmän plats NATUR. Bebyggelsen intill naturområdet regleras med prickmark samt två utförandebestämmelser för att skydda tallarnas rotsystem inom naturområdet. Utförandebestämmelserna reglerar att ytan närmst naturmarken inte får schaktas eller hårdgöras.

I mittenområdet kommer det bevaras ett natursläpp som regleras som allmän platsmark NATUR i plankartan för att skydda bevarandevärda hålträd samt utveckla området till grönyta som kan passa för fågelliv och fladdermöss.

Även den östra delen där dagvattendammen ligger planeras som allmän plats NATUR för att bevara de upptäckta naturvärdena samt förstärka ytan till att få ännu bättre förutsättningar för djur- och växliv. Föreslagna förstärkningsåtgärder samt skyddsåtgärder beskrivs på sida 25-26.

Kommunen ansvarar för drift och skötsel av naturområdena.

Dagvattendammen inom planområdet.

Illustration på åkergroda. Hane till vänster och hona till höger i bild.

Bild på rom av vanlig groda eller åkergroda i dagvattendammen.

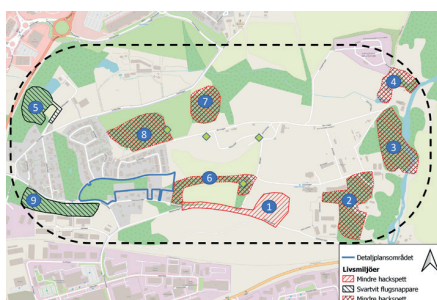
Karta från naturvärdesinventeringen med kända förekomster av naturvårdsarter, särskilt skyddsvärda samt värdefulla träd.

Illustration på svartvit flugsnappare.
Hane till vänster och hona till höger i bild.

Illustration på mindre hackspett. Hane till vänster och hona till höger i bild.

Kartering av arternas livsmiljöer.

Kartering av groddjurens livsmiljöer.

Ett genomförande av detaljplanen kommer skapa effekter genom viss förlust av livsmiljöer för strikt skyddade arter som nyttjar biotoper i planområdet om inte åtgärder görs. För fåglar gäller det främst tillgång på boträd för häckning (hålträd) och födosöksområden. För brungröda försvinner mindre ytor med övervintringsplatser och födosöksområden. Sammantaget innebär detta att förbuden i artskyddsförordningens 4§ och 4a§ riskerar aktualiseras.

Efter samrådet har en kompletterande naturvärdesinventering gjorts av EnviroPlanning AB för att ta fram underlag som visar om/var lämpliga livsmiljöer för de skyddade arterna mindre hackspett, svartvit flugsnappare och brungröda finns i närområdet. Utredningen redovisar påverkan av arternas livsmiljö vid ett genomförande av detaljplanen och om planområdet utgör en betydande lokal för arten. Inför granskningen har även en kompletterande fältinventering utanför planområdet utförts.

Livsmiljöer för fåglar

För arterna mindre hackspett och svartvit flugsnappare har en fältkartering av livsmiljöer genomförts som visar att det finns lämpliga livsmiljöer utanför planområdet. Den marginella förlust av livsmiljö inom planområdet bedöms högst sannolikt inte försvåra för att arternas population bibehålls på en tillfredsställande nivå.

Livsmiljöer för brungröda

Inom detaljplaneområdet finns dels ett småvatten som nyttjas för reproduktion av brungröda, dels områden som sannolikt nyttjas som födosöksområden samt, i mindre omfattning, platser (stenrosen) som erbjuder övervintringsplatser. Småvattnet kommer finnas kvar vid ett genomförande av detaljplanen, dock kan övervintringsplatser och födosöksområden komma att försvinna om inte åtgärder sker. För brungröda finns det både födosöksområden och övervintringsområden i detaljplaneområdets närhet, än dock relativt få övervintringsplatser om man bortser från trädgårdarnas sannolika bidrag.

Bedömningar i denna utredning utgår från utförd naturvärdesinventering inom detaljplaneområdet som fanns med i samrådshandlingen samt den kompletterande fältinventeringen utanför detaljplaneområdet som togs fram inför granskningen där arternas livsmiljöer karterats. Resultaten visar att det finns förutsättningar för de skyddade arterna att fortleva i området och omkringliggande miljöer vid ett genomförande av detaljplanen givet att identifierade skyddsåtgärder vidtas, vilka redovisas på nästa sida i planbeskrivningen.

I utredningen har förslag på skyddsåtgärder tagits fram för att genomförandet av detaljplanen inte ska påverka möjligheten för de skyddade arterna att fortsatt kunna hysa livskraftiga populationer i närområdet utifrån artskyddsperspektivet. Skydds-

åtgärder har tagit fram delvis som förstärkningsåtgärder samt tidsrestriktioner.

Förstärkningsåtgärder

1. Planområdets östra del där dagvattendammen är belägen ska förstärkas genom att anlägga faunadepåer med exempelvis stenrös, död ved och stockar för att förstärka groddjurens livsmiljöer som viloplats och övervintringsmiljö.
2. De grövre tallarna och lövträden som är större än 20 cm i stamdiameter som avverkas inom planområdet ska placeras inom det mittersta eller östra naturområdet som död ved för att gynna den biologiska mångfalden då det är en brist inom planområdet idag.
3. Fågelholkar (10 stycken som är anpassade för mindre flugsnappare) ska monteras inom det västra naturområdet.
4. Området är rikligt av sälj idag och bör inte minska vid genomförandet av detaljplanen. Säljar kan planteras utmed bryn i västra och östra naturområdet. Dessa områden skulle även må bra av att planteras med fågelbär och bärande buskar med olika blomningstider.
5. Sandblottor kan skapas inom västra och/eller östra naturområdet för att gynna pollinerande insekter där även grov död ved kan placeras i anslutning till sandblottorna.

Tidsrestriktioner

Vid genomförande av detaljplanen samt nyanläggning av övervintringsmiljöer ska även följande skyddsåtgärder tas för att undvika störning under arternas reproduktion och häckning. Åtgärderna syftar till att minska risken att individer av skyddade arter skadas eller dödas, samt till att ej riskera störa arterna i sådan omfattning att reproduktion (brungroda) eller häckning (fåglar) avbryts.

1. Inom området med dagvattendamm/groddjursdamm bör ej åtgärder vidtas under perioden för grodornas lek, det vill säga under mars-maj. Detta då åtgärder under denna tid kan störa grodor som är på väg att ta sig till vattenförekomsten, med konsekvensen misslyckad reproduktion.
2. För att undvika att riskera skada eller döda fåglar och ägg bör avverkning av träd ej utföras under tiden för fåglar häckning, det vill säga 1 april-15 augusti.

En ytterligare skyddsåtgärd som görs inom planarbetet är att ytor där lövskog och hålträd finns idag samt områden med dagvattendamm avsätts som naturmark inom planområdet.

Genom vidtagande av beskrivna skyddsåtgärder bedöms de berörda skyddade arterna långsiktigt kunna finnas kvar i området och närområdet.

Kvartersgator inom planområdet ansluter till Insatsvägen som är allmän gata.

Ett gc-stråk kommer koppla Insatsvägen till Törnetorpsvägen i öst.

Sektionsskiss för Insatsvägen, befintlig bebyggelse samt dagvattendike.

GATOR OCH TRAFIK

ALLMÄNT

Det finns flera gångförbindelser i närområdet som ansluts till naturstråk. Inom planområdet finns det gångstråk idag som används av boende i Hasslum. Det finns också möjlighet att röra sig norr om Hasslumsområdet där befintligt kommunalt gångstråk sträcker sig till Räddningstjänstens utbildningslokaler.

Hasslumsvägen ingår i det kommunala vägnätet. Planområdet angörs via Insatsvägen från Hasslumsvägen. Gatunätet inne i planområdet utformas som två slingor. Lokalgatornas precisa placering regleras inte i plankartan utöver en utformningsbestämmelse i det östra kvarteret om högsta antal utfarter. Övrig utformning av gatorna prövas i bygglovsskedet. Inför granskningsskedet togs ett gestaltungs-förslag fram för att påvisa möjlig exploatering. I förslaget är gatorna enkelriktade för att skapa mer utrymme för gemensamma gårdsmiljöer och minska utfarter till Insatsvägen. Gatorna i området ska utformas och breddas för att avfallsfordon samt räddningstjänst ska ha god framkomlighet. Bredden på enkelriktade gator ska vara minst 4,5 meter och ha en god svängradie.

Inför detaljplanens granskningsskede har även en trafikutredning tagits fram för att redovisa konsekvenserna för trafik till och från planområdet med föreslagen exploatering. Vidare var syftet att utreda kapacitet och trafiksäkerhet på befintlig väg och korsningen Insatsvägen - Hasslumsvägen. Exploateringen beräknas alstra 192 fordon per dygn och innebära en samlad trafikmängd om 383 fordon per dygn, en trafikmängd som kommunen bedömer, i enlighet med trafikutredningen, att Insatsvägen klarar utan att några ytterligare åtgärder behöver genomföras. Detta då det är en begränsad trafikmängd samt att personbil/lastbil kan mötas på Insatsvägen. Trafikökningen är relativt stor procentuellt sett och de befintliga boende i området kan komma att uppleva ökningen. Detta gäller både under byggtid och då husen är färdigbyggda. Kommunen bedömer att framtida trafikmängder som föreslagen exploatering beräknas alstra inte medför framtida framkomlighetsproblem i området.

Enligt trafikutredningens resultat kommer korsningen Hasslumsvägen - Insatsvägen inte heller att ha några kapacitetsproblem efter att området är utbyggt. Korsningens utformning anses även vara anpassad till platsen samt de aktuella och kommande trafikmängderna, vilket också följer VGUs riktlinjer. Generellt sett råder inga siktproblem i korsningen Insatsvägen - Hasslumsvägen. När bussar står inne på hållplatsen försämras dock sikten för fordon som ska svänga österut på Hasslumsvägen. Att sikten begränsas under en begränsad tid anses dock inte vara en större trafiksäkerhetsrisk, detta främst då bussen enbart angör hållplatsen tre gånger i timmen under rusningstrafik och då med relativt kort stopp.

GÅNG- OCH CYKELTRAFIK

Gång- och cykelförbindelserna till området är goda. En cykelväg går förbi planområdet på norra sidan av Hasslumsvägen. På In-satsvägen och Törnetorpsvägen kan man med cykel ta sig vidare till stråk norr om Hasslums bostadsområde. Cykelförbindelse finns utmed Östra Leden (väg 26) till trafikplats Mariesjö för vidare färd mot centrum. Det går även att via Vägmästarvägen och Norra Trängallén ta sig till centrum.

För samtliga delar av kvartersmarken gäller att gång- och cykel sker i körytorna som utformas så att mjuka trafikanter premieras. Körytorna ansluts även till stråk som är utformade för gångtrafikanter för att koppla samman alla grönytor.

KOLLEKTIVTRAFIK

Närmsta hållplats, Lövkullevägen A, vid Hasslumsvägen finns mindre än 300 meter gångväg från planområdet. En vändzon för buss finns söder om Hasslumsvägen intill hållplatsen.

LSS-BOENDE (VARUTRANSPORTER)

För att kunna angöra LSS-boendet anläggs parkeringsplatser, ca åtta stycken, varav en är handikappsanpassad. Vissa varulevereanser ska kunna angöra boendet och tillträde till handikapptransport ska finnas inom max 25 m från entrén. Krav kommer att ställas i bygglovsskedet för att säkerställa att byggnationen av LSS-boendet följer lagen om LSS och BBR.

PARKERING

Inom planområdet finns det idag inget behov av parkeringsplatser. Behov av bilplatser kommer därför endast tillföras för tillkommande bebyggelse. Inom området som möjliggör för radhus/parhus/kedjehus finns det möjlighet att anlägga bilplatserna både samlade och fördelade för att undvika allt för stora parkeringsytor samt underlätta drift av parkeringsytorna som planeras gräsbeläggas/göras genomsläppliga. Exploatören har ansvaret att lösa det behov av parkering som kommunen bedömer att fastighetens användning ger upphov till.

Inom ytan för LSS-boende finns det tillräckligt med plats på kvartermark för att lösa parkeringsbehovet. Behovet av bilplatser bevakas i bygglovsskedet och beror på typ av verksamhet samt omfattningen av denna. Som underlag för bedömning av antalet parkeringsplatser föreslås Skövde kommuns riktlinjer för att beräkna parkeringsbehov inom Skövde kommun följas.

LJUSSÄTTNING

Kvartersgatorna ska förses med erforderlig gatubelysning. Även lekplats och gc-stråk ska ljussättas. Målet är att åstadkomma en ljussättning som skapar säkerhet, trygghet, som gör det lätt att orientera sig samt skapar atmosfär.

Längs Törnetorpsvägen tillkommer ett småhus som ska följa utformning av omkringliggande bebyggelse.

SOCIAL HÅLLBARHET

Helhetssyn

Detaljplanen möjliggör för uppförande av radhus/parhus/kedjehuset och LSS-boende vilket innebär en förtätning av Skövdes bostadsinnehav. Befintlig infrastruktur kan nyttjas och fler personer får möjlighet att bo i Hasslum som är ett omtyckt bostadsområde. Naturmarken som tas i anspråk bedöms inte i större omfattning nyttjas av medborgarna som yta för rekreation på grund av avgränsningen av vägen och att det finns mer attraktiva stråk i närheten. De gångstråk som används idag genom planområdet stärks och en ny lekplats för barn ska anordnas inom planområdet som kan användas av de närboende.

Variation

Bostadsbebyggelsen kommer bidra till en variation av bostadsbebyggelsen i form av radhus, parhus, kedjehus och LSS-boende. Närområdet består till övervägande del av villabebyggelse och en högre exploatering bidrar till ett mer varierat bostadsutbud i området, vilket kan resultera i integration till området samt flyttkedjor inom området.

Samband

Området är väl integrerat i stadens infrastruktur och det finns goda gång- och cykelförbindelser till området. Med närheten till Skövde centrum finns god tillgång till offentlig, privat och kommersiell service. Intill planområdet finns tätortsnära naturområden för lek och rekreation. Förutsättningar för en god boendemiljö bedöms som goda och tillkommande bebyggelse bedöms inte innebära negativa konsekvenser för barn.

Identitet

Hasslums bostadsområdes identitet stärks då området förtätas med fler bostäder så att fler kan bo där. Exploateringen innebär att områdets karaktär delvis kommer att förändras. Bevarandevärd vegetation i form av tallskog och lövträd bevaras för att hålla kvar karaktären av området. Öppna diken, gångstråk och en lumrigare karaktär av dagvattendiket kommer bidra till en trevlig miljö för de närboende.

Inflytande och samverkan

Detaljplanen är framtagen av Skövde kommun. Under planprocessen kommer planförslaget ställas ut på samråd och på granskning och finns då tillgängligt för allmänheten. Inom samrådstiden har ett samrådsmöte skett där kommunen bjöd in allmänheten för att informera och diskutera detaljplanen.

Barns och ungas rättigheter i enlighet med barnkonventionen har beaktats i planförslaget.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

VATTEN OCH AVLOPP (VA)

Fastigheterna ska anslutas till det kommunala ledningsnätet. Befintliga vatten- och spillvattenledningar med tillräcklig kapacitet finns att anslutas till i Insatsvägen. I det fall området delas in i flera fastigheter, kan det vara aktuellt att ordna gemensamhetsanläggning för vatten och avlopp. Dricksvatten ansluts i en förbindelsepunkt med gemensam mätning. Dagvatten och spill kan ordnas med fler förbindelsepunkter till befintligt nät för att säkerställa självfallsfunktion.

DAGVATTEN

Dagvatten ska omhändertas i enlighet med policydokumentet *Riktlinjer för dagvatten i Skövde kommun*, antagen av kommunstyrelsen 2011-02-14. Av denna framgår bl.a. att vid nyexploatering ska i första hand LOD (lokalt omhändertagande av dagvatten) användas. En översiktlig dagvattenhanteringsplan som visar på hur dagvattnet inom området avses lösas ska upprättas och godkännas av VA-huvudmannen i samband med byggsamrådet. Utgångspunkten för riktlinjerna är att avrinningshastigheten från området inte ska öka vid en nyexploatering.

Planerad exploatering innebär att det kommer byggas ett bostadsområde bestående av radhus/parhus/kedjehus med tillhörande parkeringsplatser, lokalgator och en gc-väg. Dagvattnet leds i dagsläget till recipient Ösan.

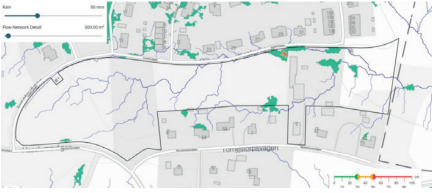
Planområdet ligger inte inom ett verksamhetsområde för dagvatten dock intill ett befintligt verksamhetsområde. Planförslaget medför att kommunens verksamhetsområde ska utvidgas.

Dagvattenutredning

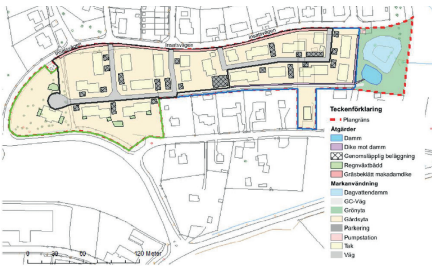
Syftet med dagvattenutredningen är att beskriva dagens situation samt de förändringar planerad exploatering kommer innebära för dagvattenflöden och föroreningsbelastningen. Utredningen visar på förslag på åtgärder för rening och fördröjning av dagvatten som syftar till att fördröja ett 10-årsflöde till befintlig situation samt inte försämra recipientens möjlighet att uppnå ställda miljö kvalitetsnormer. Läs mer om planens påverkan på miljö kvalitetsnormer under avsnittet MKN för vatten. Den planerade exploateringen beräknas innebära ökade dagvattenflöden samt en ökning av föroreningsinnehållet i dagvattnet från området om inte dagvattenåtgärder genomförs.

För att nå Skövde kommuns riktlinjer om att inte öka flödet från befintlig situation för ett 10-årsregn med klimatfaktor och att inte öka föroreningsinnehållet i recipienten behöver 370 m³ dagvatten renas och fördröjas från området. Omhändertagande av dagvatten inom kvartersmark om en fördröjningsvolym av

Antagandehandling 2025-02-19

Översvämningskartering i Scalgo för 50 mm regn. Planområdet är markerat med svart linje.

Åtgärdsförslag inom planområdet. För mer utförlig beskrivning se dagvattenutredningen (bilaga F).

ca 280 m³ föreslås i form av nedsänkta regnväxtbäddar, gräsbeklätt makadamdike samt genomsläppliga beläggningar. Dagvattenhanteringen regleras med prickmark och bestämmelser om anordning av dagvattendike samt andel genomsläpplig yta inom radhusområdet.

Utöver detta föreslås en ökning av fördröjningskapaciteten med ca 90 m³ i den allmänna anläggningen, genom en utbyggnad av den befintliga dagvattendammen i den östra delen av planområdet.

Med föreslagen kombination av åtgärder bedöms uppställda krav på dagvattenhantering uppfyllas.

Föroreningsberäkningar efter exploatering med och utan rening i föreslagna åtgärder har utförts för planområdet. För planområdet beräknas reningen innebära att både halter och mängder reduceras eller bör vara samma nivå som befintlig situation för samtliga ämnen förutom BaP som enligt beräkningarna ökar något. Den planerade exploateringen bedöms inte försämra recipientens möjligheter för att uppnå MKN med föreslagna dagvattenåtgärder.

I befintlig situation finns några lågpunkter inom planområdet. Det innebär att vid extrem nederbörd och befintlig höjdsättning kan det finnas risk för översvämning inom planområdet. De lågpunkter som finns idag fylls upp och avrinner österut mot Ösan. Därmed är höjdsättning av området viktigt för att skapa ytliga avrinningsvägar och inte skapa instängda områden vid planerad bebyggelse. Höjdsättningen av planområdet bör vara från byggnader och vattnet bör avledas via lokalgatorna mot Insatsvägen och sedan ut i dagvattendammen alternativt via gc-vägen och ut mot dagvattendammen. Plankartan regleras med en utförandebestämmelse om lägsta golvnivå för att säkra upp byggnadens höjd mot gatuhöjden på Insatsvägen.

Det behöver även tas hänsyn till befintlig bebyggelse i söder, i höjdsättningen, för att inte tillskapa instängt vatten på dessa fastigheter, i anslutning till exploateringsområdet.

EL OCH FIBER

Planområdet kan fiberanslutas till Skövdes stadsnät som är ett öppet stadsnät. Nya byggnader föreslås försörjas med el från SkövdeNät AB:s befintliga nätstation. En transformatorstation finns i anslutning till Insatsvägen nordväst i direkt anslutning till planområdet och har tillräckligt med kapacitet för att även försörja planområdet.

Efter granskningen har ett u-område lagts till för att säkra upp för underjordiska ledningar som går igenom den västra delen av planområdet. Den part som initierar flytt av ledning ska även bekosta den. Kontakt ska tas med Skövde Energi AB tidigt vid projektering för samordning av flytt och placering av ledningar.

VÄRME

Planerade bostäder kommer inte att anslutas till fjärrvärme. Skövde Värmeverk AB har bedömt att det i dagsläget inte är ekonomiskt lönsamt att ansluta planområdet till fjärrvärmenätet.

Uppvärmning får istället anordnas som enskilda anläggningar.

Innan fastighetsägare väljer uppvärmningssystem rekommenderas att kontakt tas med kommunens energi- och klimatrådgivare för att få aktuell information om uppvärmningsmetoder och råd om isolering.

Minimikrav och råd avseende energihushållning och värmeisolering regleras i Boverkets byggregler (BBR).

AVFALL

Avfallshanteringen sker i miljörumsutrymmen som placeras och utformas i samarbete med Avfall & Återvinning Skaraborg.

Hämtning av hushållsavfall och komposterbart matavfall kommer att ske vid varje hus eller på anvisad plats från Avfall & Återvinning Skaraborg. Målsättningen är att alla hushåll ska källsortera sitt avfall. Det sorterade avfallet kommer hushållen själva att få lämna vid någon återvinningsstation. Återvinningsstationer finns vid Lundenvägen och Coop Forum på Norrmalm.

Inför granskningen har ett utformningsförslag tagits fram där föreslagen avfallshantering samt breddning på gator har skett i samråd med Avfall & Återvinning Skaraborg.

Miljörum kan placeras i strategiska områden för att bidra till gemensamma målpunkter i området och avfallshantering ska utformas så att återanvändning och återvinning främjas. Gemensamma avfallslösningar bör regleras med gemensamhetsanläggning.

STÖRNINGAR

TRAFIKBULLER

Riksdagen har i förordning om trafikbuller vid bostadsbyggnad (2015:216) antagit riktvärden utomhus vid nybyggnad av bostäder. Förordningen grundas i Plan- och bygglagens 2 kap 6 a § om hur bostäder ska lokaliseras och anpassas till mark som är lämpad för ändamålet, med hänsyn till möjligheterna att förebygga bullerstörningar. Aktuella riktvärden anges i tabell ovan till höger.

Krav på inomhusvärden avseende buller för bostäder och andra typer av lokaler regleras i Boverkets byggregler. Dessa gäller oavsett ljudnivån utomhus. För bostäder gäller för närvarande riktvärdet inomhus på 30 dBA ekvivalent nivå och 45 dBA maximal nivå.

<i>Utrymme</i>	<i>Ekvivalent nivå</i>	<i>Maximal nivå</i>
<i>Utomhus vid</i>		
<i>- fasad</i>	<i>60¹⁾ dBA</i>	
<i>- uteplats i ansl. till bostaden</i>	<i>50 dBA</i>	<i>70 dBA</i>
<i>Om 60 dBA vid fasad ändå överskrids bör</i>		
<i>1. Minst hälften av bostadsrummen i en bostad bör vara vända mot en sida där 55 dBA ekvivalent ljudnivå inte överskrids vid fasaden, och</i>		
<i>2. Minst hälften av bostadsrummen bör vara vända mot en sida där 70 dBA maximal ljudnivå inte överskrids mellan kl. 22.00 och 06.00 vid fasaden.</i>		
<i>Om den ljudnivå om 70 dBA maximal ljudnivå som anges för uteplats ändå överskrids, bör nivån dock inte överskridas med mer än 10 dBA maximal ljudnivå fem gånger per timme mellan kl. 06.00 och 22.00.</i>		
<i>1) För bostad om högst 35 m² gäller 65 dBA</i>		

Sammanställning av riktvärden enligt förordning 2015:216 §§ 3-5 som gäller efter 2017-07-01 för trafikbuller utomhus som normalt inte bör överskridas vid nybyggnad av bostäder.

Resultat bullerutredningen framtidsprognos år 2040 för ekvivalent ljudnivå.

Resultat bullerutredningen framtidsprognos år 2040 för maximal ljudnivå.

Då planområdet ligger intill Hasslumsvägen beslutades det att ta fram en bullerutredning som är baserad på bebyggelseförslaget. Planområdet påverkas av ljudnivåer från Hasslumsvägen som passerar i anslutning till planområdet i sydväst. Trafik in till planområdet kommer ske via Insatsvägen i norr. Inom planområdet nås bostäder och parkering via nya kvartersgator. Söder om området finns Törnестorpsvägen som främst försörjer trafik till och från befintliga bostäder längs denna gata. Ca 400 meter österut passerar riksväg 26, vilket även tagits med vid beräkningarna av ljudnivåer inom planområdet.

Beräkningarna har utförts enligt den Nordiska beräkningsmodellen för vägtrafikbuller och redovisas i fyra olika kartor med ekvivalent respektive maximal ljudnivå i både fasaderna i vyer och 1,5 meter över mark i beräkningspunkter.

Resultat i bullerutredningen visar att ljudnivåerna inom planområdet blir som högst i väster, men uppfyller riktvärdena med god marginal inom hela planområdet utan kompletterande bullerskyddsåtgärder. Därför föreslås inga kompletterande åtgärder eller planbestämmelser i detaljplanen.

Ljudnivåer vid fasad

I utredningen framgår det att de dygnsekvivalenta ljudnivåerna blir som högst vid bostäderna i väster där de som högst uppgår till 56 dBA vid fasad. Således uppfylls riktvärdet på 60 dBA med god marginal inom hela planområdet utan kompletterande bullerskyddsåtgärder.

Ljudnivåer vid uteplats

Av resultatet framgår även att samtliga bostäder har möjlighet till uteplats inom egna tomten där ljudnivåer i förordningen för uteplatser uppfylls.

INDUSTRI- OCH VERKSAMHETSULLER

Boverket har tagit fram en vägledning och riktvärden för utomhusbuller från industrier och verksamhetsområden vid planläggning av nyttillkommande bostäder (Rapport 2015:21). Dessa kan även tillämpas vid planläggning av skolor, förskolor och vårdlokaler under tillämpningsbara tider. Riktvärdena som bör uppfyllas anges i tabell i marginalen.

Planområdet bedöms inte beröras av verksamhetsbuller.

TRANSPORT AV FARLIGT GODS

Planområdet ligger inte i närheten av väg som utpekats som transportled för farligt gods och omfattas därmed inte av den särskilda riskpolicyn för hantering av dessa risker.

Inga särskilda åtgärder krävs i planen.

	L_{eq} dag (06-18)	L_{eq} kväll (18-22)	L_{eq} natt (22-06)
Zon A	50 dBA	45 dBA	45 dBA
Zon B	60 dBA	55 dBA	50 dBA

Zon A: Bostäder bör kunna accepteras
Zon B: Bostäder bör kunna accepteras om tillgång till ljuddämpad sida finns och byggnaderna bulleranpassas.

Riktvärden för buller (ekvivalenta nivåer) från industri- och verksamhetsområden som bör gälla utomhus vid fasad på bostad.

DJURHÅLLNING

Köttdjursproduktion

Norr om planområdet, på cirka 300 meters avstånd, ligger gården Troentorp som bedriver köttdjursuppfödning. Verksamheten omfattar cirka 80 djur. Störningar som kan uppstå med anledning av djurhållningen är allergener, lukt från gödselbrunnar, flugor och läten från djur. Vilket skyddsavstånd som är lämpligt i varje enskilt fall utgörs av en samlad bedömning där hänsyn tas till djurslag, antal djurenheter, markens topografi, klimat, förhärskande vindriktning, hur gödselanläggning är utformad och hur vegetationen i terrängen är placerad.

Planområdet ligger mer än 400 meter från ladugårdsanläggningen. Under sommartid går djuren på bete på olika platser i Skövdeområdet. Cirka 40 djur betar sommartid på mark norr och söder om Horsåsvägen. Inom planområdet blåser det oftast från sydväst vilket medför att eventuella allergener, lukt m.m förs bort från bostadsområdet. Ladugårdens gödselplatta och urinbrunn är förlagda på norrsidan som är bortvänd från exploateringsområdet.

Den skog som har bevarats och den nya exploateringen norr om planområdet utgör också en skyddande skärm. Betesmarkerna är öppna och vidsträckta med en låg koncentration av djur och bör därför inte anses medföra några betydande hälsorisker.

Vid en samlad bedömning anses avståndet till ladugården med gödselanläggningen vara tillräckligt stort för att hälsorisker inte ska uppkomma. Kommunens bedömning är att 400 meter avstånd till ladugården med gödselanläggningen är ett acceptabelt avstånd.

Hästanläggningar

Som underlag för att bedömma lämpligt avstånd mellan hästverksamhet och bostäder, skolor och andra byggnader har byggnadsnämnden godkänt lokala riktlinjer som baseras på senaste forskning och praxis kring spridning av hästallergener. Riktlinjerna finns även angivna i Skövde kommuns Översiktsplan 2025.

Lokala riktlinjer för avstånd mellan hästhållning och bebyggelse i Skövde kommun, godkänd av Byggnadsnämnden 2011-03-17, § 29, anger att en större anläggning bör ha ett avstånd på minst 200 meter till stall/gödselhantering och 100-200 meter till område där hästar vistas. Hästverksamhet bedrivs cirka 1,2 kilometer norr om planområdet vid Kultomtens ridskola, vilket är mer än tillräckligt. Verksamheten omfattar cirka 30 hästar.

MILJÖKVALITETSNORMER

Miljökvalitetsnormer (MKN) enligt 5 kap Miljöbalken är föreskrifter om miljö kvalitet för mark, vatten, luft eller miljön i övrigt inom ett geografiskt område. Normerna reglerar vanligtvis den sämsta miljö kvaliteten som får finnas inom ett geografiskt område.

Sektor samhällsbyggnad bedömer att konsekvenserna av planens genomförande inte innebär att några miljö kvalitetsnormer överskrids. Nedan går det att läsa om gränsvärden och mätningar, någon ytterligare utredning krävs inte.

MKN FÖR OMGIVNINGSBULLER

Miljö kvalitetsnormen för omgivningsbuller är en målsättningsnorm som i Skövde kommuns fall endast gäller för större vägar, järnvägar och flygplatser. Trafikverket är huvudman för dessa anläggningar och bär ansvaret för bullerkartläggning och eventuell åtgärdsplan.

Buller hanteras i avsnittet ”Störningar”.

MKN FÖR UTMOMHUSLUFT

Miljö kvalitetsnormerna för luft är gränsvärdesnormer och anger de gränsvärden som inte får överskridas, för att varken människors hälsa eller djur, växter och kulturvärden ska skadas. Det finns miljö kvalitetsnormer för följande ämnen: kvävedioxid/kväveoxider, svaveldioxid, bly, partiklar (PM₁₀ och PM_{2,5}), bensen, kolmonoxid, ozon, arsenik, kadmium, nickel och bens(a)pyren. Dessa styrs genom luftkvalitetsförordning (2010:477) och till detta finns även en föreskrift från naturvårdsverket om kontroll av luftkvalitet (2010:8).

Den sammanlagda påverkan från vägtrafik bedöms inte medföra överskridanden av varken miljö kvalitetsnormer (MKN) eller miljö kvalitetsmål.

Kommuner och myndigheter bär huvudansvaret för att MKN följs, men verksamhetsutövare har också ett visst ansvar. Ansvaret ökar med verksamhetens storlek och miljö påverkan. MKN ska följas när kommuner och myndigheter planlägger, bedriver tillsyn och ger tillstånd till att driva anläggningar.

MKN FÖR VATTEN

Vattenförvaltningen med respektive vattenmyndighet beslutade år 2009 om miljö kvalitetsnormer för yt- och grundvatten. Miljö kvalitetsnormer anger den miljö kvalitet som ska uppnås för varje enskild vattenförekomst och vid vilken tidpunkt den senast ska vara uppfylld.

Skövde tillhör *Västerhavets vattendistrikt*, där Länsstyrelsen i Västra Götalands län utsetts till att vara vattenmyndighet med

uppgift att samordna och lägga fast ramarna för vattenförvaltningen i distriktet.

För Skövdes och planförslagets del är statusen/miljö kvalitetsnormen på recipienten Ösan det som är aktuellt. Detaljplanens genomförande bedöms inte påverka möjligheterna att uppnå de antagna miljö kvalitetsnormerna för Ösans vatten. Idag bedöms Ösan, sträckan Frösve (Stöpen) - Skövde, ha en måttlig ekologisk status. Den kemiska statusen uppnår ej kravet om god kvalitet. Undantag har medgivits med mindre stränga krav för den kemiska statusen avseende kvicksilver och bromerad difenyleter på grund av atmosfärisk deposition. Det anses vara tekniskt omöjligt att sänka dessa halter med lokala åtgärder. Den kemiska statusen, exklusive kvicksilver och bromerad difenyleter, är ej klassad.

Dagvattnet kommer fördröjas och genomgå rening i diken och torrdamm inom planområdet. Ytterligare rening sker nedströms i nordost i Tomtebodammarna som bedöms ha god filtrerande funktion. Därmed bedöms statusen i grundvattenförekomsterna Falköping- Skövde och Hagelberg ej försämrats.

Till granskningen har en hydrogeologisk utredning tagits fram för att utreda spridningsvägar samt komplettera med information gällande de geologiska och hydrogeologiska förhållandena som rådet inom planområdet och hur det kommer att samspela med förekomsten av det förorenade grundvattnet. Utöver detta syftade även utredningen till att bedöma hur föreslagna dagvattenlösningar ska anläggas för att förhindra ändrade spridningsvägar av PFAS.

Utifrån tidigare grundvattenutredningar har en dimensionerande grundvattennivå bestämts utifrån en metodik framtagen av SGU. Jordlagerföljden är komplex men bedöms inte ha ett fullgott tätande lager mot förorenings-spridning utifrån kohe-sionsjordens mäktighet och diffusa sandlager. Grundvattenmagasinet under planområdet bedöms ha hydraulisk kontakt med Hagelberg grundvattenförekomst.

Resultaten visar att under perioder då grundvattenmagasinets fyllnadsgrad är hög finns risk för längre tidsperioder då grundvattennivån stiger ovan dagvattenanläggningens botten. Om dagvattenanläggningarna anläggs utan tätskikt riskerar förorenat grundvatten att dräneras bort av dagvattenledningar med en påskyndad transporttid mot recipienten Ösan som följd.

Dagvattenlösningarna ska anläggas med tät botten för att förhindra risken att skapa förändrade spridningsvägar med snabbare transporttid av PFAS som följd och därmed försämrats Ösans kemiska status. Genom att ej förändra spridningsvägarna för PFAS bedömer sektor samhällsbyggnad att det finns förutsättningar att genomföra detaljplanen utan att påverka recipienten. Detta regleras i plankartan med planbestämmelsen m¹ - "Dagvattenanordning ska anläggas med tät botten".

Även om problematiken med PFAS i grundvattnet kvarstår kommer ett genomförande av detaljplanen inte påverka Ösans kemiska status och möjlighet att följa miljö kvalitetsnormerna. För att uppnå reduktion av PFAS bör sanering ske vid föroreningskällan som inte återfinns inom planområdet.

Föroreningarna inom planområdet bedöms vara grovt avgränsade och möjliga att sanera. Vid den befintliga markanvändningen bedöms tre av provpunkterna vara i behov av riskreduktion. Dessa bedöms möjliga att åtgärda i samband med genomförandet av detaljplanen.

Föroreningsberäkningar efter exploatering med och utan rening i föreslagna åtgärder har utförts för planområdet. För planområdet beräknas reningen innebära att både halter och mängder reduceras eller bör vara samma nivå som befintlig situation för samtliga ämnen förutom BaP som enligt beräkningarna ökar något. Den planerade exploateringen bedöms inte försämra recipientens möjligheter för att uppnå MKN med föreslagna dagvattenåtgärder.

GENOMFÖRANDE AV DETALJPLANEN

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Planprocess

Planprocessen är indelad i tre skeden; samrådsskede, granskningsskede och antagandeskede. Kommunstyrelsen behandlar detaljplanen i samband med planuppdrag, samråd och granskning. Detaljplanens antagande sker i kommunfullmäktige.

Mark- och miljödomstolen beslutade 2024-05-28 att upphäva Skövde kommuns beslut, KS § 128/23, om att anta detaljplanen för Skövde 5:198 m.fl. (Hasslum). Planhandlingarna samt behovsbedömningen har därefter reviderats inför ett omtag av granskningen samt antagandet.

Inför det nya granskningsskedet har planhandlingarna och behovsbedömningen förtydligats med att detaljplanen avviker från kommunens översiktsplan, på vilket sätt den avviker, samt skälet till avvikelsen.

Skövde kommun har bedömt det lämpligt att ta om processen från granskningsskedet och framåt, istället för att ta upp planen för nytt antagande direkt. Granskningen ger möjlighet att fånga upp eventuella nya synpunkter, samt att bemöta dessa i ett granskningsutlåtande. Planförslaget som sådant ändrades inte inför den nya granskningen, annat än det förtydligande som beskrivs ovan.

Tidplan

Planprocessen beräknas pågå under 2022-2025. Samråd hölls i september 2022. Omtag av granskning i oktober-november 2024. Kommunstyrelsen beräknas anta detaljplanen i mars 2025 (för detaljerad tidplan se sidan 3).

Ansvarsfördelning och huvudmannaskap

Skövde kommun är huvudman för allmänna platser inom planområdet. Allmän plats inom planområdet blir NATUR både i östra delen för dagvattendammen, i mitten för natursläpp för hålträäd och i västra delen för stora delar av tallområdet samt en gång- och cykelväg i östra delen.

Sektor samhällsbyggnad ansvarar för allmänna ytor som naturmark. Sektor service ansvarar för optonet och VA-ledningar. Sektor service ansvarar även för kanalisation för tele och bredband inom området. Skövde Energi AB ansvarar för elnätet inom området.

På kvartersmark ansvarar exploatören för projektering och genomförande av ny bebyggelse. Exploatören ansvarar för anläggande och drift av servisleddningar på kvartersmark.

Avtal

Detaljplanens genomförande ska regleras i markanvisningsavtal mellan Skövde kommuns sektor samhällsbyggnad och exploatören. I samband med exploatering av området kommer delar av den kvartersmark som ägs av Skövde kommun att säljas. Kommunen reserverar marken till exploatören genom ett markanvisningsavtal. Om vissa förutsättningar uppfylls, upprättas därefter ett köpeavtal mellan kommunen och exploatören.

Utöver marköverföringar, bör i avtalet bland annat klargöras ansvar för genomförande av nedanstående mm:

- Dagvattendiken längs Insatsvägen samt i södra delen av planområdet (projektering, anläggande och bekostande av dagvattendiken, samt ansvar för skötsel av dessa)
- Anlägga parkeringsplatser inom kvartersmarken för parkeringsändamål
- Plantera träd och vegetation längs dagvattendikena
- Genomföra skyddsåtgärder inom naturområdena i form av förstärkningsåtgärder samt tidsrestriktioner

Ett av exploatören godkänt avtal bör föreligga innan antagandeskedet och ett undertecknat dito skall föreläggas kommunstyrelsen innan detaljplanen antas.

FASTIGHETSÄTTSLIGA FRÅGOR

Fastighetsbildning

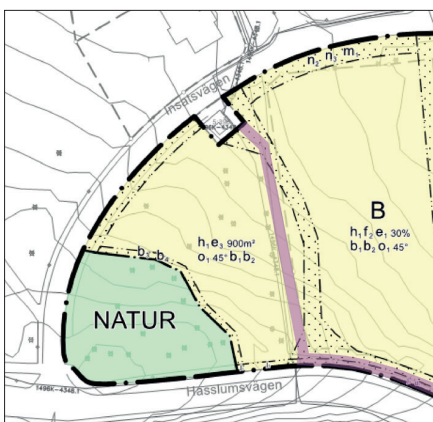
Detaljplanen möjliggör nybildning av en eller flera fastigheter per kvarter för ändamål som framgår av plankartan.

För att genomföra detaljplanen kommer följande marköverlåtelser att ske. Marköverlåtelserna ska regleras i avtal mellan kommunen och exploatören.

- Del av Skövde 5:178 överförs till Skövde 5:198. Området ska användas för kvartersmark.
- Del av Skövde 5:177 överförs till Skövde 5:198. Området ska användas för kvartersmark.
- Del av Skövde 5:198 överförs till Skövde 5:177. Området blir en del av fastigheten för LSS-boende.
- Del av Skövde 5:198 överförs till Skövde 5:177. Området ska användas för allmän plats NATUR.
- Del av Skövde 5:203 överförs till Skövde 5:198. Resterrande del av Skövde 5:203 kvarstår som småhusfastighet.

Servitut 1683K-AV41:195.1. inom planområdet markerat med lila.

Ledningsrätt 1496K-4348.1 och 1496K-4348.2 inom planområdet schematiskt markerat med lila.

Enskild mark som är planlagd för allmän plats kommer att kunna lösas in av Skövde kommun (Plan- och bygglagen, 6:13). Inlösenrätten gäller både under och efter genomförandetiden. Vid inlösen ska ersättning utgå (Plan- och bygglagen, 6:17). Ersättningens storlek ska bestämmas enligt fjärde kapitlet i Expropriationslagen. Fastigheter som berörs av inlösenrätt är Skövde 5:198.

Servitut

Inom planområdet finns ett servitut 1683K-AV41:195.1. med ändamål väg som belastar Skövde 5:177 och Skövde 5:178 och är till förmån för Skövde 5:203. Servitutet ska upphävas i samband med genomförandet av detaljplanen.

Gemensamhetsanläggningar

Inom området finns inga gemensamhetsanläggningar som belastar fastigheten. Möjlighet finns att skapa gemensamhetsanläggning för kvartersgatan mellan radhus/parhus/kedjehusen och LSS-boendet, även om detta inte regleras i detaljplanen. Gemensamma avfallslösningar bör regleras med gemensamhetsanläggning.

Ledningsrätt

Upplåtelse av mark för allmänna underjordiska ledningar över nybildade fastigheter ska säkerställas genom ledningsrätter och servitut inom reserverade områden, på plankartan markerade med u₁ (Markreservat för allmännyttiga underjordiska ledningar) samt prickmark.

Ledningsrätt för Skövde energi (el och fiber) i det västra delen planområdet ska flyttas till reserverat u-område precis öster om. Samordning ska ske med Skövde energi för planering av flytt. Den part som initierar ledningsflytt ska även bekosta den.

EKONOMISKA FRÅGOR

Planekonomi

Kommunens kostnader i samband med exploateringen ska regleras i markanvisningsavtal som upprättas av Skövde kommuns sektor samhällsbyggnad.

Kostnader - Intäkter

Kostnaderna ovan ska täckas av intäkter för markförsäljning inom planområdet.

Drift-, underhålls- och kapitalkostnader

Medel finns inte avsatta för ökade drift-, underhålls- och kapitalkostnader.

Detaljplanekostnader

Kostnaderna för framtagande av detaljplan har reglerats i avtal mellan Asplunds Bygg i Mellansverige AB och Skövde kommun.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Vägar och gator

Ny väg anläggs inom planområdet som ansluts till Insatsvägen. I östra delen av planområdet anläggs en allmän gång- och cykelväg som går i nordsydlig riktning från Insatsvägen till Törnetorpsvägen.

Skötsel allmänna platser

Skötselstandard för områdets allmänna platser är enligt Skövde kommuns gällande Driftinstruktioner för offentlig mark. Inom området tillkommer allmän platsmark i form av NATUR samt GCVÄG.

Vatten och avlopp (VA)

Planområdet ligger inom verksamhetsområde för allmänt VA. Planområdet kan anslutas till de VA-ledningar som finns i anslutning till fastigheten.

En utbyggnad av den kommunala försörjningen behövs inte med anledning av de nya byggrätterna.

Dagvatten

Planområdet ligger inte inom ett verksamhetsområde för dagvatten dock intill ett befintligt verksamhetsområde. Planförslaget medför att kommunens verksamhetsområde ska utvidgas.

Dagvatten ska fördröjas och renas på kvartersmark därefter avledas enligt VA-huvudmannens anvisningar från fastigheten via det allmänna ledningsnätet.

Elförsörjning

Anslutning kan ske till befintliga ledningar. Exploatören ska hålla med schakt och kanalisation åt eldistributören Skövde Energi AB ifrån elrum/fasadskåp till fastighetsgräns dit Skövde Energi AB anvisar. Elrum ska placeras mot yttervägg och uppfylla gällande krav på storlek.

Den part som initierar ledningsflytt ska även bekosta den.

Fiber

Planområdet kan anslutas till Skövde Stadsnät som är ett öppet nät. Exploatören ska hålla med schakt och kanalisation åt Skövde Stadsnät från teknikrum till fastighetsgräns dit Skövde Stadsnät anvisar.

Den part som initierar ledningsflytt ska även bekosta den.

Uppvärmning

Planerade bostäder kommer inte att anslutas till fjärrvärme. Skövde Värmeverk AB har bedömt att det i dagsläget inte är ekonomiskt lönsamt att ansluta planområdet till fjärrvärmenätet.

Uppvärmning får istället anordnas som enskilda anläggningar.

Innan fastighetsägare väljer uppvärmningssystem rekommenderas att kontakt tas med kommunens energi- och klimatrådgivare för att få aktuell information om uppvärmningsmetoder och råd om isolering.

Minimikrav och råd avseende energihushållning och värmeisolering regleras i Boverkets byggregler (BBR).

Avfallshantering

Samråd kring utformning och placering av avfallslösning sker mellan exploitören, sektor samhällsbyggnad och Avfall & Återvinning Skaraborg.

UTREDNINGAR

De geotekniska undersökningar som gjorts är tillräckliga för överväganden i plansammanhang. Inför detaljprojektering av kvartersmarken (grundläggning, eventuella uppfyllnader med mera) kommer det att erfordras ytterligare undersökningar.

AVGIFTER OCH TAXOR

VATTEN OCH AVLOPP

Avgifter för vatten och avlopp i enlighet med Skövde kommuns taxa.

BYGGLOV, BYGGANMÄLAN OCH PLANAVGIFT

För bygglov och bygganmälan erläggs avgifter enligt taxa för bygglovsnämndens verksamhet. Någon särskild planavgift tas inte ut då kostnaden för upprättande av detaljplanen har reglerats i ett planavtal (se Ekonomiska frågor - Detaljplane-kostnader).

LANTMÄTERIFÖRRÄTTNING

Avgifter för fastighetsbildningsåtgärder i enlighet med den kommunala lantmäterimyndighetens taxa.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR

GENOMFÖRANDETID

Detaljplanens genomförandetid är 60 månader (5 år) från den dag planen vinner laga kraft. Ändras eller upphävs planen under genomförandetiden har fastighetsägare rätt till ersättning för den skada denne åsamkas. Efter genomförandetiden fortsätter detaljplanen med dess byggrätter att gälla men ändras eller upphävs planen finns det ingen rätt till ersättning för de byggrätter som eventuellt gått förlorade.

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Framtagande av planhandlingar

Planhandlingarna har utarbetats av TON arkitektur AB genom Erika Kinisjärvi.

Kommunal planhandläggare har varit Bodil Lorentzon.

I arbetet med denna detaljplan har medverkat

Sektor samhällsbyggnad: Bodil Lorentzon, Linn Ekberg, Ida Andersson, Matilda Lidberg, Mari Nilsson, Tomas Ekelund, Simon Rimstedt, Peter Svensson, Aron Sandling och Thomas Jonsson.

Sektor service: Gunnar Hägg.

Johanna Eriksson

Planchef

Bodil Lorentzon

Planarkitekt

SKÖVDE

Sektor samhällsbyggnad

Postadress 541 83 SKÖVDE Telefon 0500-49 80 00 Hemsida www.skovde.se

Detaljplan för fastigheten Skövde 5:198 m fl, Hasslum Granskningsutlåtande 2

Upprättad 2025-02-19

Dnr PLAN.2021.18
Sektor samhällsbyggnad

2025-02-19

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kommunfullmäktige föreslås med stöd av detta granskningsutlåtande antaga detaljplaneförslaget för fastigheten Skövde 5:198 m fl, Hasslum.

HUR SAMRÅDET OCH GRANSKNINGEN HAR BEDRIVITS

Detaljplanesamråd hölls den 29/8 - 23/9 2022, och granskning hölls 22/3 - 13/4 2023. Efter detaljplanens antagande överklagades antagandebeslutet i september 2023, varpå Mark- och miljödomstolen upphävde antagandebeslutet. Kommunen har där- efter beslutat att ta om planprocessen från granskningsskedet och framåt.

Detta granskningsutlåtande redovisar och bemöter de synpunkter som inkommit vid den senaste granskningsperioden (granskning 2) som hölls den 24/10 - 14/11 2024.

DETALJPLANESAMRÅD

29/8 - 23/9 - 2022

Kommunstyrelsen beslutade 2022-05-09 § 68/22 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra samråd gällande förslag till detaljplan för fastigheten Skövde 5:198 m fl , Hasslum.

Samråd har hållits mellan den 29 augusti - 23 september 2022. Inbjudan har skickats ut med post den 25 augusti till fastighetsägare enligt upprättad fastighetsförteckning, daterad 2022-08-17. Kungörelse om samråd utsändes samtidigt via e-post till berörda kommunala nämnder, sektorer, råd och bolag samt till remissinstanser.

Kungörelse kring samrådet och inbjudan till ett öppet samrådsmöte den 6 september infördes även den 29 augusti i SLA. Minnesanteckningar från samrådsmötet redovisas sist i samrådsredogörelsen (sidorna 45-46).

Planhandlingarna har under samrådet funnits utställda i stadshusets entréplan, samt på Skövde kommuns hemsida. Sista dag för att lämna synpunkter har varit den 23 september 2022.

TIDIGARE GRANSKNING AV DETALJPLAN

22/3 - 13/4 - 2023

Kommunstyrelsen beslutade 2023-03-13 § 40/23 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra granskning gällande förslag till detaljplan för fastigheten Skövde 5:198 m fl, Hasslum.

Granskningen hölls mellan den 22 mars - 13 april 2023. Information skickades ut med post den 25 augusti till fastighetsägare enligt upprättad fastighetsförteckning, daterad 2023-01-09. Kungörelse om granskning utsändes samtidigt via e-post till berörda kommunala nämnder, sektorer, råd och bolag samt till remissinstanser.

GRANSKNING 2 AV DETALJPLAN

24/10 - 14/11 - 2024

Kommunstyrelsen beslutade 2024-10-14 § 167/24 att ge sektor samhällsbyggnad i uppdrag att genomföra granskning gällande förslag till detaljplan för fastigheten Skövde 5:198 m fl, Hasslum.

Granskningstiden har pågått mellan den 24/10 - 14/11 2024. Detaljplanens handlingar har under denna period visats i stadshusets entréplan, samt på Skövde kommuns hemsida. Sista datum för att lämna synpunkter har varit den 14/11 2024. Underrättelse skickades ut med post den 21/10 2024 till fastighetsägare enligt upprättad fastighetsförteckning, samt via e-post till berörda kommunala nämnder, förvaltningar och bolag samt övriga remissinstanser som kunde ha intresse av förslaget.

De remissinstanser som beretts tillfälle att yttra sig redovisas på sidan 4.

2025-02-19

Instans	Yttrande utan synpunkt	Yttrande med synpunkt	Yttrande mot förslaget
Länsstyrelsen		x	
Lantmäterimyndigheten i Skövde		x	
Kommunala nämnder, bolag och kommunalförbund			
Barn- och utbildningsnämnd			
Kultur- och fritidsnämnd	x		
Vård- och omsorgsnämnd			
Servicenämnd		x	
Socialnämnd			
Skövde Energi AB			
Skövde stadsnät			
Avfall & Återvinning Skaraborg (A&ÅS)		x	
Miljösamverkan Östra Skaraborg (MÖS)	x		
Räddningstjänsten Östra Skaraborg (RÖS)			
Kommunala råd			
Brottsförebyggande rådet			
Kommunala pensionärsrådet			
Rådet för funktionshinderfrågor			
Övriga remissinstanser			
Ellevio			
Fastighetsägarna			
Hyresgästföreningen			
Naturskyddsföreningen i Skövde			
Tidans vattenförbund			
Polismyndigheten	x		
PostNord		x	
Skanova (TeliaSonera)			
Skaraborgs regemente P4	x		
Skövde hembygdsförening			
Trafikverket region Väst	x		

Instans	Yttrande utan synpunkt	Yttrande med synpunkt	Yttrande mot förslaget
Vattenfall Eldistribution AB	x		
Västergötlands museum			
Västra Götalandsregionen			
Västtrafik AB			
Sakägare			8
Övriga		1	2
Sammanräkning	6	6	10

INKOMNA YTTRANDEN OCH BEMÖTANDEN

Nedan följer en sammanfattning av inkomna skrivelser med anmärkning, synpunkt och/eller erinran. Hela skrivelser, stycken eller citat redovisas i kursiv stil. Sektor samhällsbyggnads bemötande av skrivelserna markeras med grå ruta.

LÄNSSTYRELSEN

Länsstyrelsen Västra Götalands län

Motiv för bedömningen

Länsstyrelsen befarar inte att:

- *Riksintresse kommer att skadas påtagligt (MB kap. 3 och 4)*
- *Mellankommunal samordning blir olämplig*
- *Miljökvalitetsnormer (MKN) inte följs (MB 5 kap., luft och vatten)*
- *Strandskydd upphävs i strid med gällande bestämmelser (MB 7 kap.)*

Länsstyrelsen kan dock inte utesluta att:

- *Bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa och säkerhet*

Människors hälsa och säkerhet: Geoteknik

Länsstyrelsen har i samband med detta granskningsärende remitterat Statens Geotekniska Institut (SGI). SGI framför i sitt yttrande, daterat 2024-11-06, att den geotekniska utredningen behöver kompletteras med en bedömning av stabiliteten i den östra delen av planområdet, för slänter både inom och i anslutning till planområdet.

Stabiliteten är i nuläget inte heller utredd för befintlig eller planerad dagvattendamm. Den geotekniska utredningen behöver därmed även kompletteras med en bedömning om det behövs lastrestriktioner eller begränsningar i dagvattendammens utformning för att markstabiliteten ska vara tillfredsställande. Om sådana begränsningar framkommer, så behöver de säkerställas i plankartan på ett plantekniskt godtagbart sätt, eftersom dessa regleringar är avgörande för människors hälsa och säkerhet.

Länsstyrelsen instämmer i SGI:s synpunkter. Se SGI:s yttrande för att ta del av synpunkterna i sin helhet.

Samlad bedömning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripande-grunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden att planen inte kan accepteras och kan därför komma att prövas av Länsstyrelsen om den antas.

Bemötande och kommentarer:

Inför detaljplanens antagande har den geotekniska utredningen reviderats, för att verifiera att tillfredsställande stabilitet råder för dagvattendammarnas slänter (befintlig samt planerad damm). Beräkningarna visar att tillfredsställande stabilitetsförhållanden föreligger såväl för befintlig belastning som från framtida tillkommande belastningar. Restriktioner i form av planbestämmelser om markbelastning har därför inte ansetts krävas.

Inför antagandet har den reviderade utredningen bilagts planhandlingarna, och planbeskrivningen har förtydligats.

LANTMÄTERIMYNDIGHETEN

Kommunala Lantmäterimyndigheten i Skövde Teknisk plangranskning har inte gjorts utan gjordes i tidigare skeden. Lantmäterimyndigheten vill dock påminna om att man inte fastighetsbildar i radier.

Karta:

Yttrandet sedan samrådet kvarstår kring bestämmelser som är kopplade kring egenskapsområden och fastighetsareal. I planer som denna där det är möjligt med flertalet avstyckningar är bestämmelsen svår att kontrollera och efterfölja. Om en avstyckning ska ske om 10 år kommer det krävas en stor arbetsinsats för att kunna mäta in tex genomsläppliga material för att avgöra om b2 efterföljs.

Det är lite svårt att se vart b3 och b4 gäller men är det inom prickmark mot NATUR är det ok.

Kartan begränsar ett användningsområde till 2 utfarter, och i övriga områden är det fritt antal utfarter och placeringar av dessa. Man bör vara medveten om att två utfarter på så stort område kommer förmodligen resultera i att rättigheter/gemensamhetsanläggningar behövs för att få det att fungera. Styckas den av och den som bygger först bygger två utfarter snabbt kan det bli problem för de som är sena med att bygga då de måste tvinga sig in på de två befintliga utfarterna. Utfartsförbud för att styra

2025-02-19

utfarterna och en prickmark med markreservat g hade underlättat genomförandet av planen (men till ett pris som en mindre flexibel plan).

Beskrivning:

Det står i beskrivningen att infarter ska ske mot insatsvägen. Det finns dock ingen planbestämmelse som hindrar utfart mot Hasslumsvägen.

Vatten och avlopp, det står att det finns att anslutas i form av en gemensamhetsanläggning. Det kanske bör framgå att detta är endast om man styckar av flera fastigheter. Man kan ju välja tex BRK eller hyreslägenheter och då kan man inte ha en gemensamhetsanläggning.

Avfall, första meningen nämner miljörumstrymmen? Vart ska dessa placeras och vilka ska äga dem? Förvaltas av gemensamhetsanläggningen? Behövs avtal?

Avtal, det står att försäljningen ska regleras i ett markanvisningsavtal. Ett markanvisningsavtal är endast ensamrätt att under begränsad tid förhandla med kommunen. Försäljningen regleras i ett köp eller överenskommelse. Det står i samma stycke att exploitören ska drifta dagvattendike både inom kvartersmark och på allmänplatsmark!?. Är tanken att exploitören ska bygga och drifta allmänplatsmark i alla framtid? När exploitören sålt fastigheterna känns det inte så lämpligt att de ska drifta dagvattenledningar utan det ansvaret bör övergå på fastighetsägarna (dock ej på allmänplats mark). Exploateringsavtal?

Fastighetsrättsliga frågor / Fastighetsbildning, Lantmäterimyndigheten förstår inte andra stycket men tolkar det som att hela fastigheterna ska regleras till 5:198? Så kan man göra men det finns ju väldigt många sätt att göra detta och varför just detta sätt nämns känns konstigt. Varför ska man stycka av 5:203 och sen reglera bort stamfastigheten? Man bör förmodligen bara reglera till 5:198 direkt och behålla det man önskar som en separat fastighet. Det framgår inte av texten hur de fastigheterna som finns påverkas (inte bara ersättningsfrågan som vi skriver om nedan). Skövde 5:203 är dessutom privata ägd och åtgärden som beskrivs är visserligen möjlig men helt frivillig. OM den ska ske bör det dessutom framgå att det krävs ett avtal där marken förvärvas.

Lantmäterimyndigheten anser att konsekvenserna för fastighet i enskild ägo tydligare bör framgå. Av handlingarna bör kunna utläsas:

* Att enskild mark som är planlagd för allmän plats kommer kunna lösas in av kommunen (PBL 6:13). Inlösenrätten gäller både under och efter genomförandetiden. Vid inlösen ska ersättning utgå (PBL 6:17), ersättningens storlek ska bestämmas enligt 4 kap. ExprL. Planbeskrivningen bör ange vilka fastigheter som berörs av denna inlösenrätt.

Bemötande och kommentarer:

De radier som har noterats på plankartan har ersatts med gränspunkter inför detaljplanens antagande.

Karta

Vad gäller bestämmelsen b2 (minst 30% av fastighetsarean inom egenskapsområdet ska vara av genomsläppligt material), är syftet att säkerställa att området inte hårdgörs i för hög grad. Regleringen möjliggör för infiltration av dagvatten, och främjar tillskapande/bevarande av grönytor. Planbestämmelsen b2 omformulerades efter samrådsskedet, utifrån den synpunkt som KLM då lämnade.

Bestämmelserna b3 och b4 gäller intill NATURområdet i väster. Avsikten är att hindra hårdgörande av mark samt schaktning, för att skydda trädens rotsystem.

Bestämmelsen om antalet utfarter (f3) har tagits fram i dialog med kommunens gatuenhet. Det bedömdes av trafiksäkerhetsskäl olämpligt med fler än två in-/utfarter inom detta område. Om det någon gång uppstår ett behov av att bilda en gemensamhetsanläggning för att hantera in- och utfarter, finns det möjlighet att göra det utan att det förts in på plankartan. Exploatören (Asplunds) har informerats om denna problematik inför detaljplanens antagande.

Beskrivning

En planbestämmelse som hindrar utfarter mot Hasslumsvägen läggs in på plankartan inför detaljplanens antagande.

Planbeskrivningen förtydligas inför antagandet med att det vid avstyckning i flera fastigheter kan

vara aktuellt med gemensamhetsanläggning för vatten och avlopp.

Vad gäller miljöutrymmen, kan det bli aktuellt med kärll vid varje bostad alternativt att gemensamma miljörum ordnas. Denna fråga kommer att hanteras i bygglovskedet. Bebyggelseförslaget som Asplunds har tagit fram ger exempel på var eventuella gemensamma miljörum kan placeras. Planbeskrivningen kompletteras inför antagandet med att gemensamma avfallslösningar bör regleras med gemensamhetsanläggning.

Planbeskrivningen förtydligas inför antagandet angående avtal. I markanvisningsavtalet reserverar kommunen marken till exploatören (Asplunds). Om vissa förutsättningar uppfylls upprättar kommunen och exploatören därefter ett köpeavtal.

Vad gäller dagvattendiken ska exploatören (Asplunds) projektera, anlägga och bekosta anläggandet av dikena. Ett skötselavtal som reglerar ansvaret för skötsel av dikena kommer att upprättas i samband med köpeavtalet. Detta förtydligas i planbeskrivningen inför antagandet.

Hur befintliga fastigheter påverkas förtydligas i planbeskrivningen inför detaljplanens antagande. Vad gäller Skövde 5:203 föreslås en del av denna fastighet överföras till Skövde 5:198, och resterande del kvarstå som småhusfastighet. Avtal bedöms inte krävas i detta fall.

Att enskild mark som är planlagd för allmän plats kommer att kunna lösas in av kommunen, och vilka fastigheter som berörs, förtydligas i planbeskrivningen inför antagandet.

KOMMUNALA NÄMNDER, BOLAG OCH KOMMUNALFÖRBUND

Servicenämnd

Detta område är mycket positivt för Skövde VA, vatten och avlopp finns i området och en förtätning skapar möjligheter att utnyttja redan befintliga system på ett kostnadseffektivt sätt.

Vi vill poängtera att det är av största vikt att u-områden som är utpekade i detaljplanen beaktas och säkerställs, detta då stora och väsentliga överföringsledningar ligger i området och dessa kan inte flyttas på.

Bemötande och kommentarer:

Det u-område som finns på plankartan syftar till att reservera mark för de större allmänna ledningsdragningar som finns här. Berörda ledningsdragningar omfattas även av ledningsrätt 1496K-3626.1.

Avfall & Återvinning Skaraborg

Gällande sophämtning för ovanstående vill vi framhålla följande för att uppfylla reglerna i avfallsföreskrifterna.

Behållare ska placeras så att hämtning kan ske på ett arbetsmiljösäkert sätt. Är där trottoar ser vi att den är sänkt vid hämtningsplatsen.

Transportvägen till hämtningsplatsen ha en fri höjd på minst 3,65 meter, ha en fri bredd på minst 3 meter samt ha en bärighet för ett fordon på 18 ton.

Vid hämtningsplatsen ska yta finnas med en bredd på minst 4,5 meter, fri längd på minst 14 meter samt ha en fri höjd på minst 5 meter.

Säkerheten vid hämtning är ytterst viktig. Därför ska placeringen vara sådan att backning, utöver normalt vändning- och tömningsarbete, inte behöver ske.

För återvändsgator ska det finnas en vändyta med diameter 18 meter samt en fri remsa på cirka 1,5 meter utanför vändytan.

Vändning kan också ske i en T-korsning. Lämplighetsbedömning görs av kommunalförbundet i varje enskilt fall.

I områden med kraftig lutning vid hämtningsplatser kan det bli aktuellt att hämtning inte kan ske vid tomtgräns.

Vidare vill vi framhålla att innehavare av hushållsavfall eller förpackningar har ansvar för att sortera och lämna det enligt gällande nationella lagar, förordningar och föreskrifter samt i enlighet med Avfall & Återvinning Skaraborgs föreskrifter och anvisningar meddelade till dessa föreskrifter.

Från och med år 2027 blir det förutom hämtning av rest- och matavfall obligatorisk fastighetsnära hämtning även av förpackningar. Det vill säga plast-, papper-, färgat- och ofärgat glas- samt metallförpackningar. Detta innebär att större ytor kommer att behöva avsättas för fler antal kärll både för flerfamiljshus samt småhus.

2025-02-19

Bemötande och kommentarer:

Inför den förra granskningen (2023) togs ett utformningsförslag fram där föreslagen avfallshantering samt breddning på gator skedde i samråd med Avfall & Återvinning Skaraborg.

Miljörum kan placeras strategiskt inom planområdet, och avfallshanteringen är tänkt att utformas så att återanvändning och återvinning främjas.

Avfall & Återvinning Skaraborgs yttrande vidarebefordras för kännedom till exploatören.

bildande av samfällighetsförening och gemensamhetsanläggning för andra funktioner, kan förslagsvis brevlådesamlingar ingå i dessa.

Postnords yttrande vidarebefordras för kännedom till exploatören.

ÖVRIGA REMISSINSTANSER*PostNord*

PostNord har i uppdrag att tillhandahålla den samhällsomfattande posttjänsten vilket bland annat innebär att det är PostNord som ska godkänna placeringen och standarden på postmottagningsfunktionen. I denna roll representerar PostNord samtliga postoperatörer som är verksamma i det aktuella området.

Post ska kunna delas ut miljövänligt, kostnadseffektivt och med hänsyn till arbetsmiljön för chaufförer och brevbärare. För att det ska kunna genomföras i praktiken behöver utdelningen standardiseras.

Vid nybyggnation av villor och radhus placeras postlådan i en lådsamling vid infarten till området. I flerfamiljshus ska man ta emot sin post i en fastighetsbox på entréplan.

Kontakta PostNord i god tid på utdelningsförbattningar@postnord.com för dialog gällande godkännande av postmottagning i samband med nybyggnation eller annan förändring gällande befintlig alt ny infrastruktur.

En placering som inte är godkänd leder till att posten inte börjar delas ut till adressen.

Bemötande och kommentarer:

Detaljplanen gör det möjligt att anordna lådsamling vid infarterna till området.

Att reservera allmän platsmark för brevlådesamlingar är inte aktuellt, då det inte är ett kommunalt ansvar att drifva och sköta brevlådesamlingar. Vid

SAKÄGARE OCH NYTTJANDERÄTT SINNEHAVARE*Skövde 5:200*

Vi tycker att planprocessen behöver ta ett steg tillbaka då vi inte ser att planprogrammet i granskningskedet tagit särskild stor hänsyn till de boende i området, Samrådshandlingarna visar bland annat genom 120 namnunderskrifter att markägare och boende i området byggt upp sina hus och liv här baserat på översiktsplan 2025 och detaljplaner som sagt att med etapp 3 är Hasslumsprojektet klart.

Vi anser att denna planprocess på ytterligare exploatering av området är alldeles för tidigt in på nu gällande översikts- och detaljplaner och att planbeskrivningen inte övertygande visar varför man känt sig tvungen att frånga gällande översiktsplan (ÖP 2025).

Vi upplever inte att man i beskrivningarna tryggt upp oss vad exploateringen gör mot det insekts-, fågel och djurliv som råder på området. På denna lilla yta, totalt 3,3 ha, finns idag ett rikt djurliv med många arter, så platsen är idag naturligt rik på goda livsvillkor för insekter, fåglar och andra djur. Livsvillkoren för dessa djur behöver inte äventyras. Bevara mer av den gröna ytan istället för att experimentera med livsvillkoren. Flera av dessa är skyddsklassade, fridlysta arter. Artrikedomen har minskat från tidigare men låt det inte minska ytterligare.

Vad kraftigt ökad trafik och dubblering av antalet hushåll i området kan påverka växt och djurliv är inte tydliggjort. En utredning kring hur naturen både i planförslaget och kringliggande natur berörs av exploateringen med 70 ytterligare hushåll behöver göras grundligare.

Vi är också oroliga för dikesskapande i anslutning till ytan för natur i mitten av planen. Flera av de i naturvärdesinventeringens omskrivna och fotograferade skyddsvärda träd ligger på eller nära

den utritade ytan för diket. Finns det inte risk att de försvinner eller skadas vid anläggningsarbetet?

Vi upplever att beskrivningarna försöker skönmåla exploateringen mer än att ge oss som medborgare en riktig bild av hur området kan komma att se ut. Gestaltningarna där folk promenerar eller barn cyklar sparkcykel har vi svårt att koppla samman med den illustrationsbild där alla rad- och parhus är inritade. Sådana avstånd och sådan luftighet som tecknats fram i en skönmålande idyll harmonierar inte vare sig med verklighetens avstånd, eller brist på avstånd, och den illustrationplan på möjlig bebyggelse som återfinns i planbeskrivningen.

Planbeskrivningen ger sken utav att det är viktigt för kommunen att bebyggelsen ska smälta in och harmoniera med befintlig bebyggelse och områdets karaktär ska bevaras. Vi som bor här tycker att det tydligaste enhetliga intrycket främst ligger i att det är naturnära villaområde där vild natur i form av flera större och mindre dungar har en stor plats. Några få radhus har på senare tid tillkommit men det är nog ingen som skulle kalla Hasslum för ett radhusområde idag. Om det är viktigt att bevara ett enhetligt intryck och karaktär så ser inte vi att en maxad överexploatering på 65-70 stycken rad- och parhus-hushåll är rätt väg att gå. Vi kan inte se att områdets karaktär bevaras i nuvarande planförslag.

Bemötande och kommentarer:

Det är i huvudsak de synpunkter som inkom under samrådtiden som har resulterat i förtydliganden och justeringar i planhandlingarna. Som exempel uttrycktes en oro bland de boende i Hasslum gällande den framtida trafiksäkerheten, och projektets påverkan på naturvärden. Efter samrådsperioden studerades dessa frågor vidare. En trafikutredning som redovisar konsekvenserna för trafik till och från planområdet togs fram, och en kompletterande utredning som redovisar villkor och livsmiljöer för fåglar och groddjur genomfördes.

Varför kommunen valt att planlägga för bostäder trots att ÖP2025 anger ”pågående markanvändning” framgår av planbeskrivningen. Det handlar dels om att planförslaget är förenligt med de övergripande intentionerna; möjligheten att nyttja befintlig infrastruktur, möjligheten att komplettera (förtäta) befintlig bebyggelse, möjligheten att till-

skapa bostäder i geografiska lägen där man inte är beroende av bil, och möjligheten att etablera olika bostadstyper med relativt hög exploateringsnivå. Utöver detta har bostadsbehovet i Skövde kommun ökat sedan ÖP2025 togs fram. Skövde kommun har nu en ny lagakraftvunnen översiktsplan, ÖP2040, som planförslaget följer.

Planbeskrivningen innehåller sammanfattningar av de utredningar som tagits fram. Utredningarna finns bilagda, och i dessa går att läsa mer ingående om exempelvis befintliga naturvärden och arter.

Det stämmer att befintligt grönområde påverkas, och att stora delar av detta försvinner vid ett genomförande av detaljplanen. De delar med högst naturvärden inom planområdet i Hasslum ska dock bevaras. Dessa ytor har därför planlagts med markanvändningen NATUR. Avgränsningen av NATUR-ytorna har gjorts i dialog med en biolog från Enviroplanning, för att säkerställa att ytorna blir tillräckligt stora för att skydda de naturvärden som finns. Detaljplanen styr även att ny grönska ska tillskapas inom planområdet.

Ökad trafik, ett ökat antal hushåll osv. kommer att påverka områdets växt- och djurliv. Slutsatsen i artskyddsutredningen är att ett genomförande av detaljplanen kommer skapa effekter genom viss förlust av livsmiljöer för strikt skyddade arter som nyttjar biotoper i planområdet. Genom vidtagande av skyddsåtgärder bedöms de berörda skyddade arterna långsiktigt kunna finnas kvar i området och närområdet. Åtgärder som lyfts fram i utredningen har förts in i avtal mellan Skövde kommun och Asplunds bygg.

De särskilt skyddsvärda träden är inmäta, och huvuddelen av dessa (fyra av fem) har planlagts inom markanvändningen NATUR. Ett av träden står nära en yta avsedd för dike. I samband med markarbeten inom området ska trädet markeras ut för att hindra skada på trädets rötter.

Illustrationsbilderna i 3D redovisar det förslag som Asplunds bygg tagit fram. Det vill säga samma förslag som redovisas i illustrationsplanen som ligger till grund för plankartan. Illustrationsplanen visar på en maximerad exploatering utifrån fotavtryck. Detaljplanen möjliggör alltså inte för mer

2025-02-19

ianspråktagande av marken vad som redovisas i planhandlingarna.

Det stämmer att kommunen tycker att det är viktigt att den nya bebyggelsen smälter in och harmonierar med den befintliga bebyggelsen. Därför regleras byggnadshöjd, avstånd från fastighetsgräns, takvinkel, hustyper, samt största tillåtna byggnadsarea, på plankartan. Den befintliga grönskan är dock ett karaktärsskapande inslag som till stora delar försvinner vid planens genomförande.

Skövde 5:201

Fortfarande så motsätter vi oss denna byggnation på tomt 5:178 då vi fortfarande vill ha kvar denna barriär med den lilla natur som finns i Hasslum mellan oss på Törnstorpsvägen och Insatsvägen. Detta som vi blev lovade redan när byggnationerna etapp 2 och etapp 3 byggdes.

Mark- och miljödomstolen gav oss rätt på några punkter där Skövde kommun bedrivit detta ärende på ett synnerligen opassande sätt gentemot oss boende. Så nu är det viktigt för Skövde kommun att ta om processen så att denna byggnation etapp 4 blir av.

Men våra synpunkter är fortfarande lika aktuella.

Fortfarande gäller:

- Vi valde inte att bo i ett förtätat område men blir nu påtvingade detta.

- Natur, djurliv och annan fauna försvinner och när det väl är borta så går det inte att återställa.

- Stor ökad trafikmängd med ljud och avgaser som följd.

- Ytterligare flera års byggnation vilket innebär för oss boende, buller, skakningar i våra hus, byggdamm m.m. vilket vi redan har fått erfara i 15 års tid av byggnation av alla etapper och industri.

- Allt detta innebär en försämrad miljö där vi ska leva och bo.

- Ifrågasätter om vi vuxna och alla barn som bor i detta område är viktiga eftersom ingen hänsyn tas till vår livskvalitet utan snarare tvärtom.

Har tagit del av synpunkter och de som inte hade några från olika samhällsinstanser sen föregående detaljplan. Men sammantaget av deras svar så får

detta ändå allvarliga konsekvenser för oss som bor här!

Bemötande och kommentarer:

Det stämmer att befintligt grönområde påverkas, och att stora delar av detta försvinner vid ett genomförande av detaljplanen. De delar med högst naturvärden inom planområdet i Hasslum ska dock bevaras. Dessa ytor har därför planlagts med markanvändningen NATUR. Avgränsningen av NATUR-ytorna har gjorts i dialog med en biolog från Enviroplanning, för att säkerställa att ytorna blir tillräckligt stora för att skydda de naturvärden som finns. Detaljplanen styr även att ny grönska ska tillskapas inom planområdet.

Vad gäller de skyddade arter som finns i området, bland annat brungröda, visar de utredningar som gjorts att det finns förutsättningar för dessa arter att fortleva i området och i omkringliggande miljöer vid ett genomförande av detaljplanen, om vissa skyddsåtgärder vidtas. Enligt avtal med Skövde kommun ska exploatören vidta dessa åtgärder.

Ett genomförande av detaljplanen innebär att nuvarande trafikmängder i området ökar. De framtida trafikmängderna bedöms dock inte medföra framtida säkerhets- eller framkomlighetsproblem.

Vad beträffar störningar under byggperioden, är det byggherrens ansvar att se till att ljudnivåerna ligger under riktvärdena för buller från byggplatser.

Skövde 5:204

Jag överklagar detaljplanen för Skövde 5:198 mfl (Hasslum) i sin helhet.

I samråd för Hasslum etapp 3 utlovades att etapp3 var sista etappen och att skogen skulle bevaras. Under rubriken planens syfte samt huvuddrag i detaljplan för Hasslum etapp 3 beskrivs det att etappen är den sista etappen av en större utbyggnad av Hasslumområdet. Utan det löftet hade samrådet för att etapp3 sett annorlunda ut med överklagan etc som följd. 5:178, det som kallas skogen, är sedan tidigare planlagt som grönområde men i behovsbedömning i detaljplan 5:198 gällande 5:178 finns

att läsa att den ytan inte är planlagd, här finns ett fel som måste belysas.

I detaljplan 5:198 gess inte en precis bild av hur byggnationen planeras se ut och placeras, vilken bygglagen kräver och en ändring på den punkten måste ske för att kunna ta ställning till ev byggnation.

På min tomt och direkt utanför min tomtgräns finns träd som sedan årtionden utgör en naturlig del av boendemiljön, byggnation mm skulle skada träden och dess rötter, ev avverkning och träd-död skulle omkullkasta boendemiljö och livskvalitet.

Bland dessa träd finns Almar som måste skyddas mot avverkning på ett absolut sätt, inte endast märkas som skyddsvärda i naturutredningen.

Jag emotsätter mig förslaget att den väg som finns mellan min fastighet 5:204 och fastighet 5:205 byggs om till en gång och cykelväg, detta är mitt enda sätt att nå min parkering och mitt garage! Det skulle också innebära kraftigt ökad insyn och buller och minskad trygghet och livskvalitet. I årtionden har jag brukat den här vägen ihop med närmaste granne utan någon annan trafik etc, jag accepterar inte en gångväg och föreslår att dagens väg fastslås i detaljplanen och kvarstår.

Jag överklagar punkterna ovan med angivna motiv och föreslagna åtgärder.

Bemötande och kommentarer:

Detaljplanen kan överklagas först när den har antagits. Det är antagandebeslutet som överklagas.

När detaljplanen för etapp 3 togs fram fanns det inga planer på att planlägga ytterligare etapper i Hasslum.

I behovsbedömningen står det att en del av området är planlagt som NATUR. Det är den västra delen av planområdet, som idag ingår i detaljplan DP580 (Hasslum etapp I). Fastigheten 5:178 är inte detaljplanlagd som NATUR. Området finns dock utpekad i planprogrammet för Hasslum, där det står att en remsa av skog bör sparas. Denna information, samt kommunens ställningstagande i frågan, framgår av behovsbedömningen.

Almarna finns inmätta och syns på plankartan. Den alm som finns i det nordvästra hörnet av

Skövde 5:204 ligger nära planområdesgränsen. I dess närhet planeras ett dagvattendike samt en gång- och cykelväg. Skövde kommun och Asplunds bygg bedömer att det finns mycket goda möjligheter att ta hänsyn till trädrötternas utbredning och trädets fortlevnad, både när ett dike grävs och när en gång- och cykelväg anläggs.

Almen som ligger längre norrut hamnar på kvarteretsmark, och kommer att tas ned i samband med byggnationen.

Markytan mellan Skövde 5:204 och Skövde 5:205 ligger utanför planområdet, och ägs av kommunen. Det finns inga avtal mellan kommunen och berörda fastighetsägare.

Skövde 5:205

Vi motsätter oss alla former av byggnation och exploatering i 5:198, Plan.2021.18

Bakgrund och motivering:

Vid samråd för Hasslum etapp 3 lovade kommunen att etapp3 var sista etappen och att skogen skulle bevaras. I detaljplan etapp 3, under rubriken planens syfte samt huvuddrag beskrivs det att etappen är den sista etappen av en större utbyggnad av Hasslumområdet.

Detta är kärnan i hela saken, detta var en förutsättning för att etapp3 accepterades av de då redan boenden och en mycket viktig punkt i varför andra senare valde att bosätta sig här. Vi uppmanar kommunen att tillmötesgå drabbade innevånare och infria tidigare utfästa löften.

Det faktum att naturen finns nära på tre sidor om vårt hus var avgörande när vi valde att köpa ett hus här. Planerna att bygga i skogen och ta ner träden vid dammen bryter löften och omkullkastar våra motiv att bo i Skövde. Vi motsätter oss helt promenadstig, avverkning eller annan exploatering runt dagvattendammen. Detta gränsar direkt till våran tomt och skulle göra kraftig förändring av våran direkta närmiljö och försämra vårt välmående.

Vi accepterar inte någon cykel/gångvägen mellan 5:205 och 5:204, det skulle innebära ett intrång på vårt privatliv med total insyn, otrygghet och risker för våra barn, ökat buller, ökad risk för intrång och brott. Vidare skulle det omöjliggöra biltrafik fram

2025-02-19

till parkering och garage vid minst ett av hushållen samt starkt begränsa och försvåra framkost till bilparkering, mc-garage och båtparkering vid andra fastigheten.

I övrigt håller vi fast vid samtliga punkter tidigare inlämnat i ärendet.

Bemötande och kommentarer:

När detaljplanen för etapp 3 togs fram fanns det inga planer på att planlägga ytterligare etapper i Hasslum.

Området runtom dammen planläggs som NATUR, eftersom området även fortsättningsvis ska vara ett naturområde. Den dagvattendamm som redovisas i dagvattenutredningen, som föreslås placeras sydväst om befintlig damm, är endast schematiskt inritad. Vid anläggandet av dammen finns det möjlighet att vid utformningen ta hänsyn till t.ex. befintliga almar. Gång- och cykelvägen som föreslås utmed dammen syftar till att förbättra förutsättningarna för gång och cykel i området.

Markytan mellan Skövde 5:204 och Skövde 5:205 ligger utanför planområdet, och ägs av kommunen. Det finns inga avtal mellan kommunen och berörda fastighetsägare.

Skövde 5:209

Motsätter mig hela förslaget till ovan nämnda detaljplan. Jag anser att detta detaljplaneförslag som vi kommuninvånare har delgetts (dels genom "Planbeskrivningen" och dess bilagor som blev tillgängliga from den 2022-08-29, dels genom "Behovsbedömning/ Undersökning om betydande miljöpåverkan", upprättad 2022-03-02 och genom diverse kontakter med kommundienstjänstemän under årens lopp) är ofullständigt, ogenomtänkt, dåligt planerad, framhastad och hela proceduren fram till detta detaljplans förslag har varit kantad från början till slut med oegentligheter från Skövde kommuns sida.

Sakägaren framhåller vidare att kommunen, i samband med tidigare planprocesser, har bjudit in till informationsmöten. Vid dessa möten lovade kommunen att "Befintlig skog mellan nya området och Törnatorpsvägen skulle sparas", och att detta skulle skrivas in i detaljplanen. Det gjordes dock

aldrig. Istället började kommunen ta ner skog, med resultatet att endast enstaka träd återstod. De boende i Hasslum blev då upprörda och kontaktade kommunen. Kommunen förklarade då att skogen hade fått en annan skötselklassning, och numera klassades som "bostadsnära skog" istället för "produktionsinriktad skog".

En tid därefter fick de boende i Hasslum via en artikel i tidningen information om Asplunds byggs planer. De boende överklagade då Asplunds markreservation. Skövde kommun gick då ut offentligt med att denna överklagan hade inkommit för sent. Det visade sig dock senare att överklagandet hade kommit in i tid, och att detta var diariefört. Under överklagandetiden var kommunens anslagstavla nedstängd, vilket påtalades av de närboende.

De boende i Hasslum upplever sig även ha blivit offentligt dumförklarade i tidningen, efter ett reportage där det framgår att de boende har uppfattat det som ett löfte från kommunens sida att befintlig skog ska sparas, när det inte var ett löfte.

Mot bakgrund av de situationer som uppstått, bjöd kommunen in till ett möte 2021 i stadshuset. Vid mötet upplevde de boende i Hasslum som då närvarade, att det fanns för lite tid att besvara alla frågor. Vid detta tillfälle ställdes frågan om ifall Asplunds bygg hade inkommit med en ansökan om planbesked. Svaret var att Asplunds inte hade ansökt om planbesked, men att de som närvarade vid mötet skulle få reda på om det sker. Senare under året begärde de närboende ut handlingar, och upptäckte då att Asplunds bygg flera veckor innan mötet, hade lämnat in en ansökan om planbesked. Trots löftet om att få denna information, informerades aldrig de närboende. De närboende upplever därför att kommunens representanter talade osanning, och även undanhöll information. En tid senare framgick det av en artikel i tidningen, att situationen hade uppstått på grund av okunskap hos kommunens tjänstepersoner.

Ang Detaljplaneförslaget. Förslaget är ofullständigt. Det skrivs bara radhus, kedjehus, parhus och LSS-boende men inte HUR många eller dess placeringar. Både dess antal och form, utseende och dess placering i förhållande till gammal befintlig bebyggelse är av största vikt, inte minst för oss redan befintligt boende i området. Ej heller typ av LSS-boende.

Vid kontakt med kommunen framgick det att det vid tidpunkten var oklart vem som skall driva boendet, och även vilken typ av LSS-boende det skulle bli. Vid tidpunkten var det inte heller klart om LSS-boendet byggs i närtid. Det bedömdes dock finnas behov av planberedskap för att kunna bygga detta i framtiden.

Märkligt så här långt fram i planen att kommunen inte ens vet om det ska bli ett LSS-boende. Sakägare och kommuninvånare har under samrådstiden möjlighet att lämna synpunkter på detaljplaneförslaget men nu finns det ju inte mycket att lämna synpunkter på då planen är så ofullständig.

I "Behovsbedömningen" skrivs det att "Sektor Samhällsbyggnads gör bedömningen att planen och dess genomförande INTE kan antas medföra någon betydande miljöpåverkan enligt miljöbalken", "Kommunen bedömer att genomförandet av förslaget INTE kan antas medföra en betydande miljöpåverkan", "Dock bedömer Länsstyrelsen att planens genomförande KAN ha en betydande miljöpåverkan", "Kommunstyrelsen BESLUTAR att genomförandet av planförslaget INTE bedöms ha någon betydande miljöpåverkan varför någon strategisk miljöbedömning inte föreligger". Detaljplaneförslaget innehåller inte någon undersökning eller info om hur dessa beslut ang miljöpåverkan kommits fram till av varken Sektor samhällsbyggnad, Kommunen eller Kommunstyrelsen. Vill veta hur dessa beslut kommits fram till, varför redovisas dessa inte?

Kilen längst till väster i planområdet är sedan tidigare planlagd i detaljplanen som Natur, pga mycket gamla unika tallar 100-150 år gamla, men där avser kommunen nu helt märkligt eventuellt bygga ett LSS-boende. Hur kan kommunen rättfärdiga att såga ner friska gamla tallar i ett redan sedan tidigare detaljplanerat område NATUR när kommunen inte ens vet om det ska bli något LSS boende?

I "Detaljplan för Hasslum 3" skriver kommunen själva "För vegetation inom bestämmelsen NATUR ska befintliga träd så långt som möjligt bevaras. Grova tallar ska ha särskilt hög prioritet vad gäller bevarande. Stor restriktivitet ska tillämpas i fråga om fällning av träd på dessa ytor. Grova träd inom dessa områden ska bevaras och endast tas ner om de utgör en säkerhetsrisk eller står i vägen för utbyggnad av gatunätet. Grova träd ska inte fällas av den anledningen att de beskuggar tomter".

Att ta ner dessa grova tallar pga att man ska "bygga ut gatunätet", vilket ju inte är aktuellt då det är själva vitsen med kommunens favoritord "förtätning" att "spara in på" vägnät, gator och trottoarer inte alls är aktuellt så vad är anledningen till att ta ner tallarna mer än att gynna en lokal exploatörs bygge? Vid frågan till kommunen varför den västra kilen helt plötsligt skall ingå i detaljplanen fast den är märkt som NATUR ges svaret att det är "Politiken" som vill detta. Vilka "politiker" har sprungit runt i skogen i Hasslum och bestämt detta? Borde inte detta redovisas när det gäller unika bevarandevärda tallar 100 - 150 år gamla?

Kommunen pratar helt emot sig själva gällandes detta detaljplaneförslag. På mängder av ställen i kommunens handlingar bla. boendestrategiska program, Strategisk plan, Vision 2025 mm. mm. kan man läsa kommunens egna ord bla. "om naturnära boende", "värna om en god livskvalitet för alla", "människor möts, verkar och mår bra", "attraktiva boenden för alla kommuninvånare", "stor tillgång till naturnära boenden", "Skövdes boendemiljöer skall vara stimulerande för alla invånare", "Skövdes goda tillgång till grönska och naturområden skall befastas", "bostadsbyggandet skall präglas av hållbarhet och varsamhet med miljön och naturen", "i planering av nya bostadsområden är det många berörda parter som skall delta och ha möjlighet att komma till tals", "tillgång till grönska är en sådan faktor vars positiva påverkan på människans hälsa och välmående är mycket väl dokumenterad", "när Skövde kommuns invånare själva fått berätta vad de anser vara en attraktiv boendemiljö är utan tvekan tillgången till natur och grönska det som flest uppger som viktigt", "vi ska skapa attraktiva boendemiljöer som är anpassade till människors olika intressen och behov", "för att behålla vår attraktionskraft som kommun är det viktigt att vi fortsätter ta hand om vår stad och våra parker", "vi lyckas kombinera den stora stadens möjligheter och rika utbud med en naturnära enkelhet", "vi ska värna den vackra naturen i hala Skövderegionen". Dessa citat från kommunen bara fortsätter och fortsätter. Skövdes natur är inte bara berget Billingen, vi har mer natur och vill behålla den vi har, för allas vår skull. Skövde kommun kan inte få lov att växa på träd, grönytor och naturs bekostnad hur gärna tjänstemän och politiker vill. Utan natur överlever människan inte. Bevarandet av naturen är allas ansvar. Har inte Skövde kommun något som helst ansvar för sina

2025-02-19

uttalande i dessa offentliga handlingar? Jag anser att denna detaljplan följer inte alls Skövde kommuns egna angivna mål, planer och ambitioner som dom delgett sina kommuninvånare.

Alla familjer på Törnesticorpsvägen utom en har bott här i 20 till långt över 50 år. Vi har valt detta boende för vi gillar området, det är lugnt, närheten till naturen och till ett fantastiskt djurliv. Under alla år har det aldrig pratats om att "Hasslum skulle byggas ut och förtätas". Vi godtog byggandet av Hasslum 1-3 utan att överklaga just för vi fick löftet att "befintlig skog skulle bevaras" och "Hasslum etapp 3 var den sista utbyggnaden" av området. Caroline Caroline Caro uttalade sig nyligen i tidningen SLA ang byggandet och sa att "Hasslum är ett fint område". Klart det är fint men det beror enbart på att det är ett mindre område, villor med trädgårdar, äldre bebyggelse och att vi har natur, träd, träd i olika höjd, buskar och grönska. Hasslum kommer inte vara fint länge till om detta får fortgå. Inte heller kommer det vara ett attraktivt område med den enorma mängd av hus som planeras. En ful platt yta full med byggnader, inte ett dugg estetiskt tilltalande, charmigt eller familjärt. Det blir en betong och asfaltsdjungel, en miljö som inte alls kan anses passande i området varken för vuxna eller barn, helt utan grönska. Så tät bebyggelse som kommunen tillsammans med Asplunds bygg planerar är en källa till konflikter grannar emellan. Motiveringen att "förtäta är bra" blir lite fel här, alla måste fortfarande ta bilen vart dom än skall, finns ingen skola i närheten, ingen förskola, ingen mataffär, inga butiker, långt till idrottsaktiviteter. Redan boende måste få lov att ha en dräglig boendemiljö, en boendemiljö där man kan samla kraft både fysiskt och psykisk, återhämta sig, få ha ett privatliv utan kraftig insyn. Trafiken genom Hasslum är redan svår, behövs inte mer bilar in i området, det kommer bli en kraftig ökning om detaljplanen genomförs och ökad mängd avgaser. En så stor utbyggnad av Hasslum etapp 4 som kommunen och Asplunds bygg planerar är inte bara oacceptabel utan totalt respektlös mot djur, natur/miljö och redan boende i hela Hasslumsområdet boendemiljö. Denna detaljplan berör oss redan boende i området djupt, fysiskt, psykiskt, emotionellt och väcker starka känslor. Detaljplanen kommer överklagas.

Bemötande och kommentarer:

Planbeskrivningen justerades inför granskning 2, för att förtydliga förhållandet till Planprogram för Hasslum. Planförslaget avviker från planprogrammet, eftersom endast delar av det skogsområde som planprogrammet föreslår ska bevaras, behålls vid detaljplanläggningen. Samtidigt beskriver planprogrammet att det är viktigt att bevara värdefull natur vid framtida detaljplanläggning. Ur detta avseende är detaljplanen för Skövde 5:198 m.fl. (Hasslum) förenligt med planprogrammet, eftersom områdets befintliga naturvärden har utretts och beaktats. De områden med högst värden har planlagts som allmän platsmark NATUR. Det bör också understrykas att ett planprogram inte är juridiskt bindande.

Hur många nya bostäder som kan tillföras området är avhängigt ett antal olika faktorer, bland annat vilken typ av bostäder som byggs. Detaljplanen reglerar hur stor del av marken som får bebyggas. Inom de delar som är avsedda för parhus, radhus och kedjehus, är största tillåtna byggnadsarea 30 % av fastighetsarean inom egenskapsområdet.

Placeringen av den tilltänkta byggnationen framgår av illustrationerna i planbeskrivningen. Detaljplanen gör det dock möjligt att placera och utforma bebyggelsen på många olika sätt, inom ramarna för detaljplanens bestämmelser (på plankartan) som är juridiskt bindande. Den prickade marken på plankartan anger att marken här inte får förses med någon byggnad.

Vad gäller typen av LSS-boende, regleras det inte i en detaljplan. Planen anger markanvändningen B, dvs. bostäder.

Det stämmer att sektor samhällsbyggnad bedömde att detaljplanen inte kan antas medföra någon betydande miljöpåverkan. Länsstyrelsen bedömde därefter i sitt yttrande daterat 2022-03-16 att betydande miljöpåverkan orsakat av planens genomförande inte går att utesluta, och att detta behöver utredas vidare. Skälet till Länsstyrelsens ställningstagande var att det vid den tidpunkten inte fanns någon natur- eller häckfågelinventering framtagen, och att det därför inte gick att bedöma artskyddsfrågan. I det fortsatta planarbetet utredes sedan artskyddsfrågan.

I behovsbedömningen (bilaga A i planhandlingarna) redovisar kommunen hur man kommit fram till beslutet om betydande miljöpåverkan.

Tallarna i planområdets västra del har inventerats och mätts in. De tallar som bedömts som bevarandevärda har planlagts inom allmän plats NATUR. Närmast NATUR-området finns prickad mark med två utförandebestämmelser som reglerar att marken här inte får schaktas eller hårdgöras. Avsikten med det är att skydda tallarnas rotsystem.

Kommunen har som avsikt att bygga ett LSS-boende.

Vad gäller skrivelsen om naturhänsyn i detaljplanen för Hasslum etapp III, handlar denna text endast om de ytor som planlagts för NATUR i just den detaljplanen. Det vill säga området i norr och öster inom etapp III.

Det stämmer att förtätning till stora delar handlar om att ta tillvara på resurser och investeringar som redan gjorts i kommunen, t.ex. befintlig infrastruktur. I samband med större förtätningssprojekt behöver den befintliga infrastrukturen ofta även kompletteras och byggas ut.

Vad beträffar skrivelserna i Skövde kommuns strategiska dokument, är detaljplanen för Skövde 5:198 m.fl. (Hasslum) på flera sätt förenlig med dessa. Ungefär 20% av planområdets totala yta planläggs som NATUR, där områdets högsta naturvärden bevaras. Planen anger också att nya träd ska planteras (n3). Ur detta perspektiv tillgodoser detaljplanen det naturnära boende som eftersträvas, där människors livskvalitet värnas. Planförslaget ger även förutsättningar för människor att mötas, verka och må bra. Eftersom den natur som sparas planläggs som allmän plats säkerställs tillgången till grönska även för övriga boende i Hasslum, och i Skövde. Vid planeringen har många berörda parter deltagit och getts möjlighet att komma till tals.

Som framgår av den nya översiktplanen (ÖP2040), antagen av kommunfullmäktige 2024-09-09, är den önskade utvecklingsinriktningen att Skövde stad och centralort ska växa centralt samt åt norr och öster. Målsättningen är att skapa ett hållbart samhälle, och att skapa närhet genom kompletterande byggnation. I den nära staden finns god tillgång till

mycket för många. Om staden tillåts breda ut sig når vi inte denna målsättning. Skövde kommun är medvetna om att en stor del befintlig grönska i detta fall får stå tillbaka till förmån för förtätning.

Detaljplanen reglerar hur stor del av marken som får bebyggas (se e1, e2, e3 på plankartan). Inom planområdet sparas ungefär 20% av ytan som NATUR, och det finns en planbestämmelse som anger att nya träd ska planteras (n3). Att området kommer att upplevas som en betong- och asfaltsdjungel helt utan grönska är därför mindre sannolikt. Höjden på den tilltänkta bebyggelsen har anpassats med hänsyn till befintlig bebyggelse.

Hasslum ligger ca. 2 km från centrum. Det bedöms därför finnas goda möjligheter att välja hållbara transportsätt istället för att ta bilen. Eftersom Skövde kommun även arbetar med förtätningssprojekt i angränsande stadsdelar, minskar avstånden till service osv. på sikt. I stadsdelen Mariesjö (Skövde Science City) antogs nyligen en detaljplan för bl.a. en ny högstadieskola, en idrottshall samt en större livsmedelsbutik, belägen ca. 700 meter från Hasslum. I Mariesjö planeras även för en större stadsdelspark ca. 450 meter från planområdet i Hasslum. Andelen grönyta inom Mariesjö kommer att öka betydligt jämfört med idag.

Ett genomförande av detaljplanen innebär att nuvarande trafikmängder i området ökar. De framtida trafikmängderna bedöms dock inte medföra framtida säkerhets- eller framkomlighetsproblem.

Det stämmer att stora delar av det befintliga grönområdet försvinner vid ett genomförande av detaljplanen. De delar med högst naturvärden inom planområdet i Hasslum ska dock bevaras. De utredningar som gjorts visar att det finns förutsättningar för de skyddade arter som finns i området, att fortleva i området och i omkringliggande miljöer vid ett genomförande av detaljplanen, om vissa skyddsåtgärder vidtas. Enligt avtal med Skövde kommun ska exploatören vidta dessa åtgärder.

2025-02-19

Skövde 5:382

I över 20 år har jag och min familj bott i Hasslum på Törnesticsvägen. Ett boende vi valde med stor och noggrann omsorg. Vilde bo i villa, ha trädgård, lugn omkring oss. Träd, skog, buskar och vårblommor nära inpå. Det Skövde kommun nu planerar ihop med denna lokala exploatör, Asplunds bygg, denna nya sk detaljplan, är ingenting annat än ett hårt mot oss sedan länge boende på Törnesticsvägen. Inte bara tänker Skövde kommun skövla alla träd, buskar och blommor. Skövde kommun tar fullständigt ifrån oss all form av lugn, ro, tystnad, trygghet, grönska, djurliv, vindens sus i träden, vårt välbefinnande, chans till återhämtning och vår möjlighet till ett privatliv. Radhus planeras bara metrar från vår tomtgräns utan någon som helst möjlighet till att slippa insyn från främmande människor. Skövde kommun och Asplunds byggs planer är att täcka hela ytan med radhus efter radhus efter radhus. Det har pratats om 60 st. Inget blir kvar av denna befintliga skog. Skogen, befintlig skog, som Skövde kommun stod och lovade oss få vara kvar på mötet vi var på i kommunhuset för flera år sedan. Kommunen ska hålla löften man kommuninvånarna ger! Detaljplanen blir en asfalts och betongdjungel helt utan grönska. Ingen lämplig miljö för varken barn eller vuxna. Bilar och trafik överallt. Vi vill inte ha mer buller, avgaser. Och alla dessa gatlyktor, ytterlampor, billyktor. Hasslum är ett gammalt område med äldre hus med uppväxta trädgårdar. Detaljplan kommer förstöra dess familjära karaktär totalt. Längst ut till vänster skall kommunen såga ner dessa jättegamla ståliga tallar. Tallar som är 100-150 år gamla. Vackra och friska tallar. Kommunen ska bygga ett LSS boende där. Som dom enligt egna ord inte ens vet i dagsläget om det ska bli ett. Eller behövas ett. Denna yta som dessa stora tallar står på är redan sedan tidigare detaljplanerat som Natur. Detaljplanen för dessa ska kommunen ändra. Tallarna har från en dag till en annan tydligen helt tappat sitt värde som bevarandevärd Natur. Detaljplansförslag får underkänt. Känns som ett desperat hafsverk för att blidka en lokal exploatör. Detaljplansförslaget är inte fullständigt. Den enda infon detaljplansförslaget ger sakägarna och kommuninvånarna är en yta och här ska byggas radhus, parhus, kedjehus och LSS boende. Inte hur många radhus, parhus, kedjehus eller LSS boende. Ingen placering på dessa byggnader har angetts. Utseende, form, storlek på dessa byggnader finns inte

angivet. Tre träd är inritade i detaljplanen att dom skall sparas. Det är allt. Finns inte plats bland alla dessa byggnader att ha några träd kvar. Eller plantera nya. Skövde kommun har ingen rätt att bygga på mark dom lovat ska stå orörd. Även villaägarna i det nya området runt Insatsvägen blev lovade när dom köpte sina tomter att befintlig skog skulle stå kvar. Motställer oss hela detaljplansförslaget och detaljplanen kommer överklagas.

Bemötande och kommentarer:

Ett genomförande av detaljplanen kommer inte innebära att all befintlig grönska försvinner. De delar av planområdet som har högst naturvärden ska bevaras. Dessa ytor har därför planlagts med markanvändningen NATUR. Avgränsningen av NATUR-ytorna har gjorts i dialog med en biolog från Enviroplanning, för att säkerställa att ytorna blir tillräckligt stora för att skydda de naturvärden som finns. Detaljplanen styr även att ny grönska ska tillskapas inom planområdet.

Vad gäller de skyddade arter som finns i området, bland annat brungröda, visar de utredningar som gjorts att det finns förutsättningar för dessa arter att fortleva i området och i omkringliggande miljöer vid ett genomförande av detaljplanen, om vissa skyddsåtgärder vidtas. Enligt avtal med Skövde kommun ska exploatören vidta dessa åtgärder.

Den prickade marken på plankartan anger att marken här inte får förses med någon byggnad. Inom den södra delen av planområdet, mot villatomterna utmed Törnesticsvägen, finns en remsa med prickad mark som är 4,5 meter. Inom denna prickade remsa ska ett dagvattendike anordnas, samt träd planteras.

Detaljplanen reglerar hur stor del av marken som får bebyggas. Inom de delar som är avsedda för parhus, radhus och kedjehus, är största tillåten byggnadsarea 30 % av fastighetsarean inom egen-skapsområdet.

När planprogrammet för Hasslum togs fram bedömdes det inte aktuellt att detaljplanelägga nuvarande planområde. Planprogram är dock inte juridiskt bindande och kan komma att bedömas mindre aktuella efter en tid. I takt med att Skövde växer blir områden som tidigare varit i utkanten

2025-02-19

mer centrala. Detaljplaneprocessen innebär en prövning, som bland annat visar på vilka delar av planområdet som är lämpliga att bebygga, och vilka delar som ska sparas och som i detta fall planläggs som NATUR.

Tallarna i planområdets västra del har inventerats och mätts in. De tallar som bedömts som bevarandevärda har planlagts inom allmän plats NATUR. Närmast NATUR-området finns prickad mark med två utförandebestämmelser som reglerar att marken här inte får schaktas eller hårdgöras. Avsikten med det är att skydda tallarnas rotsystem.

Hur många nya bostäder som kommer att tillföras området är avhängigt ett antal olika faktorer, bland annat vilken typ av bostäder som byggs. Placeringen av den tilltänkta byggnationen framgår av illustrationerna i planbeskrivningen. Detaljplanen gör det dock möjligt att placera och utforma bebyggelsen på många olika sätt, inom ramarna för detaljplanens bestämmelser (på plankartan) som är juridiskt bindande.

Detaljplanen anger inte att endast tre träd ska sparas. Totalt planläggs ca. 7150 m² av området som NATUR, vilket motsvarar ungefär 20% av planområdets totala yta. Eftersom exploateringsgraden regleras (e1, e2, e3 på plankartan) finns det även möjlighet att spara träd och grönska, och tillföra ny, inom ytorna avsedda för bostäder (B). Det finns även en planbestämmelse som anger att nya träd ska planteras (n3).

Brandmannen 2

Att Skövde kommun växer är tydligt ett självändamål inom kommunens politisk ledning. Detta har jag inget att erinra emot, utan kan endast konstatera att förtroendefrågan här ligger i huruvida stringensen avseende tillväxt visavi de trivsselfrågor som adresseras inom kommunens vision sker i harmoni eller negativt avviker från densamma.

Sakfrågan i detaljplanen som jag har anmärkningar på avser de negativa effekter en utbyggnation av området kommer ha på en redan bristfällig trafik-säkerhetssituation. En bisats till denna huvudsakliga fråga är en anmärkning på den flyktighet den kommunalpolitiska nivån ger tecken på, angående

den försämring i boendemiljö den planerade byggnationen bedöms medge.

Citaten nedan är hämtade ur Detaljplan för Skövde 5:198, bilagor till granskningshandlingar.

Det ska dock tilläggas att även om det inte kommer uppstå några framkomlighetsproblem i området så innebär denna trafikökning en procentuell relativt stor ökning för de som redan bor i området. Detta kommer öka trafiken och även bullernivåerna om dock från låga nivåer. (Trafikutredning - bilaga K)

Viktigt att tillägga gällande trafikflödet på Insatsvägen är att området under de senaste åren byggts ut vilket kan innebära att trafikflödet idag är något högre. (Trafikutredning - bilaga K)

Dessa två ovanstående citat påvisar att detaljplanens utredning förutspår försämringar i boendemiljön för i området redan boende. Ett konstaterande som kommunen politisk ledning inte på något sätt har agerat på eller bemödat sig med att kommentera. Istället har andra drivkrafter förmått kommunledningen att utan åtgärder gå framåt i processen istället för att återremittera och genomarbeta ärendet ur fler perspektiv än tillväxt.

Hållplatsen är dock placerad i innerkurva vilket försämrar siktförhållandena. (Trafikutredning - bilaga K)

När bussen står inom hållplatsen blir sikten sämre för de fordon som ska svänga österut på Hasslumvägen. Bussen angör hållplatsen tre gånger i timmen under vardagar. Under vardagar i rusningstrafik så kommer bussen att angöra hållplatsen och avgå från hållplatsen under samma minut eller minuten efter. Detta gör att bussen skymmer sikten i korsningen under en begränsad tid, under vilken fordonsförare från Insatsvägen får iaktta viss försiktighet när de ska svänga mot Hasslumvägen. (Trafikutredning - bilaga K)

Citaten ovan påvisar den accentuerade trafikfarliga situation som uppstår, i en redan riskfylld inramning, då en buss står på busshållplatsen.

Efter kontakt med det lokala bussföretaget Nobina, som genomför kollektivtrafikuppdraget åt Västtrafik, kommer slutsatsen - att den förhöjda risken med nedsatt sikt endast gäller under en momentan tidsperiod - på skam. Förhållandena är istället sådana att den aktuella busshållplatsen är en ändhållplats. Detta föranleder i sin tur att det flera

2025-02-19

gångar per dag förläggs en så kallad "förarvila" i anslutning till denna, vilket medför att chauffören enligt lag måste stanna och vila för att därefter kunna framföra sitt fordon på ett trafiksäkert sätt. För att tillmötesgå arbetsmiljöbestämmelserna har Nobina även placerat en toalett vid hållplatsen, så att bussföraren ska kunna nyttja denna facilitet under sin lagstadgade rast.

Sammantaget ger detta vid hand att balansen mellan vision och tillväxtambition tyvärr överväger till fördel för drivkrafter som har andra agendor än de boendes trivsel. Det är tydligt att kommunledningen antingen inte fått ett heltäckande beslutsunderlag avseende de markanta trafiksäkerhets risker ett ökat fordonsantal medför i en redan anmärkningsvärd situation eller valt att inte fästa någon större vikt vid densamma. Oavsett anledning till att detta faktum åsidosatts i den sammanvägda analysen är det av vikt att våra beslutsfattare informeras över vad de fattar beslut om och konsekvenserna av desamma.

Jag yrkar på att ärendet återremitteras och genomlysas av en mer djupgående flödesprocess, vilket torde rendera i ett antal slutsatser över vad som behöver tillrättaläggas i trafikinfrastrukturen innan en ev. byggnation kan tänkas påbörjas. Allt annat är att med emfas förminska de risker för liv och lem en ytterligare försämring av trafiksituationen som en utbyggnation medför.

Bemötande och kommentarer:

Syftet med trafikutredningen är att utreda hur den framtida bebyggelsen kan komma att påverka trafiksituation i området.

Trafikutredningen visar, vilket även framgår av citaten i yttrandet, att trafiksituationen i området kommer att förändras och på flera sätt påverka de redan befintliga boende i Hasslum. Samtidigt finns det inget som visar på att den föreslagna exploateringen skulle vara olämplig, eller att särskilda åtgärder behöver vidtas för att exploateringen ska kunna accepteras.

Utredningens slutsats är att den nya förväntade trafikmängden (383 fordon per dygn) är en trafikmängd som Insatsvägen anses klara utan att några åtgärder behöver genomföras. De framtida trafikmängderna bedöms inte medföra framtida framkomlighetsproblem i området. Korsningen

Hasslumvägen – Insatsvägen bedöms inte heller ha några kapacitetsproblem efter att området är utbyggt. Att sikten i korsningen begränsas under en begränsad tid bedöms inte vara en större trafiksäkerhetsrisk.

Yttrandet är i sin helhet sammanfattat i detta granskningsutlåtande. Politikerna har därmed tagit del av det inför beslutet om detaljplanens antagande.

Gnistan 11

Vi motsätter oss byggnation enl detaljplan Skövde 5:198 hasslum mfl

Trafik

Fördubbling av trafik på en redan hårt ansträngd väg med mycket trafik, höga hastigheter samt buller. Mycket stor olycksrisk. Anlägg egen infartsväg, samma som nedan.

Enligt bilderna som illustrerats så kommer tre utav befintliga villor längs Insatsvägen ha en utfart från de nya området mitt emot sitt hus. De kommer alltså få sitt hem upplyst av strålkastarna på bilar som ska ut X antal gånger per dag under mörkerperioden, ofrivilligt. Förslag är att de får en egen infartsväg vid början av Insatsvägen alternativt hasslumsvägen.

Den befintliga skogsområdet mellan etapp 3 / törnestorpsvägen har blivit lovad att få stå kvar enligt planprogram hasslum samt tidigare uppstartsmöten inför etapp 3. Ur planprogram hasslum:

Av den befintliga skogen som vetter mot villorna vid Törnestorpsvägen, kommer ett ca 150 x 40 m stort område att sparas. Området föreslås inordnas i detaljplanelagt område som allmän platsmark av samma skäl som ovanstående skogsområde.

Vi vill att detta område sparas så som ni sagt och skrivit enl ovan!

Enligt dagvattenutredning föreslås ett 3,5m brett makadamdike mot Insatsvägen. Befintlig växtlighet tas alltså bort? Förslag är att man planterar insynskyddade växter/träd längs hela vägen för att skapa insynsskydd för oss på insatsvägen.

Bemötande och kommentarer:

Trafikutredningen visar att trafiksituationen i området kommer att förändras och på flera sätt påverka de redan befintliga boende i Hasslum. Samtidigt finns det inget som visar på att den föreslagna exploateringen skulle vara olämplig, eller att särskilda åtgärder behöver vidtas för att exploateringen ska kunna accepteras.

Detaljplanen hindrar utfart mot Hasslumsvägen.

Planbeskrivningen justerades inför granskning 2, för att förtydliga förhållandet till Planprogram för Hasslum. Planförslaget avviker från planprogrammet, eftersom endast delar av det skogsområde som planprogrammet föreslår ska bevaras, behålls vid detaljplanläggningen. Samtidigt beskriver planprogrammet att det är viktigt att bevara värdefull natur vid framtida detaljplanläggning. Ur detta avseende är detaljplanen för Skövde 5:198 m.fl. (Hasslum) förenligt med planprogrammet, eftersom områdets befintliga naturvärden har utretts och beaktats. De områden med högst värden har planlagts som allmän platsmark NATUR. Det bör också understrykas att ett planprogram inte är juridiskt bindande.

Vid anläggandet av det dike som föreslås utmed Insatsvägen, kommer befintlig växtlighet att behöva tas bort. Planbestämmelsen n3 anger att nya träd (trädrad) ska planteras utmed diket. Detta gäller även för det dike som anläggs i planområdets södra del.

ÖVRIGA*SGI*SGI:s synpunkter

Enligt 2 kap 5 § PBL ska bebyggelse och byggnadsverk lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till bland annat människors hälsa och säkerhet samt med hänsyn till risken för olyckor, översvämning och erosion. En redogörelse för planområdets och angränsade områdens geotekniska förutsättningar med tillhörande utredningar och planbestämmelser finns till stor del beskriven för aktuell detaljplan.

Geoteknisk utredning

SGI anser att den geotekniska utredningen [7] behöver kompletteras med en bedömning av stabiliteten i den östra delen av planområdet, för slänter både inom och i anslutning till planområdet. Detta då SGU identifierat denna del som ett akksamhetsområde med avseende på "Förutsättningar för skred i finkornig jordart". SGI noterar även att planbeskrivningen [2] och PM dagvatten [7] beskriver en utbyggnad av dagvattendammen. Det är därmed av vikt att stabiliteten bedöms för såväl befintliga som planerade förhållanden. Eventuella lastrestriktioner eller begränsningar i dagvattendammens utformning som framkommer av den geotekniska utredningen bör inarbetas i planbeskrivningen.

Bemötande och kommentarer:

Inför detaljplanens antagande har den geotekniska utredningen reviderats, för att verifiera att tillfredsställande stabilitet råder för dagvattendammarnas slänter (befintlig samt planerad damm). Beräkningarna visar att tillfredsställande stabilitetsförhållanden föreligger såväl för befintlig belastning som från framtida tillkommande belastningar. Restriktioner i form av planbestämmelser om markbelastning har därför inte ansetts krävas.

Inför antagandet har den reviderade utredningen bilagts planhandlingarna, och planbeskrivningen har förtydligats.

Brandbilen 9

Nedan följer de synpunkter som jag tycker finns kring förslaget till detaljplan. I huvudsak anser jag att det finns behov av djupare planering och hantering av trafiksituation.

Trafiksituation

I detaljplanen är man medveten om, och anger, att trafikmängden kommer att öka utifrån förslaget, men det saknas trafikåtgärder för att hantera detta och skapa en säker trafiksituation för trafikanter och fotgängare. Specifikt är utfart från Insatsvägen till Hasslumsvägen idag en besvärlig korsning som inte är trafiksäker. Med en betydande ökning av trafik kommer denna korsning förvärras och skapa högre risker till kollisioner och risk för att personer kommer till skada. Jag är därav förvånad att man

2025-02-19

inte tar detta på allvar och snarare negligerar ökad risk för allvarliga olyckor. Det är en rad olika problem som interagerar i korsningen Insatsvägen/Hasslumsvägen:

- Öster ut är det ett backkrön i kurva som gör att bilar från Hasslums industriområde ej syns förrän nära korsningen och det är svårt att bedöma hastigheter.
- Korsningen har ett övergångsställe rakt över Hasslumsvägen. Likaså är det ett övergångsställe över Insatsvägen.
- Väster ut så finns anlagt trafikbegränsning innan Hasslumsvägen korsar Lövkullevägen. Befintlig utformning som ej är vanligt trafikgupp eller motsvarande medför att trafik ofta köar upp som i sin tur leder till att det står fordon köade och kan stänga infart/utfart till Insatsvägen.
- Lövkullevägens busshållplats är en ändhållplats och bussar står därav ofta längre tider för rast och inväntan av att följa busstabell. Detta skapar skymd sikt i korsningen och en stor risk för fotgängare som går över övergångsställen. Slutsats i detaljplanen relaterat till trafik har varit att det är skymd sikt endast under korta tider då buss står parkerad vid hållplats och att detta då skulle vara okej. Med skymd sikt, ökad trafikmängd och ta i beräkning då det är mörkt finns stor risk att en fotgängare skulle kunna bli påkörd vid övergångsställe. Är detta okej?

Jag hävdar att trafikutredningen och åtgärder kring utfart Insatsvägen/Hasslumsvägen är undermålig och behöver göras om. Förslagsvis skulle det behövas en rondell i korsningen och/eller flytta fram busshållplatsen samt se över trafikgupp in mot Lövkullevägen. Kort sagt göra en helhetsanalys av korsningen med relevanta åtgärder så att man inte ökar risk för olyckor.

Övriga frågeställningar

Mark- och miljödomstolen har upphävd kommunens beslut att anta detaljplan utifrån felaktigheter i detaljplanen. Därefter har kommunen valt att ta om planprocessen från granskningskedet och framåt. Hur kommer det sig att man inte valt att ta ett förnyat samråd? Senaste samrådet som detaljplanen baserar sig på genomfördes 2022. Samrådet borde ge möjlighet att få in bra synpunkter och ge en konstruktiv dialog.

I förslaget kvarstår ett stort antal fastigheter på en liten yta och det fanns en förhoppning om att det skulle tagits fram en mer positiv omfattning utav bebyggelse. Ett mer rimligt förslag att beakta vore att reducera det totala antalet radhus/parhus inom området och istället bevarar mer naturytor och luft mellan fastigheter. Det hade då skapat ett mer positivt helhetsintryck och samtidigt gett möjlighet för fortsatt djurliv och gröna skärmar i området.

Bemötande och kommentarer:

Vad beträffar korsningen Insatsvägen-Hasslumsvägen, visar trafikutredningen inte bedöms ha några kapacitetsproblem efter att området är utbyggt. Att sikten i korsningen begränsas under en begränsad tid bedöms inte vara en större trafiksäkerhetsrisk, enligt utredningen.

Istället för att justera handlingarna och därefter anta detaljplanen, valde kommunen att gå tillbaka ett steg i processen och genomföra granskning. Detta för att, precis som vid samrådsskedet, göra planförslaget tillgängligt så att myndigheter, sakägare och andra som berörs av planen får möjlighet att lämna synpunkter. Att gå tillbaks ytterligare ett steg i processen, och ta om samrådet, ansågs inte nödvändigt eftersom planförslaget som sådant inte har ändrats något sedan planen överklagades. De punkter som låg till grund för mark- och miljödomstolens upphävande av antagandebeslutet, bedömdes även kunna hanteras inom ramarna för en ny granskning och därefter ett nytt antagande.

Det markavtryck som bebyggelsen tillåts göra är begränsat. Hela planområdet är ca. 3,3 hektar stort. Bestämmelser om största tillåtna byggnadsarea (e) reglerar att ca. 22 % av planområdets totala yta kan bebyggas (ca. 7320 m²). Det finns därmed goda möjligheter att bebehålla och/eller tillskapa grönska. Delar av området är även planlagt som NATUR, av hänsyn till befintliga naturvärden. Hur många bostäder det blir beror bland annat på storleken på de enheter som byggs.

Skövde 5:170

Angående förtätning av nybyggande i Hasslum radhus/parhus/kedjehus och ett LSS boende. Måste man bygga på varenda liten gräsfläck/skogsdunge i hela Skövde?

Har inte Hasslum fått nog nu av bebyggelse så att de som redan bor där och som vill bo där i framtiden har lite grönt kvar för barn och djur?

Det ni gör nu/vill göra går aldrig att göra ogjort och då klimatet med alla miljöförstöringar ökar i snabb takt så behöver den gröna ytan som är kvar få finnas som vindskydd mot brand, vatten, översvämningar, skugga och vara ett område där djur som katter och andra smådjur kan få ligga i skydd från vägen och olika väder. De på Törnatorpsvägen som har valt att bo just där för att det är lite skyddat. De får ju nog av all trafik och ljud nerifrån industriområdet. De har ju lite kvar av känslan att bo i skogen just nu och kan sitta ostört på sina uteplatser. Detta tar ni ifrån dem genom att bygga mer och deras vindskydd försvinner liksom lugnet i sitt hem och slippa se grannen dricka sitt morgonkaffe.

Nya generationer kommer att växa upp i Hasslum och låt lite av det "gamla" få vara kvar så att Hasslum kan få ge och skapa fina minnen även för nästa generation. Så inte all historia går i graven. Det går alltid att bygga om kris av bostäder skulle uppstå om 50 år men det går ALDRIG att få tillbaka detta lilla naturområde som även det nu är på väg att försvinna. Skogen där grodyngel fanns i bäcken, där vårblommorna blommade stolt, där alla överkörda djur ligger begravda, där det har klättrats i träd i

generationer. Jag är tredje generationen i min familj som har fått äran att växa upp Hasslum och dit jag alltid har haft längtan hem till. Jag önskar framtida barn att få önska samma sak.

Detta förstör människors både psykiska och fysiska mående att förtäta områden. Vart ska katter kunna ta vägen? Alla vill inte ha andras katter i sin lilla trädgård. Var ska hundar rastas? Ska Hasslumsborna åka upp till Berget för att både kunna motionera och rasta sina hundar? Var ska alla harar, rådjur, rävar, fåglar och andra smådjur kunna ta skydd, Förre hade Hasslum ett rikt djurliv och fåglar som tyvärr har försvunnit mer och mer. Även om ni politiker inte bryr er om djuren så gör jag och Hasslumsbor det och de berikar våra liv.

Var ska korparna flytta, paddorna som dessutom är fridlysta? Alla Sveriges vilda fågelarter och kräldjursarter är fridlysta i hela landet.

Trafiken är redan i dag katastrof på Hasslumsvägen och alla kör för fort. På kvällar och nätter körs epa-traktorer och andra bilar runt med högmusik. Tänk er då 60 hus till hur mycket trafiken kommer att öka. Hus där alla har minst en bil, stöket från bygget kommer störa under lång tid.

Det blåser konstant i Hasslum nu förtiden finns inte längre något skydd som skogen utgjorde förr.

Är mycket avgaser och luften är inte så klar och ren som den en gång i tiden var då skogen var tät och fin. Vilket påverkar bär, svamp, fruktträd och bärbuskar och odlingar i trädgårdar. Jag växte upp i Hasslum och älskade att det var just mycket skog/natur och lugnet från stan. Det gick att ladda batterierna, njuta av tystnaden. Nu är det konstant ljud/oljud. Vilket är jätte stressande som påverkar både sömn och blodtryck.

Hur ska det kunna gå att få skugga, vatten att rinna undan vid oväder och få syre av träden om allt detta försvinner? Värmen kommer bara att öka och med hus och asfalt kommer det bli svårt för både djur och barn att kunna vara utomhus. Tänk på framtiden och inte bara en ekonomisk vinning. Då allt bara handlar om pengar och att bygga så mycket det bara går. Vill ni själva bo i förtätat område? Politiker i Skövde vill att människor ska flytta hit och vilja bo kvar. Göra bra reklam och ha ett rikt hälsosamt naturliv. Men då måste ni se till att det finns områden för alla. Även områden där det dessutom har lovats att inte bygga mer i. De som valde att köpa hus/radhus ska inte nu behöva sälja i panik för att komma ifrån detta kaos innan spaden sätts i jorden för att bygga mer.

Att bo i Hasslum har alltid känts som att bo i stan fast på landet, lugnt, tryggt och det gav mig en fantastisk uppväxt. Där jag alltid drömde om att få bo för alltid. Men nu är det mest med sorg i hjärtat att se hur allt har blivit och det är en stress över att det ALDRIG finns någon tystnad. Att se överkörda djur övervägande katter och veta att en familj nu kommer att sakna och få avgrundsdjup sorg av sin älskade familjemedlem blir bara vanligare och vanligare.

2025-02-19

Beslutet är väl redan taget av er politiker men har ni något hjärta och medmänsklighet så stoppar ni detta bygge nu innan det är för sent. Så att Hasslumsborna kan få lite tilltro till er och visa att ni faktiskt lyssnar på era invånare/boende i Hasslum och tar det seriöst och håller era löften. Ger dom lite ro i sitt boende och områdesmiljö. Inte bara ser allt som ekonomisk vinning. Finns inget i detta som gynnar Hasslumsborna mer än ledsna och svikna människor.

Det är redan en rejäl ökning av människor som går, åker och vistas här i Hasslum och brott/förstörelse har ökat. Vill ni själva bo i ett sådant område? För allas säkerhet framför allt för barnen som borde kunna få växa upp liksom jag gjorde i en lugnare miljö. Ni vill ju att barn ska vara ute mer så ta inte bort naturliga miljöer som finns för dom att klättra i träd, bygga kojor och utforska naturen med blommor, djur och utforska sin fantasi. Det räcker väl med alla nya företag som kommer att bygga och öppna här i Hasslum. Bara där kommer trafiken, buller och miljöförstöringar att öka. Vill ni utsätta människorna i Hasslum för mer buller som på sikt förstör deras hälsa och sömn?

Är det inte sådant som ska gynnas att ha en lugn boendemiljö och att få leva tryggt i sitt område?

Bemötande och kommentarer:

Skövde kommun har inte som avsikt att bebygga varje grönyta, varken inom kommunen eller inom planområdet i Hasslum. De delar med högst naturvärden inom planområdet i Hasslum ska bevaras. Dessa ytor har därför planlagts med markanvändningen NATUR. Avgränsningen av NATUR-ytorna har gjorts i dialog med en biolog från Enviroplaning, för att säkerställa att ytorna blir tillräckligt stora för att skydda de naturvärden som finns.

Totalt bevaras tre befintliga naturytor, vilka planläggs som NATUR. Detaljplanen säkerställer också att det ska anläggas dagvattendiken; ett mot Insatsvägen i norr och ett mot villatomterna söder om planområdet. Intill dessa dagvattendiken ska träd planteras, enligt planbestämmelse n3. Detaljplanen styr även i vilken utsträckning som marken inom området får hårdgöras (bestämmelser b2 och b3). Även ett värdefullt träd i området bevaras (bestämmelse n1). Sammantaget innebär

det att delar av befintlig grönska bevaras, och ny tillskapas, inom området.

Detaljplanen har tagit höjd för framtida klimatförändringar. Ett genomförande av planförslaget har bedömts lämpligt, bland annat utifrån ett dagvatten- och skyfallsperspektiv. De grönytor som behålls, och den grönska som tillförs, kommer att kunna bidra till skugga och fungera som vistelseområden. Trots att delar av nuvarande grönska ska behållas så innebär planförslaget självklart en påtaglig förändring.

Vad gäller de skyddade arter som finns i området, bland annat brungröda, visar de utredningar som gjorts att det finns förutsättningar för dessa arter att fortleva i området och i omkringliggande miljöer vid ett genomförande av detaljplanen, om vissa skyddsåtgärder vidtas. Enligt avtal med Skövde kommun ska exploatören vidta dessa åtgärder.

Vad beträffar Hasslumsvägen, finns ett pågående projekt inom kommunen för att se över vägens dragning.

Ett genomförande av detaljplanen innebär att nuvarande trafikmängder i området ökar. De framtida trafikmängderna bedöms dock inte medföra framtida säkerhets- eller framkomlighetsproblem.

Genom förtätning inom befintliga områden kan den infrastruktur (vägar, ledningsdragningar osv.) som redan är utbyggd nyttjas, och fler människor kan bo på gång- och cykelavstånd till centrum och övrig service, vilket minskar bilberoendet. Syftet med förtätningen är så sett att uppnå en ökad hållbarhet.

Yttrandet är i sin helhet sammanfattat i detta granskningsutlåtande. Politikerna har därmed tagit del av yttrandet inför beslutet om detaljplanens antagande.

2025-02-19

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING

Med anledning av under granskningen inkomna synpunkter, föreslås följande förändringar och tilllägg göras i detaljplanen:

Plankarta

- Justering av radier (KLM).
- Planbestämmelse som hindrar utfart mot Hasslumsvägen (KLM).

Planbeskrivning

- Förtydligande om geoteknik (släntstabilitet i öster).
- Uppdaterad bilaga (geoteknik).
- Beskrivning av ny planbestämmelse som hindrar utfart mot Hasslumsvägen.
- Förtydligande att det vid avstyckning i flera fastigheter kan vara aktuellt med gemensamhetsanläggning för vatten och avlopp.
- Förtydligande att gemensamma avfallslösningar bör regleras med gemensamhetsanläggning.
- Förtydligande kring avtal.
- Förtydligande kring ansvar för dagvattendiken.
- Förtydligande kring tänkt fastighetsreglering.
- Förtydligande att enskild mark som är planlagd för allmän plats kommer att kunna lösas in av kommunen, och vilka fastigheter som berörs.

Andra större förändringar av detaljplaneförslaget som inte varit resultatet av yttranden under granskningen föreslås vara att:

Planbeskrivning

- Tilllägg under rubriken "Kommunala beslut i övrigt" (beslut om behovsbedömning och beslut om granskning).

Därutöver har förtydliganden och redaktionella justeringar som uppdragats under granskningstiden inarbetats i detaljplanen.

Justeringen/arna enligt ovan bedöms inte föranleda att planförslaget behöver ställas ut för förnyad granskning.

De synpunkter, som framförts under planarbetet, har avvägts mot intresset att planlägga området. Även allmänna intressen har därvid beaktats.

Sektor samhällsbyggnad bedömer att detaljplaneförslaget innebär en lämplig avvägning mellan olika intressen.

KVARSTÅENDE SYNPUNKTER

SYNPUNKTER UNDER SAMRÅDSTIDEN

Skriftliga synpunkter som inkommit under samrådet och bedömts inte fått dem helt tillgodosedda

Sakägare och nyttjanderättsinnehavare

- Fastighet Brandmannen 2
- Fastighet Gnistan 11
- Fastighet Gnistan 13
- Fastighet Gnistan 13
- Fastighet Skövde 5:200
- Fastighet Skövde 5:200
- Fastighet Skövde 5:201
- Fastighet Skövde 5:201, m.fl .
- Fastighet Skövde 5:204
- Fastighet Skövde 5:205
- Fastighet Skövde 5:209
- Fastighet Skövde 5:382

Övriga privatpersoner

- Fastighet Brandbilen 9
- Fastighet Stegbilen 1

SYNPUNKTER UNDER FÖREGÅENDE GRANSKNING

Skriftliga synpunkter som inkommit under den förra granskningen (22 mars - 13 april 2023) och bedömts inte fått dem helt tillgodosedda.

Sakägare

- Fastighet Brandmannen 2
- Fastighet Gnistan 13
- Fastighet Gnistan 13
- Fastighet Skövde 5:200
- Fastighet Skövde 5:201
- Fastighet Skövde 5:204
- Fastighet Skövde 5:205
- Fastighet Skövde 5:209
- Fastighet Skövde 5:382

2025-02-19

Övriga privatpersoner

- Fastighet Brandbilen 9
- Fastighet Stegbilen 1

SYNPUNKTER UNDER GRANSKNING 2

Skriftliga synpunkter som inkommit under granskning två (24 oktober - 14 november 2024) och bedömts inte fått dem helt tillgodosedda.

Sakägare

- Fastighet Brandmannen 2
- Fastighet Gnistan 11
- Fastighet Skövde 5:200
- Fastighet Skövde 5:201
- Fastighet Skövde 5:204
- Fastighet Skövde 5:205
- Fastighet Skövde 5:209
- Fastighet Skövde 5:382

Övriga privatpersoner

- Fastighet Brandbilen 9
- Fastighet Skövde 5:170

Skövde 2025-02-19

SKÖVDE KOMMUN

Sektor samhällsbyggnad

Johanna Eriksson
Planchef

Bodil Lorentzon
Planarkitekt

2025-02-19

SKÖVDE

Sektor samhällsbyggnad

Postadress 541 83 SKÖVDE Telefon 0500-49 80 00 Hemsida www.skovde.se

KS § 37/25 Detaljplan för Skövde 5:198 m.fl. (Hasslum)

KS2021.0375

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-02-26	28/25
2 Kommunstyrelsen	2025-03-12	37/25

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar anta Detaljplan för Skövde 5:198 m.fl. (Hasslum).

Yrkanden

Torbjörn Bergman (SP) yrkar på återremiss med motiveringen att sektorn återkommer med ett förslag som har lägre exploateringsgrad.

Christer Winbäck (L) yrkar återremiss för utökad dialog med närboende samt bättre ta tillvara på deras synpunkter.

Dag Fredriksson (V) yrkar återremiss för att det bryter mot ÖP 2025 samt att större hänsyn bör tas för närboende.

Johan Ask (S) avgörande idag samt bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Torbjörn Bergman (SP) yrkar avslag på förslaget från kommunstyrelsens arbetsutskott.

Beslutsgång 1

Ordförande konstaterar att det finns återremissyrkanden samt yrkanden om avgörande idag, ställer dem mot varandra och finner att ärendet ska avgöras idag.

Beslutsgång 2

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut, bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag samt Torbjörn Bergmans (SP) avslagsyrkande, ställer dem mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar anta detaljplan för Skövde 5:198 mfl. enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Sammanfattning

Planens syfte är att möjliggöra för bostadsbebyggelse i form av radhus/parhus/kedjehus, LSS-boende samt ett småbostadshus inom befintligt bostadsområde i Hasslum längs Insatsvägen.

Detaljplanen möjliggör en fortsatt utveckling av bostadsområdet, naturområden samt gång- och cykelstråk inom området. Bortsett från den västra delen som är planlagt som natur är majoriteten av planområdet inte planlagt idag. Bevarandevärd natur i området i form av tall och lövträd är inmäta och ska till stora delar bevaras. Ett öppet dagvattendike kommer anordnas längs Insatsvägen samt mot bebyggelsen längs Törnetorpsvägen. Området i öster vid den befintliga dagvattendammen planläggs som natur.

Bakgrund

Berörda fastigheter är Skövde 5:198, 5:203 samt del av 5:178 (3), 5:404 och 5:177. På fastigheten Skövde 5:198 har det tidigare funnits ett bostadshus som nu rivits, och på Skövde 5:203 har Asplunds Bygg idag en verksamhet. I övrigt är området ej tidigare ianspråktaget.

Asplunds bygg i Mellansverige AB fick ett positivt planbesked 2021-12-13, KS § 189/21. Sektor samhällsbyggnad fick beslut om planuppdrag och behovsbedömning 2022-05-09, KS § 68/22. Kommunstyrelsen beslutade 2022-08-22, KS § 148/22 om samråd, och samråd hölls 2022-08-29 till 2022-09-23. Kommunstyrelsen beslutade om granskning 2023-03-13 § 40/23, och granskning hölls 2023-03-22 till 2023-04-13. Detaljplanen antogs i KS 2023-08-28 § 128/23. Därefter överklagades detaljplanen, och mark- och miljödomstolen upphävde kommunens beslut att anta detaljplanen. Ett omtag har därefter gjorts från granskningsskedet och framåt. Behovsbedömningen reviderades, och nytt beslut om behovsbedömning fattades 2024-09-09, KS § 155/24. Beslut om ny granskning fattades 2024-10-14, KS § 167/24.

Förslaget

Planområdet består av en yta på cirka 3,3 hektar och marknivåerna sluttar från sydväst mot nordost. Marken i västra delen av planområdet består av skogsmark med tallar, mittendelen av gles vegetation samt hårdgjorda ytor och östra delen består av en dagvattendamm. Planens syfte är att möjliggöra för bostadsbebyggelse i form av radhus/parhus/kedjehus, LSS-boende samt ett småbostadshus inom befintligt bostadsområde i Hasslum längs Insatsvägen. Marken inom detaljplanen regleras främst till Bostäder (B). En del av marken i öster vid dammen samt i mitten och i väster av området regleras till Natur (NATUR) till förmån för dagvattenhantering och naturvärden. En remsa mellan kvartersmarken (B) och naturmarken (NATUR) i öster planläggs för gång- och cykelväg (GC-väg). En liten del av området regleras till teknisk anläggning (E) till förmån för en befintlig pumpstation.

Fastigheten längst i väster, Skövde 5:177, och del av Skövde 5:198 är tänkt för LSS-boende, och del av fastigheten Skövde 5:203 (mot Törnetorpsvägen) regleras för fristående villabebyggelse. Övrig bostadsmark regleras för radhus/parhus/kedjehus. Högsta byggnadshöjd för alla bostäder är 8 meter.

Motivering av beslut

Inkomna synpunkter och/eller invändningar som framförts under samrådetiden 2022-08-29 till 2022-09-23, har behandlats och bemötts i bifogad samrådsredogörelse.

Omtaget av granskningen har ägt rum under tiden 2024-10-24 till 2024-11-14. Totalt har 22 skrivelser inkommit, varav 6 utan erinran. Inkomna synpunkter har behandlats och bemötts i bifogat granskningsutlåtande. Nedan redovisas en kort sammanfattning av de större synpunkter och/eller invändningar mot förslaget som inkommit. Därtill vilka förändringar och tillägg till detaljplanen som föreslås.

Länsstyrelsen och SGI anser att den geotekniska utredningen behöver kompletteras med en bedömning av stabiliteten i den östra delen av planområdet.

KLM påpekar att det inte finns någon bestämmelse som hindrar utfart mot Hasslumsvägen.

Flera närboende lyfter en oro över planförslagets påverkan på djur, natur, trafik, samt den framtida boendemiljön.

Med anledning av under granskningen inkomna synpunkter, föreslås följande förändringar och tillägg göras i detaljplanen:

Slänstabiliteten inom planområdets östra del har utretts av konsult inför antagandet. Den geotekniska bilagan har därför reviderats. Stabilitetsproblem förekommer inte. Planbeskrivningen förtydligas gällande detta.

Planbestämmelse om utfartsförbud mot Hasslumsvägen införs på plankartan.

Justering av planhandlingarna enligt ovan bedöms inte föranleda att planförslaget behöver ställas ut för ny granskning.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Detaljplan för Skövde 5:198 m.fl. (Hasslum)

Granskningsutlåtande 2 - 2025-02-19

Planbeskrivning antagande 2

Plankarta antagande 2

Samrådsredogörelse - 2023-02-22

Skickas till

Bodil Lorentzon

Henrik Uhr

Sektor Samhällsbyggnad

Skövde kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag

32 (41)

KS § 37/25
Detaljplan för Skövde 5:198 m.fl. (Hasslum)

KS2021.0375

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-02-26	28/25
2 Kommunstyrelsen	2025-03-12	37/25

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar anta Detaljplan för Skövde 5:198 m.fl. (Hasslum).

Yrkanden

Torbjörn Bergman (SP) yrkar på återremiss med motiveringen att sektorn återkommer med ett förslag som har lägre exploateringsgrad.

Christer Winbäck (L) yrkar återremiss för utökad dialog med närboende samt bättre ta tillvara på deras synpunkter.

Dag Fredriksson (V) yrkar återremiss för att det bryter mot ÖP 2025 samt att större hänsyn bör tas för närboende.

Johan Ask (S) avgörande idag samt bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Torbjörn Bergman (SP) yrkar avslag på förslaget från kommunstyrelsens arbetsutskott.

Beslutsgång 1

Ordförande konstaterar att det finns återremissyrkanden samt yrkanden om avgörande idag, ställer dem mot varandra och finner att ärendet ska avgöras idag.

Beslutsgång 2

Ordförande finner att det finns två förslag till beslut, bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag samt Torbjörn Bergmans (SP) avslagsyrkande, ställer dem mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar anta detaljplan för Skövde 5:198 mfl. enligt kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Sammanfattning

Planens syfte är att möjliggöra för bostadsbebyggelse i form av radhus/parhus/kedjehus, LSS-boende samt ett småbostadshus inom befintligt bostadsområde i Hasslum längs Insatsvägen.

Detaljplanen möjliggör en fortsatt utveckling av bostadsområdet, naturområden samt gång- och cykelstråk inom området. Bortsett från den västra delen som är planlagt som natur är majoriteten av planområdet inte planlagt idag. Bevarandevärd natur i området i form av tall och lövträd är inmäta och ska till stora delar bevaras. Ett öppet dagvattendike kommer anordnas längs Insatsvägen samt mot bebyggelsen längs Törnetorpsvägen. Området i öster vid den befintliga dagvattendammen planläggs som natur.

Bakgrund

Berörda fastigheter är Skövde 5:198, 5:203 samt del av 5:178 (3), 5:404 och 5:177. På fastigheten Skövde 5:198 har det tidigare funnits ett bostadshus som nu rivits, och på Skövde 5:203 har Asplunds Bygg idag en verksamhet. I övrigt är området ej tidigare ianspråktaget.

Asplunds bygg i Mellansverige AB fick ett positivt planbesked 2021-12-13, KS § 189/21. Sektor samhällsbyggnad fick beslut om planuppdrag och behovsbedömning 2022-05-09, KS § 68/22. Kommunstyrelsen beslutade 2022-08-22, KS § 148/22 om samråd, och samråd hölls 2022-08-29 till 2022-09-23. Kommunstyrelsen beslutade om granskning 2023-03-13 § 40/23, och granskning hölls 2023-03-22 till 2023-04-13. Detaljplanen antogs i KS 2023-08-28 § 128/23. Därefter överklagades detaljplanen, och mark- och miljödomstolen upphävde kommunens beslut att anta detaljplanen. Ett omtag har därefter gjorts från granskningsskedet och framåt. Behovsbedömningen reviderades, och nytt beslut om behovsbedömning fattades 2024-09-09, KS § 155/24. Beslut om ny granskning fattades 2024-10-14, KS § 167/24.

Förslaget

Planområdet består av en yta på cirka 3,3 hektar och marknivåerna sluttar från sydväst mot nordost. Marken i västra delen av planområdet består av skogsmark med tallar, mittendelen av gles vegetation samt hårdgjorda ytor och östra delen består av en dagvattendamm. Planens syfte är att möjliggöra för bostadsbebyggelse i form av radhus/parhus/kedjehus, LSS-boende samt ett småbostadshus inom befintligt bostadsområde i Hasslum längs Insatsvägen. Marken inom detaljplanen regleras främst till Bostäder (B). En del av marken i öster vid dammen samt i mitten och i väster av området regleras till Natur (NATUR) till förmån för dagvattenhantering och naturvärden. En remsa mellan kvartersmarken (B) och naturmarken (NATUR) i öster planläggs för gång- och cykelväg (GC-väg). En liten del av området regleras till teknisk anläggning (E) till förmån för en befintlig pumpstation.

Fastigheten längst i väster, Skövde 5:177, och del av Skövde 5:198 är tänkt för LSS-boende, och del av fastigheten Skövde 5:203 (mot Törnetorpsvägen) regleras för fristående villabebyggelse. Övrig bostadsmark regleras för radhus/parhus/kedjehus. Högsta byggnadshöjd för alla bostäder är 8 meter.

Motivering av beslut

Inkomna synpunkter och/eller invändningar som framförts under samrådstiden 2022-08-29 till 2022-09-23, har behandlats och bemötts i bifogad samrådsredogörelse.

Omtaget av granskningen har ägt rum under tiden 2024-10-24 till 2024-11-14. Totalt har 22 skrivelser inkommit, varav 6 utan erinran. Inkomna synpunkter har behandlats och bemötts i bifogat granskningsutlåtande. Nedan redovisas en kort sammanfattning av de större synpunkter och/eller invändningar mot förslaget som inkommit. Därtill vilka förändringar och tillägg till detaljplanen som föreslås.

Länsstyrelsen och SGI anser att den geotekniska utredningen behöver kompletteras med en bedömning av stabiliteten i den östra delen av planområdet.

KLM påpekar att det inte finns någon bestämmelse som hindrar utfart mot Hasslumsvägen.

Flera närboende lyfter en oro över planförslagets påverkan på djur, natur, trafik, samt den framtida boendemiljön.

Med anledning av under granskningen inkomna synpunkter, föreslås följande förändringar och tillägg göras i detaljplanen:

Slänstabiliteten inom planområdets östra del har utretts av konsult inför antagandet. Den geotekniska bilagan har därför reviderats. Stabilitetsproblem förekommer inte. Planbeskrivningen förtydligas gällande detta.

Planbestämmelse om utfartsförbud mot Hasslumsvägen införs på plankartan.

Justering av planhandlingarna enligt ovan bedöms inte föranleda att planförslaget behöver ställas ut för ny granskning.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Detaljplan för Skövde 5:198 m.fl. (Hasslum)

Granskningsutlåtande 2 - 2025-02-19

Planbeskrivning antagande 2

Plankarta antagande 2

Samrådsredogörelse - 2023-02-22

Skickas till

Bodil Lorentzon

Henrik Uhr

Sektor Samhällsbyggnad

Skövde kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag

32 (41)

KSAU § 28/25 Detaljplan för Skövde 5:198 m.fl. (Hasslum)

KS2021.0375

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-02-26	28/25

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att anta Detaljplan för Skövde 5:198 m.fl. (Hasslum).

Yrkande

Torbjörn Bergman (SP): Yrkar på återremiss med motiveringen att sektorn återkommer med ett förslag som har lägre exploateringsgrad.

Theres Sahlström (M) Yrkar på att ärendet avgörs idag.

Torbjörn Bergman (SP) yrkar på att ärendet avslås.

Theres Sahlström (M) yrkar bifall till föreliggande förslag till beslut.

Beslutsgång 1

Ordförande konstaterar att det finns att det finns ett yrkande om återremiss och ställer det mot att ärendet avgörs idag och finner att ärendet avgörs idag.

Beslutsgång 2

Ordförande konstaterar därefter att det finns två förslag till beslut, ställer dem mot varandra och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar enligt föreliggande förslag.

Sammanfattning

Planens syfte är att möjliggöra för bostadsbebyggelse i form av radhus/parhus/kedjehus, LSS-boende samt ett småbostadshus inom befintligt bostadsområde i Hasslum längs Insatsvägen.

Detaljplanen möjliggör en fortsatt utveckling av bostadsområdet, naturområden samt gång- och cykelstråk inom området. Bortsett från den västra delen som är planlagt som natur är majoriteten av planområdet inte planlagt idag. Bevarandevärd natur i området i form av tall och lövträd är inmäta och ska till stora delar bevaras. Ett öppet dagvattendike kommer anordnas längs Insatsvägen samt mot bebyggelsen längs Törnetorpsvägen. Området i öster vid den befintliga dagvattendammen planläggs som natur.

Bakgrund

Berörda fastigheter är Skövde 5:198, 5:203 samt del av 5:178 (3), 5:404 och 5:177. På fastigheten Skövde 5:198 har det tidigare funnits ett bostadshus som nu rivits, och på Skövde 5:203 har Asplunds Bygg idag en verksamhet. I övrigt är området ej tidigare ianspråktaget.

Asplunds bygg i Mellansverige AB fick ett positivt planbesked 2021-12-13, KS § 189/21. Sektor samhällsbyggnad fick beslut om planuppdrag och behovsbedömning 2022-05-09, KS § 68/22. Kommunstyrelsen beslutade 2022-08-22, KS § 148/22 om samråd, och samråd hölls 2022-08-29 till 2022-09-23. Kommunstyrelsen beslutade om granskning 2023-03-13 § 40/23, och granskning hölls 2023-03-22 till 2023-04-13. Detaljplanen antogs i KS 2023-08-28 § 128/23. Därefter överklagades detaljplanen, och mark- och miljödomstolen upphävde kommunens beslut att anta detaljplanen. Ett omtag har därefter gjorts från granskningskedet och framåt. Behovsbedömningen reviderades, och nytt beslut om behovsbedömning fattades 2024-09-09, KS § 155/24. Beslut om ny granskning fattades 2024-10-14, KS § 167/24.

Förslaget

Planområdet består av en yta på cirka 3,3 hektar och marknivåerna sluttar från sydväst mot nordost. Marken i västra delen av planområdet består av skogsmark med tallar, mittendelen av gles vegetation samt hårdgjorda ytor och östra delen består av en dagvattendamm. Planens syfte är att möjliggöra för bostadsbebyggelse i form av radhus/parhus/kedjehus, LSS-boende samt ett småbostadshus inom befintligt bostadsområde i Hasslum längs Insatsvägen. Marken inom detaljplanen regleras främst till Bostäder (B). En del av marken i öster vid dammen samt i mitten och i väster av området regleras till Natur (NATUR) till förmån för dagvattenhantering och naturvärden. En remsa mellan kvartersmarken (B) och naturmarken (NATUR) i öster planläggs för gång- och cykelväg (GC-väg). En liten del av området regleras till teknisk anläggning (E) till förmån för en befintlig pumpstation.

Fastigheten längst i väster, Skövde 5:177, och del av Skövde 5:198 är tänkt för LSS-boende, och del av fastigheten Skövde 5:203 (mot Törnetorpsvägen) regleras för fristående villabebyggelse. Övrig bostadsmark regleras för radhus/parhus/kedjehus. Högsta byggnadshöjd för alla bostäder är 8 meter.

Motivering av beslut

Inkomna synpunkter och/eller invändningar som framförts under samrådstiden 2022-08-29 till 2022-09-23, har behandlats och bemötts i bifogad samrådsredogörelse.

Omtaget av granskningen har ägt rum under tiden 2024-10-24 till 2024-11-14. Totalt har 22 skrivelser inkommit, varav 6 utan erinran. Inkomna synpunkter har behandlats och bemötts i bifogat granskningsutlåtande. Nedan redovisas en kort sammanfattning av de större synpunkter och/eller invändningar mot förslaget som inkommit. Därtill vilka förändringar och tillägg till detaljplanen som föreslås.

Länsstyrelsen och SGI anser att den geotekniska utredningen behöver kompletteras med en bedömning av stabiliteten i den östra delen av planområdet.

KLM påpekar att det inte finns någon bestämmelse som hindrar utfart mot Hasslumsvägen.

Flera närboende lyfter en oro över planförslagets påverkan på djur, natur, trafik, samt den framtida boendemiljön.

Med anledning av under granskningen inkomna synpunkter, föreslås följande förändringar och tillägg göras i detaljplanen:

Slänstabiliteten inom planområdets östra del har utretts av konsult inför antagandet. Den geotekniska bilagan har därför reviderats. Stabilitetsproblem förekommer inte. Planbeskrivningen förtydligas gällande detta.

Planbestämmelse om utfartsförbud mot Hasslumsvägen införs på plankartan.

Justering av planhandlingarna enligt ovan bedöms inte föranleda att planförslaget behöver ställas ut för ny granskning.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Detaljplan för Skövde 5:198 m.fl. (Hasslum)

Granskningsutlåtande 2 - 2025-02-19

Planbeskrivning antagande 2

Plankarta antagande 2

Samrådsredogörelse - 2023-02-22

Skickas till

Bodil Lorentzon

Henrik Uhr

Sektor Samhällsbyggnad

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2024-11-15**

Diarienummer: **KS2024.0435-12**

Handläggare: **Henrik Johansson**

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Svar på motion om läsårsbudget för Skövdes kommunala grund- och gymnasieskola

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att avslå motionen.

Bakgrund

Skövde kommun tillämpar idag en kalenderårsbudget för alla kommunens verksamheter. Förslagsställaren menar att detta försvårar för skolans verksamhet som följer läsår som spänner över två kalenderhalvår. Vidare att det är en utmaning för rektorer att lägga en budget i december som ska ta hänsyn till verksamheten i augusti följande år, då skolorna har nya intag och nya elevgrupper. Förslagsställaren anser att detta innebär en risk att stöd kan utebli för elever under deras första termin. Kommunens ekonomi och verksamhetsstyrning, samt praxis i kommunsektorn stödjer inte läsårsbudgetar utan kommunen följer kalenderåret enligt kommunallagen 11 kapitlet 5§. Skövde kommun har således inte brutet räkenskapsår. Kommunfullmäktiges elevpeng baseras dock på antalet barn och elever vid aktuell tidpunkt och justeras efter faktiskt elev- och barnunderlag det vill säga följer läsåret.

Ytterligare en aspekt är att det försvårar samverkan mellan övriga sektorer inom kommunen. Årsredovisningen som enligt lag tas fram följer räkenskapsåret och då ska även skolans verksamhet rapporteras och utvärderas. Avslutningsvis skulle en ny budgetmodell för skolan innebära en komplex budgetprocess för Skövde kommun som skulle öppna upp för fler verksamheters önskemål om olika varianter av budgetar, öka administrationen inom kommunen samt försämra styrningen för Skövde kommun.

I barn och utbildningsnämndens yttrande har inga andra aspekter av att införa läsårsbudget framkommit som medför positiva konsekvenser som överväger de negativa och försvårande konsekvenserna. Efter dialog med verksamheten framgår inget behov av att utreda frågan vidare, därför föreslås kommunfullmäktige avslå motionen.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Svar på motion om läsårsbudget för Skövdes kommunala grund- och gymnasieskola

Motion om läsårsbudget för Skövdes kommunala grund- och gymnasieskola (SP)

Skövde kommun

Besöksadress

Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde

Postadress

Skövde kommun, 54183 Skövde

Kontaktcenter

Telefon: 0500-49 80 00

Webbplats

Skovde.se

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2024-11-15**

Diarienummer: **KS2024.0435-12**

Handläggare: **Henrik Johansson**

Skickas till

Motionären

Barn- och utbildningsnämnden

Handläggare

Camilla Arvidsson

Kommunstyrelsen

Skövde kommun

Besöksadress

Stadshuset, Fredsgatan 4, Skövde

Postadress

Skövde kommun, 54183 Skövde

Kontaktcenter

Telefon: 0500-49 80 00

Webbplats

Skovde.se

Motion

Läsårsbudget för Skövdes kommunala grund- och gymnasieskola

Idag har Skövdes kommunala grund- och gymnasieskola en kalenderårsbudget. Orsaken är att skolan måste anpassas efter den övergripande kommunala styrningen.

En kalenderårsbudget försvårar för rektorer att lägga budget då skolans verksamhet följer läsår som spänner över två kalenderhalvår. Det är en utmaning för rektorer att lägga en budget i december som ska ta hänsyn till verksamheten i augusti följande år, då skolorna har nya intag och nya elevgrupper. Det kan innebära förändrade klasser och grupper i tex moderna språk i grundskolan och individuellt val på gymnasiet. Dessa förändringar kan då ställa andra krav på behörighet hos lärarna och även tjänstefördelningen kan påverkas.

Elevsammansättningen förändras och i december vet inte rektorer vilka behov de nya eleverna har. Det försvårar skolans möjligheter att sätta in tex särskilt stöd och särskilda undervisningsgrupper redan på höstterminen när eleverna börjar. En risk är då att stödet uteblir för eleven under hans första termin.

En budget baserat på läsår skulle kunna visa sig mer ekonomiskt effektiv då planeringen tar större hänsyn till elevernas behov redan från början. Detta påtalas också i verksamhetsberättelsen för 2023 där man ger uttryck för att det är svårt med planering då man inte vet framtida behov.

För att underlätta för rektorerna att lägga en budget för verksamhetens behov och skapa förutsättningar för att eleverna ska få stöd redan när de börjar på höstterminen bör kommunen införa läsårsbudget istället.

Skövdepartiet föreslår därmed

att Skövde kommun utreder för att införa läsårsbudget för den kommunala grund- och gymnasieskolan.

Kay Henningsson
Anna Ljungberg
Skövdepartiet

KS § 38/25**Svar på motion om läsårsbudget för Skövdes kommunala grund- och gymnasieskola**

KS2024.0435

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-02-26	29/25
2 Kommunstyrelsen	2025-03-12	38/25

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar avslå motionen.

Yrkanden

Torbjörn Bergman (SP) yrkar bifall till motionen.

Johan Ask (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut, Johan Asks (S) bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag samt Torbjörn Bergmans (SP) bifall till motionen, ställer dem mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar avslå motionen i enlighet med kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Bakgrund

Skövde kommun tillämnar idag en kalenderårsbudget för alla kommunens verksamheter. Förslagsställaren menar att detta försvårar för skolans verksamhet som följer läsår som spänner över två kalenderhalvår. Vidare att det är en utmaning för rektorer att lägga en budget i december som ska ta hänsyn till verksamheten i augusti följande år, då skolorna har nya intag och nya elevgrupper. Förslagsställaren anser att detta innebär en risk att stöd kan utebli för elever under deras första termin. Kommunens ekonomi och verksamhetsstyrning, samt praxis i kommunsektorn stödjer inte läsårsbudgetar utan kommunen följer kalenderåret enligt kommunallagen 11 kapitlet 5§. Skövde kommun har således inte brutet räkenskapsår. Kommunfullmäktiges elevpeng baseras dock på antalet barn och elever vid aktuell tidpunkt och justeras efter faktiskt elev- och barnunderlag det vill säga följande läsåret.

Ytterligare en aspekt är att det försvårar samverkan mellan övriga sektorer inom kommunen. Årsredovisningen som enligt lag tas fram följer räkenskapsåret och då ska även skolans verksamhet rapporteras och utvärderas. Avslutningsvis skulle en ny budgetmodell för skolan innebära en komplex budgetprocess för Skövde kommun som skulle öppna upp för fler

Skövde kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag

34 (41)

verksamhetens önskemål om olika varianter av budgetar, öka administrationen inom kommunen samt försämra styrningen för Skövde kommun.

I barn och utbildningsnämndens yttrande har inga andra aspekter av att införa läsårsbudget framkommit som medför positiva konsekvenser som överväger de negativa och försvårande konsekvenserna. Efter dialog med verksamheten framgår inget behov av att utreda frågan vidare, därför föreslås kommunfullmäktige avslå motionen.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Svar på motion om läsårsbudget för Skövdes kommunala grund- och gymnasieskola

Motion om läsårsbudget för Skövdes kommunala grund- och gymnasieskola (SP)

Skickas till

Motionären

Barn- och utbildningsnämnden

KS § 38/25**Svar på motion om läsårsbudget för Skövdes kommunala grund- och gymnasieskola**

KS2024.0435

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-02-26	29/25
2 Kommunstyrelsen	2025-03-12	38/25

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar avslå motionen.

Yrkanden

Torbjörn Bergman (SP) yrkar bifall till motionen.

Johan Ask (S) yrkar bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar att det finns två förslag till beslut, Johan Asks (S) bifall till kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag samt Torbjörn Bergmans (SP) bifall till motionen, ställer dem mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar avslå motionen i enlighet med kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag.

Bakgrund

Skövde kommun tillämnar idag en kalenderårsbudget för alla kommunens verksamheter. Förslagsställaren menar att detta försvårar för skolans verksamhet som följer läsår som spänner över två kalenderhalvår. Vidare att det är en utmaning för rektorer att lägga en budget i december som ska ta hänsyn till verksamheten i augusti följande år, då skolorna har nya intag och nya elevgrupper. Förslagsställaren anser att detta innebär en risk att stöd kan utebli för elever under deras första termin. Kommunens ekonomi och verksamhetsstyrning, samt praxis i kommunsektorn stödjer inte läsårsbudgetar utan kommunen följer kalenderåret enligt kommunallagen 11 kapitlet 5§. Skövde kommun har således inte brutet räkenskapsår. Kommunfullmäktiges elevpeng baseras dock på antalet barn och elever vid aktuell tidpunkt och justeras efter faktiskt elev- och barnunderlag det vill säga följande läsåret.

Ytterligare en aspekt är att det försvårar samverkan mellan övriga sektorer inom kommunen. Årsredovisningen som enligt lag tas fram följer räkenskapsåret och då ska även skolans verksamhet rapporteras och utvärderas. Avslutningsvis skulle en ny budgetmodell för skolan innebära en komplex budgetprocess för Skövde kommun som skulle öppna upp för fler

Skövde kommun
Kommunstyrelsen

Protokollsutdrag

34 (41)

verksamheters önskemål om olika varianter av budgetar, öka administrationen inom kommunen samt försämra styrningen för Skövde kommun.

I barn och utbildningsnämndens yttrande har inga andra aspekter av att införa läsårsbudget framkommit som medför positiva konsekvenser som överväger de negativa och försvårande konsekvenserna. Efter dialog med verksamheten framgår inget behov av att utreda frågan vidare, därför föreslås kommunfullmäktige avslå motionen.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Svar på motion om läsårsbudget för Skövdes kommunala grund- och gymnasieskola

Motion om läsårsbudget för Skövdes kommunala grund- och gymnasieskola (SP)

Skickas till

Motionären

Barn- och utbildningsnämnden

KSAU § 29/25

Svar på motion om läsårsbudget för Skövdes kommunala grund- och gymnasieskola

KS2024.0435

Behandlat av	Datum	Ärende
1 Kommunstyrelsens arbetsutskott	2025-02-26	29/25

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Yrkanden

Torbjörn Bergman (SP) yrkar på bifall till motionen.

Theres Sahlström (M) yrkar på bifall till föreliggande förslag.

Beslutsgång

Ordförande konstaterar därefter att det finns två förslag till beslut, ställer dem mot varandra och finner att kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar enligt föreliggande förslag.

Bakgrund

Skövde kommun tillämpar idag en kalenderårsbudget för alla kommunens verksamheter. Förslagsställaren menar att detta försvårar för skolans verksamhet som följer läsår som spänner över två kalenderhalvår. Vidare att det är en utmaning för rektorer att lägga en budget i december som ska ta hänsyn till verksamheten i augusti följande år, då skolorna har nya intag och nya elevgrupper. Förslagsställaren anser att detta innebär en risk att stöd kan utebli för elever under deras första termin. Kommunens ekonomi och verksamhetsstyrning, samt praxis i kommunsektorn stödjer inte läsårsbudgetar utan kommunen följer kalenderåret enligt kommunallagen 11 kapitlet 5§. Skövde kommun har således inte brutet räkenskapsår. Kommunfullmäktiges elevpeng baseras dock på antalet barn och elever vid aktuell tidpunkt och justeras efter faktiskt elev- och barnunderlag det vill säga följer läsåret.

Ytterligare en aspekt är att det försvårar samverkan mellan övriga sektorer inom kommunen. Årsredovisningen som enligt lag tas fram följer räkenskapsåret och då ska även skolans verksamhet rapporteras och utvärderas. Avslutningsvis skulle en ny budgetmodell för skolan innebära en komplex budgetprocess för Skövde kommun som skulle öppna upp för fler verksamheters önskemål om olika varianter av budgetar, öka administrationen inom kommunen samt försämbra styrningen för Skövde kommun.

I barn och utbildningsnämndens yttrande har inga andra aspekter av att införa läsårsbudget framkommit som medför positiva konsekvenser som överväger de negativa och försvårande konsekvenserna. Efter dialog med verksamheten framgår inget behov av att utreda frågan vidare, därför föreslås kommunfullmäktige avslå motionen.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Svar på motion om läsårsbudget för Skövdes kommunala grund- och gymnasieskola

Motion om läsårsbudget för Skövdes kommunala grund- och gymnasieskola (SP)

Skickas till

Motionären

Barn- och utbildningsnämnden

TJÄNSTEUTLÅTANDE

Datum: **2025-01-14**

Diarienummer: **KS2025.0005-2**

Handläggare: **Camilla Arvidsson**

Kommunfullmäktige

Anmälningsärenden kommunfullmäktige 31 mars 2025

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar anse redovisade handlingar som anmälda.

Kommunfullmäktige beslutar godkänna följande avsägelser:

-

Bakgrund

Nedanstående handlingar har inkommit till kommunfullmäktige.

Handlingar

Tjänsteutlåtande: Anmälningsärenden kommunfullmäktige 24 februari 2025

Missiv Revisorernas revisionsplan 2025

Revisionsplan med riskanalys 2025 Skövde kommun

Kommunstyrelsens verksamhetsberättelse (T3) 2024

Skickas till

-

Handläggare

Camilla Arvidsson

Barn- och utbildningsnämnden

För kännedom:
Kommunfullmäktige
Samtliga nämnder och kommunala bolag

Revisorernas riskanalys och revisionsplan 2025

Revisorerna/lekmannarevisorerna granskar årligen, i den omfattning som följer av god revisionsd, all verksamhet som bedrivs inom nämndernas och styrelsernas verksamhetsområden. Uppdraget utgörs ytterst av att pröva ansvarstagandet och uttala sig om detta till fullmäktige inför deras beslut i ansvarsfrågan.

I enlighet med Kommunallagen prövar revisorerna om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- räkenskaperna är rättvisande (ej bolag) och
- den interna kontrollen som görs inom nämnderna och bolagen är tillräcklig.

Som underlag för sitt arbete genomför revisorerna/lekmannarevisorerna årligen en riskanalys. Med stöd av denna analys avgör revisorerna vad granskningsarbetet ska inriktas mot. Riskanalysen och prioriteringarna syftar även till att minimera revisorernas risk att göra felaktiga uttalanden i revisionsberättelsen och granskningsrapporten. Riskanalysen ämnar också minimera revisionsrisken, alltså att revisorerna granskar det som är mindre väsentligt.

I revisionsplanen sammanfattar revisorerna sina överväganden och planering av arbetet varje år. Ytterligare prioriteringar och övervägande om behov av granskningar sker löpande under verksamhetsåret.

Som en del i revisorernas/lekmannarevisorernas strävan om öppenhet och kommunikation kring revisionens roll och ansvar överlämnas härmed revisionsplanen för 2025 till kommunfullmäktige och samtliga nämnder och kommunala bolag för kännedom.

Skövde 2025-01-20

För revisorerna i Skövde kommun

Samuel Andersson
Ordförande

Bjarne Medin
Vice ordförande

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

BJARNE MEDIN

Undertecknare

Serienummer: d751bd12afec3d[...]e9724feaf90dc

IP: 155.4.xxx.xxx

2025-01-28 18:18:38 UTC

SAMUEL ANDERSSON

Undertecknare

Serienummer: 6d1ef020e5c860[...]d1f28caa73149

IP: 85.231.xxx.xxx

2025-02-02 17:38:20 UTC

Penneo dokumentnyckel: OAAE6-GMYKI-3WVGZ-WOFOS-SMCIIT-24EXP

Detta dokument är undertecknat digitalt via **Penneo.com**. De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

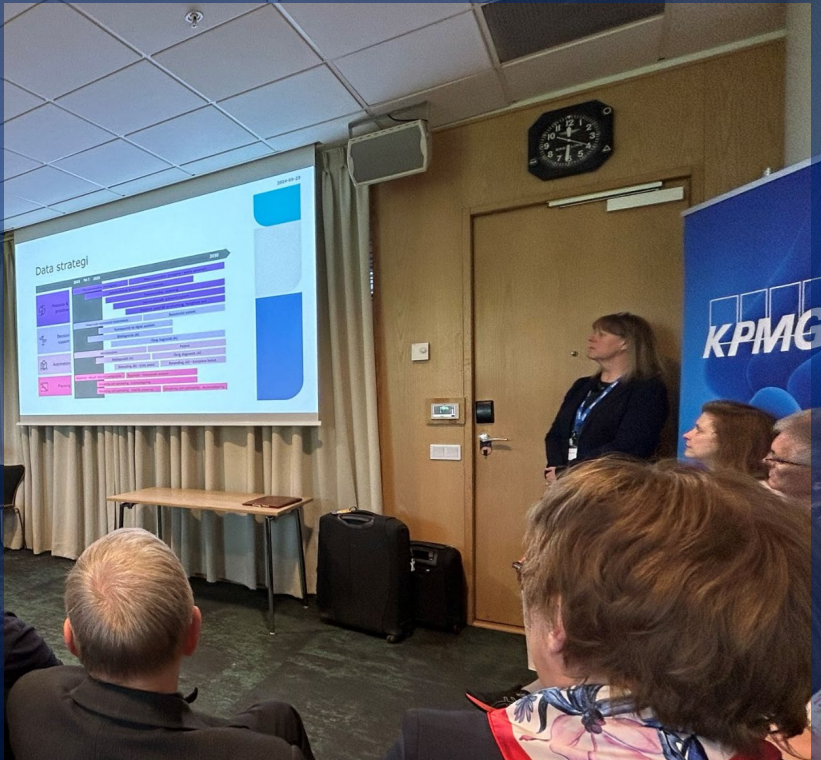
Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra valideringsverktyg för digitala signaturer.

Revisionsplan med riskanalys

Skövdes kommun
2025-01-20

Innehållsförteckning

1. Inledning	03
2. Riskanalys	04
3. Revisionsplan / revisionsaktiviteter 2025	06
4. Tidigare genomförda granskningar	18

Revisorernas uppdrag

Revisorernas uppdrag och roll

Revisionsuppdraget är definierat i kommunallagens (KL), tolfte kapitel. Revisorerna granskar årligen, i den omfattning som följer av god revisionsred, all verksamhet som bedrivs inom styrelsens/nämndernas verksamhetsområden. De granskar på samma sätt, genom de revisorer eller lekmannarevisorer som utsetts i juridiska personer enligt kommunallagen (hel- och delägda bolag), även verksamheten i de juridiska personerna.

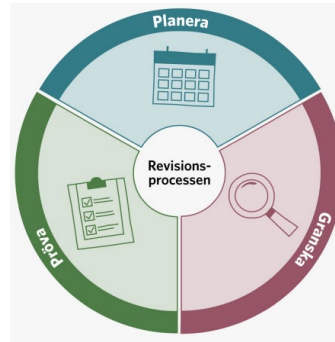
Uppdraget utgörs ytterst av att pröva ansvarstagandet och uttala sig om detta till fullmäktige inför dess beslut i ansvarsfrågan. I enlighet med KL prövar revisorerna om:

- verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt
- räkenskaperna är rättvisande och
- den interna kontrollen som görs inom nämnderna är tillräcklig.

Revisorerna ska granska och pröva enligt *god revisionsred*. God revisionsred är inte reglerad i lag eller föreskrift eller på annat sätt fastställd av en myndighet. Den formas och utvecklas successivt över tiden i det praktiska revisionsarbetet.

Revisionsprocessen

Revisionsprocessen omfattar hela det arbete som revisorerna gör under ett revisionsår, från riskanalys och planering av granskningsinsatser till uttalandet i revisionsberättelsen. Revisionsprocessen är avslutad när fullmäktige fattat beslut i ansvarsfrågan. Revisionsprocessen är uppdelad i fyra delar – *planera*, *granska*, *avrapportera* och *bedöma*. Revisorerna har ansvar för hela revisionsprocessen och beställer de granskningar m.m. som ska genomföras av de sakkunniga.

1. Planera

- ✓ Analys av riskmiljö
- ✓ Riskanalys
- ✓ Revisionsplan

2. Granska

- ✓ Grundläggande granskning
- ✓ Fördjupad granskning
- ✓ Granskning av delårsrapport och årsredovisning

3. Pröva

- ✓ Ansvarsprövning
- ✓ Revisionsberättelse och revisorernas redogörelse

Med resultatet av årets granskning som grund prövar revisorerna om styrelsen och nämnderna har fullgjort sina uppdrag. Under denna process beaktar revisorerna information som inhämtas från andra revisorer inom kommunens verksamhet – lekmannarevisorer och yrkesrevisorer i kommunens företag, revisorer i kommunalförbund och finansiella samordningsförbund med flera. Informationen har betydelse för att revisorerna ska kunna pröva med en helhetsyn dvs. hela den kommunala verksamheten.

Revisorernas uppfattning i ansvarsfrågan förmedlas till fullmäktige i form av ett särskilt uttalande i revisionsberättelsen. Revisorerna prövar ansvaret såväl kollektivt, dvs. för hela styrelsen eller nämnden, som individuellt för enskilda ledamöter. Det kollektiva ansvaret är utgångspunkten.

Syftet med riskanalysen

I enlighet med vad som framgår av "God revisionssed i kommunal verksamhet" så är det revisorerna som ansvarar för risk- och väsentlighetsbedömningen. Med stöd av denna analys avgör revisorerna vad granskningsarbetet ska inriktas mot. Riskanalysen och prioriteringarna syftar även till att minimera revisorernas risk att göra felaktiga uttalanden i revisionsberättelsen. Riskanalysen ämnar också minimera revisionsrisken, alltså att revisorerna inte granskar det som är mest väsentligt.

Sveriges kommuner och regioner (SKR) har definierat *risk* enligt följande: "En risk är en oönskad händelse som vi kan bedöma sannolikheten för att den ska inträffa. En risk är också en handling/brist på handling av styrelse eller nämnd som påverkar kommunen/invånarna/personalen negativt". SKR använder vidare begreppet *väsentlighet* som "värdet av en identifierad risk". Dessa definitioner är utgångspunkten för revisorernas analys.

Syftet med riskanalysen är således att identifiera de största riskerna som finns inom verksamheter, funktioner och processer i kommuner. Olika perspektiv kan också anläggas så som hållbarhet, mänskliga rättigheter och jämställdhet. Granskningen riktas mot väsentliga områden med högre risk utifrån perspektiven styrning, kontroll, effektivitet och kvalitet.

Riskinventering

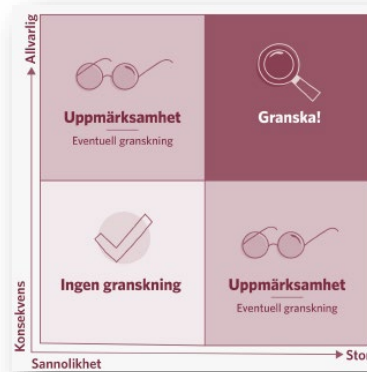
För att revisorerna ska kunna genomföra en riskvärdering av händelser som kan påverka, hindra eller hota måluppfyllelsen inom den kommunala verksamheten är det av vikt att en riskinventering genomförs.

Inventeringen innefattar såväl interna som externa faktorer såsom omvärldsförändringar, väsentliga händelser inom kommunen/regionen, intern kontroll, samverkan med närliggande kommuner/regioner, resultatet av tidigare års fördjupade granskningar inklusive granskning av årsbokslut och delårsbokslut samt övergripande finansiell analys. Omnämnda faktorer tar sin utgångspunkt i fullmäktiges mål.

Inventeringen tar även hänsyn till nationella trender och förändrad lagstiftning. Med hjälp av offentlig statistik identifieras områden där kommunen/regionen avviker negativt i jämförelse med liknande kommuner/regioner, länet och riket.

Utifrån riskinventeringen, annan kunskapsinhämtning och information från förtroendevalda och tjänstepersoner, bedömer därefter de förtroendevalda revisorerna identifierade risker utifrån *sannolikheten* att de inträffar och vilken *konsekvens* de får. Värdering av sannolikhet utgår bland annat från bedömning av kvaliteten i styrelsens och nämndernas egen omvärldsbevakning, riskanalys och interna styrning och kontroll.

Riskinventeringen är ett stöd i arbetet med att planera framtida revisionsinsatser och på vilket sätt granskning ska ske av identifierade områden. Revisorernas ställningstagande sammanställs sedan i en revisionsplan.

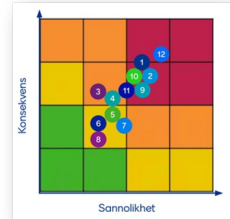

Riskinventering och riskvärdering

Riskinventering och riskvärdering

Konsekvens

Sannolikhet

Bilden är arbetsmaterial, och hämtad från revisorernas riskarbete

© 2025 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Document Classification: KPMG Public

6

Riskinventering och riskvärdering

Granska – högt riskvärde

Granskningsområde:

Ekonomi

- Risk för orimliga satsningar utifrån demografisk utveckling- frågor vid grundläggande granskning

Granskningsområde:

Pedagogisk verksamhet

- Elever i behov av särskilt stöd får ej det
- Bristande ledarskap inom skolan
- Teknikanvändning i skolan
- Risk för att elever inte når kunskapskraven – fokus svenska

Granskningsområde:

Vård och omsorg

- Risk för bristande språkkunskaper i svenska - kompetensförsörjning
- Risk för hög kostnad inom LSS
- Effektivt nyttjande av personal / kompetensförsörjning

Granskningsområde:

Socialtjänst

- Risk för välfärdsbrott (ex. kriminella aktörer inom HVB-hem)
- Brister av tidiga insatser inom socialtjänsten, förebyggande insatser
- Risk att det inte finns tillgång till fosterfamiljer

Granskningsområde:

Integration och migration

- Brister i utbildning i svenska för nyanlända så de inte kommer vidare mot arbete och studier
- Bristande kunskap i svenska språket hos personal inom vård- och omsorg

Riskinventering och riskvärdering

Granska – högt riskvärde**Granskningsområde:****Samhällsbyggnad**

- Otydlig ansvarsfördelning mellan nämnd och KS
- Risk för eftersatt underhåll av fastigheter (byggnader)

Granskningsområde:**HR / övergripande personalfrågor**

- Risk för hög personalomsättning, hög sjukfrånvaro
- Svårigheter att klara kompetensförsörjning

Granskningsområde:**juridik och administrativa frågor**

- Bristande beredningsprocess inför beslut

Granskningsområde:**It- och informationssäkerhet**

- Kunskap inom säkerhet saknas, särskilt inom cybersäkerhet

Granskningsområde:**Trygghet- och brottsförebyggande**

- Bristande insatser för att förebygga nyrekrytering av ungdomar in i kriminalitet)

Riskinventering och riskvärdering

Uppmärksamhet
▪ Eventuellt granska

Granskningsområde:

Ekonomi

- Finansiering av utbyggnad
- Risk för brister i beslutsunderlag

Granskningsområde:

Pedagogisk verksamhet

- Hög frånvaro inom skolan
- Hög andel elever inom IM
- Det systematiska kvalitetsarbetet brister avseende analys av orsaker för bristande måluppfyllelse

Granskningsområde:

Vård och omsorg

- Främjande och förebyggande arbete
- Användning av It / välfärdsteknik inom hemtjänsten
- Styrning, uppföljning och förbättring av verksamheten
- Effektivt utvecklingsarbete, tex Nära vård och välfärdsteknik
- Hög kostnad (kr/hemtjänsttagare) är för hög

Granskningsområde:

Socialtjänst

- Brister i samverkan mellan aktörer avseende unga, samt missbruk - och beroendevård
- Risk att personer med psykiska funktionsnedsättningar inte erbjuds tillräckligt stöd
- Individer får inte rätt stöd i tid
- Förändrade förutsättningar utifrån omvärld och lagkrav (ny socialtjänstlag)
- Brister i rättssäkerheten av handläggning inom myndighetsutövningen

Granskningsområde:

arbetsmarknad

- Kommunens arbetsmarknadsåtgärder inte är tillräckliga

Riskinventering och riskvärdering

Uppmärksamhet
▪ Eventuellt granska

Granskningsområde:**Samhällsbyggnad**

- Eftersatt underhåll av VA- infrastruktur
- Eftersatt underhåll av gator

Granskningsområde:**HR / övergripande personalfrågor**

- Kommunen uppfattas inte som en attraktiv arbetsgivare
- Antalet avgångna tillsvidareanställda ökar

Granskningsområde:**juridik och administrativa frågor**

- Bristande arkivhantering

Granskningsområde:**It- och informationssäkerhet**

- Bristande kravställning inom it och säkerhet när externa leverantörer avtalas

Granskningsområde:**Räddningstjänst**

- Kommunens handlingsplan och ledningssystem inte är uppdaterad enligt MSB:s vägledning

Granskningsområde:**krisberedskap, civilt försvar och säkerhetsskydd**

- Det saknas ett systematiskt krisberedskapsarbete i kommunkoncernen

Riskinventering och riskvärdering

Uppmärksamhet
▪ Eventuellt granska

Granskningsområde:

Trygghet- och brottsförebyggande

- En ökning i ekonomisk brottslighet - press på kommunens arbete med välfärdsbrottslighet
- Bristande efterlevnad av lagkraven (ex. kartläggning och åtgärdsplan)

Granskningsområde:

Korruption- och oegentligheter

- Brister i arbetet med att göra bakgrundskontroller

Planerade revisionsaktiviteter

Detta är en preliminär planering av revisorerna. Granskningar och aktiviteter kan tillkomma och justeras utifrån förändrade riskanalys under året.

Fördjupade granskningar

Granskningar	Ansvarig nämnd
Måluppfyllelse i grundskolan, elever med behov av särskilt stöd	Barn- och utbildningsnämnden
Tidiga och förebyggande insatser för barn och unga, inkl. uppföljning av tidigare granskning från 2022	Socialnämnden
Bristande språkkunskaper och kompetensförsörjning inom äldreomsorg	Vård och omsorgsnämnden

Övriga granskningar och revisionsaktiviteter

Revisionsaktivitet	Ansvarig nämnd
Grundläggande granskning nämnder och styrelse	Nämnd/styrelsepresidium samt förvaltningschefer
Grundläggande granskning kommunala bolag	Styrelsepresidium samt VD
Ev. Uppföljning av granskning av det förbyggande arbetet mot välfärdsbedrägerier	

Tidigare genomförda fördjupningsgranskningar, 2022-2024

Tidigare genomförda granskningar	Ansvarig nämnd	År
Granskning av kommunens arbete med digitalisering	Kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden, vård- och omsorgsnämnden, socialnämnden, kultur- och fritidsnämnden, servicenämnden samt bygglovsnämnden	2022
Granskning av övergångar mellan olika skolverksamheter och skolenheter	Barn- och utbildningsnämnden	2022
Granskning av kommunens måltidsverksamhet	Servicenämnden	2022
Granskning av krisberedskap	Kommunkoncernen	2022
Granskning av det förebyggande arbetet mot välfärdsbedrägerier – <i>disk sammanträde i feb</i>	Kommunkoncernen	2022
Granskning av hur kommunen arbetar för att vara en attraktiv arbetsgivare	Kommunstyrelsen, vård- och omsorgsnämnden, barn- och utbildningsnämnden, socialnämnden	2023
Granskning av förebyggande insatser till barn och unga <i>Uppföljning byggs in i granskning 2025</i>	Socialnämnden, barn- och utbildningsnämnden	2023
Granskning av information- och it-säkerhet	Kommunstyrelsen, samtliga nämnder	2023
Granskning av beredskap för säkerställd dricksvattenproduktion samt granskning av underhåll av VA-infrastrukturen	Servicenämnden	2023

Tidigare genomförda fördjupningsgranskningar, 2022-2024

Tidigare genomförda granskningar	Ansvarig nämnd	År
Granskning av kvalitetssäkring av placeringar samt HVB och familjehem	Socialnämnden	2024
Granskning av styrning och ledning avseende myndighetsutövande i samhällsfrågor	Kommunstyrelsen, bygglovsnämnden	2024
Granskning av kontinuitetsplanering vid it-säkerhetsincidenter	Kommunstyrelsen, vård- och omsorgsnämnden, servicenämnden	2024 (rapporteras 2025)

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2025 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

The KPMG name and logo are trademarks used under license by the independent member firms of the KPMG global organization.

Document Classification: KPMG Public

Verksamhetsberättelse (T3) 2024

Kommunstyrelsen

Innehållsförteckning

1	Verksamhetsberättelse (T3) 2024	3
2	Kommunstyrelsens grunduppdrag.....	3
3	Året som gått i korthet.....	3
4	Uppföljning av prioriterade utvecklingsmål	4
4.1	Kommunfullmäktiges mål	4
4.1.1	Tillväxt och attraktionskraft: Skövde växer genom att attrahera både invånare och företag.....	5
4.1.2	Klimat och Miljö: Skövde kommun bedriver ett offensivt miljö- och klimatarbete	5
4.1.3	Barn och unga: Skövde kommun ger alla barn och unga förutsättningar till ett gott liv	6
4.2	Kommunstyrelsens mål.....	6
4.2.1	Skövde kommun säkerställer ett hållbart samhälle genom proaktiv samhällsplanering i hela kommunen	6
4.2.2	Skövde kommun har en säkrad kompetensförsörjning	7
5	Uppföljning av ekonomi	8
5.1	Nämndens resultat.....	8
5.2	Utfall investeringar	10
6	Förväntad utveckling.....	11
7	Uppföljning av internkontrollplan.....	12
8	Uppföljning inom arbetsgivarområdet.....	13
8.1	Viktiga händelser	13
8.2	Analys av utvecklingen.....	14
8.3	Fokusområden framåt.....	14
9	Analys av antagen Strategisk plan med budget	14
9.1	Inventariebudget 2026-2028.....	17
10	Utökad uppföljning av prioriterade utvecklingsmål.....	18
10.1	Kommunfullmäktiges mål.....	18
10.1.1	Tillväxt och attraktionskraft: Skövde växer genom att attrahera både invånare och företag.....	18
10.1.2	Klimat och Miljö: Skövde kommun bedriver ett offensivt miljö- och klimatarbete.....	20
10.1.3	Barn och unga: Skövde kommun ger alla barn och unga förutsättningar till ett gott liv	23
10.2	Kommunstyrelsens mål	25
10.2.1	Skövde kommun säkerställer ett hållbart samhälle genom proaktiv samhällsplanering i hela kommunen	25
10.2.2	Skövde kommun har en säkrad kompetensförsörjning.....	27
11	Utökad ekonomisk analys	28
12	Utökad uppföljning av internkontrollplan	30
13	Indikatorer inom arbetsgivarområdet.....	32
13.1	Personalstruktur.....	32
13.2	Arbetad tid.....	33
13.3	Median- och medellöneökning.....	34
13.4	Personalomsättning och pensionsavgångar	34
13.5	Sjukfrånvaro	35

1 Verksamhetsberättelse (T3) 2024

2 Kommunstyrelsens grunduppdrag

Nämndens grunduppdrag definieras både utifrån statlig och kommunal styrning. Den statliga styrningen består av ett antal lagar, bland annat speciallagar, förordningar och föreskrifter. Den kommunala styrningen utgår från reglementet där grunduppdraget för varje nämnd finns beskrivet. I nämndens grunduppdrag ingår också att förhålla sig till kommunala styrdokument som gäller för verksamheten, till exempel Vision Skövde 2040, strategisk plan med budget innehållande kommunfullmäktiges mål samt andra centrala styrdokument som översiktsplanen, program- och policydokument. Nedan finns en sammanfattning av nämndens grunduppdrag såsom det är definierat i reglementet:

Kommunstyrelsen har ett helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Kommunstyrelsen har flera olika roller, och ska leda och samordna förvaltningen av kommunens angelägenheter och ha uppsikt över verksamheter i övriga nämnder, kommunala företag, stiftelser och kommunalförbund. Kommunstyrelsen ska leda kommunens verksamhet genom att utöva en samordnad styrning och ansvarar för uppföljning.

Kommunstyrelsen är också nämnd med ansvar för verksamhetsområden. Ansvarsområdena är bland annat säkerhetsfrågor, samordna demokratiarbetet, arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor, näringsliv, kommunal vuxenutbildning och särskild utbildning för vuxna, folkhälsoarbete samt barn- och ungdomspolitiskt arbete, juridik, löne- och pensionshantering, IT-frågor, budget och redovisning, finans, upphandling, gator och parker, naturvård, samhällsbetalda resor (kollektivtrafik, färdtjänst, skolskjuts), översikts- och detaljplaner, områdesbestämmelser och strategiska fastighetsfrågor. Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet för alla anställda i Skövde kommun.

Se kommunstyrelsens reglemente för utförlig beskrivning av ansvarsområden.

3 Året som gått i korthet

Kommunstyrelsens resultat för 2024 är ett överskott om 16,3 miljoner kronor. De positiva avvikelserna är huvudsakligen kommunövergripande utvecklingsmedel, personalkostnader, intäkter inom samhällsbyggnad samt inom vuxenutbildning- och arbetsmarknadsområdet. Det är negativa avvikelser för vinterväghållning och barmarksrenhållning, licenskostnader, personalförmåner samt inom bidrag och transfereringar.

Ufallet för investeringar 2024 är 98,8 miljoner kronor, en avvikelse med 290,0 miljoner kronor mot budgeterade 388,7 miljoner kronor. Avvikelserna avser främst investeringar i infrastruktur på grund av att investeringar förskjuts framåt i tid eller omprioriteras.

Kommunstyrelsen leder och samordnar arbetet med kommunfullmäktiges tre prioriterade utvecklingsmål, och har också fastställt två egna utvecklingsmål. Arbetet med konkreta aktiviteter har startat under året inom samtliga mål. Målen sträcker sig över mandatperioden, aktiviteterna är också i många fall långsiktiga, och det är därför inom flera områden för tidigt att utläsa effekter av arbetet. Ett av målen (Klimat och miljö) bedöms därför ha en svag utveckling inom målområdet. Fyra mål (Tillväxt och attraktionskraft, Barn och unga, Strategisk samhällsplanering och Säkrad kompetensförsörjning) bedöms ha utveckling inom vissa delar av målområdet.

Kompetensförsörjningsprojektet har fortsatt inom Skövdemodellen. Projektet Stega vidare, med utbildning till barnskötare är i slutskedet och de 20 deltagarna kommer att avsluta i januari 2025. Det treåriga projektet Stega avslutar sitt första år 2025. I detta projekt samarbetar Skövde med Tibro och Hjo inom områdena vård och omsorg samt förskola/skola. Det unika i detta projekt är att lönestödsanställningen kombineras med en grundläggande utbildning som genomförs av Vuxenutbildning Skövde inom yrkesområdena samt att handledarna ute i verksamheterna får utbildning och stöttning i sitt uppdrag som handledare. Extern part i projektet arbetar dessutom med arbetsplatskulturen ute i verksamheterna. Dessa tre inslag gör Skövdemodellen unik i landet.

Projektet Kompetens i Västsverige har blivit beviljat i slutet av året där Arbetsförmedlingen är projektägare och samtliga 15 kommuner i Skaraborg är engagerade. Projektet riktas mot deltagare som är inskrivna på Arbetsförmedlingen där målet är att de ska påbörja eller avsluta sina studier, främst inom vuxenutbildningen.

Program för folkhälsa och social hållbarhet samt det Barn- och ungdomspolitiska programmet har presenterats i ledningsgrupper och nämnder. Utifrån detta har aktiviteter initierats och arbetats vidare med inom respektive sektor. Flera sektorer har också börjat genomföra prövningar av barnets bästa i ärenden. Det har framkommit ett behov av tillgängligt och användarvänligt stödmaterial för programmen. Utifrån detta behov har en sida på intranätet tagits fram och publicerats, där stödmaterialet finns samlat.

Under hösten antogs Skövdes nya översiktsplan (ÖP2040). Översiktsplanen beskriver en framtid där Skövde ska fortsätta växa på ett hållbart sätt med medborgarna i fokus.

Ett planprogram för Arenaområdet med målet att förstärka centrala Skövde som en attraktiv och kreativ mötesplats startades där en blandning av olika etableringar bidrar till ett sammanhållet centrum med liv och rörelse. För att mer effektivt nyttja verksamhetsmark i Hasslum planeras ett planprogram i området och det har påbörjats en utredning för möjliggörande av bostäder i Simsjön.

Arbetet med att färdigställa mark och infrastruktur för verksamhets- och bostadsområden pågår i bland annat Ryd och Risatorp samt i Mariesjö och Trädgårdsstaden. Under 2024 öppnades en ny gata, Södra Metallvägen.

Ett pilotprojekt har genomförts gällande invasiva arter utmed Lerdalavägen mot parkslide. Pilotprojektet kommer utvärderas varje år, men först om tre till fyra år går det att säga om pilotprojektet gett önskat resultat. De invasiva arter som idag bekämpas i Skövde är jätteloka, jättebalsamin och gul skunkkalla.

Ella-Aid är ett pilotprojekt där ett varningssystem installerats vid ett övergångsställe på Kavelbrovägen. Bilister blir mer förvarnade om att det är gående som ska över. Från Ella-Aid finns det positiva erfarenheter framförallt på den mörka tiden av dygnet och vid regn när sikten är dålig.

Under 2024 har projekt Pentaporten påbörjats gällande varningssystem för skyfall.

4 Uppföljning av prioriterade utvecklingsmål

I detta avsnitt redovisas de mål som beslutats om i verksamhetsplanen. Målen följs upp med en analys i samband med verksamhetsberättelsen vid årsskiftet, samt vid dialogtillfällen. För en mer djupgående uppföljning av målen i sin helhet, se avsnittet "Utökad uppföljning av prioriterade utvecklingsmål" längre ner i detta dokument.

4.1 Kommunfullmäktiges mål

Kommunfullmäktiges mål pekar ut de viktigaste samhällsutmaningar som ska prioriteras i kommunens utvecklingsarbete under mandatperioden. Målen blir operativa genom att kommunstyrelsen leder och samordnar arbetet. Utifrån de strategier som kommunstyrelsen fastställt har utsedda styrgrupper med kommundirektörens godkännande under det gångna året initierat ett antal aktiviteter som syftar till att bidra till en god utveckling inom målen. Aktivitetsansvariga har utsetts och arbetsgrupper har kommit i gång med sitt arbete på ett bra sätt. Det finns utmaningar, men framför allt stora förtjänster med det nya arbetssättet kopplat till kommunfullmäktiges mål. Det har skapats en samverkansplattform och främjat en helhetssyn kring komplexa, kommunövergripande frågor. Det är en utmaning att arbeta tvärsektoriellt parallellt med ordinarie linjearbete, men det finns ett stort engagemang från kommunkoncernen att vidareutveckla arbetssättet. Arbetet med kommunfullmäktiges mål förstärks av att nämnderna också, i sina respektive grunduppdrag, identifierat utvecklingsinsatser som bidrar till en förflyttning inom kommunfullmäktigemålen.

4.1.1 Tillväxt och attraktionskraft: Skövde växer genom att attrahera både invånare och företag

Bedömning
Utveckling inom vissa delar av målområdet

4.1.1.1 Sammanfattning av analys

Skövde har under 2024 passerat 58 000 invånare men växer inte i den takt som krävs för att nå den efterfrågade effekten 75 000 invånare till 2040. Under året har Welcome House etablerats och ett flertal kampanjer för att attrahera nya invånare och företag har genomförts. Hela Skövde ska växa och det har gjorts ett omtag gällande arbetet med utveckling av tätorterna.

Skövde har tappat ett antal placeringar i Svenskt Näringslivs ranking och ett nytt sektorsövergripande arbetssätt är sjösatt för att förbättra klimatet för företagen.

Att stärka högskolan och se till att företagen i Skövde får tillgång till forskning och samarbeten har gynnat Skövde väl genom åren. Under 2024 beslutades om stärkt finansiering till Science Park Skövde för start-up-verksamhet och "Open Arena" som ska stötta innovationsarbetet i befintligt näringsliv. Science Park Skövde har också utsetts till att tillsammans med Skövde kommun få arrangera Sveriges Innovationsriksdag 2026. En viktig faktor i Skövdes attraktivitet är högskolan och glädjande nog vann Skövde nyligen utmärkelsen Årets Studentstad. En orsak till framgången är ökad tillgång på studentbostäder.

Trots låg befolkningstillväxt finns det en positiv utveckling inom vissa delar av målområdet och styrgruppen bedömer att valda strategier långsiktigt kommer att ta oss närmare målet.

4.1.2 Klimat och Miljö: Skövde kommun bedriver ett offensivt miljö- och klimatarbete

Bedömning
Svag utveckling inom målområdet

4.1.2.1 Sammanfattning av analys

Skövdes koldioxidbudget innebär att minskningen av växthusgasutsläpp årligen bör uppgå till 12-13 procent. Färska utsläppsstatistik presenteras vecka 25, men redan nu kan det konstateras att även om utsläppen minskat över tid så sker det inte i den takt som behövs för att kunna motivera en stark utveckling inom målet.

Inom målområdet har fokus lagts på energifrågor. En nyetablerad, koncerngemensam energisamverkansgrupp bevakar den gemensamma framfarten i aktiviteter som omfattar solenergi, energilager och flexibilitet i elförbrukning för att sänka belastningen på elnätet under högtrafik. Under 2024 har flera nya solcellsanläggningar byggts. Kontinuerligt energieffektiviseringsarbete bedrivs inom Skövde kommun, Skövdebostäder och Kreativa Hus. 2024 antog Skaraborgs Kommunalförbund "Energiförsörjningsplan för Skaraborg" som pekar på behovet av en snabb utbyggnad av sol- och vindkraft samt energilagring i Skaraborg för att kunna möta upp det stora elbehovet. Det kommer att ställas krav på kommunen att svara upp mot målsättningarna i planen genom en aktiv samhällsplanering som gynnar elproduktionen.

För att minska den egna organisationens klimatpåverkan från resor har kommunens riktlinjer för både resor och fordon omarbetats under 2024. Förslaget som bereds i början av 2025 innebär att kommunen tydligare prioriterar hållbara resesätt. En annan prioriterad insats har varit rekrytering av en hållbarhetsamordnare till upphandlingsenheten för att under 2025 se över riktlinjer och prioritera upphandlingar med stor klimatpåverkan.

I jämförelse med många andra kommuner har Skövde kommit långt i arbetet med klimatanpassning, särskilt inom hanteringen av skyfall. Ett större pilotprojekt pågår i Södra Ryd, men liknande åtgärder behöver tas fram för alla avrinningsområden i kommunen. Det är ett resurskrävande arbete som kommer fortgå under många år i samarbete med VA-avdelningen, Räddningstjänsten Skaraborg med flera.

Glädjande nog blev Skövde kommun en av tio finalister i kategorin mindre städer och tätorter i Aktuell Hållbarhets ranking över Sveriges kommuners miljö- och klimatarbete.

4.1.3 Barn och unga: Skövde kommun ger alla barn och unga förutsättningar till ett gott liv

Bedömning
Utveckling inom vissa delar av målområdet

4.1.3.1 Sammanfattning av analys

Det finns fortsatt stora utmaningar inom målområdet som ytterst handlar om att ge alla barn och unga förutsättningar till ett gott liv. Ur ett samhällsperspektiv är det fortsatt alldeles för många som inte klarar av att fullfölja sina studier och många saknar fortfarande en meningsfull fritidssysselsättning vilket riskerar att få en negativ effekt på hälsan. Detta är ett långsiktigt arbete och att se konkreta förflyttningar inom de utpekade effekterna redan nu är svårt.

Positiva förflyttningar som går att se är bland annat en gemensam plattform för frågorna. Det har blivit en ökad samverkan både inom ramen för kommunfullmäktiges mål, men även inom andra områden där gemensamma beröringspunkter ses. Stygruppen ser stora vinster med att ta en "hela-samhället-ansats" kopplat till barn och unga.

I ett par aktiviteter som styrgruppen initierat ses redan positiva effekter. Exempelvis bedöms aktiviteten "unga aktivitetsledare" ha bidragit till att Skövdebostäder inte fått in ett enda störningsärende kopplat till ungdomar i bostadsområdena. Arbetet kommer fortsätta att vidareutvecklas i samverkan under kommande år. Även inom skolsocialt team börjar vissa effekter framträda, men då det är komplexa ärenden krävs ett långsiktigt arbete för att lyckas nå de utpekade effekterna med minskad frånvaro. Arbetsätt och metoder behöver tid för att implementeras fullt ut, vilket nu ges möjlighet genom den budgetsatsning som har gjorts på skolsocialt team och efter skolan aktiviteter.

Utifrån arbetet som gjorts under året görs bedömningen att utveckling har skett inom vissa delar av målområdet.

4.2 Kommunstyrelsens mål

4.2.1 Skövde kommun säkerställer ett hållbart samhälle genom proaktiv samhällsplanering i hela kommunen

Bedömning
Utveckling inom vissa delar av målområdet

4.2.1.1 Sammanfattning av analys

Målet om säkerställande av ett hållbart samhälle genom proaktiv samhällsplanering i hela kommunen bedöms ha utveckling inom vissa delar av målområdet. Målområdet spänner över ett brett område där det syns positiva förflyttningar inom vissa delar bland annat då fler detaljplaner och översiktsplanen fick laga kraft under 2024.

För att uppnå kommunens vision om 75 000 invånare 2040 behöver kommunen leverera byggrätter via nya detaljplaner som ger möjlighet till byggnation av cirka 550 bostäder per år. Under 2024 fick 12 detaljplaner laga kraft vilka tillsammans möjliggör för 502 bostäder. Nyproduktion av bostäder och bostadssituationen är en viktig del i kommunens mål om tillväxt och attraktionskraft och en proaktiv samhällsplanering i hela kommunen. Under året har en analys av bostadsmarknaden gjorts. Analysen visar att efterfrågan av nyproducerade bostäder i Skövde kommun uppgår till cirka 300 bostäder per år.

Under 2024 fick Skövdes nya översiktsplan 2040 (ÖP 2040) laga kraft. ÖP 2040 ger vägledning för hur den byggda miljön ska användas och utvecklas. Planen pekar ut både mark för nya bostads- och verksamhetsområden och poängterar att fokus är att komplettera befintliga strukturer. Arbetet med planprogrammet för Arenaområdet har återigen startat upp.

För att Skövde ska fortsätta att utvecklas som en hållbar och attraktiv kommun är det avgörande att de strategiska målen inom samhällsplaneringen genomförs med samverkan. Behovet av omorganisation av sektor samhällsbyggnad tillsammans med samordning av planering av exploatering, infrastruktur och lokalplanering, samt framtagande av handlingsplan för bostadsförsörjning är alla viktiga steg för att möta framtiden och nå målet med en proaktiv samhällsplanering i hela kommunen.

Kommunen måste fortsätta att fokusera på att skapa en struktur som inte bara möter dagens behov, utan som också är flexibel och anpassningsbar för framtida utmaningar. Genom att implementera aktiviteterna och förbli proaktiv i samhällsplaneringen, kan Skövde säkerställa att det blir en plats där människor vill leva, arbeta och växa, nu och i framtiden.

Under året har arbetet med att prioritera och samordna vår gemensamma planering för framtida projekt och resurser startat upp. En processkartläggning har gjorts för att samordna aktiviteter kring infrastrukturplan, exploateringsplan samt lokalförsörjningsplan. De tre processerna har så långt det är möjligt skapat gemensamma strukturer, rutiner och arbetssätt där en prioriterad del har varit att behov, intressen och planerade arbeten utvärderas och analyseras med liknande utvärderingskriterier.

4.2.2 Skövde kommun har en säkrad kompetensförsörjning

Bedömning
Utveckling inom vissa delar av målområdet

4.2.2.1 Sammanfattning av analys

Under året har fokus varit att etablera ett chef- och ledarskapsprogram, ta fram en kommungemensam chefsintroduktion, se över chefers administrativa stöd, minska antalet långtidssjukskrivna, ta ut en riktning vad gäller kompetensutveckling och intern karriär samt avsluta projektet hälsa för ett långt och hållbart arbetsliv.

Effekterna som syns så här långt är en mer stabil chefsorganisation med en halverad personalomsättning. Skövde kommun sticker inte längre ut med en hög personalomsättning vid jämförelse med våra jämförelsekommuner. Det har också varit ett stort intresse till de utbildningar som erbjuds för chefer och utvärderingarna visar på goda resultat.

Sjukfrånvaron ligger på ungefär samma nivå som 2023 men i de verksamheter där insatser har gjorts via hälsoprojektet har sjukfrånvaron minskat. Antalet sjukskrivna i intervallerna 15–365 + dagar har minskat med cirka 25 medarbetare sedan 2023 och ligger nu på 328. Av dessa är 117 sjukskrivna över 365 dagar.

Arbetet vad gäller kompetensutveckling och intern karriär är under uppstart och det är svårt att se om vi nått några effekter. Den externa personalomsättningen har gått ner något sedan föregående år och ligger på ungefär samma nivå som snittet i Sveriges kommuner, runt 10–11 %. Den interna rörligheten är fortfarande låg och ligger på ungefär samma nivå som förra året.

En HME- och medarbetarenkät kommer tillsammans med en chefsenkät att genomföras hösten 2025 och sedan hösten 2027 för att bland annat få en bild av hur medarbetare uppfattar sina möjligheter till kompetensutveckling och intern karriär. Chefsenkäten kommer fokusera på upplevelsen hos cheferna om arbetsmiljön och förutsättningar har förbättrats.

5 Uppföljning av ekonomi

5.1 Nämndens resultat

Verksamhet	Intäkt 2024	Kostnad 2024	Netto 2024	Budget 2024	Budget-avvikelse	Netto 2023	Netto 2022
Medborgare och samhällsutveckling	14,5	-35,0	20,5	25,0	4,5	23,6	18,2
Vuxenutbildning och arbetsmarknad	120,7	-207,6	86,9	95,4	8,5	79,0	100,3
Samhällsbyggnad	58,4	-281,1	222,7	217,3	-5,4	224,7	194,2
Kommunledningsstaben	139,7	-294,2	154,4	164,1	9,6	153,4	137,8
Politik		-15,0	15,0	19,0	4,0	17,4	14,6
Bidrag och transfereringar		-102,7	102,7	97,8	-4,9	90,2	89,7
Summa	333,3	-935,6	602,2	618,6	16,3	587,7	554,9

Kommunstyrelsens resultat 2024 är ett överskott om 16,3 miljoner kronor. Inom kommunstyrelsens verksamheter är det både positiva och negativa avvikelser mot budget.

Avdelning vuxenutbildning och arbetsmarknad redovisar ett överskott om 8,5 miljoner kronor. Inflödet av deltagare inom beredskapsanställning har varit lägre än budgeterat. De avslutade piloterna inom bygg och industri bidrar till överskottet, liksom vakanta tjänster inom arbetsmarknadsenheten. Ökade bidrag inom ESF-projekt påverkar också resultatet positivt.

Kommunövergripande utvecklingsmedel nyttjas inte fullt ut under året, utan ger ett överskott om 11,4 miljoner kronor. Det innefattar såväl kommunstyrelsens utvecklingsmedel, driftsmedel för Billingesatsningen samt övriga övergripande utvecklingsmedel.

Personalkostnaderna exklusive avdelning vuxenutbildning och arbetsmarknad är lägre än budget med totalt 13,0 miljoner kronor, främst på grund av tillfälliga vakanser, men även föräldraledigheter.

Kostnader för vinterväghållning och barmarksrenhållning (vårstädning) överstiger budget med 12,6 miljoner kronor. Intäkterna inom samhällsbyggnad är 12,2 miljoner kronor högre än budget. De större avvikelserna är inom bygglov och erhållna bidrag.

Licensavgifter inom kommunstyrelsens verksamheter är sammantaget 7,4 miljoner kronor högre än budget. Det beror huvudsakligen på att Microsoft har höjt priserna för licenser. Prishöjningen ingår till större del i prisindex IT 2025.

Nyttjandegraden för friskvårdsbidraget är hög, och kostnaderna överstiger budget med 3,2 miljoner kronor.

Bidrag och transfereringar har ett underskott om 4,9 miljoner kronor. Underskottet beror på pensionskostnader 2023 och 2024 samt utökning av vaktstyrkan för Räddningstjänsten Skaraborg och ökat bidrag för hyreskostnader för Science Park Skövde på grund av att verksamheten samlokaliseras i Portalen. Utöver dessa bidrar också högre bidrag till Miljösamverkan östra Skaraborg samt till Balthazar Science Center till underskottet.

I övrigt är det mindre avvikelser inom verksamheterna som sammantaget bidrar till resultatet.

En utförligare beskrivning av resultatet finns i bilaga fördjupad ekonomisk analys.

Jämfört med tidigare prognos (T2)

Resultatet för året är 16,3 miljoner kronor högre än prognosen vid tertial 2.

Avdelning vuxenutbildning och arbetsmarknad redovisar ett bättre resultat än prognostiserat med 7,5 miljoner kronor. Detta beror på minskat inflöde av deltagare inom beredskapsanställning och ej tillsatta vakanta tjänster. Även ökade bidrag inom ESF-projekt i slutet av året påverkar resultatet positivt.

Intäkterna inom samhällsbyggnad, framför allt för bygglov, ger ett bättre resultat än prognostiserat med 7,2 miljoner kronor.

Övriga avvikelser mot prognos är framför allt hänförligt till lägre personalkostnader på grund av vakanta tjänster som inte är tillsatta och mer debiterad tid inom projekten hos samhällsbyggnad.

Jämfört med föregående års utfall

Kommunstyrelsens resultat 2024 är 7,8 miljoner kronor högre än 2023. Den stora förändringen i resultat ligger inom sektor samhällsbyggnad (+13,2 miljoner kronor) samt bidrag och transfereringar (-5,5 miljoner kronor).

Det högre resultatet 2024 inom samhällsbyggnad beror huvudsakligen på lägre kostnader för vinterväghållning och barmarksrenhållning. Kostnaden var 31,9 miljoner kronor 2024, för 2023 är motsvarande siffra 44,1 miljoner kronor.

Inom bidrag och transfereringar är det eftersläpande ramjustering för högre bidrag till bland annat Räddningstjänsten Skaraborg och Science Park Skövde som ger ett lägre resultat 2024. Ramkompensation görs till budget 2025.

Verksamhet som är finansierad inom finansenheten

Exploateringsverksamhet omfattar åtgärder för att bearbeta och iordningställa råmark där bostäder, lokaler och anläggningar kan byggas för både näringsverksamhet och offentlig verksamhet.

Verksamheten avseende strategiska fastigheter hanterar driftkostnader relaterade till investeringsbudget för fastighetsförvärv så som inventering, rivning och sanering. Fastighetsförvärven syftar till att ge kommunen ett brett och omfattande markinnehav vilket är viktigt för att skapa handlingsutrymme för fortsatt samhällsutveckling.

Skogsverksamheten avser förvaltning av kommunens skogsinnehav det vill säga röja, gallra och avverka och på så sätt skapa en skog för kommunens invånare. Kommunstyrelsen ansvarar för dessa verksamheter men de påverkar inte kommunstyrelsens ekonomi utan är en del av Skövde kommuns totala resultat.

5.2 Utfall investeringar

(mnkr)	Helårsprognos 2024-08-31	Budget 2024	Utfall 2024	Avvikelse mellan budget och utfall
Infrastruktur	121,9	321,9	80,8	241,1
Inventarier	10,9	17,9	9,7	8,2
Fastighetsförvärv	63,0	40,0	1,2	38,8
Ersättningslokaler/lönsamma investeringar	7,1	9,0	7,1	1,9
Summa investeringar	202,9	388,7	98,8	290,0

Investeringsbudget för infrastruktur exklusive IT 2024 är 317,9 miljoner kronor. Flera stora investeringar är budgeterade under 2024, bland annat Stallsikenrondellen, Stationsgatan ombyggnad och Norrmalmsrondellen. Utfallet uppgår till 76,9 miljoner kronor, vilket är en avvikelse mot budget om 241 miljoner kronor.

Sexton projekt avslutas 2024, däribland park Grubbagården och Boulogner lekplats och utegym. Park Grubbagården har blivit en grön kvarterpark med en lekplats som numera kallas Helikopterlekplatsen. I Boulogner har det skapats en lekplats, utegym och en hinderbana. Flera projekt har återlämnat budget utifrån prioritering i investeringsprocessen. Det gäller till exempel för trafiksäkerhet/tillgänglighet Hasslumsvägen, Badhusgatan mellan Kungsgatan/Staketgatan och GC-väg Locketorp. Sammanlagt återlämnas 75,4 miljoner kronor för år 2024. Trafiksäkerhet/tillgänglighet Hasslumsvägen och Badhusgatan mellan Kungsgatan/Staketgatan får äskas på nytt utifrån eventuella behov som kan uppkomma i berörda planprogram när de är färdigställda. Projekten Nohagavägen kapacitetsökning och Mörkekorset/Staketgatan avslutas, vilka tillsammans redovisar ett underskott om 20 miljoner kronor. Resterande fyra projekt som avslutas redovisar inga större avvikelser.

Nio projekt har en avvikelse i utfallet jämfört med årets budget på mer än 10 miljoner kronor. De största avvikelserna återfinns i projekten Stallsikenrondellen (53,7 miljoner kronor), Stationsgatan ombyggnad (20,7 miljoner kronor) och Badhusgatan mellan Kungsgatan/Staketgatan (20,6 miljoner kronor). Entreprenörsarbetet med Stallsikenrondellen kom inte igång i tid på grund av försenad tilldelning. Stationsgatan ombyggnad är påbörjad under hösten 2024 och budgeten för Badhusgatan mellan Kungsgatan/Staketgatan återlämnas.

Årets utfall är 41 miljoner kronor lägre än den senaste prognosen. De största avvikelserna återfinns i projekten trafikanordningar, Stallsikenrondellen, Norrmalmsrondellen och Pentaporten. Investeringsplanen för trafikanordningar har på grund av resursbrist inte kunnat genomföras i önskad takt. Arbetet med Stallsikenrondellen är något försenat. Norrmalmsrondellen hade lägre investeringsutgifter tack vare att det inte behövde göras intrång på någon annans mark samt lägre kostnader för entreprenaden. Upphandlingen för Pentaporten blev lite försenad.

Alla aktiva investeringsprojekt, förutom Stationsgatan ombyggnad, ser i dagsläget ut att hålla sin projektram. Stationsgatan ombyggnad har i KS § 94/24 fått ett godkännande att gå med ett underskott om 5,4 miljoner kronor.

Sektor samhällsbyggnad har sökt statsbidrag för förebyggande åtgärder mot naturolyckor hos Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB). Ansökan beviljades och gäller utförande av skyfallsled vid Kyrkogatan och skyfallsåtgärder vid järnvägsstationsområdet. Totalt beviljades 10,6 miljoner kronor vilket är cirka 30 procent av den totala investeringsbudgeten.

Utfall för investeringar i IT-infrastruktur är 3,9 miljoner kronor, vilket är i nivå med budget. Investeringarna avser främst löpande utbyggnad och utbyte.

Inventarier

Utfallet för inventariemedel är 9,7 miljoner kronor, vilket är 8,2 miljoner kronor lägre än budget.

Investeringsmedel (7,6 miljoner kronor) för ombyggnad arbetsmarknadsenheten och vuxenutbildningen har inte nyttjats fullt ut under året. Avvikelsen är 4,4 miljoner kronor.

Investeringsmedel för stadshuset har inte nyttjats fullt ut, avvikelsen är 1,7 miljoner kronor. Likaså har samhällsbyggnad inte nyttjat 1,8 miljoner kronor av budget för inventarier samt utrymme för ersättning av mätinstrument et cetera.

Investering i nytt ekonomisystem uppgår till 5,9 miljoner kronor vilket är 0,2 miljoner kronor lägre än budget.

Fastighetsförvärv

Budget 2024 avseende fastighetsförvärv är 40 miljoner kronor och per december har enheten för mark och exploatering förvärvat fastigheter till ett värde av 1,2 miljoner kronor. Prognosen för 2024 var att fastigheter skulle förvärfas för 63 miljoner kronor. Det lägre utfallet beror på att det större förvärvet inte genomfördes under 2024.

Ersättningslokaler/lönsamma investeringar

Inom ramen för handlingsplan 22 (H22) budgeterades investeringsmedel för investeringar som skulle innebära en effektivisering vilket betyder att den årliga driftkostnaden ska minska efter genomförd investering.

Investeringsbudgeten för H22 effektiviseringar har inte förbrukats i den takt som beräknats vilket ledde till att 1,4 miljoner kronor ombudgeterades från 2023 till 2024. I mars 2024 beslutade kommunstyrelsen (KS §39/24) att omfördela kvarvarande budget om 1,4 miljoner kronor till projektet ombyggnation Alströmergatan.

Investeringsbudgeten för ersättningslokaler har heller inte förbrukats i den takt som beräknats vilket ledde till att 2,88 miljoner kronor ombudgeterades från 2023 till 2024. I mars 2024 beslutade kommunstyrelsen (KS §39/24) att omfördela kvarvarande budget om 2,88 miljoner kronor till projektet ombyggnation Alströmergatan.

Efter kommunstyrelsens beslut om ombudgeteringar uppgick budgeten för generell investeringspott till 4,75 miljoner kronor, 210 000 kr beslutades (KS §39/24) sedan att omfördelas till ombyggnation av Alströmergatan.

Medlen som omfördelas till ombyggnation Alströmergatan möjliggör en flytt av verksamhet från en undermålig förhyrd lokal till en tomställd lokal i kommunens regi, projektet bedöms minska kommunens kostnad med cirka 100 000 kr per år.

I juni beslutade kommunstyrelsen att omföra 2,6 miljoner kronor från den generella investeringspotten till servicenämnden som ska använda medlen till att investera i fast reservkraft vilket också möjliggör uppställning av en nödvattentank vid Tidans äldreboende. Kvarvarande budget om 1,9 miljoner kronor har inte förbrukats under 2024.

6 Förväntad utveckling

Skövde har tydliga tillväxtmål, där många förutsättningar finns på plats för att lyckas. Avgörande är dock att konjunkturen vänder och att det finns ett förtroende från marknaden när det gäller tillväxtpotential i vår delregion och Skövde specifikt. Under hösten 2024 kunde vi se att arbetslösheten i Skövde gick upp något i förhållande till 2023, men är fortsatt låg i förhållande till Skaraborg, Västra Götaland och riket. Att vi lyckas med matchning på arbetsmarknaden är viktigt för tillväxten och här är det samarbete som sker inom ramen för Kompetensnavet och kompetensrådet på Skaraborgsnivå av stor betydelse för att klara kompetensförsörjningsutmaningen. Att det skapas möjligheter för omställning av kompetens genom ett flexibelt utbildningssystem men också att unga får goda möjligheter att tidigt skaffa sig en bild av arbetsmarknaden samt rätt dimensionering av utbildningar på gymnasie- och VUX-nivå blir viktiga faktorer.

Kommunens utbyggnadsområden avseende verksamheter och bostäder påverkas av rådande konjunktur och ränteläge. En inbromsning gällande genomförandet av de planerade projekten, främst bostäder, har skett under de senaste åren. Byggnation inom projekten har en genomförandetid på cirka två år, vilket ger en viss fördröjning av konjunkturedgången. Troligen kommer leveransen av färdigställda bostäder att minska de närmsta åren. Sammantaget finns det i dagsläget möjlighet att bygga cirka 2 000 bostäder. Antalet kommer att öka med ytterligare 500 bostäder under 2025.

Det finns intresse för Skövde som etableringsort, här finns fortsatt en utmaning när det gäller tillgång på el-effekt, vilket försvårar möjligheterna att ta emot nya verksamheter. Det finns initiativ i Skövde men också i Skaraborg för att frigöra och tillföra effekt, som blir viktiga för Skövdes möjlighet att växa framåt. Glädjande är att antalet arbetstillfällen i Skövde fortsätter öka 2024, vilket vittnar om ett starkt befintligt näringsliv, något som behöver understödjas på olika sätt framåt. Här är inte minst innovationsarenorna ASSAR och Sweden Game Arena viktiga, som står inför finansieringsutmaningar när nationell finansiering begränsas.

God samhällsplanering kräver samarbete mellan flera aktörer och rätt prioriteringar i rätt tid. ÖP 2040 ger stöd i arbetet, med bostadsförsörjning, trafik och klimatanpassning. Fördjupade analyser krävs för den övergripande samhällsplaneringen. Vattentjänstplanen, som färdigställs 2025, ska säkerställa en långsiktig vattenförsörjning.

EU-direktivet om öppna data kräver att kommuner släpper sin data avgiftsfritt. Detta har lett till att Lantmäteriet sagt upp befintliga avtal och nu vill teckna nya utan ersättning. Därmed minskar intäkterna för sektor samhällsbyggnad, samtidigt som lagkrav och behovet av ajourhållning kvarstår.

Det säkerhetspolitiska läget i Europa och Sveriges medlemskap i NATO ställer krav på återuppbyggnaden av det civila försvaret. Kommunens beredskap behöver stärkas för att upprätthålla samhällsviktig verksamhet under samhällsstörningar, kriser, sabotage och krig. Bland annat krävs god kontinuitetshandling, robusta fastigheter med redundans i el-, vatten- och livsmedelsförsörjning samt organisation och personalförsörjning som vid behov kan kraftsamlas till den samhällsviktiga verksamheten.

Ökad risk för cyberattacker innebär att cybersäkerheten och motstånd mot cyberattacker behöver stärkas i enlighet med NIS2-direktivet och ny cybersäkerhetslag som träder i kraft 2025. Åtgärderna innefattar bland annat tydlighet i ledning och styrning kopplat till informations- och cybersäkerhet, väl fungerande incidenthanteringsprocess och god kontroll på leverantörer av digitala system.

Samhällets förändring och demografiutveckling påverkar oss som arbetsgivare. Framtidens arbetskraft kommer antagligen inte räcka till för arbetsmarknadens behov. Skövde kommun fortsätter att växa och prognosen över tid visar på ett ökat behov av antal anställda framför allt inom vård och omsorg medan barn och utbildning ser ett omställningsbehov av personal på grund av minskat barnafödande. Fortsatt fokus är på att behålla medarbetare och chefer samt arbeta brett med arbetsmiljö, bemanning, ledarskap, digitalisering, omställning och kompetensutveckling.

Den digitala omställningen i samhället innebär behov att växla upp den tekniska utvecklingen, där AI blir viktigare för att möjliggöra effektivisering och möta framtida behov. Samtidigt behöver arbete med IT- och informationssäkerhet utvecklas och en större mognad kring digitalisering utvecklas.

7 Uppföljning av internkontrollplan

En mer fullständig uppföljning av samtliga granskningar/åtgärder återfinns i avsnittet "Utökad uppföljning av internkontrollplan".

För 2024 ligger sex stycken risker i kommunstyrelsens internkontrollplan, samtliga som åtgärder. Arbete har genomförts för samtliga beslutade åtgärder. En åtgärd (översyn av behov av och möjligheter till ökad redundans) är försenad, och kommer fortsätta under 2025. Övriga åtgärder är slutförda.

Risker med tillhörande åtgärder i internkontrollplanen:

- Risk att beslut fattas på bristande beslutsunderlag eller är baserade på otillräcklig eller felaktig information.
Åtgärd: Utveckling av ärendeberedningsprocessen

- Risk för bristande IT-redundans (datahallar och internetförbindelser)
Åtgärd: Översyn av behov av och möjligheter till ökad redundans
- Risk att våra IT-system utsätts för cyberattacker eller överbelastning
Åtgärd: Utveckla och stärka IT-säkerhetsarbetet
- Risk för hot, hat och våld mot politiker och tjänstepersoner
Åtgärd: Tydliggöra rutiner och stöd
- Risk för felaktiga utbetalningar vid bedrägeriförsök
Åtgärd: Kunskap och förhållningssätt vid utbetalningar
- Risk att invasiva arter, IAS, inte hanteras enligt nationella riktlinjer
Åtgärd: Utarbeta plan samt söka medel för åtgärder

I kommunstyrelsens riskanalys för 2024 finns ytterligare sex risker med hög riskbedömning (allvarlig eller kännbar). För dessa har bedömning gjorts i verksamhetsplanen att riskerna hanteras inom verksamheten på olika sätt, exempelvis genom arbetet med kommunstyrelsens eller kommunfullmäktiges mål.

Grunden för den interna kontrollen är en robust organisation där verksamheten har en tydlig arbetsfördelning och arbetar utifrån fastställda processer/rutiner så det finns en inbyggd kontroll i vardagen. Utöver detta arbetar kommunstyrelsen med riskanalys och en årlig internkontrollplan som innehåller planerade åtgärder och granskningar av den interna kontrollen. Arbetet följs upp i tertialrapport 2 och 3 och de brister som upptäcks omhändertas på lämpligt sätt. Utifrån detta bedömer kommunstyrelsen att den interna kontrollen är tillfredsställande.

8 Uppföljning inom arbetsgivarområdet

Kommunstyrelsen är anställningsmyndighet och är den nämnd som ansvarar för arbetsgivarfrågorna i kommunen. Följande uppföljning och analys är en information till nämnden om utvecklingen inom området.

8.1 Viktiga händelser

I linje med kommunstyrelsens mål om en säkrad kompetensförsörjning har verksamheterna under 2024 arbetat med att ta fram nya kompetensförsörjningsplaner. Att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare är helt avgörande för verksamheternas möjlighet att nå utsatta mål. Arbetsmiljöarbetet hänger tätt samman med kompetensförsörjningsfrågan och av den anledningen har fokus också varit att undersöka och arbeta med chefers förutsättningar och arbetsmiljö. Undersökningar och analyser har genomförts under 2023 och 2024 som resulterat i ett fokus på arbete med ledarskapsutveckling och arbetsmiljö. För att göra framsteg gällande chefers förutsättningar och arbetsmiljö har, under årets sista kvartal, en uppdragsbeskrivning formulerats för att sätta ramarna för det arbetsmiljöår som kommundirektören initierat.

Inom sektor samhällsbyggnad har det under 2024 arbetats med åtgärder kopplat till arbetsmiljön efter den kartläggning om arbetsmiljö som gjordes hösten 2023. Ny sektorchef har tillträtt sitt uppdrag den 13 januari 2025 och arbetet med sektorns arbetsmiljö och kompetensförsörjning fortlöper därmed efter ny sektorchefs ledning.

Ett arbete har genomförts inom kommunledningsstaben med att sätta strukturerna i den nya organisationen, som bildades 1 december 2023. För att trygga medarbetare och chefer har det under året arbetats med att tydliggöra ledningsstruktur, ansvarsfördelning, mandat samt samarbetsvägar avdelningar och enheter emellan. I maj respektive december 2024 genomfördes, som en del i arbetet, gemensamma halvdagar för alla medarbetare inom kommunledningsstaben med fokus på just samarbete.

Inom sektor medborgare och samhällsutveckling har lokalanpassningar gjorts för att bättre möta verksamheternas behov. Arbetsmarknadsenheten har flyttat in i nya lokaler samtidigt som renoveringar av utrymmen för yrkeshögskolan och vuxenutbildning slutförts. Under hösten 2024 har en organisationsförändring

genomförts inom avdelning vuxenutbildning och arbetsmarknad. Förändringen har bland annat minskat antalet medarbetare per chef.

Inom ramen för Skövde kommuns ledarprogram har de flesta chefer inom kommunstyrelsen genomgått utbildningarna Indirekt ledarskap och Utvecklande ledarskap.

8.2 Analys av utvecklingen

Inom kommunstyrelsen arbetar 454 personer i en tillsvidareanställning (275 kvinnor, 179 män), jämförelsesiffran från 2023 är 449 personer. Siffrorna är dock inte fullt ut jämförbara mellan 2024 och 2023 på grund av organisationsförändring till en kommunledningsstab.

Fördelningen mellan män och kvinnor följer samma mönster som tidigare år, där den procentuella fördelningen mellan kvinnor (61 procent) och män (39 procent), är oförändrad sedan 2022. Av de 454 tillsvidareanställda arbetar 97 procent heltid.

Personalkostnaden inom kommunstyrelsen är lägre än budgeterat. Detta beror huvudsakligen på vakanta tjänster, men beror också på sjukfrånvaro och föräldraledigheter som inte ersatts med vikarier.

Den totala personalomsättningen inom kommunstyrelsen motsvarar cirka 9,7 procent, vilket är en minskning jämfört med tidigare år där personalomsättningen var 11,2 procent år 2023. Personalomsättning i sektor samhällsbyggnad har halverats jämfört med föregående år och har gått från 21 procent 2023 till 10,6 procent 2024 varav 8,3 procent är externa avgångar (motsvarande 7 personer). Av dessa 7 personer är 3 pensionsavgångar, det är alltså endast 4 personer som börjat hos en annan arbetsgivare.

Sjukfrånvaron för kommunstyrelsen ligger på cirka 4 procent vilket kan jämföras med snittet för Skövde kommun, där motsvarande andel är 7,3 procent. (Kommunledningsstaben 3 procent, sektor medborgare och samhällsutveckling 6,4 procent, sektor samhällsbyggnad 3,3 procent.)

Antal medarbetare per chef (Chefsnivå C) är i snitt 17 stycken, med något varierande antal i de olika verksamheterna, dock utan större avvikelser.

8.3 Fokusområden framåt

Arbetet med kompetensförsörjningsplanerna har färdigställts. Sektor samhällsbyggnad kommer att färdigställa sin plan under 2025 års början med anledning av ny sektorchef och att planen sträcker sig över två års tid. Kompetensförsörjningsplanerna innehåller en kompetensanalys och aktiviteter som kommer pågå till och med 2026.

Under 2025 kommer fokus vara på chefers arbetsmiljö och kompetensutveckling inom hälsa och friskvård för att sedan, 2026, fokusera på medarbetares arbetsmiljö och kompetensutveckling inom hälsa och friskvård.

Verksamheterna kommer framöver att arbeta med ledarutveckling samt utveckling av våra chefsforum och även tydliggöra strukturer, roller och chefsmandat i organisationen för att möjliggöra för en bättre arbetsmiljö för våra chefer.

9 Analys av antagen Strategisk plan med budget

(mnkr)	Budget 2025	Plan 2026	Plan 2027
Kommunstyrelsen	641,8	645,9	651,6

Analys av budgetförutsättningar 2025 och framåt utifrån verksamheternas uppdrag visar att det finns utmaningar som inte kan hanteras inom nuvarande ram och uppdrag. Utmaningarna är hänförliga till förändringar i omvärlden och i lagstiftning, men också till identifierade behov för att kunna svara upp på de

ambitioner som finns kopplat till Skövde kommuns målsättningar och utvecklingsbehov samt till kostnadsutvecklingen.

Ökade medlemsavgifter och bidrag till bolag och kommunalförbund, 1,2 miljoner kronor

Kostnadsökningar 2025 inom bidrag och transfereringar är inte fullt ut ramkompenserade. Det avser främst ökat medlemsbidrag till Miljösamverkan östra Skaraborg (MÖS), vilket ger ett underskott i budget 2025. Därutöver ingår kompensation för uppräknig av bidrag till kommunala bolag och kommunalförbund 2026 som inte fullt ut kompenseras genom prisindex.

Start up och open Arena, 3,0 miljoner kronor

Kommunstyrelsen beslutade 2024-09-09, § 160/24, om finansiering av Start up och Open Arena, Science Park Skövde 2025-2028 med 3,0 miljoner kronor årligen. För 2025 sker finansieringen från kommunstyrelsens utvecklingsmedel. För åren 2026 till och med 2028 ska finansieringen arbetas in i budget, vilket innebär behov av ramförstärkning med 3,0 miljoner kronor.

Åtgärder mot mygg kring sjön Östen, 0,2 miljoner kronor

Kommunstyrelsen beslutade 2024-09-09, § 156/24, om fortsatt finansiering för åtgärder kring sjön Östen 2025-2027 med 0,2 miljoner kronor årligen. För 2025 sker finansieringen från kommunstyrelsens utvecklingsmedel. För åren 2026 till och med 2027 ska finansieringen arbetas in i budget, vilket innebär behov av ramförstärkning med 0,2 miljoner kronor.

Vinterväghållning, 14,0 miljoner kronor

Kostnaderna för vinterväghållning har ökat de senaste åren. Mellan år 2022 och år 2023 ökade kostnaderna med 93%. Ökningen har påverkas av väderförhållandena samt det nya snöröjningsavtalet. Det finns idag inte tillräckligt avsatta pengar i budget för vinterväghållning. För de två senaste åren är den genomsnittliga kostnaden per år 27,9 miljoner kronor. För de senaste fem åren är den genomsnittliga kostnaden 19,4 miljoner kronor. Bedömningen är att budgeten bör uppgå till 30 miljoner kronor. För 2025 finns en budget på nästan 16 miljoner kronor, vilket innebär att ytterligare 14 miljoner kronor behöver tillföras ram.

Säkerhetshöjande åtgärder/cybersäkerhet IT, 2,3 miljoner kronor

Skövde kommun har en god grund i IT-säkerhetsarbetet, men utvecklingen i omvärlden med ett stort antal riktade cyberattacker med omfattande påverkan på drabbad organisation gör att arbetet behöver utvecklas. Genom att vara väl förberedda och jobba proaktivt kan påverkan minimeras vid en eventuell cyberattack. Med utökade Microsoftlicenser ingår säkerhetshöjande funktioner som ger information om det faktiska säkerhetsläget. Informationen behöver arbetas med på daglig basis, för att hålla en god "cyberhygien" utifrån rapporter om sårbarheter från verktyg och omvärldsbevakning, och agera på IT-säkerhetsincidenter och mönster i säkerhetsplattformen. Ett utökad driftbidrag om 2,3 miljoner kronor innefattar partnerskap med extern aktör.

Samordnartjänst finskt förvaltningsområde, 0,4 miljoner kronor

I december 2024 beslutade Regeringskansliet om att statsbidraget för finskt förvaltningsområde sänks från och med 1 januari 2025. En förstärkning till samordnartjänsten behövs för att kunna erbjuda samma nivå av tjänster och behålla samordnartjänsten, samt för att uppfylla minoritetslagens krav. Tillfälliga lösningar planeras för 2025, men långsiktigt behövs ytterligare medel från och med 2026.

Personalförmåner, 3,0 miljoner kronor

Under hösten 2022 infördes ett förmånspaket för alla anställda i Skövde kommun. Nyttjandegraden för friskvårdsbidraget är fortsatt hög vilket är positivt. Budgetmedlen har också använts till att finansiera vaccinering av säsongsinfluensa för medarbetarna. Budgeten grundades på en nyttjandegrad om 60 procent på 5 000 medarbetare. Med både ökat antal anställda och fortsatt hög nyttjandegrad behövs utökning av budget för personalförmåner om cirka 3 miljoner kronor.

Drift och förvaltning ekonomisystem Ö9, 1,5 miljoner kronor

Skövde kommun tillsammans med 8 kommuner i östra Skaraborg genomförde en gemensam upphandling av ekonomisystem som implementerats och driftsatts under 2023–2024. I samband med detta har en gemensam förvaltning för systemet inrättats i Skövde kommun. Syftet är att skapa samverkansmöjligheter och stordriftsfördelar inom ekonomiområdet mellan de olika kommunerna. I samband med införandet har kostnaderna för Skövde kommuns del inte justerats utifrån faktiska kostnader. För att kunna upprätthålla systemet och fortsätta arbetet behöver medel skjutas till.

Invasiva arter, 2,0 miljoner kronor

Enligt EU-förordningen om invasiva främmande arter har Skövde kommun ett ansvar att följa reglerna för att förhindra spridningen av de arter som finns på EU:s förteckning. Kommunen har märkt av ett ökat behov av att bekämpa dessa arter, särskilt de som är listade av EU. Det finns ingen avsatt budget för att jobba med invasiva arter. Det innebär att de invasiva arterna breder ut sig mer och blir fler. För att kunna börja arbeta på ett strukturerat sätt med att bekämpa de invasiva arterna, bland annat med anpassade skötselmetoder, är bedömningen att det behöver tillföras 2 miljoner kronor i budget.

Digitalisering, 5,0 miljoner kronor

Det finns ett stort behov av att fortsätta driva digitaliseringen för att kunna realisera de fördelar och effekter som den medför. En utmaning som verksamheterna står inför är bristen på resurser för att genomföra sina digitaliseringsinitiativ, vilket gör att framstegen stagnerar. Tillskjutande medel ska användas för att möjliggöra digital utveckling.

Omvärldsanalytiker näringslivsenheten, 0,9 miljoner kronor

Vi är i en tid av omställning, där omvärlden förändras i snabb takt, det gäller inte minst näringslivet, där grön omställning, digitalisering och teknikutveckling innebär förändrade förutsättningar mer eller mindre på daglig basis. När förändringstakten är exponentiell är det en utmaning att bevaka och förstå vad de snabbt förändrade förutsättningarna innebär för Skövde kommuns näringsliv. För att på rätt sätt kunna stödja och skapa rätt förutsättningar för tillväxt och näringslivets utveckling behövs goda frekventa analyser och löpande omvärldsbevakning. För att möjliggöra detta föreslås en ny tjänst som omvärldsanalytiker, med ansvar för att samla in, analysera och kvalitetssäkra data samt utifrån det bistå enheten med att forma rätt strategier och rätt stöd för det lokala näringslivet.

Fördyrade elkostnader, 1,9 miljoner kronor

En beräkning för elpriserna år 2025 visar på en ökad kostnad med 2,3 miljoner kronor baserad på en kostnad om 1,7932 kr/kwh och förbrukning med 2 800 000 kwh/år. Då priserna beräknas sjunka till år 2026 är bedömningen att cirka 1,9 miljoner kronor behöver tillföras budget.

Geodataintäkter, 1,0 miljoner kronor

I februari 2025 träder ett nytt EU-direktiv i kraft i Sverige som gör att Skövde kommun behöver släppa geodatan avgiftsfri. Detta innebär att kommunen inte kommer kunna ta betalt för geodata på samma sätt som tidigare. Troligtvis kommer också intäkterna bli lägre för nybyggnadskartor. Lantmäteriet och SKR arbetar för att kommunerna ska få en statlig kompensation för intäktsminskningen. Dock är inget klart kring ett sådant bidrag. Utan intäktskompensation från staten beräknas intäktsminskningen bli cirka 1,2 miljoner kronor. Om kommunen kan skriva om vissa avtal med externa bolag, skulle intäktsminskningen istället landa runt 0,6 miljoner kronor.

Julbelysning, 0,5 miljoner kronor

2023 fick samhällsbyggnad ta över ansvaret för julbelysningen i stadens centrum från Cityföreningen. Sektor samhällsbyggnad behöver få kompensation för den årliga driften med 0,5 miljoner kronor då ingen budgetjustering har gjorts för vinterbelysning. Driften avser bland annat elkostnad, funktions- och säkerhetskontroller, kompletteringar/underhållsreparation, material samt arbete för exempelvis montering.

Locketorp, 1,2 miljoner kronor

Flygplatsen är troligtvis kvar till 2030. Under 2024 bedöms underskottet uppgå till 1,2 miljoner kronor. Sektor samhällsbyggnad har i 2024 års budget 0,5 miljoner kronor till internhyran. Kostnaden för internhyran uppgår till 1,3 miljoner kronor. Övriga driftkostnader överstiger budget med 0,4 miljoner kronor. För att ha kostnadstäckning behövs ramkompensation för den del av internhyran och övriga kostnader som ej ingår i budgeten, det vill säga 1,2 miljoner kronor.

Framtida organisation sektor samhällsbyggnad, 3,0 miljoner kronor

Analys pågår för hur sektor samhällsbyggnad bör organiseras för att möta framtida utmaningar. Behov av ramtillskott är baserat på tillskapandet av ett antal nyckelfunktioner, inom exempelvis digitalisering, risk och sårbarhet samt hållbarhet.

Bemanning

Kommunstyrelsens arbetsgivarutskott har initierat en utredning kring en kommungemensam bemanningsenhet. Förutsättningarna för att arbeta med bemanning ser olika ut inom sektorerna. Utredningen planeras vara färdig sommaren 2025. Parallellt pågår omställningsarbete inom sektor barn och utbildning på grund av demografiförändring. Eventuellt behöver bemanningsområdet, med förutsättningar, resurser och arbetssätt, prioriteras framåt.

NIS2/cybersäkerhet

Skövde kommun behöver vidta åtgärder i enlighet med NIS2-direktivet och den nya cybersäkerhetslagen som träder i kraft 2025. Åtgärdernas konsekvenser i verksamheten behöver analyseras under året, och eventuellt kommer dessa behöva prioriteras framåt.

9.1 Inventariebudget 2026-2028

(tkr)	Behov 2026	Behov 2027	Behov 2028
Inventarier stadshus	2 000	2 000	2 000
Inventarier vuxenutbildning och arbetsmarknad	460	460	460
Inventarier samhällsbyggnad	500	500	500
Infrastruktur IT	4 000	4 000	5 000
Summa	6 960	6 960	7 960

10 Utökad uppföljning av prioriterade utvecklingsmål

10.1 Kommunfullmäktiges mål

10.1.1 Tillväxt och attraktionskraft: Skövde växer genom att attrahera både invånare och företag

Konkreta effekter som ska uppnås

- 75 000 invånare år 2040 med befolkningstillväxt i hela kommunen
- Stärkt näringsliv och kompetensförsörjning
- Ökad upplevelse av livskvalitet, delaktighet och tillgänglighet

Strategi

- Fokusera på förtätning i Skövde centralort och möjliggör för byggnation i tätorterna och på landsbygden
- Genom ett stärkt företagsklimat möjliggöra för befintligt näringsliv att expandera och nya att etablera sig i Skövde
- Stödja och bidra till stegförflyttning för de som står längst från arbetsmarknaden
- Skapa tillit och trygghet bland medborgarna i hela Skövde
- Underlätta för studenter och inflyttande spetskompetens att välja Skövde samt att trivas och stanna kvar
- Med hjälp av platsvarumärket öka kännedomen om Skövde för att attrahera nya företag och spetskompetens

Kommentar:

Skövde växer i dagsläget inte i den takt som är nödvändig för att nå den efterfrågade effekten 75 000 invånare till 2040. En del av förklaringen är historiskt låga födslootal men också att vi inte i tillräckligt hög grad lyckas attrahera inflyttare, en utmaning som vi delar med många kommuner i landet. De officiella befolkningssiffrorna för 2024 är inte publicerade än men vecka 49 hade Skövde passerat 58 000 invånare, där ökningen om 243 personer består av ett födelseöverskott men också ett positivt flyttnetto vad gäller utrikesfödda, medan inrikes flyttnetto är negativt. I relation till jämförelsekommunerna har Skövde en svagare befolkningsutveckling än Varberg, Kalmar, Växjö och Karlstad, men starkare än Östersund. I topp hamnar Varberg med 1 procent ökning medan Skövdes befolkningstillväxt låg på cirka 0,4 procent (jämförelsen baseras på utfallet i november). Även nyproduktion av bostäder och bostadssituationen är en viktig del i kommunens tillväxt. Bostadsbyggandet i riket har minskat under 2024 medan det i Skövde har varit oförändrat antal färdigställda bostäder jämfört med föregående år, 203 bostäder byggdes. Trenden lär förändras då antalet igångsatta bostäder varit praktiskt taget obefintligt under 2024. En analys av bostadsmarknaden har tagits fram under året.

Under året har flera kampanjer genomförts för att attrahera nya invånare och företag till orten. Analysen av genomförda kampanjer och varumärkeskännedom visar att kännedomen ökar något. I förra mätningen av varumärkeskännedomen var Skövde på 4:e plats bland de kommuner som ingick (Karlstad, Växjö, Jönköping, Örebro och Trollhättan) men i 2024 års mätning är Skövde istället på en delad andra eller tredje plats beroende på var man mäter. Skövde har kommit ifatt Karlstad men även Örebro i vissa avseenden. I år är det 19 procent som känner Skövde ganska eller mycket väl jämfört med 15 procent 2019. Skövde är den enda kommunen i mätningen som har tendens till ökad kännedom.

Styrgruppen har dock identifierat att det, i tillägg till extern marknadsföring, finns behov av att också arbeta med att öka stoltheten hos medborgarna i Skövde kommun. En viktig insats för att attrahera och behålla invånare är etableringen av Welcome House som invigdes under året.

En viktig faktor i Skövdes attraktivitet är högskolan. Glädjande är att Skövde under 2024 gick från att vara rödmarkerade till att bli gulmarkerade i Sveriges Förenade Studentkårers rapport om tillgång på studentbostäder. Det här ledde till att Skövde kommun tillsammans med Högskolan och studentkåren ansökte om att bli "Årets studentstad". Besked kom i slutet av året att Skövde vann utmärkelsen.

Att högskolan står stark och att samarbete och förutsättningarna för innovationsarenorna att utvecklas och att företagen i Skövde nyttjar och får tillgång till forskning och samarbeten har gynnat Skövde väl genom åren. Kommunstyrelsen beslutade i början av september om stärkt finansiering till Science Park Skövde för start-up-verksamheten och Open Arena, där den senare är en satsning för att stötta innovationsarbetet i befintligt näringsliv. Under året ansökte Science Park Skövde tillsammans med Skövde kommun om att få arrangera Sveriges Innovationsriksdag 2026 och blev en stark vinnare. Innovationsarenorna behöver stärkas för att få verkan och kunna bidra till tillväxt i Skövde kommun och Skaraborg, där flera insatser skett genom året. Fortsatt finansiering av både Sweden Game Arena och ASSAR behöver prioriteras framåt.

När det gäller företagsklimatet tappade Skövde ett antal placeringar i Svenskt Näringslivs ranking och ett nytt arbetssätt är sjösatt för att sektorsövergripande arbeta med analys och åtgärder för att förbättra klimatet för företagen i Skövde. För att Skövde ska ta ytterligare kliv i befolkningsutvecklingen behöver förutsättningarna för näringslivets expansion och möjlighet för nya etableringar vara goda. Idag har Skövde en stor utmaning i begränsningen gällande tillgänglig el-effekt, och det är angeläget att lösa denna utmaning för att möjliggöra för den gröna omställningen att äga rum i Skaraborg.

Målet om tillväxt och attraktionskraft handlar också om att öka medborgarnas upplevelse av livskvalitet, delaktighet och tillgänglighet. I den senaste medborgarundersökningen (2023) får kommunen relativt låga betyg när det gäller medborgarnas möjlighet att påverka politiska beslut och delta aktivt i utvecklingen av kommunen. Under året har ett omtag gjorts gällande arbetet med utveckling av tätorterna och i början av 2025 kommer det finnas en tjänst som fungerar som samordnare och kontaktpunkt mellan kommunen och referensgrupperna i tätorterna. Planen är att framåt ha närmare dialog med utvecklingsgrupperna för att på så sätt bygga förtroende och tillit. Under året har det förberetts för en utbildningsinsats kopplat till medborgardialog där alla sektorer och politiker får möjlighet att stärka sin förmåga att arbeta närmare tillsammans med dem vi finns till för.

Det har sammanfattningsvis skett en positiv utveckling inom flera aspekter av målet, framför allt kopplat till möjligheten för studenter och nyinflyttade att välja Skövde. Även om befolkningen ökar i tider då alla kommuner har demografiska utmaningar så ökar den inte i den takt som krävs för att nå målet. Styrgruppen bedömer att strategierna är rätt utifrån den nulägesanalys som är gjord men att aktiviteterna behöver utvärderas och omvärderas, ett arbete som är inlett och kommer pågå under inledningen av 2025.

Indikator	Kön	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2024
Invånare totalt, antal		57 463	57 763	Utfall vecka 8*
Företagsklimat enl. Svenskt Näringslivs enkät, ranking		62	75	112
Antal arbetstillfällen		34 528	35 761	37 151
Medborgarundersökningen - Kommunen är en bra plats att bo och leva på, andel (%)			95,2%	Nästa mätning 2025**
Långtidsarbetslöshet 25-65 år, årsmedelvärde, andel (%) av bef.		2,9	2,3	2,4

Andel medborgare som känner sig trygga i området där de bor			92,0%	
Medborgarundersökningen - Möjlighet att delta aktivt i arbetet med att utveckla kommunen fungerar bra, andel (%)			31,2%	Nästa mätning 2025**
Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med tjänsteperson i kommunen, andel (%)			79,4%	Nästa mätning 2025**
Medborgarundersökningen - Bra bemötande vid kontakt med politiker i kommunen, andel (%)			83,2%	Nästa mätning 2025**
Andel som känner till Skövde väl eller mycket väl (Varumärkes- och drivkraftsanalys)				19,0%

*Utfall väntas vecka 8 2025 och presenteras i årsredovisningen.

**Undersökningen genomförs vartannat år, nästa mätning är 2025.

10.1.2 Klimat och Miljö: Skövde kommun bedriver ett offensivt miljö- och klimatarbete

Konkreta effekter som ska uppnås

- Skövdes klimatavtryck är noll år 2045
- Förbättrade möjligheter för invånare och företag att verka och leva hållbart
- Stärkt förmåga att möta klimatförändringarna

Strategi

- Energiproduktion och smart energianvändning
- Hållbar konsumtion och ökad cirkularitet
- Planera för ett förändrat klimat
- Främja en hållbar livsstil för Skövdes invånare

Kommentar:

Skövdes klimatavtryck ska vara noll till år 2045. Utsläppen av växthusgaser inom Skövde kommuns gränser är högt, framför allt på grund av energiintensiva industrier i kommunen. Transporter och jordbruket står därefter för merparten av utsläppen, samt el, fjärrvärme (inklusive utsläpp från förbränning av avfall i el- och fjärrvärmeanläggningar) och arbetsmaskiner. Den framtagna koldioxidbudgeten innebär att det krävs en årlig utsläppsminskning på cirka 12-13 procent om Skövde kommun ska leva upp till sin del av Parisavtalet. Utsläppsstatistik för 2023 presenteras först vecka 25, men redan nu står det klart att även om utsläppen minskar över tid så sker det inte i den takt som behövs för att klara målet.

Energiproduktion och smart energianvändning

Uppskattningar visar att det krävs 7 TWh årligen i ny lokal produktion av el till 2030 i Skaraborg (årsförbrukningen av el för 35 000 villor). I december 2024 antog Skaraborgs Kommunalförbund därför "Energiförsörjningsplan för Skaraborg". Planen pekar på nödvändigheten av en snabb utbyggnad av sol- och vindkraft samt energilagring i Skaraborg om vi ska möjliggöra för grön industriomställning. Kommunens roll för att nå målsättningarna i planen är framför allt kopplad till energiplaner, vind- och solbruksplaner samt översiktlig planering. Dessutom pekas på vikten av att bedriva ett systematiskt arbete med energi- och effekteffektivisering i egna verksamheter och att ha etablerade arenor för samverkan med lokala energibolag.

Under 2024 har en arena för samverkan mellan kommunens verksamheter och kommunens bolag etablerats tack vare uppstarten av en energisamverkansgrupp. Regelbundna möten i energisamverkansgruppen samlar representanter från olika verksamheter som har påverkan på energifrågor i kommunkoncernen. Syftet är att diskutera aktuella energifrågor och driva gemensamma projekt framåt i Skövde kopplat till exempelvis solenergi, energilager och flexibilitet i elförbrukning för att sänka belastningen på elnätet under högtrafik.

Energisamverkansgruppen har till exempel initierat en inventering av verksamheter som kan bidra till en utjämnning av effektuttag över dygnet. Studiebesök har också genomförts hos Örebrobostäder för att hämta inspiration till utveckling av smarta energisystem.

Till årsredovisningen presenteras färsk statistik kopplat till energianvändningen i kommunens lokaler och i Skövdebostäder. Det finns fortfarande en stor outnyttjad potential kring energieffektiviseringar i kommunkoncernen för att minska och jämna ut energianvändningen och en enkel åtgärd som inletts under 2024 är att förflytta laddning av elbilar till nattetid. Beteendeförändringar och effektivare drift av fastigheter kommer med stor sannolikhet ha positiv effekt under kommande år.

Under 2024 har ett flertal solcellsanläggningar anlagts i kommunen, bland annat har Bussdepån Timboholm, på Arena Skövde och Solceller Spaljén i Skövde Science City byggts ut.

Hållbar konsumtion och ökad cirkularitet

För att Skövdes klimatavtryck ska vara noll till år 2045 behöver vi drastiskt minska inte bara de direkta utsläppen utan också de konsumtionsbaserade utsläppen. Ett riktvärde för att klara Parisavtalet är att de konsumtionsbaserade utsläppen ska halveras i Sverige till 2030. Under 2024 fattades beslut om att kommunens upphandlingsenhet ska förstärkas med en hållbarhetssamordnare som kan stötta organisationen att ta större kliv inom hållbar konsumtion. Under 2024 har rekrytering genomförts och tjänsten tillträds i april 2025. Första steget i arbetet blir att se över riktlinjer och prioritera upphandlingar som får stor påverkan på kommunens klimatavtryck.

Hur mycket vi kör med våra fordon och vilka bränslen som används har stor påverkan på klimatet. 92 procent av energin som används till kommunens fordon är förnybar, mycket tack vare att dieselfordon drivs med HVO100. För att ytterligare minska den egna organisationens klimatpåverkan från resor har kommunens riktlinjer för både resor och fordon omarbetats under 2024. Dessa kommer läggas fram för politiken i början av 2025 och innebär att kommunen tydligare prioriterar hållbara resesätt. För att omsätta dokumenten i praktisk handling har en gemensam fordonsgrupp startat upp som underlättar för sektor service att fatta välgrundade beslut kopplat till exempelvis införskaffning, avyttring och omplacering av fordon så att fordonsflottan nyttjas effektivt.

Utöver detta har styrgruppen under 2024 bland annat genomfört en förstudie innehållande rekommendationer för hur Skövde kommun kan ta nästa steg inom cirkulära möbelflöden och bli en mer offensiv aktör på området.

Främja en hållbar livsstil för Skövdes invånare

Kommunen kan med hjälp av information, dialog och utbildning påverka andra att minska sin miljö- och klimatpåverkan. I medborgarundersökningen (2023) får Skövde kommun ett betyg i nivå med riksgenomsnittet när det gäller hur medborgarna ser på kommunens miljö- och klimatarbete och hur nöjd man är med kommunens information om vad enskilda kan göra för att minska sin klimat- och miljöpåverkan.

Utifrån det har ett koncernövergripande samarbete inletts för att kommunicera gemensamt i klimat- och miljöfrågor. Arbetet är uppstartat och under hösten 2024 genomförde Skövde kommun, Skövdebostäder och

Skövde Energi en gemensam kommunikationsinsats kring Mobilitetsveckan. Ett par aktiviteter som genomfördes var en klassutmaning i skolan kopplat till hållbart resande och en koncerngemensam hejklack i Garparparken för att uppmuntra cyklister en tidig morgon.

Planera för ett förändrat klimat

Att stärka Skövdes förmåga att möta klimatförändringarna är en konkret effekt som ska uppnås inom målområdet. När Skövde senast deltog i IVL Svenska Miljöinstitutets ranking av kommunernas klimatanpassningsarbete hamnade Skövde på plats tre. Under 2025 görs en ny ranking. I jämförelse med många andra kommuner har Skövde kommit långt i arbetet med klimatanpassning, särskilt inom hanteringen av skyfall. Syftet är att klimatsäkra samhällsviktiga funktioner genom att arbeta strukturerat med att säkra rinnvägar och skapa fördröjningsytor. Ett pilotprojekt pågår i Södra Ryd vilket exempelvis utmynnat i en höjdmodell som visar var vattnet kommer att röra sig samt en tillhörande åtgärdslista. Liknande åtgärder behöver tas fram för alla avrinningsområden i kommunen. Detta är en bra början, men det är ett resurskrävande arbete som kommer att fortgå under många år i samarbete med VA-avdelningen, Räddningstjänsten Skaraborg med flera.

Sammanfattningsvis kan man se att viktiga kliv tagits framåt under det gångna året kopplat till de strategier och aktiviteter som styrgruppen arbetar efter, men det som saknas är konkreta signaler om att kommunens och kommuninvånarnas negativa klimatpåverkan minskar i den takt som behövs för att nå uppsatta mål. Ett kvitto på en positiv utveckling är dock att Skövde kommun blev en av tio finalister i kategorin mindre städer och tätorter i Aktuell Hållbarhets ranking över Sveriges kommuners miljö- och klimatarbete. Skövde kommun har 2024 klättrat från plats 31 till en nionde plats. Nationellt sett placerade sig Skövde på plats 57, en betydande uppgång från plats 130 år 2023.

Indikator	Kön	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2024
Medborgarundersökningen - Kommunens arbete för att minska miljö- och klimatpåverkan i egna verksamheter är bra, andel (%)			70,3%	Nästa mätning 2025**
Medborgarundersökningen - Information från kommunen om vad enskilda kan göra för att minska sin miljö- klimatpåverkan fungerar bra, andel (%)			56,2%	Nästa mätning 2025**
Ranking av klimatanpassningsarbetet i landets kommuner				Nästa mätning 2025**
Energianvändning i Skövde kommuns egna lokaler (kilowattimmar/kvadratmeter)		172	169	Utfall vecka 8*
Energianvändning i Skövdebostädernas bostäder (kilowattimmar/kvadratmeter)		104	104	Utfall vecka 8*
Utsläpp av växthusgaser från Skövde kommunkoncern			Utfall vecka 25***	
Utsläpp av växthusgaser inom Skövde kommun minus utsläpp från industrin (ton CO ₂ -ekv/inv)		3,17	Utfall vecka 25***	

- *Utfall väntas vecka 8 2025 och presenteras i årsredovisningen.
- **Undersökningen genomförs vartannat år, nästa mätning är 2025.
- ***Utfall för år 2023 väntas vecka 25 2025.

10.1.3 Barn och unga: Skövde kommun ger alla barn och unga förutsättningar till ett gott liv

Konkreta effekter som ska uppnås
<ul style="list-style-type: none"> • Förbättrad psykisk och fysisk hälsa • Ökad trygghet och jämlikhet samt ökat inflytande • Fler barn och unga ska fullfölja sina studier

Strategi
<ul style="list-style-type: none"> • Erbjud barn och unga en meningsfull fritid för att främja fysisk och psykisk hälsa • Öka barn och ungas motivation för skolan • Öka barn och ungas förståelse för och deltagande i det demokratiska samhället • Skapa trygga, inkluderande och respektfulla miljöer där barn och unga vistas

Kommentar:

Erbjud barn och ungdomar en meningsfull fritid för att främja fysisk och psykisk hälsa

Syftet med denna strategi är att utveckla ett mer samlat, långsiktigt och hållbart arbete som involverar flera verksamheter och aktörer för att barn och unga ska få en meningsfull fritid, vilket i sin tur har visat sig vara avgörande för hälsan.

I den senaste genomförda CAN-undersökningen uppgav 70 procent av ungdomarna i Skövde att de var nöjda med sin hälsa, trenden har varit nedåtgående i flera år. Killar är generellt nöjdare med sin hälsa än tjejer. Halften av ungdomarna som svarade på enkäten uppgav att de känner sig stressade flera gånger i veckan. Utifrån elevhälsodata som genomförs årligen i samband med hälsoundersökningen på skolorna har det inte skett några förändringar i upplevd hälsa och stress.

Fritidsaktiviteter är skyddsfaktorer för att må bra fysiskt och psykiskt. Utifrån tidigare mätningar ses en ökning på antal deltagandetillfällen i idrottsföreningar för barn och unga. Det skiljer sig dock fortsatt mellan olika geografiska områden. Skövde kommuns utbud av aktiviteter ska svara mot olika behov hos barn och unga med särskilt fokus på de grupper som inte nås av dagens verksamheter. En aktivitet som inletts är "Unga aktivitetsledare" som testades under sommaren i tre bostadsområden i Skövde tätort för att erbjuda barn och unga en meningsfull fritid under lovet. Cirka 100 barn, flest pojkar, i åldrarna fem till tolv år deltog en eller flera gånger. Utvärderingen visar på ett behov och potential i detta arbetssätt, men att det går att utveckla arbetssättet till nästa år. En positiv effekt av aktiviteten som Skövdebostäder noterat är att det under 2024 inte kom in ett enda störningsärende om barn som drev omkring och störde grannar i bostadsområdena. Analysen är att aktiviteten bidragit till detta, och gör att arbetet kommer fortsätta kommande år. Det är viktigt att aktiviteterna som är påbörjade får möjlighet att fortsätta då det tar tid att se konkreta effekter.

Under hösten har det pågått en rekrytering för "koordinator för ESA" som ska driva arbetet med efter skolan aktiviteter (ESA). Planen är att det konkreta arbetet med aktiviteten påbörjas under våren 2025. Aktiviteten är ett tätt samarbete mellan kulturavdelningen och Rydskolan.

Det är för tidigt att se några konkreta effekter på barn och ungas fritidsvanor. Det är fortsatt många barn och unga som inte har en organiserad fritid.

Öka barn och ungas motivation för skolan

Vid senaste mätningen uppgick andelen unga som antingen studerar eller är etablerade på arbetsmarknaden två år efter gymnasiet till 86 procent, detta avser år 2022. Detta är högre än jämförelsekommunerna och riket. Skövde har dock fortsatta utmaningar med att alla barn och unga inte klarar av att fullfölja sina studier. 2024 minskade andelen elever som gick ut årskurs nio med behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram. Nivån ligger på cirka 82 procent, vilket är fortsatt något lägre än riket och lägst av jämförelsekommunerna. Skolfrånvaron fortsätter att vara hög under 2024. Dock har antalet elever med en frånvaro på 20 procent eller mer minskat från föregående år. Antal elever med över 50 procents frånvaro har ökat.

För att fler barn och unga ska klara av att fullfölja sina studier och i förlängningen klara av att få ett arbete eller studera vidare, så har fokus varit att öka barn och ungas motivation för skolan. Det är många parametrar som påverkar barn och ungas motivation och närvaro i skolan, och det krävs en "hela samhället"-ansats för att lösa problemen med problematisk frånvaro och minskad motivation. Arbetet med skolsocialt team har pågått under året och teamet har haft 55 elevärenden. Få av dessa är avslutade vilket gör det svårt att utvärdera de enskilda insatserna. Positiva effekter som identifierats under pågående arbete är att vårdnadshavare uttryckt en positiv utveckling av barnets välbefinnande samt att barnet brutit isolering och utvecklat sin förmåga att socialisera med andra vuxna och jämnåriga. Teamet ser även att kommunikationen inom familjen har stärkts i flera ärenden. I ärenden med stor och komplex problematik upplever teamet att önskvärda resultat inte uppnåtts. I dessa fall bedöms det finnas behov av samordnade insatser från fler aktörer som ligger utanför teamets uppdrag. Långsiktighet är en förutsättning för att lyckas nå de utpekade effekterna av ett skolsocialt team, och även om vissa effekter av arbetet börjar framträda kan inga markanta förändringar beläggas.

En förstudie har genomförts för att få ökad kunskap i hur Skövde som kommunkoncern kan arbeta för att tillsammans stärka barns läsförmåga och nästa steg blir att ta ställning till givna rekommendationer.

Öka barn och ungas förståelse för och deltagande i det demokratiska samhället

Det politiska samhällsengagemanget har minskat i alla åldersgrupper, även bland barn och unga. I senaste valet röstade fler förstagångsväljare i Skövde än i riket, men trenden är nedåtgående. Ungdomars samhällsengagemang har ändrats och mycket av dagens politiska engagemang utövas i sociala plattformar på internet. De senaste åren har även ungdomarnas framtidstro minskat drastiskt, vilket är bakgrunden till denna strategi. Inget indikerar på att det har skett några förändringar inom detta.

Styrgruppen har ännu inte landat fullt ut i hur man ska arbeta systematiskt med barn och ungas delaktighet och inflytande, exempelvis genom att öka kunskapen om demokratiska värderingar och hur man tar del och bidrar till samhällsutvecklingen. Det pågår ett arbete med att utveckla strukturerad medborgardialog i kommunens verksamheter där barn- och ungdomsperspektivet nu förtydligas. Representanter från alla sektorer kommer att delta i en utbildning i hur man genomför strukturerad medborgardialog. Aktiviteten hanteras även inom målet tillväxt och attraktionskraft, där delaktighet lyfts fram som ett område där Skövde behöver ta kliv framåt.

Skapa trygga, inkluderande och respektfulla miljöer där barn och unga vistas

Tryggheten varierar beroende på vilken miljö, om det är hemmiljön, skolan eller andra offentliga miljöer. Vid senaste undersökningen uppgav 92 procent av Skövdeborna att de känner sig trygga i området där de bor. Bland ungdomar mellan 13 och 17 år är andelen dock endast 80 procent. Flickor är mindre trygga än pojkar i samma ålder. Inom ramen för strategin har ett arbete påbörjats med att inkludera barn och unga i trygghetsvandringar och planering av stadsutveckling på ett mer systematiskt sätt.

Detta är en strategi som styrgruppen behöver ha extra fokus på under 2025, då arbetet av olika anledningar inte har fått den framfart som var avsedd under 2024. Det handlar dels om personalomsättning och utmaningar i att prioritera mellan kommunfullmäktiges mål och ordinarie verksamhet.

Sammanfattningsvis ser vi fortsatt stora utmaningar inom denna komplexa samhällsutmaning. Alltför stor andel har inte klarat av att fullfölja sina studier, skolfrånvaron har varit fortsatt hög och många saknar fortfarande en meningsfull fritidssysselsättning. Samtidigt är detta ett långsiktigt arbete och att se konkreta förflyttningar inom de utpekade effekterna redan nu är svårt, trots att vi märker att flera av aktiviteterna har landat väl och går att vidareutveckla ytterligare. Styrgruppen ser stora vinster med det koncernövergripande

arbetssättet som vi fått igång kopplat till denna komplexa samhällsutmaning och vill fortsätta att vidareutveckla det.

Ett utvecklingsområde som har kommit fram under årets arbete är behovet av analysunderlag för att få reda på mer om barn och ungas livssituation i kommunen. Detta kommer arbetas med under 2025.

Indikator	Kön	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2024
Elever i åk 9 som är behöriga till yrkesprogram, hemkommun, andel (%)	☉	84,5%	84,1%	82,2%
Gymnasieelever på introduktionsprogram (IM), hemkommun, andel (%)	☉	10,2%	9,6%	Utfall vecka 10*
Förstagångsväljare som röstade i senaste valet till riksdagen, andel (%)	☉	86,0%	86,0%	86,0%
Ungdomar som är etablerade på arbetsmarknaden eller studerar 2 år efter gymnasieexamen, hemkommun, andel (%)	☉	86,6%	Utfall vecka 21**	

*Utfall väntas vecka 10 2025 och presenteras i årsredovisningen.

**Utfall för år 2023 väntas vecka 21 2025.

10.2 Kommunstyrelsens mål

10.2.1 Skövde kommun säkerställer ett hållbart samhälle genom proaktiv samhällsplanering i hela kommunen

Konkreta effekter som ska uppnås

- Stärkt planeringsprocess på kort och lång sikt där relevanta perspektiv lyfts in i rätt tid.
- Ökad planberedskap genom översiktsplan, fördjupade översiktsplaner och planprogram.

Kommentar:

Omställning och framtida planering

Sektor samhällsbyggnad har haft uppdrag att se över och utveckla organisationen inom sektorn för att skapa en mer hållbar struktur. Bakgrunden till detta är den arbetsmiljöutredning som har genomförts samt att se över behovet av att genomlysna och förbättra hela organisationen. Vi står inför vägval där vi som kommun ska växa i antal invånare, öka vår attraktivitet och driva tillväxt. Sektor samhällsbyggnad har en övergripande roll, då sektorn ansvarar för allt från strategisk planering och genomförande till förvaltande. Genom att göra dessa förändringar förbereder vi oss för att möta framtidens utmaningar. Sektorn har tillsammans analyserat vad som krävs för att förändra arbetssättet och möta framtiden med en ny organisation, med inriktningen att det ska vara samma struktur som övriga sektorer. Detta har resulterat i ett förslag till en ny organisationsstruktur.

Kommunledningen har beslutat att arbetet med detta fortsätter när ny sektorchef är på plats.

Bostadsutveckling och samhällsplanering i Skövde

Nyproduktion av bostäder är en central del i Skövde kommuns mål om tillväxt och attraktionskraft och att säkerställa ett hållbart samhälle genom proaktiv samhällsplanering i hela kommunen. Bostadsbyggande i riket har minskat under 2024 medan det i Skövde har varit oförändrat antal färdigställda bostäder jämfört med föregående år. Under 2024 färdigställdes 203 bostäder i Skövde kommun. En anledning till detta är ett högt igångsättande av bostäder under åren dessförinnan som utmynnat i färdigställda bostäder under föregående år. Trenden lär förändras då antalet igångsatta bostäder varit praktiskt taget obefintligt under 2024. Under 2024 antogs detaljplaner för 502 bostäder. Dessa insatser är resultatet av kommunens långsiktiga arbete för en hållbar stadsutveckling.

Under året har en analys av bostadsmarknaden gjorts i kommunen. Analysen visar att efterfrågan idag är cirka 300 nyproducerade bostäder per år. För att nå visionen om 75 000 invånare 2040 krävs nya detaljplaner som möjliggör byggnation av cirka 550 bostäder per år. Analysen kommer resultera i en handlingsplan för bostadsförsörjning.

Översiktsplan 2040

Översiktsplanen 2040 (ÖP 2040) ger vägledning för hur den byggda miljön ska utvecklas och vägleder genom att skapa markförutsättningar och riktning för en hållbar utbyggnad på ett smart, socialt, ekologiskt och ekonomiskt sätt. Ledorden är närhet, blandning, hållbara färdvägar, effektiv infrastruktur och en levande landsbygd. Planen pekar ut mark för nya bostads- och verksamhetsområden och betonar vikten av att komplettera befintliga strukturer, både i centrala Skövde och i yttertätorterna. I linje med detta ligger utvecklingen i Trädgårdstaden, Norrmalm, Mariesjö och planprogrammet för Arenaområdet. Kommunen satsar även på att effektivisera planprocesser och anpassa kompetensförsörjningen för framtidens utmaningar.

Verksamhetsmark och stadsutveckling

Ny verksamhetsmark skapas genom detaljplaner för bland annat Locketorp, Skövde Science City, Tegelbruket, Haganders väg, Norra Ryd och Kvarteret Eldaren. Investeringar i Billingen och Billingshus stärker Skövdes varumärke och attraktionskraft. Skövdebostäder planerar även byggstart på Billingsluttningen, trots en avmattning i bostadsbyggandet.

Utveckling av yttertätorterna

Kommunen prioriterar yttertätorterna, och investeringar pågår i flera områden. I Tidån har lekparken uppdaterats, och detaljplanearbetet för Närlunda fortskrider. I Vårsås pågår arbete med att överta elljusspåret, och i Timmersdala byts belysningen på genomfartsleden ut.

Framtida investeringar och utmaningar

Under året har kommunen möjliggjort utbyggnad av Västerhöjdsgymnasiet och anläggning av en ny bussgata genom Ryd. Locketorp öppnas för större, komplexa etableringar, och flera detaljplaner rör utvecklingen av Skövdes största utvecklingsområde Skövde Science City.

Enligt Konjunkturinstitutet har lågkonjunkturen fördjupats under 2024. Trots att inflationen minskat samtidigt som styrräntan sänkts under senaste året beräknar man att lågkonjunkturen kommer att hålla i sig under 2025. Arbetslösheten är hög och bedöms hålla i sig ett tag till. Skälet till detta är att återhämtningen i hushållens privatekonomi går mycket långsamt vilket har orsakats av det höga ränteläget. Hushållen har fram tills nu uppvisat en stor återhållsamhet i framför allt boendekonsumtionen.

Arbetsätt och metoder

I framtagande av planprogram Arenaområdet har det använts ett nytt dialogverktyg, Platskompassen, i syfte att så många intressenter som möjligt ska få möjlighet att lämna förslag på områdets utveckling. Verktyget strukturerar samtalet om platsen, och identifierar styrkor och behov av förbättring. Verktyget är en del av en process och inte resultatet av en process.

Sektorn har fått in arbetssättet ständiga förbättringar i vardagen för att förbättra kvalitet och för kunden. Digitalisering är en stor och viktig del i detta. Bland annat har vi flyttat 27 e-tjänster till kommunens e-plattform.

Ny teknik i form av inköp av drönare gör att vi själva kan ta foton, videor, ta fram ortofoton, höjdmodeller med mera när vi behöver. Detta gör att vi på ett snabbt sätt kan kvalitetssäkra och analysera våra webbkartor och göra GIS-analyser.

Processutveckling inom strategisk samhällsplanering

Under 2024 har kommunen arbetat med att kartlägga och utveckla processerna för infrastruktur-, exploaterings- och lokalförsörjningsplanering. Syftet är att samordna insatser, skapa bättre beslutsunderlag och optimera investeringar. De tre processerna har skapat gemensamma strukturer, rutiner och arbetssätt. En prioriterad del i arbetet har varit att samtliga behov, intressen och planerade arbeten gemensamt utvärderas och analyseras med liknande utvärderingskriterier för att stärka planeringsarbetet och få ett bättre beslutsunderlag i det efterföljande budgetarbetet. En utbyggnadskarta som ger en överblick över kommande och pågående projekt har gjorts under året och fortsätter under 2025. Processen är mer fokuserad på ekonomi än på den strategiska planeringen av marken/markinnehavet och ett omtag kring samhällsplanering kommer göras under 2025.

Indikator	Kön	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2024
Antal nybyggda bostäder		292	204	203
Tomter, rullande, i detaljplan			420	502

10.2.2 Skövde kommun har en säkrad kompetensförsörjning

Konkreta effekter som ska uppnås

- Ett hållbart arbetsliv för medarbetare och chefer
- Stärkta möjligheter för medarbetare till utveckling och intern karriär
- Rätt förutsättningar för att vara chef och ledare i Skövde kommun

Kommentar:

Under 2024 har flera aktiviteter varit i fokus för att närma oss målet "En säkrad kompetensförsörjning".

Under hösten 2023 genomfördes en chefsenkät runt chefers förutsättningar och arbetsmiljö. Enkäten låg till grund för vilka utvecklingsområden arbetsgivaren skulle ta fasta på och fokusera på framåt för att förbättra förutsättningarna och arbetsmiljön för chefer. Under året har fokus övergripande lagts på att fastställa och starta ett chef- och ledarskapsprogram, skapa en kommungemensam process för chefsintroduktion samt se över det administrativa stödet till chefer. Varje sektor har även arbetat vidare med sina utvecklingsområden utifrån enkäten.

Skövde kommuns personalomsättning för chefer var under 2022–2023 högre än våra jämförelsekommuner. Personalomsättningen har under 2024 halverats och ligger nu på runt 10 procent. Jämför vi med våra jämförelsekommuner ligger Skövde nu på ungefär samma som snittet. HME-enkäten visade på bra resultat för chefer när den genomfördes hösten 2023. En ny enkät kommer tillsammans med en chefsenkät genomföras hösten 2025 för att se resultat av genomförda aktiviteter. Chefsorganisationen känns stabilare och mer trygg det senaste året. Utvärderingar av chef och ledarskapsprogrammet visar på bra resultat och nästan hälften av alla chefer har gått något eller flera program under året.

För att nå ett hållbart arbetsliv för kommunens medarbetare har det de senaste 3 åren fokuserats på ett projekt för ett hållbart arbetsliv. Flera enheter i olika sektorer har varit delaktiga. Projektet har minskat sjukfrånvaron på samtliga enheter som varit med och utvärderingen visar på positivt mottagande och hälsosam utveckling hos medarbetare.

En annan del för att nå ett hållbart arbetsliv är att få tillbaka långtidssjuka i arbete. Fokus har under året varit att ge chefer ökad kompetens och bättre förutsättningar för att arbeta systematiskt med sjukskrivning och rehabilitering. Målet har varit att chefer ska vara trygga i processerna och ha rätt stöd och verktyg för att bedriva ett effektivt målstyrt sjuk- och rehabiliteringsarbete. En inventering av alla långtidssjuka per sektor har gjorts för att synliggöra vilka utmaningar som finns och för att kunna göra prioriteringar. Sektor vård och omsorg har ett extra chefsstöd som har arbetat i nära samarbete med cheferna i sektorn med prioritering av rehabiliteringsbehov och även chefers förutsättningar inom sektorn.

Sjukfrånvaron 2024 ligger på ungefär samma nivå som 2023 men i de verksamheter där insatser gjorts har sjukfrånvaron minskat. Antalet sjukskrivna i intervallerna 15–365 + dagar har minskat med cirka 25 medarbetare sedan föregående år och ligger nu på 328. Av dessa är 117 sjukskrivna över 365 dagar. Framförallt har flödet in i sjukskrivning dag 15-59 minskat medan sjukskrivna över 60 dagar ligger något högre i år. Skövde kommun ligger på samma nivå som övriga kommuner i Sverige vad gäller sjukfrånvaro.

Implementering av målstyrt arbetssätt kring rehabilitering i verksamheterna kommer att fortgå under 2025 där olika stöd till chefer kommer att erbjudas.

För att stärka möjligheterna för medarbetare till utveckling och intern karriär pågår ett arbete för att ta ut en riktning. En nulägesanalys är genomförd och visar att samtliga sektorer arbetar med utbildningar utifrån behov som uppstår och dialog om utveckling sker i medarbetarsamtal. Det som skiljer sig åt mellan sektorerna är storleken på medarbetargrupper och hur arbetet med kompetensutveckling är organiserat. Utifrån nuläges- och omvärldsanalys kommer arbetsgruppen arbeta vidare med att göra en processkartläggning för att ta fram ett kommunövergripande arbetssätt utifrån minsta gemensamma nämnare för alla sektorer. Till processen kommer rutiner, verktyg och modeller att kopplas samt någon form av stöd för hur sektorerna kan arbeta utifrån specifika behov. Mallen för medarbetarsamtal kommer att arbetas om så att den stöttar processen och arbetssätt för att hantera frågan om interna karriärvägar kommer att tas fram och kopplas ihop med processen.

Arbetet är i uppstart och det är svårt att se om vi nått några effekter. Den externa personalomsättningen har gått ner något sedan 2023 och ligger på ungefär samma nivå som snittet i Sveriges kommuner, runt 10–11 %. Den interna rörligheten är fortfarande låg och ligger på ungefär samma nivå som 2023.

En HME- och medarbetarenkät kommer tillsammans med en chefsenkät genomföras hösten 2025 och sedan hösten 2027 för att bland annat få en bild av hur medarbetare uppfattar sina möjligheter till kompetensutveckling och intern karriär. Chfsenkäten kommer fokusera på upplevelsen hos cheferna om arbetsmiljön och förutsättningar har förbättrats.

Indikator	Kön	Utfall Dec 2022	Utfall Dec 2023	Utfall Dec 2024
HME (Hållbart medarbetarengagemang)			76	

11 Utökad ekonomisk analys

Sektor medborgare och samhällsutveckling

Sektor medborgare och samhällsutveckling redovisar ett överskott om 13,0 miljoner kronor.

Överskottet är framförallt hänförligt till vakanta tjänster inom arbetsmarknadsenheten, näringslivsenheten och sektorstaben. Tjänsterna har blivit tillsatta under året eller kommer bli tillsatta under 2025.

Avdelning vuxenutbildning och arbetsmarknad redovisar ett överskott om 8,5 miljoner kronor. Inflödet av deltagare inom beredskapsanställning har varit lägre än budgeterat. De avslutade piloterna inom bygg och

industri bidrar till överskottet. Intresset för feriepraktik var något lägre i år hos ungdomarna så hela budgeten gick inte åt. Försäljning av tjänster inom arbetsmarknadsenheten såsom flytt, legoarbete och möbellagret har ökat under året. Ökade bidrag inom ESF-projekt påverkar också resultatet positivt, då intäkterna kommit sent på året och är svåra att prognostisera.

Sektor samhällsbyggnad

Sektor samhällsbyggnad redovisar ett underskott om 5,4 miljoner kronor.

Kostnaderna överstiger budget med 18,0 miljoner kronor. De största kostnadsavvikelserna beror på kostnaden för vinterväghållning och barmarksrenhållning, vilka överstiger budget med 12,6 miljoner kronor. Även driftskostnaderna för Locketorp överstiger budget med 1,2 miljoner kronor. Under 2024 har Storegårdsbron reparerats. Reparationskostnaderna uppgår till 2,6 miljoner kronor. Troligtvis kommer det betalas ut försäkringsersättning för viss del av de kostnader som uppkommit. Detta beräknas ske år 2025. Personalkostnaderna är 0,9 miljoner kronor lägre än vad som budgeterats. Anledningen till överskottet är vakanser och föräldraledighet.

Intäkterna blev 12,2 miljoner miljoner kronor högre än vad som budgeterats. En av de större avvikelserna är bidragsintäkterna som är 3,0 miljoner högre, vilka främst är hänförliga till bidrag från Energimyndigheten, Tillväxtverket och Länsstyrelsen för olika projekt. Bygglövsintäkterna är högre än budget (2,7 miljoner kronor) medan planintäkterna är lägre (-1,4 miljoner kronor). Intäkterna på gatu-enheten överstiger budget med 2,9 miljoner kronor och där är parkeringsintäkterna 1,6 miljoner kronor högre än budget. Det finns också tillfälliga intäkter på enheten mark och exploatering som är 1,1 miljon kronor högre.

Kommunledningsstaben

Kommunledningsstaben redovisar ett överskott om 9,6 miljoner kronor.

Centrala utvecklingsmedel, bland annat avsatta driftsmedel för Billingesatsningen, har inte nyttjats fullt ut under året utan ger ett överskott om 8,4 miljoner kronor.

För personalkostnader är det både positiva och negativa avvikelser hos enheterna jämfört med budget. Sammantaget ger det ett överskott på personalkostnaderna om 8,8 miljoner kronor. Det beror på vakanta tjänster och att en tjänst kopplat till arbetet med EU-valet finansieras via valnämnden.

Även på intäktssidan är det både positiva och negativa avvikelser mot budget som sammantaget ger lägre intäkter för året om 0,3 miljoner kronor. IT-avdelningen har lägre intäkter än budget med 2,3 miljoner kronor, bland annat till följd av arbete under året för att säkerställa omfattningen på de tjänster som sektorer och kommuner köper. Under 2024 har införandeprojektet för gemensamt ekonomisystem för de nio kommunerna i östra Skaraborg avslutats och gått över i förvaltning. I samband med införandet har kostnaderna för Skövde kommuns del inte justerats utifrån faktiska kostnader, vilket innebär ett underskott om 1,8 miljoner kronor för 2024. Underskottet innebär en påverkan på intäkterna. Några verksamheter har högre intäkter än budget. Det är bland annat tillfälliga bidrag för förebyggande arbete inom säkerhet och beredskap och utökad tjänstesamverkan med Skaraborgs Kommunalförbund.

Under hösten 2022 infördes ett förmånspaket för alla anställda i Skövde kommun. Nyttjandegraden för friskvårdsbidraget var hög under det första året, och är fortsatt hög under 2024, vilket är positivt. Det innebär dock att kostnaderna för personalförmåner överstiger budget med 3,2 miljoner kronor.

Licensavgifter för året är 5,4 miljoner kronor högre än budget. Det beror huvudsakligen på att Microsoft har höjt priserna för licenser. Prishöjningen ingår till större del i prisindex IT 2025.

I övrigt är det mindre avvikelser i utfall jämfört med budget inom kommunledningsstabens verksamheter.

Politik

Politik redovisar ett överskott om 4,0 miljoner kronor. Överskottet förklaras av att kommunstyrelsens utvecklingsmedel inte nyttjas fullt ut (3,1 miljoner kronor). Därutöver är arvodena samt övriga kostnader lägre än budgeterat.

Bidrag och transfereringar

Resultatet för bidrag och transfereringar är ett underskott om 4,9 miljoner kronor. Pensionskostnader 2023 för Räddningstjänsten Skaraborg belastar årets resultat med 1,5 miljoner kronor, samtidigt är pensionskostnaderna för 2024 1,2 miljoner kronor högre än budget. Det är också en högre medlemsavgift till Räddningstjänsten Skaraborg för utökning av vaktstyrkan. Högre bidrag till Science Park Skövde för hyreskostnader på grund av att verksamheten samlokaliseras i Portalen bidrar också till årets underskott. Kostnadsökningen för Science Park Skövde och medlemsavgiften till Räddningstjänsten Skaraborg ramkompenseras till 2025. Utöver dessa bidrar också högre bidrag till Miljösamverkan östra Skaraborg samt till Balthazar Science Center till underskottet. De högre kostnaderna kompenseras i viss mån av att driftsbidrag Portalen till sektor service är lägre än budget.

12 Utökad uppföljning av internkontrollplan

Här visas uppföljningen av samtliga granskningar och åtgärder som det beslutats om i verksamhetsplanen. Ytterst ansvarig för genomförandet av granskningar och åtgärder är berörd sektorschef.

Åtgärd	Slutdatum	Status
Risk att beslut fattas på bristande beslutsunderlag eller är baserade på otillräcklig eller felaktig information.		
Utveckling av ärendeberedningsprocessen	2024-12-31	Klar
<p>Kommentar:</p> <p>Kansliavdelningen har under 2024 arbetat med ett flertal aktiviteter i syfte att förbättra och tydliggöra ärendeberedningsprocessen. Processteamet (nämndsekreterargruppen) har i början av 2024 gått igenom samtliga steg i processen utifrån metodik för ständiga förbättringar för att identifiera svagheter och sårbarheter i de olika momenten. Utifrån denna analys har åtgärder och tillhörande aktiviteter tagits fram. Exempel på genomförda åtgärder är införande av stopptider samt godkännandeflöden för samtliga nämnder och kommunstyrelsen, genomförd utbildning i nämndadministration, arbete med att ta fram en sammanhållande utbildningspaket för handläggare i Skövde kommun och framtagande av gemensamma checklistor och rutiner för nämndsekreterare. Ytterligare åtgärder som vidtagits för att förbättra ärendeprocessen är framtagandet av riktlinjer för styrdokument, instruktion för versionshantering, kommungemensam rutin för ärendeberedning, rutin för hantering av begäran om utlämnande av allmän handling samt framtagen skrivguide.</p> <p>I samband med genomgången av processen har ett stort arbete gjorts med att omarbete processen. Detta för att ytterligare upprätthålla och utveckla kvaliteten avseende beredning av politiska beslut samt tydliggöra ansvarsområden och rollfördelning mellan olika befattningar.</p> <p>Planerade aktiviteter framåt är exempelvis nya mallar för tjänsteutlåtanden, kallelser samt protokoll.</p> <p>Ett ytterligare steg i att förankra och implementera arbetsmetoder för en bättre ärendeberedning är inrättande av ett stabschefsnätverk. Nätverket har fungerat som en referensgrupp i förbättringsarbetet och exempelvis varit remissinstans i framtagandet av nya rutiner och instruktioner.</p>		
Risk för bristande IT-redundans (datahallar och internetförbindelser)		
Översyn av behov av och möjligheter till ökad redundans	2025-12-31	Försenad

Kommentar:

Skövde kommun för dialog om gemensam datahall tillsammans med Skövde Energi som letar lokal för att etablera en datahall där kommunen kan hyr in sig. Det gör att vi skulle ha en tredje datahall i gemensam regi. Arbetet är försenat och förväntas att realiseras under 2025.

Risk att invasiva arter, IAS, inte hanteras enligt nationella riktlinjer

Utarbeta plan samt söka medel för åtgärder	2024-12-31	Klar
--	------------	------

Kommentar:

De pengar som Naturvårdsverket hade fått tilldelat att dela ut till Länsstyrelserna i landet skulle först och främst användas för bekämpning av invasiva arter på statlig mark, till exempel i naturreservat. Därför fanns inga pengar för Skövde kommun att ansöka för åtgärder mot invasiva arter. I dagsläget finns EU-förteckningen att förhålla sig till i arbetet. En nationell förteckning finns inte beslutad ännu.

Skövde kommun arbetar med riktade insatser där det finns invasiva arter. Till exempel har kommunen under 2024 gjort en testyta för täckning för att bekämpa parkslide i ett begränsat område. En utvärdering av testytan kommer göras under 2025 och årligen därefter. Dessutom finns det även en e-tjänst där man kan anmäla vart man ser olika invasiva arter i kommunen.

Risk att våra IT-system utsätts för cyberattacker eller överbelastning.

Utveckla och stärka IT-säkerhetsarbetet	2024-12-31	Klar
---	------------	------

Kommentar:

En handlingsplan för IT-säkerhet är framtagen. Handlingsplanen innehåller ett antal aktiviteter som systematiskt arbetas igenom. Parallellt pågår fortsatt jobb med preventivt säkerhetsarbete och att stärka rutiner. Resurs har också omfördelats för att stödja säkerhetsarbetet.

Fortsatt kommer arbete göras för att söka en säkerhetspartner (så kallad SOC) för att kunna jobba än mer preventivt för att motverka cyberattacker och även ha kortare startsträcka vid eventuell större cyberattack. Dock saknas idag budgetmedel för SOC-tjänsten. Kommande cybersäkerhetslag (NIS2) under 2025 kommer kräva ett än starkare skydd för cybersäkerhetsincidenter/attacker. Grunden för det arbetet är ett ledningssystem för informationssäkerhet (LIS).

Risk för hot, hat och våld mot politiker och tjänstepersoner

Tydliggöra rutiner och stöd	2024-12-31	Klar
-----------------------------	------------	------

Kommentar:

En kortare teoretisk utbildning genomfördes vid kommunfullmäktige under våren 2024. Där fick förtroendevalda information om vad de kan göra själva vid hot- och hatsituationer samt vilket stöd de kan få av säkerhetspersonal i Skövde kommun. En folder innehållande information och kontaktuppgifter delades ut under kommunfullmäktige till samtliga deltagare.

Utbildningstillfälle med förtroendevalda under hösten 2024 för att ha dialog och diskussion kring hot och hat i digitala tjänster och sociala medier har ej genomförts. Detta utbildningstillfälle samt fortsatt arbete med förtroendevaldas säkerhet och trygghet kommer finnas med i planeringen inför 2025.

Risk för felaktiga utbetalningar vid bedrägeriförsök		
Kunskap och förhållningssätt vid utbetalningar	2024-12-31	Klar
Kommentar:		
Redovisningsenheten har fastlagt en rutin att inte göra manuella utbetalningar när beställning erhålls från ledande politiker eller tjänsteperson via telefon, sms, mail eller liknande. Redovisningsenheten kommer att ringa upp beställaren och säkra utbetalningens riktighet. Vid minsta osäkerhet kontaktas alltid redovisningschef eller ekonomichef. Det har även informerats till kommunledning att utbetalningsärenden hanteras på detta sätt.		

13 Indikatorer inom arbetsgivarområdet

13.1 Personalstruktur

	2024	2023	2022
Antal tillsvidareanställda månadsavlönade	454	449	449
Kvinnor	275	273	274
Män	179	176	175
Antal visstidsanställda månadsavlönade	24	22	15
Kvinnor	19	16	9
Män	5	6	6
Totalt antal månadsavlönade	477	471	464
Kvinnor	293	289	283
Män	184	182	181
Andel tillsvidareanställda av samtliga anställda	95%	95%	97%
Kvinnor (av totalt antal kvinnor)	94%	94%	97%
Män (av totalt antal män)	97%	97%	97%
Andel tillsvidareanställda med heltidstjänst	97%	96%	96%
Kvinnor	97%	96%	96%

Män	96%	97%	96%
Antal chefer (A, B, C-nivå)	33	32	37
Kvinnor	13	14	17
Män	20	18	20
Antal medarbetare per enhetschef (C-nivå)	17	18	15

Definitioner

Antal medarbetare: Antalet är redovisat exkl medarbetare i arbetsmarknadspolitiska insatser enl SKR standard. Statistik från november.

Andel tillsvidareanställda: Visar antalet tillsvidareanställda dividerat i antalet månadsavlönade totalt.

Antal chefer: Tabellen visar antalet tillsvidareanställda chefer. A-chefer; kommundirektör, sektorschef, HR-chef och ekonomichef. B-chefer; Avdelningschefer. C-chefer; enhetschefer. Statistik från november.

Andel medarbetare per enhetschef (C-chef): Antal tillsvidareanställda medarbetare per enhetschef (C--chef). Statistik från november.

13.2 Arbetad tid

	2024	2023	2022
Antal heltidsarbetare	467	435	505
Kvinnor	285	258	299
Män	182	177	206
Antal heltidsarbetare (visstid) med timlön	6	6	6
Kvinnor	3	4	4
Män	3	2	2
Antal heltidsarbetare utförda på övertid/fyllnadstid	1	1	1
Kvinnor	1	1	0
Män	0	0	0

Definitioner

Heltidsarbetare: Heltidsarbetare visar antalet timmar som är utförda respektive år/halvår dividerat med 165. Schablon för ett heltidsarbete =165 timmar/månad. Statistik ackumulerad för jan-dec.

Övertid/Fyllnadstid: Övertid = tid som görs utöver heltid. Fyllnadstid = tid som görs utöver sysselsättningsgraden på anställningsavtalet upp till heltid av deltidsanställda. Statistik ackumulerad för jan-dec.

13.3 Median- och medellöneökning

	2024	2023	2022
Medianlön	41 500	40 000	39 000
Kvinnor	41 200	39 800	38 700
Män	42 100	40 850	39 700
Medellön	42 756	41 147	40 275
Kvinnor	42 463	40 647	39 735
Män	43 208	41 923	41 123

Definitioner

Tabellen visar medianlön och medellön exkl tillägg för tillsvidareanställda i november resp år. Medianlönen är den mittersta lönen i en grupp löner som sorteras i storleksordning från den lägsta till den högsta. Medellön, eller genomsnittslön, är summan av alla löner i en viss grupp delat med antalet personer i gruppen.

13.4 Personalomsättning och pensionsavgångar

	2024	2023	2022
Extern personalomsättning	9,7%	11,2%	8,4%
Kvinnor	10,2%	10,5%	8,6%
Män	8,9%	12,2%	8,2%
Intern rörlighet	3,2%	3,3%	6,3%
Kvinnor	3,0%	2,3%	3,9%
Män	3,6%	4,9%	10,1%
Total personalomsättning	13,0%	14,5%	14,7%
Kvinnor	13,3%	12,8%	12,5%
Män	12,5%	17,1%	18,2%

	2029	2028	2027	2026	2025
Pensionsavgångar	10	9	7	7	4
Kvinnor	8	6	6	4	
Män	2	3	1	3	4

Definitioner

Personalomsättning: Tabellen visar personalomsättning uppdelad på extern personalomsättning % (pensioner och medarbetare som slutat och gått till annan arbetsgivare) samt intern rörlighet % (medarbetare har bytt befattning och/eller sektor inom kommunen). Tabellen visar ackumulerad personalomsättning fram till december resp år.

Pensionsavgångar: Tabellen visar antalet tillsvidareanställda medarbetare i verksamheten som under respektive år uppnår 65 års ålder. Uppgifter från nov 2024.

13.5 Sjukfrånvaro

	2024	2023	2022
Total andel sjukfrånvaro	4,1%	3,6%	4,8%
Kvinnor	4,4%	4,4%	5,0%
<=29 år	5,0%	4,1%	8,5%
30-49 år	4,1%	4,1%	4,1%
>=50 år	4,8%	4,9%	4,8%
Män	3,6%	2,5%	4,4%
<=29 år	8,9%	4,9%	7,7%
30-49 år	2,9%	2,4%	3,9%
>=50 år	3,3%	2,1%	3,2%
Sjukfrånvaro dag 1-14	2,3%	2,2%	3,1%
Kvinnor	2,5%	2,4%	3,1%
Män	2,1%	1,9%	3,0%
Sjukfrånvaro dag 15-90	0,9%	0,6%	0,7%
Kvinnor	0,8%	0,7%	0,7%
Män	1,0%	0,4%	0,5%

Sjukfrånvaro dag >=91	0,9%	0,9%	1,1%
Kvinnor	1,1%	1,3%	1,2%
Män	0,5%	0,2%	0,8%

Definitioner

Sjukfrånvaro: Tabellen visar den totala sjukfrånvaron i timmar dividerat i den avtalade ordinarie arbetstiden omräknat i %. Urvalsgrupp är samtliga anställda (månads- och timanställda). Tabellen visar ackumulerade siffror fram till december resp år.

Denna behandling '25/25 Valärenden' har inget tjänsteutlåtande.

Denna behandling '26/25 Avslutning' har inget tjänsteutlåtande.